

STŘEDA, 3. ZÁŘÍ 2008

PŘEDSEDAJÍCÍ: Diana WALLIS

místopředsedkyně

1. Zahájení zasedání

(Zasedání bylo zahájeno v 9:00 hod.)

2. Situace v Gruzii (předložené návrhy usnesení): viz zápis

3. Klasifikace, označování a balení látek a směsí - Klasifikace, označování a balení látek a směsí (úprava směrnic 76/768/EHS, 88/378/EHS, 1999/13/ES, 2000/53/ES, 2002/96/ES a 2004/24/ES) - Klasifikace, označování a balení látek a směsí (změna nařízení (ES) č. 648/2004) (rozprava)

Předsedající. – Prvním bodem zasedání je společná rozprava o

– zprávě, kterou předkládá paní Amalia Sartoriová, jménem Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin, o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, kterým se mění směrnice 67/548/EHS a nařízení (ES) č. 1907/2006 (KOM(2007)0355 - C6-0197/2007 - 2007/0121(COD)) (A6-0140/2008),

– zprávě, kterou předkládá paní Amalia Sartoriová, jménem Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin, o návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění a doplňují směrnice Rady 76/768/EHS, 88/378/EHS, 1999/13/ES a směrnice 2000/53/ES, 2002/96/ES a 2004/42/ES s cílem přizpůsobit je nařízení (ES) ... o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, a kterým se mění směrnice 67/548/EHS a nařízení (ES) č. 1907/2006 (KOM(2007)0611 - C6-0347/2007 - 2007/0212(COD)) (A6-0142/2008), a

– zprávě, kterou předkládá paní Amalia Sartoriová, jménem Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin, o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 648/2004 s cílem přizpůsobit ho nařízení (ES) ... o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, a kterým se mění a doplňuje směrnice 67/548/EHS a nařízení (ES) č. 1907/2006 (KOM(2007)0613 - C6-0349/2007 - 2007/0213(COD)) (A6-0141/2008).

Günter Verheugen, místopředseda Komise. – (DE) Vážená paní předsedající, dámy a pánové, jménem svého kolegy, pana komisaře Dimase, bych chtěl v prvé řadě poděkovat paní zpravodajce Sartoriové za její důkladnou práci na přípravě tohoto složitého návrhu. Komisi nesmírně těší skutečnost, že práce paní Sartoriové umožnila dosáhnout dohody s Radou už v prvním čtení. Ještě jednou chci zdůraznit, že se zabýváme otázkou chemických látek a ochrany lidí a životního prostředí před jejich možnými nebezpečnými účinky.

Chemické látky nejsou výlučně evropským problémem ani evropským monopolem. K jejich výrobě, obchodování a používání dochází na celém světě, přičemž rizika spojená s jejich používáním jsou stejná bez ohledu na konkrétní lokalitu. Z toho důvodu je pochopitelné, že se usilujeme vytvořit celosvětový systém na popisování a označování těchto rizik. Právní předpisy, které se dnes chystáme přijmout, vytvářejí základ pro jednotné globální environmentální, zdravotní a bezpečnostní informace o potenciálně nebezpečných chemických látkách.

Ochrana zdraví a životního prostředí se stane transparentní a celosvětově porovnatelnou jedině tehdy, pokud se na určování a označování rizik, které mohou představovat jednotlivé chemické látky, budou používat harmonizované měřicí standardy. Nesmíme podceňovat ani hospodářské výhody. Evropské podniky dosáhnou úspory prostředků, protože nebudou už muset dále vykonávat postupy k hodnocení chemických rizik, které se v jednotlivých zemích uplatňují na základě rozdílných kritérií a odlišných systémů. Tato harmonizace přinese prospěch i profesionálním uživatelům, ale i spotřebitelům chemických látek na celém světě. Osoby, které pracují s chemickými látkami, se už nadále nebudou muset seznamovat s několika odlišnými systémy, aby dokázaly určit, jakou úroveň rizika může určitá chemikálie představovat.

Kompromis, který navrhuje paní zpravodajka, je vyvážený a klade speciální důraz na otázky, jako jsou funkčnost a přehlednost ustanovení. I když je počet pozměňujících a doplňujících návrhů předložených spolupracujícími zákonodárnými orgány skutečně velký, žádným zásadním způsobem se nimi nemění základní zásady ani základní struktura původního návrhu Komise. Z toho důvodu může Komise s těmito návrhy souhlasit. Dokonce i během přípravy tohoto návrhu se Komise snažila, aby současná velmi vysoká úroveň ochrany lidského zdraví a životního prostředí zůstala neporušena. Jsem velmi rád, že Parlament i Rada mají na tuto otázku stejný názor jako my. Úzká a konstruktivní spolupráce mezi Parlamentem, Radou a Komisí měla velmi pozitivní vliv na proces zasedání a přispěla k tomu, jak jsem už řekl, že můžeme souhlasit se všemi kompromisními návrhy paní Sartoriové.

Amalia Sartori, zpravodajka. – (IT) Vážená paní předsedající, dámy a pánové, jak jsem připomenula i panu komisaři, v posledních měsících jsme se opakovaně věnovali otázce klasifikace, označování a balení chemických látek a směsí – systému, který je znám spíš pod zkratkou „GHS“, pro který jsem zpravodajkou.

Z toho důvodu bych místo diskuse o technických detailech tohoto spisu ráda začala vyslovením poděkování svým kolegům a stínovým zpravodajům, s kterými jsem společně pracovala na vytvoření konstruktivního a nesmírně přínosného dialogu založeného na rozsáhlé spolupráci a transparentnosti. Především bych chtěla všem poděkovat za podporu a důvěru, kterou jste do mne vložili. Poskytli jste mi tím dostatečné zázemí k dosažení úspěšného výsledku zasedání s Radou a Komisí.

Chtěla bych poděkovat zpravodajům příslušných výborů požádaných o stanovisko, tj. paní Laperrouzeové za Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku a panu Schwabovi za Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitele, kteří byli do tohoto procesu zapojeni na základě postupu rozšířené spolupráce. Stanoviska, která byla přijata oběma zmiňovanými výbory, ve skutečnosti ještě víc doplnila a rozšířila původní návrh, tím došlo ke zvýšení jeho účinnosti a jednoduchosti pro konečné uživatele, pod kterými mám na mysli spotřebitele, podniky, obchodní sdružení, dozorcí orgány a členské státy. Chtěla bych též ocenit vynikající práci našich parlamentních úředníků a členů skupin, kteří nám pomáhali, jako i představitelů Komise a Rady.

Během posledních několika měsíců jsme se všichni snažili a pracovali ve prospěch co největšího snížení počtu pozměňujících a doplňujících návrhů a dosažení konsensu v konkrétních kompromisech. Po třech měsících tripartitních technických diskusí s dalšími institucemi se nám podařilo s Radou dohodnout na uspokojivém kompromisním balíku, který dne 27. června schválil výbor COREPER, a který nám umožní – v případě, pokud dnešní hlasování dopadne úspěšně – dospět k úspěšnému závěru už v prvním čtení.

Pomocí těchto nových právních předpisů musíme na jedné straně dodržet závazky, které jsme na sebe vzali na mezinárodní úrovni – a tímto způsobem zabezpečit soulad GHS OSN s našimi vlastními právními předpisy pokud jde o obsah – a na straně druhé dodržet současně lhůty požadované našimi vlastními právními předpisy v nařízení REACH.

Toto nové nařízení nám umožní dosáhnout úspěchu současně ve dvou oblastech: v poskytování lepší ochrany uživatelům těchto látek a v dosahování vyšší konkurenceschopnosti a účinnosti našich podniků. Na základě těchto nových pravidel, které jsou identické na celém světě, nebude moci být ten samý produkt označován v některých zemích za škodlivější, případně méně škodlivý, než v jiných zemích. Dosud tomu tak nebylo. Tato situace je nejen nelogická, vzhledem ke skutečnosti, že ta samá látka představuje stejná rizika bez ohledu na to, kde se nachází, ale též nesmírně nebezpečná, pokud dochází k vývozu těchto produktů z jedné země do jiné, kde mohou skončit v rukou osob, které nemají nejmenší tušení o rizicích produktu, který používají.

Z toho důvodu se domnívám, že náš návrh může poskytnout účinnou odpověď spotřebitelům a zaměstnancům v tomto sektoru, především v obrovském počtu malých a středních podniků, přičemž nyní nemám na mysli jen všechny naše občany a všechny Evropany, ale také všechny lidi na celém světě.

Anne Laperrouze, zpravodajka Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku požádaného o stanovisko. – (FR) Vážená paní předsedající, vážený pane komisaři, dámy a pánové, v první řadě bych chtěla poblahopřát naší zpravodajce, paní Sartoriové, a stínovým zpravodajům z dalších skupin. Myslím si, že práce, kterou jsme vykonali – i když nebyla jednoduchá, vzhledem na 2 000 stran textu – přinesla skutečný pokrok.

Budu v první řadě hovořit jménem Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku, vzhledem k tomu, že jsem byla zpravodajkou tohoto výboru požádaného o stanovisko, v druhé řadě budu také hovořit jménem své politické skupiny.

Výbor pro průmysl přijal různé pozměňující a doplňující návrhy, a já bych chtěla v krátkosti připomenout nejdůležitější z nich.

Museli jsme vzít v úvahu situaci malých a středních podniků, které projevily zájem o tuto otázku během přípravných konzultací iniciovaných Komisí. Do zmiňovaných online konzultací organizovaných Komisí v období mezi 21. srpnem a 21. říjnem 2006 se zapojilo až 45 % z 360 podniků zaměstnávajících méně než 250 zaměstnanců.

Náš výbor velmi intenzivně upozorňoval na skutečnost, že účelem GHS je kromě poskytování potřebných informací i ochrana spotřebitelů a životního prostředí. Vyzvali jsme členské státy, aby zavedly postup, který by v určitých sektorech výroby pomáhal všem dodavatelům, především však malým a středním podnikům, určit správnou klasifikaci, označování a balení těchto látek a směsí.

Náš výbor zároveň přisuzoval velkou důležitost souladu s nařízením REACH, a z toho důvodu předložil pozměňující a doplňující návrhy týkající se tonáže.

Ostatně nejen kvůli snaze vyhnout se duplicitě právních předpisů o balení, chtěl náš výbor odhadnout pravděpodobnost vzniku sporů souvisejících s interpretací požadavků tohoto nařízení, v tomto případě sporů mezi dodavatelem a členským státem, a potřebu postupu, který by zabezpečil harmonizaci klasifikace.

Nyní se dostávám ke své úloze stínové zpravodajky pro skupinu ALDE, přičemž bych chtěla zdůraznit některé hlavní zásady našeho přístupu.

Samozřejmě vítáme tuto iniciativu. Globální přístup je úplně v souladu s cílem účinnější ochrany zdraví a životního prostředí při současném vytvoření podmínek pro obchodování s produkty.

Protože jde o globální systém, je důležité, aby budoucí nařízení nevalovalo na evropské podniky taková omezení, která se nebudou uplatňovat vůči jejich mezinárodním konkurentům. Je skutečně žádoucí, aby byl tento návrh v souladu s nařízením REACH, pokud jde o časové harmonogramy a přístup založený na tonáži, ale také pokud jde o přílohy, v neposlední řadě přílohu VI.

Pokud jde o informace připojované k dokončeným produktům, samozřejmě za předpokladu, že se Evropská komise rozhodne zahrnout i fázi po výrobě, hlavní zásadou musí být kvalita a závažnost informací, ne jejich kvantita. Naše skupina se domnívá, že je důležité uznat existenci a hodnotu i jiných zdrojů informací, především od mimovládních organizací a odvětví, ale také důležitost komunikačních nástrojů, například internetu. Zároveň je třeba ochránit důvěrnost některých informací. V neposlední řadě nesmí tyto právní předpisy způsobit nárůst testování na zvířatech.

Z důvodu přísného harmonogramu, ale také z důvodu komplexnosti příloh, si vzpomínám, že se poslanci Evropského parlamentu rozhodli nepřistoupit k jejich změně a doplnění. Cílem tohoto rozhodnutí bylo také podpořit zasedání. Šlo o velmi důležitý ústupek ze strany Parlamentu. V souvislosti s touto otázkou jsme si však všimli, že jedna z příloh vytváří pro příslušná průmyslová odvětví významný problém, pokud jde o dosažení okamžitého souladu a o jeho vykonávání.

Přílohu VI tvoří seznam látek s harmonizovanou klasifikací na evropské úrovni. Podobný seznam však už existuje, přičemž dané odvětví tento existující seznam používá pro klasifikaci a označování směsí. Když se však uskutečnil přenos, došlo v tomto seznamu k určitým úpravám, které se budou muset začít uplatňovat, jakmile vstoupí do platnosti GHS, i když v případě technických úprav představuje časový harmonogram na jejich vykonání minimálně 18 měsíců.

Tato změna znepokojuje mnohé malé a střední podniky. Je nesmírně důležité, aby se nám podařilo dosáhnout dohody s Radou už v prvním čtení, a abychom co nejdříve přestali vydávat nová ustanovení, abychom poskytli danému odvětví a jeho spotřebitelům dostatečný čas k přizpůsobení se novému systému a dosáhli funkčnosti tohoto systému do konce roku 2008.

Z toho důvodu žádám Komisi, aby předložila řešení, které poskytne danému odvětví dostatek času na to, aby zabezpečilo soulad s požadavky nařízení bez toho, aby to vyvolalo neúměrné následky.

Pokud jde o trialog, s výjimkou zmiňovaného problému s přílohou, je podle mého názoru text, který se předkládá k hlasování, dobrý. Chtěla bych jen upozornit na několik hlavních bodů. Mnoho jsme tu hovořili o perzistentních, bioakumulativních a toxických látkách (PBT). Na tyto látky se GHS OSN nevztahuje. Parlament dosáhl s Evropskou komisí dohodu, jejímž cílem je prosadit klasifikaci těchto látek na úrovni OSN. Parlament zároveň zabezpečil zrušení rozdělení kategorie „podráždění oka“ na podkategorie, což by nepochybně vedlo ke zvýšenému počtu testování na zvířatech bez toho, aby to přineslo jakoukoli skutečnou přidanou hodnotu. Můžeme také nařídit, že testování na lidech je pro výlučné účely tohoto nařízení zakázané,

a že GHS OSN představuje dynamický proces – vytvořil se mechanismus, který umožňuje, aby byly změny v GHS OSN zohledňované evropským GHS. Vyváženým způsobem je chráněna i důvěrnost informací.

Zároveň je zabezpečený soulad s nařízením REACH, přičemž Parlament akceptoval nulovou toleranci pro zásoby a oznámení, i když jsme pro určité kategorie produktů původně chtěli zavést toleranci jedné tuny. Tato nulová tolerance byla přijata vzhledem k tomu, že látky a směsi určené výlučně na účely výzkumu a vývoje jsou v rozsahu uplatňování vynechané.

Myslím si, že se nám podařilo učinit kus dobré práce a doufám, že hlasování dopadne dobře a GHS se bude uplatňovat správným způsobem.

Andreas Schwab, zpravodaj Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitele požádaného o stanovisko. – (DE) Vážená paní předsedající, vážený pane komisaři, dámy a pánové, chtěl bych v prvé řadě říci, že Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitele s velkým potěšením přivítal kompromis, který představila paní Sartoriová jménem Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin. Domníváme se, že toto řešení pro chemické podniky na evropském vnitřním trhu, z kterých většina působí globálně, ale i pro spotřebitele, a že se nám také podařilo dosáhnout velmi dobrého kompromisu pro spotřebitele se zvýšenou citlivostí.

Tohoto výsledku bylo možné dosáhnout jen díky přátelské a neochvějné spolupráci mezi zpravodaji. Chtěl bych speciálně poděkovat paní Sartoriové za způsob, jakým vedla zasedání – včetně zasedání v rámci trialogu – protože nemám absolutně žádné pochybnosti, že v konečném důsledku byl právě tento způsob klíčem k dosažení řešení, které splnilo očekávání všech zúčastněných.

Vítám tento konečný výsledek, protože se domnívám, že z hlediska vnitřního trhu a podniků – především chemických podniků, jejichž zkušenosti na evropské úrovni pokud jde o nařízení REACH nebyly stoprocentně pozitivní – může být globální harmonizovaný systém klasifikace a označování chemických látek (GHS), jako univerzální směrnice vypracované Organizací spojených národů vykonávané na evropském vnitřním trhu velmi „nebyrokratickým“ způsobem a s praktickým zaměřením. V rámci evropského vnitřního trhu to přinese přímé konkurenční výhody pro podniky, které na tomto trhu aktivně působí, protože harmonizované označování představuje v porovnání s existujícím nařízením, které se v některých periferních oblastech ještě i dnes odlišuje, důležitý krok vpřed.

Pane komisaři, během diskusí v rámci trialogu jsme krátce hovořili i o skutečnosti, že právní předpisy o přepravě tohoto spotřebního zboží nebyly ještě stále harmonizovány, a že by z tohoto důvodu stálo za úvahu, zda bychom v nadcházejících měsících neměli přesunout naši pozornost směrem k právním předpisům na přepravu chemikálií.

Po druhé, rozhodnutí neotevírat přílohy bylo správné – na tomto místě bych chtěl vyjádřit svou podporu paní Laperrouzeové ze skupiny Aliance liberálů a demokratů za Evropu, se kterou se mi také výborně spolupracovalo – protože tento krok nám umožnil zabránit tomu, aby se tato diskuse proměnila na diskusi podobnou té, která se týkala nařízení REACH. I když to znamenalo, že některé individuální body, které jsme si přáli zlepšit, byly vynechány, zpětně můžeme říci, že jsme si zvolili skutečně tu správnou cestu.

V každém případě bych chtěl vyjádřit svoji výslovnou podporu přání paní Laperrouzeové, aby se v příloze 6 vytvořila přechodná lhůta pro látky, které byly v této příloze změněné nebo doplněné, protože na začátku konzultací jsme nemohli předvídat, že tyto látky nebudou součástí řešení, na kterém se dohodneme. Pane komisaři, velmi bych ocenil, kdybyste ve své odpovědi mohl v krátkosti připomenout i tuto otázku.

Uživatelé chemického spotřebního zboží nejsou zpravidla dobře seznámeni se složením tohoto zboží. Během diskusí o GHS jsme proto kladli speciální důraz na to, aby se vykonával takovým způsobem, který by byl praktický pro spotřebitele. I když nebylo možné detailně posoudit každý jednotlivý případ, našli jsme řešení – aspoň pro nejběžnější spotřební zboží, jako je prací prášek nebo čisticí prostředky – které umožní, aby byli spotřebitelé informováni o množství chemikálií, které se nachází v těchto produktech, a zároveň je mohli v budoucnosti používat stejným způsobem, jakým je používali i v minulosti.

Možná by bylo lepší, kdybych uvedl příklad: v minulosti bylo možné používat čisticí prostředky jediné ve velkých několikolitrových nádobách. Stále více ekologičtější technologie při výrobě a používání těchto produktů však umožnily, aby se požadované množství těchto prostředků na umývání nádobí stále více zmenšovalo, přičemž v současnosti je největší objem nádob, které můžeme najít v kuchyni, už jen 300 případně 500 ml.

Koncentrace chemikálií v těchto produktech se nepochybně zvýšila, ale pro spotřebitele je tato skutečnost srovnatelná se současným řešením GHS, protože víme, že lidé tyto produkty používají každý den a z toho důvodu jsme je nemuseli nadměrně klasifikovat.

Tím jsem připomenul všechny body týkající se vnitřního trhu. Děkuji za pozornost.

Guido Sacconi, jménem skupiny PSE. – (IT) Vážená paní předsedající, dámy a pánové, v situaci jako je tato, v které panuje obecný souhlas, existuje riziko, že se naše diskuse bude opakovat. Vzhledem k tomu, že úplně souhlasím s tím, co tu řekli moji kolegové a kolegyně, osobně bych chtěl upozornit jen na tři velmi krátké politické body.

Mým prvním bodem je přirozené ocenění vytrvalosti, kterou od začátku prokazovala naše paní zpravodajka. Už od prvních setkání projevovala svoji politickou odhodlanost schválit tento spis už v prvním čtení. Ve skutečnosti by se téměř dalo říci, že nám vykroutila ruce a přinutila nás k tomu. Všichni jsme však byli přesvědčeni, že takovýto postup je nezbytný, pokud chceme tyto právní předpisy zavést co nejdříve a dosáhnout tak okamžitou klasifikaci všech látek a udělat skutečný krok směrem k přísnějším normám na ochranu zdraví spotřebitelů, ale též – s tímto bodem úplně souhlasím – zdraví zaměstnanců, kteří tyto látky používají v mnoha sektorech, především v rámci komplikovanějšího kontextu malých podniků.

Po druhé, vyvarovali jsme se narůstající hrozby v podobě opětovného otevření starých diskusí, které byly uschovány do zásuvek přijetím nařízení REACH. Tato skutečnost mne osobně velmi potěšila. Pokud jde o mezinárodní úroveň, podle mého názoru už samotný fakt, že nařízení REACH se na mezinárodní úrovni stále více využívá jako referenční nařízení, kde ho i jiné země používají jako vzor pro přijímání svých vlastních vnitrostátních právních předpisů, je nesmírně potěšující.

V každém případě však ustanovení týkající se klasifikace látek, o kterých se chystáme hlasovat, musí být přizpůsobena a integrována, aby byla v souladu se základním nařízením o klasifikaci, označování a balení látek a směsí bez toho, aby k němu byly přidávány jakékoli nové prvky.

V konečném důsledku to znamená, jak určitě všichni přítomní páni poslanci a paní poslankyně vědí, že GHS není posledním slovem k tématu klasifikace a označování látek. Mnoho se diskutovalo o PBT. Nesmíme zapomínat, že jde o pokračující proces. V současné době budeme vykonávat to, co už máme k dispozici, a klasifikovat látky, pro které už OSN vykonala analýzu rizik. Jakmile však budeme mít k dispozici nové rizikové kategorie a výsledky nových studií, budeme v souladu s nimi aktualizovat i GHS. Z tohoto důvodu jde o pokračující proces.

Liam Aylward, jménem skupiny UEN. – (GA) Vážená paní předsedající, životní prostředí a veřejné zdraví ovlivňuje každého občana. Tyto právní předpisy jsou přímo propojeny s oběma zmiňovanými oblastmi. Parlament hlasoval pro přijetí systému REACH, který je v současné době už funkční a chrání lidské zdraví a životní prostředí před hrozbami chemikálií. Cílem systému REACH je zabezpečit, aby výrobci a dovozci vykonávali registraci, klasifikaci a autorizaci chemikálií. Nezbytná součást tohoto systému zabezpečuje, že veřejnost dostává o těchto chemikáliích informace prostřednictvím jejich označování.

Mohu skutečně jediné pochválit tyto právní předpisy a pana komisaře, protože se jim podařilo zařadit systém EU na stejnou úroveň s GHS (globálním harmonizovaným systémem klasifikace a označování) OSN. Veřejnost bude informována o nebezpečí chemikálií prostřednictvím piktogramů, které budou znázorňovat rizika výbuchu, požáru, rakoviny a otravy. Přijetí systému GHS zeměmi na celém světě přinese výhody celému průmyslovému odvětví. I veřejnost bude mít větší důvěru v chemické látky, které mají značky a jasné a přesné označení.

Carl Schlyter, jménem skupiny Verts/ALE. – (SV) Velmi často tu mluvíme o přebírání iniciativy v oblasti klimatických změn. Kdybychom však skutečně chtěli projevit holistický přístup k životnímu prostředí, potom bychom doslova okopírovali právní předpisy OSN do našeho textu. Namísto toho odstraňujeme kategorii pět akutní toxicity. Proč tak činíme? Děláme to ze skutečně bizarního důvodu, že v opačném případě by vzrostl počet látek, které by musely být klasifikovány a označeny. Skutečný důvod nemá tedy absolutně nic společného s jakoukoli environmentální logikou nebo logikou v oblasti zdraví. My jednoduše nechceme okopírovat kategorii pět, protože by to znamenalo zvýšení počtu látek. Chceme tak učinit i navzdory skutečnosti, že smyslem celé této iniciativy je vytvořit společné globální normy, které by měly pozitivní vliv na obchod a v tomto konkrétním případě i na životní prostředí a informovanost spotřebitelů. I když jsem bojoval za opětovné zavedení kategorie pět akutní toxicity, byl jsem ve svém úsilí, bohužel, neúspěšný.

Další z věcí, kterou jsme podporovali, kterou se nám však tentokrát společně s radou podařilo prosadit, bylo zabránit návrhu na snížený klasifikační limit 10 kg. Chtěl bych Radě poděkovat za to, že byla v této otázce neústupná. Pozitivním způsobem přispěla i Komise. Kdyby totiž tento návrh prošel hlasováním, zpochybnilo by se tím celé nařízení REACH. Cílem nařízení REACH bylo hodnotit chemikálie, zjišťovat, jestli jsou nebezpečné, a registrovat je. Toto nařízení však hodnotí a registruje jen 30 000 nejčastěji používaných chemikálií, tj. těch, které se používají v největších množstvích. Zbývajících 70 000 chemikáliemi, které používáme, se budou zabývat jiné právní předpisy. Z toho důvodu je velmi dobré, že se nám podařilo zachovat původní limit, a že na klasifikaci chemikálií nebyl zaveden nižší limit. Kdyby byl zmiňovaný návrh schválen, potom by systém GHS nebyl komplementární s nařízením REACH. Jsem velmi rád, že se tak nestalo, a že tento text mohu podpořit.

Zároveň jsem velmi rád, že se nám v souvislosti s testováním na zvířatech podařilo zabránit zbytečnému rozdělení do kategorií, například u testů podráždění oka.

Vzhledem k tomu, že se nám podařilo zaznamenat tato dvě vítězství, mohu hlasovat pro tuto zprávu. Chtěl bych však skutečně zdůraznit, že i když se nám do současného textu nepodařilo zařadit velmi nebezpečné PBT chemikálie ani seznam pro prioritní hodnocení, aspoň jsme získali text, v kterém se uvádí, že tyto iniciativy budeme podporovat na úrovni OSN, a že budou zahrnuty do systému OSN. Byl bych velmi rád, kdyby Komise skutečně tvrdě pracovala na dosažení tohoto cíle, protože je velmi důležitý. V opačném případě bude naše politika v oblasti chemických látek absolutně neúspěšná. Je velmi důležité, aby byly tyto látky rychle začleněny do systému OSN, protože se nám v tomto směru zatím nepodařilo učinit ani první krok.

Co tato situace znamená pro spotřebitele? Nebudou o rizicích chemikálií informováni tak dobře, jak by mohli být, a to je politováníhodné. Bude jim však aspoň poskytnut jistý standard a základní ochrana, díky které se budou moci chránit před nebezpečnými chemickými látkami. Nakonec jsme tedy dospěli ke kompromisu, s kterým není nikdo spokojený. Takový výsledek je však zřejmě běžný.

Avril Doyle, jménem skupiny PPE-DE. – Vážená paní předsedající, chemické látky tvoří přirozenou a důležitou součást našeho životního prostředí. I když se nad tím často nezamýšlíme, chemické látky používáme každý den. Moderní svět by bez nich nemohl fungovat. Pomáhají udržovat naše potraviny čerstvé, naše tělo čisté, pomáhají v růstu našim rostlinám a pohánějí naše automobily. V případě, že se správně používají a že se s nimi správně zachází, můžeme díky chemikáliím žít delší a zdravější život.

Toto navrhované nařízení, které doplňuje nařízení REACH a uvádí do souladu systém Evropské unie na klasifikaci, označování a balení látek a směsí s globálním harmonizovaným systémem OSN, je rozumným a vyváženým návrhem.

Pokud chceme za rozumnou cenu využívat výhod, které chemikálie přinášejí, potom musíme akceptovat, že budou existovat i určitá rizika. Z toho důvodu potřebujeme dosáhnout rovnováhu mezi těmito riziky a výhodami a zároveň kontrolovat rizika spojená s chemikáliemi jejich důkladným označováním, regulací založenou na vědeckých poznatcích a inovačními technologiemi. Potřebujeme také dosáhnout rovnováhu mezi správným vykonáváním mezinárodních závazků, ke kterým se Evropská unie zavázala v rámci Hospodářské a sociální rady Organizace spojených národů na Světovém summitu o udržitelném rozvoji, který se konal v Johannesburgu v září 2002, a zároveň zabránit situaci, v které by byla na podniky uvalena zbytečná zátěž v podobě nepraktického a příliš náročného označování.

Pro tento účel jsem k tomuto návrhu předložila několik pozměňujících a doplňujících návrhů. Domnívám se, že je obzvláště důležité zabezpečit, aby klasifikace produktů nevedla ke zmetkům mezi spotřebiteli, případně poskytovateli zdravotní péče. Příliš mnoho informací má stejný efekt jako informace žádné. Z tohoto důvodu jsem předložila pozměňující a doplňující návrh týkající se balení produktů, které se vyznačují například neobvyklým tvarem, případně jsou příliš malé na to, aby na nich mohl být připevněn štítek. V těchto případech by měla být informace označující rizika zobrazená nějakým jiným vhodným způsobem, například v podobě připevněných visaček.

Chtěla bych speciálně poděkovat paní zpravodajce Sartoriové za to, že podpořila mé pozměňující a doplňující návrhy, jako i za vynikající práci, kterou odvedla na přípravě této zprávy.

I když jsou existující nařízení pro oblast identifikace a komunikace o nebezpečných vlastnostech chemikálií v mnoha ohledech podobné, některé rozdíly mezi nimi jsou dostatečně významné, aby způsobily jejich rozdílnou klasifikaci a označování, případně rozdílnou kartu bezpečnostních údajů. Doufáme, že globální harmonizovaný systém (GHS) účinným způsobem sjednotí tyto rozdílné klasifikace. Výhody, které přináší

používání chemikálií, vysoko převyšují rizika, která jsou s nimi spojena. Toto tvrzení je obzvláště pravdivé od zavedení právních předpisů v oblasti registrace, hodnocení a povolování chemických látek známých jako REACH.

Všichni si musíme uvědomit, že chemické látky mohou ve svých rozličných životních etapách, od jejich výroby až po manipulaci s nimi, přepravu a používání, představovat potenciální hrozbu pro lidské zdraví a životní prostředí. V této souvislosti se očekává, že dohoda o GHS mezi OSN a EU přinese zlepšení ochrany lidského zdraví a životního prostředí a zároveň poskytne podnikům vyšší přehlednost, především podnikům, které se angažují v mezinárodním obchodě.

Potenciálně i když zvládnutelná rizika související s chemikáliemi zdůrazňují potřebu přijetí právních předpisů s globálním harmonizovaným přístupem k balení a označování chemických látek. V této souvislosti jsem s potěšením přivítala dohodu na znění textu mezi Radou a Parlamentem ze dne 27. června, a ještě jednou bych chtěla popřát naší paní zpravodajce k práci, kterou vykonala na tomto složitém, ale velmi důležitém dokumentu.

Jens Holm, jménem skupiny GUE/NGL. – (SV) Velmi vážně budou zasažené právě osoby pracující v odvětví výroby chemikálií. Na základě finské studie je přibližně 32 milionů občanů Evropské unie na svých pracovištích denně vystaveno karcinogenním chemikáliím.

Je naší úlohou zakázat používání nejnebezpečnějších chemikálií a vykonávat kontrolu nad všemi chemikáliemi obecně. Toto bylo hlavním cílem právních předpisů o chemikáliích REACH, o kterém jsme rozhodli minulý rok. Výsledky nařízení REACH jsou diskutabilní. Podle mého názoru byl konečný výsledek lobbováním ze strany odvětví oslabený a rozdrobený na kousky. Aspoň však můžeme říci, že nejdalekosáhlejší právní předpisy pro oblast chemikálií jsou zavedeny.

Globální harmonizovaný systém klasifikace a označování chemických látek (GHS) i nadále plní komplementární funkci k nařízení REACH. Cílem systému GHS je poskytovat zaměstnancům a spotřebitelům informace o chemikáliích. Cílem tohoto systému je klasifikovat a označit tisíce látek a směsí, které nás obklopují. Systém GHS je ve skutečnosti úmluvou OSN, kterou nyní musíme vykonávat i na úrovni Evropské unie. Když bude systém GHS schválen – bohužel, v případě látek to bude až v roce 2010 a v případě směsí dokonce až v roce 2015 – všechny chemikálie bude možné jednoduše identifikovat. Jeho účelem je poskytnout lepší informace milionům zaměstnanců, kteří denně přicházejí do kontaktu s chemikáliemi, jako i spotřebitelům, kteří musí mít informace o tom, co vlastně kupují. Označování zároveň přispěje k obecnému zlepšení veřejného zdraví a životního prostředí.

Průmysl bude mít zase k dispozici soudržnější právní předpisy, které podpoří mezinárodní obchod. Jde skutečně o velký krok vpřed a z toho důvodu naše Konfederativní skupina Evropské sjednocené levice – Nordické zelené levice podporuje tento kompromis.

Je však škoda, že jsme nezašli tak daleko, jak jsme mohli. Chemické látky, které jsou perzistentní, bioakumulativní a toxické (PBT), nebudou označeny. Namísto toho tento kompromis znamená, že se otázce PBT budeme věnovat na úrovni OSN. Jde o vážný nedostatek v dohodě. Proč nerozhodneme, že chemikálie PBT budou mít stejný statut jako všechny ostatní chemikálie, a budou se také označovat? Nyní nám zůstává jen doufat, že tlak v souvislosti s otázkou PBT bude přicházet ze strany jiných zemí. Myslím si, že z dlouhodobého hlediska tak i bude.

Navzdory této skutečnosti jde o kvalitní kompromis, který zabezpečí, že miliony Evropanů, zaměstnanců a spotřebitelů budou mít k dispozici víc informací o desítkách tisíc chemikálií, které nás obklopují. Jde o významné a důležité rozhodnutí pro každého, kdo trpí rakovinou, alergiemi, případně kožní nemocí způsobenou chemickými látkami.

Graham Booth, jménem skupiny IND/DEM. – Vážená paní předsedající, nyní, když si nařízení REACH vybírá svou krutou daň na výrobním průmyslu, především na malých podnicích, a počet testování na zvířatech prudce roste, přicházejí ve formě A6-0140/2008 další nařízení od fanatiků světových vlád z organizace UNESCO o tom, jak klasifikovat, označovat a balit výsledky jejich předcházejících nápadů.

Vzhledem k hladu komerční a politické elity, která tvoří Evropskou unii, po antidemokratické světové nadvládě tato elita spěchá vykonat tato nařízení stejně rychle, jako spěchala s vykonáním nařízení REACH. Poskytli nám záplavu záruk o svých dobrých úmyslech, které mohou na chvíli ochránit, případně oklamat, jejich takzvané akcionáře, nedokážou však pomoci velkému počtu nezaměstnaných, kteří tato opatření začínají produkovat.

Pozměňovací návrhy č. 10, 12, 39 a 42, které za určitých okolností dávají přednost omezení pokusů na zvířatech před zachováním litery zákona, představují jen drobeček uznání veřejného mínění padající ze stolu pánů. Chápu, že je to z důvodu tlaku vyvíjeného ze strany vlivných environmentálních skupin, na jejichž podporu je Evropská unie do velké míry závislá. Upřednostnění blaha posledních primátů před blahem lidí, kterým se zabývá pozměňovací návrh č. 40, s cílem uspokojit požadavky těchto skupin, však nepochybně zachází až příliš daleko. V každém případě je však jakákoli pozitivní iniciativa v despotickém a fanatickém procesu tvorby právních předpisů EU ojedinelostí, která stojí za povšimnutí.

Pokud jde o zbývající část dokumentu, neexistuje žádný důvod, pro který by nemohly být rozumné bezpečnostní normy dobrovolně přijaty demokratickými členskými státy s nezávislým soudnictvím a svobodným veřejným přístupem k soudním systémům. Nadnárodní vyhlášky se mohou jevit jako jednoduchá možnost. Nevypočitatelná centralizovaná moc, ke které přispívají směrnici po směrnici, bez potřebného mandátu, však není jen pěkným příběhem, který se skončil tragicky, ale i primárním a hrozným následkem těchto vyhlášek.

Tvrzení, které se uvádí v bodu odůvodnění č. 7, že tyto právní předpisy vytvoří konkurenční výhodu pro průmysl a v první řadě pro malé a střední podniky, jak se uvádí v pozměňovacím návrhu č. 1, je jednoduše směšné. Jako vždy, i nyní budou mít velcí obchodní magnáti prospěch z neúspěchu svých menších konkurentů. Stane se z nich ještě větší ryba v menším rybníku, případně se přesunou do zahraničí, daleko od poklonkování Evropské unii a jejích absurdních omezení. Obchodníci ze zámořských zemí budou mezi sebou obchodovat s mnohem větším ziskem, než s námi. Rozmach se skončil. Začala recese, a pod zátěží nařízení EU, jakým je například A6-0140/2008, klesají naše hospodářství ke dnu jako balvany.

Každý, kdo se nachází blízko u koryta, může svým voličům říci jejich vlastním jazykem cokoli, co se mu zlíbí, bez strachu, že uslyší, co říkají jeho kolegové svým voličům v jiných zemích. V Evropské unii neexistuje žádná společná voličská základna, a žádná ani v nejbližším století či dvou stoletích existovat nemůže, dokud všichni v Evropské unii nebudou mluvit jedním jazykem. Jakmile však taková doba nastane, z demokracie v Evropské unii zůstane jen vtíp, temný a nebezpečný vtíp. Vaše privilegia jsou však obrovská. Proč byste se tedy touto otázkou nebo jinými bláznivými a kontraproduktivními zákony, které neustále schvalujete, měli zabírat? A proč by na tom mělo záležet mně, vzhledem k tomu, že na konci tohoto měsíce odcházím do důchodu? Když jsem si přečetl pozměňovací návrh č. 28, uvědomil jsem si, proč už mám těchto nesmyslů plné zuby. Uvádí se v něm: „přípravek je směs nebo roztok složený ze dvou nebo více látek; směs a přípravek jsou synonyma.“ Jak bychom jen přežili bez tohoto státu, který nám jako nějaká „super pěstounka“ vysvětluje tyto skutečnosti, a jak jsem se já, proboha, mohl dožít zralého věku 68 let, když jsem své dětské roky strávil žvýkáním olovnaté barvy na dřevěném rámu své dětské postýlky? Zřejmě jsem tím zaměstnal své protilátky, v době, když jsme ještě nějaké protilátky měli.

Každé těžkopádné nařízení posouvá Evropskou unii blíž k jejímu kolapsu. I když mě tato skutečnost těší, je mi velmi líto škod, které rok co rok pácháte na 27 bývalých demokraciích.

Jim Allister (NI). - Vážená paní předsedající, z mého pohledu je absolutně logické, že vzhledem ke skutečnosti, že chemikálie se vyrábějí globálně a globálně se s nimi i obchoduje, popis rizik na jejich balení by se mezi jednotlivými zeměmi neměl odlišovat, protože by to ohrozilo spotřebitele a přineslo nevýhody těm, kteří popisují rizika správným způsobem.

Všiml jsem si však, že tento „globální harmonizovaný“ systém není v současnosti příliš globální. Je spíš sporadický, než globální. Jsem zvědavý, jestli budou i ostatní země následovat příklad Evropské unie a zavádět tento systém OSN. Jsem také zvědavý, jaký vliv na podniky v Evropské unii by měla skutečnost, kdyby tak neučinily.

Pro vykonávání těchto opatření potřebujeme dosáhnout rovnováhu. Po první, je nesmírně důležité, abychom nezavedli nadměrnou klasifikaci produktů, která by způsobila ve spotřebitelích i poskytovatelích zdravotní péče zmatek.

Po druhé, potřebujeme tyto mezinárodní závazky vykonávat bez toho, abychom tím vytvořili zbytečnou zátěž pro naše podniky. Spousta společností vyjádřila své obavy v souvislosti s náklady na jejich vykonávání. Přinese to vysoké výdaje na informační technologie a školení, jako i náklady na změnu balení, které nesmíme podceňovat, obzvláště v případě malých podniků. Chtěl bych opětovně zdůraznit obavy, že malé a střední podniky, by se mohly stát oběťmi těchto opatření, především pokud obchodují na zámořských trzích, tehdy by tyto náklady mohly být pro ně neúnosné.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE). - (FI) Vážená paní předsedající, diskuse o velmi nedávném evropském nařízení o chemických látkách (REACH) je ještě stále v naší živé paměti. Byl to jeden z nejtěžších legislativních balíčků v tomto volebním období. Nařízení o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, kterým se momentálně zabýváme, je částečně založené na nařízení REACH, které jen nedávno vstoupilo v platnost, a které zároveň doplňuje. Právě z tohoto důvodu vyvolalo už předem množství otázek.

Touha Komise dosáhnout dohodu už v prvním čtení se původně jevila jako příliš ambiciózní vzhledem ke skutečnosti, že Parlament předtím naznačil svůj zájem o právní předpisy v oblasti chemických látek. Z tohoto důvodu mohu v souvislosti s touto technickou zprávou skutečně jen ocenit chvályhodnou práci a vedení své kolegyně, paní Sartoriové, jako i skutečnost, s jakou se jí podařilo odolat pokušení rozsáhlé revize zmiňovaného nařízení a zakomponování například nových odstavců a klasifikace látek do příloh, což by způsobilo zpomalení celého procesu a mohlo by dokonce zabránit vstupu tohoto nařízení v platnost.

Zprávě, která si prorazila cestu jednotlivými výbory, se zcela pravděpodobně podaří dosáhnout cíle, který jsme si u daného nařízení stanovili, především pokud jde o harmonizaci a zjednodušení právních předpisů. Systém GHS a nařízení REACH se navzájem doplňují, přičemž jejich účelem není jen podpora práce výrobců a distributorů chemických látek. Jasné a bezpečné označování bude zároveň znamenat návrat spotřebitelské důvěry k těmto výrobcům a distributorům.

Když se ve výboru začala práce na tomto nařízení, lidé se obávali, že nařízení GHS způsobí, že velké množství chemických přípravků bude muset být například klasifikováno stejným způsobem jako žíravina. To by znamenalo, že přípravky na pročištění potrubí a čisticí prostředky by měly stejnou klasifikaci a stejné označení na balení. Výsledkem toho by bylo, že spotřebitelé by nebyli schopni rozlišit mezi nebezpečnými produkty a mírnějšími přípravky. V současnosti však klasifikace chemických látek odráží jejich skutečné potenciální nebezpečí v souladu s jejich očekávanými účinky.

Cílem tohoto systému, který je založený na dohodě OSN, je, aby se na celém světě uplatňovala stejná kritéria na klasifikaci a označování chemikálií, jako i na nařízení o přepravě, prodeji a používání chemických látek. Na základě dohody by měl být tento systém funkční do konce roku 2008. Ještě stále nám zůstává několik měsíců.

Gyula Hegyi (PSE). - Vážená paní předsedající, globální harmonizace klasifikace, označování a balení látek a směsí je vítaná. Evropská unie by měla sehrávat vedoucí úlohu při ochraně našich občanů před nebezpečnými chemickými látkami. Celá iniciativa pochází od OSN, a z toho důvodu jde o globální projekt. Globální harmonizovaný systém je slibným znamením globální spolupráce v otázkách životního prostředí. Z toho důvodu podporuji přijetí kompromisu v podobě zprávy paní Sartoriové.

Z důvodu zabezpečení vhodného označování a bezpečného používání chemikálií jsem předložil víc jak 20 pozměňovacích návrhů. Výbor ENVI schválil sedmáct z nich. Stejný výbor pro životní prostředí však přijal i několik pozměňujících a doplňujících návrhů předložených paní zpravodajkou, které by znamenaly oslabení práv spotřebitelů, pokud jde o informace o rizikách chemikálií nacházejících se v produktech.

Socialistická skupina hlasovala společně se mnou proti těmto návrhům, protože pro nás mají zájmy spotřebitelů prvořadý význam. Jsem velmi rád, že nový kompromis už neobsahuje tyto pozměňující a doplňující návrhy zaměřené proti spotřebitelům, a z tohoto důvodu navrhuji, abychom tento kompromis přijali. I když nesplňuje všechny mé představy, zavedení systému GHS do našich právních předpisů už víc nemůžeme odkládat.

Přijmeme jako základní zásadu skutečnost, že podniky by se neměly dovolávat práva na důvěrnost obchodních informací v případech, v kterých umísťují na trh nebezpečné chemické látky. Spotřebitelé musí mít v souvislosti s riziky právo na všechny potřebné informace.

Samozřejmě záleží na maličkostech, a proto uvidíme, jak bude systém GHS fungovat v praxi, jak budou symboly označující rizika zobrazené na produktech daného odvětví, a jestli budou spotřebitelé tímto symbolům a varováním rozumět. Tyto informace by měly být jasné a lehce srozumitelné. Celkově doufám, že GHS bude dobrým nástrojem na prezentaci výsledků nařízení REACH veřejnosti, aby mohli spotřebitelé mnohem víc důvěřovat chemickým látkám, což zároveň přinese prospěch i našemu průmyslu.

Můj asistent Gergely Simon, který na tomto, jako i na mnoha dalších spisech vykonal velké množství práce, se chystá v nejbližší budoucnosti opustit Parlament. Chtěl bych mu poděkovat za jeho příspěvek k našemu společnému cíli, kterým je chemicky bezpečnější Evropa.

Hiltrud Breyer (Verts/ALE). – (DE) Vážená paní předsedající, všichni víme, že chemikálie se vyrábějí na celém světě a celosvětově se s nimi i obchoduje. Stejně globální jsou i nebezpečí a rizika s nimi spojená. Z toho důvodu potřebujeme směrnice v podobě jasné klasifikace a označování, které se bude uplatňovat globálně. Byla bych ráda, kdyby Evropská unie seděla za volantem vozu pohánějícího velmi jasné označování a silnou spotřebitelskou ochranu. Dnes jsem tu však slyšela mnohé řečníky, kteří tvrdili, že namísto místa za volantem by Evropská unie měla spíš sedět v brzdícím voze.

I když tuto politickou dohodu dokážu akceptovat, nejsem jí příliš nadšená. Ano, podařilo se nám udělat důležitý krok směrem k větší bezpečnosti lidí a životního prostředí. Těší mě i to, že i navzdory zprávě od Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin, která se týkala mezních hodnot pro označování, které bylo vůči danému odvětví až příliš shovívavé – objem údajů použitých pro klasifikaci měl být uveden na štítku – se nám v rámci jednání s Radou a Komisí podařilo tyto škody omezit. Těší mě, že v souvislosti s požadavkem na označování už dále neexistují žádné limitní hodnoty založené na tonáži, že neexistují žádné mezery v zákonech, které by mohlo dané odvětví využít, a že navrhovaný systém klasifikace přesouvá pozornost od testování na zvířatech směrem k alternativním postupům.

Ráda bych však viděla zlepšení označování perzistentních, bioakumulativních a toxických látek a vytvoření nové kategorie „akutní toxicita“, protože jde o nesmírně aktuální otázku, ve které jsme měli prokázat ochotu konat. Myslím si, že jsme dnes vyslali důležitý signál za zvýšenou bezpečnost lidí a životního prostředí, nesmíme však usnout na vavřínech. Toto téma nás bude zjevně zaměstnávat i v budoucnosti, protože ještě stále existuje velký prostor pro zlepšování.

Jean-Claude Martinez (NI). – (FR) Vážená paní předsedající, v současnosti už existují globální nařízení v oblasti účetnictví, globální potravinové standardy v Codex Alimentarius, globální daňové standardy a úmluvy o dvojím zdaňování vycházející z modelu OSN. Nyní budeme mít i globální standardy pro označování, klasifikaci, balení a tonáž chemických látek.

Globální právní předpisy Hospodářské a sociální rady OSN z roku 2002 (obecný harmonizovaný systém) se transponují do právních předpisů Společenství.

Globální harmonizace nepochybně přináší určitou hodnotu všem účastníkům – spotřebitelům, uživatelům i malým a středním podnikům – mimo těchto 2 000 stran a postupů, příloh a seznamů nám však toto nařízení ukazuje, že evropská normalizace není dostačující pro řešení celosvětových problémů. Globální problémy si vyžadují globální řešení, což znamená, že britský ministerský předseda, pan Gordon Brown, měl pravdu, když řekl, že mezi úrovní OSN a globální úrovní se evropská úroveň stává stále více zastaralou, staromódní a v konečném důsledku také nepoužitelnou.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Dámy a pánové, přestává být únosné, aby uvnitř jednotného evropského trhu platila různá národní legislativa pro obchodování zejména s nebezpečnými látkami. Sjednání klasifikace a označování nebezpečných chemických látek a směsí je dobrou zprávou pro spotřebitele, neboť navržená harmonizace zvýší ochranu jejich zdraví a životního prostředí. Pro konkurenceschopnost evropského průmyslu je zase výbornou zprávou to, že toto komplexní nařízení týkající se jak přepravy a dodání, tak i použití nebezpečných látek bude platit nejen v Evropské unii, ale i v ostatních zemích světa díky doporučení OSN.

Nařízení navazuje na REACH, ale nadto zavádí třídu a kategorii nebezpečnosti. Na štítkách budou pokyny pro zacházení a povinné grafické symboly a piktogramy, které budou srozumitelné k lidem kdekoli na světě. Nové požadavky na balení a uzávěry zajistí ochranu proti otevření nádob dětmi a umožní i značení pro nevidomé. Kritici varují před vyššími náklady na přeznačení, vytvoření tzv. bezpečnostních listů a zavedení nových technologií balení. Jsem však přesvědčena, že tyto krátkodobé výdaje budou nižší než dlouhodobé úspory nákladů související se zrušením dnešního různého značení výrobků podle místa určení. Také doba provádění rozložená do let 2010–2015 je dostatečně šetrná pro průmysl.

Velice oceňuji, že se kolegyni Amalii Sartoriové podařilo dojednat vynikající kompromis uvnitř Parlamentu a současně i s Radou. Po mnoha měsíčních diskuzích o výhradách návrhu Komise se jí podařilo dosáhnout velkého zlepšení a vyváženosti a proto velmi apeluji na to, abychom zítra přijali návrh již v prvním čtení. Je to příklad skvělé práce parlamentních zpravodajů s týmy Rady a Komise.

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Vážená paní předsedající, dnes tu diskutujeme o velice důležitém nařízení, které vzešlo z rozpravy a později z rozhodnutí OSN. V této rozpravě, která byla završena přijetím globálního harmonizovaného systému klasifikace a označování chemických látek a směsí Hospodářskou a sociální radou OSN, sehrávaly velmi aktivní a významnou úlohu všechny členské státy, nejen OSN, především

však Evropská unie a také Evropská komise. To znamená, že systém, který se během této rozpravy ukoval, je i naším systémem. Je proto dobré, že dnes přizpůsobujeme a dáváme do souladu naše nařízení o používání chemikálií s tímto systémem, přičemž zároveň zabezpečujeme a přejeme si zabezpečit, aby naši občané – občané Evropské unie – jako i životní prostředí byli chráněni před následky používání nebezpečných látek, protože cílem této harmonizace, klasifikace a označování nebezpečných látek je zlepšit úroveň ochrany zdraví, jako i stav životního prostředí.

Chemie ovlivňuje lidi stejným způsobem všude na celém světě. Když si kupujete výrobek, nemusíte vědět, z čeho je složený. Měli byste však vědět, že si kupujete bezpečný výrobek. Měli byste být schopni důvěřovat výrobci a zakoupenému produktu. V této souvislosti je naší úlohou zabezpečit vhodné označování, které se ještě stále do velké míry odlišuje. Produkt, který je v jednom státě označený jako nebezpečný, je v jiném státě zase označován jako toxický, a v třetím zase jako škodlivý. Je skutečně nemyslitelné, aby hospodářství a obchod fungovaly takovým způsobem. Z tohoto důvodu vítám tuto zprávu a dnešní diskusi. Myslím si, že se angažujeme v otázce, která je velmi důležitá.

Chtěla bych upozornit na ještě jednu skutečnost, konkrétně na následky spojené s potřebou poskytovat informace a označování. Mám na mysli informace, které potřebují znát všichni, kteří působí v odvětví odpadového hospodářství. Odpad z chemických produktů, který je a i nadále bude otázkou obrovského významu pro naše životní prostředí, musí též tvořit součást té části, která uzavírá celý cyklus řízení chemických produktů a látek a následné likvidace odpadu z nebezpečných produktů. Pokusme se poskytnout evropským občanům kvalitní produkt a vytvořit v nich pocit chemické bezpečnosti.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Vážená paní předsedající, dámy a pánové, zdá se, že vynikající práce paní Sartoriové představuje nejlepší legislativní výsledek na aktualizaci právních předpisů a s tím spojenou lepší regulaci některých aspektů chemického zpracování. Tato zpráva si zaslouží chválu nejen proto, že splňuje požadavky harmonizačního programu OSN, ale také proto, že se zdá být soudržná a řeší potřeby výrobců a spotřebitelů, a samozřejmě i životního prostředí, do takové míry, do jaké je to objektivně možné.

Jako obvykle, ani teď nejsou někteří moji kolegové a kolegyně úplně spokojeni. Mám dojem, že nás k tomu až příliš často, pod záminkou ochrany životního prostředí, nutí ve světle vědeckého a technologického pokroku ideologická radikalizace. Shodou okolností, a z úplně jiných důvodů, než jsem zmiňoval, kladou země mimo Evropskou unii, v neposlední řadě též Čína, na první místo své hospodářství, tím, že umožňují výrobu, přepravu a skladování chemikálií v podmínkách, které vážně porušují všechno, co se tu celkem oprávněně snažíme ochránit.

Zpráva paní Sartoriové představuje základní krok vpřed, protože harmonizuje klasifikaci látek a norem pro označování a balení nebezpečných látek a směsí. Nepochybně tím přispěje ke zlepšení bezpečnosti a lepší prevenci před riziky, které ohrožují zdraví a bezpečnost spotřebitelů a zaměstnanců, ale i před riziky ohrožujícími životní prostředí.

V současnosti je možné, aby země klasifikovaly tu samou látku velmi odlišným způsobem, na základě rozdílných klasifikačních systémů, které jsou v platnosti, přičemž tyto rozdíly mohou být tak velké, že mohou představovat riziko. Může se stát, že látky, které se v Evropě klasifikují jako nebezpečné, nemusí v některých jiných zemích, například v Číně, obsahovat na svém balení vůbec žádné upozornění.

Tato situace vytváří nejen nespravedlivou konkurenční výhodu, znamená také vážnou hrozbu pro spotřebitele na celém světě, přičemž tato skutečnost, vážené dámy a pánové, i když ji často kritizujeme, je „bohužel“ pravdivá obzvlášť na globálním trhu.

Åsa Westlund (PSE). – (SV) Vážená paní předsedající, musím se přiznat, že než jsem začala pracovat na environmentálních otázkách, byly mé vědomosti o chemikáliích relativně omezené. Čím víc jsem se však o daném tématu dověděla, tím skeptičtější jsem stávala k používání tak velkého množství chemikálií v naší dnešní společnosti. Nedávno jsem například četla, že v mé vlasti, ve Švédsku, dramaticky vzrostla spotřeba chemikálií, které se používají v přípravcích na čištění domácností. Nikdo nedokáže odhadnout skutečný účinek těchto chemikálií na naše zdraví. Jsme schopni však říci, že už v současnosti, a nejen ve Švédsku, je každoročně hospitalizováno množství dětí, které požíly akutní toxické chemikálie nacházející se v přípravcích pro domácnosti, a to i navzdory faktu, že chemické přípravky v současnosti obsahují varovné označení, které na toto nebezpečí upozorňuje.

Díky rozhodnutí, které jsme odpoledne přijali, však tato varovná označení, bohužel, zmizí z mnoha produktů. Společně s některými kolegy jsem se snažila tuto situaci změnit a zabezpečit, aby bylo současné označování běžných produktů pro domácnosti zachované.

Bohužel, se tak nestane. Je mi to velmi líto, protože to znamená ztrátu důležitých informací pro spotřebitele.

V každém případě však vítám skutečnost, že Evropská unie bude mít harmonizované právní předpisy o klasifikaci, označování a balení, které budou představovat doplněk k nařízení REACH, a že tato harmonizace byla vypracována na základě existujícího dobrovolného mezinárodního systému. Ulehčuje se tím život spotřebitelům i podnikům. Poté, co dnes dospějeme k určitému rozhodnutí, bude nesmírně důležité, aby všechny příslušné vnitrostátní orgány převzaly na sebe odpovědnost za zprostředkování informací o novém systému označování nejen podnikům, ale také v širší rovině, tj. různým spotřebitelským skupinám.

Z tohoto důvodu bych chtěla využít tuto příležitost a vyzvat Komisi a pana komisaře Verheugena, aby vykonali následnou kontrolu toho, jak, a s jakým úspěchem, se tato opatření vykonávají, abychom se dozvěděli, zda evropští spotřebitelé porozuměli novému významu označování.

Rovana Plumb (PSE). – (RO) Vážená paní předsedající, tento návrh nařízení zabezpečuje spolu s dalšími dvěma nařízeními – nařízením o detergentech a rozhodnutím o změně a doplnění následných právních předpisů – harmonizaci evropských a světových právních předpisů o klasifikaci, označování a balení chemikálií. Vykonávání těchto právních předpisů bude mít pozitivní účinky na lidské zdraví, ochranu životního prostředí a chemický průmysl. Rozvoj obchodu v podmínkách bezpečnosti a poskytování informací spotřebitelům je velmi důležité.

Vykonávání systému GHS je třeba sladit s prosazováním vykonávání nařízení REACH výrobci, kterých je v Evropské unii přibližně 27 000, přičemž až 95 % z nich tvoří malé a střední podniky, a s rozvojem obchodu s krajinami mimo Evropské unie, konkrétně 25 % celkového objemu obchodu Evropské unie. Žádám Komisi, aby nestáhla návrh na vykonávání nového nařízení během celého cyklu řízení produktu včetně etapy, v které se z produktu stává odpad.

Blahopřeji paní zpravodajce k vynikající práci.

Edit Herczog (PSE). – (HU) Vážená paní předsedající, děkuji za slovo. V prvé řadě bych chtěla popřát Komisi a zpravodajům, protože se jim podařilo vytvořit konstruktivní diskusi o návrhu OSN a plánu REACH, který jsme nedávno přijali, výsledkem čeho bylo dosažení pokroku. Největší výhodou tohoto pokroku je z pohledu Výboru pro vnitřní trh, spotřebitelů i podniků standardizované označování. Nezapomínejme však, že označováním se chemické látky nestanou bezpečnější! Větší bezpečnost se dosahuje bezpečným používáním a lepšími volbami ze strany spotřebitelů, a proto musíme zabezpečit, aby tento návrh právních předpisů představoval posun v tomto směru, a aby se setkal s pozitivním ohlasem. Nakonec bych chtěla říci a zaměřit vaši pozornost na skutečnost, že se Evropské unii podařilo na půdě OSN spojit své síly. Ted' však musíme ve spolupráci s OSN udělat všechno, co je v našich silách, aby tyto právní předpisy přijal i zbytek světa. Navrhují to proto, aby jsme pro naše právní předpisy o chemickém průmyslu našli následovníky i mezi zbytkem světa, v transatlantické hospodářské radě a v dalších mezinárodních fórech. Děkuji vám za pozornost.

Alessandro Foglietta (UEN). – (IT) Vážená paní předsedající, dámy a pánové, chtěl bych popřát paní zpravodajce Sartoriové a také stínovým zpravodajům, Radě a Komisi k tomu, že se jim podařilo dosáhnout dohody o balíku GHS už v prvním čtení.

Podařilo se nám dosáhnout cíl, který jsme si vytyčili, tj. zabezpečit co nejrychlejší fungování tohoto nového systému a jeho soulad s nařízením REACH, a zároveň zabezpečit vysokou úroveň ochrany lidského zdraví a životního prostředí a splnit komerční potřeby podniků, které mohou nyní jednodušeji proniknout na zahraniční trhy.

Jakmile bude systém GHS zaveden, podniky budou moci fungovat na základě klasifikačního systému látek harmonizovaného na mezinárodní úrovni, který mimo jiné umožní jednodušší přístup k právním předpisům o látkách prostřednictvím Evropské agentury pro chemické látky. Pomocí tohoto nařízení, kterým se v Evropské unii zavádějí mezinárodní kritéria na klasifikaci a označování nebezpečných látek a směsí, zabezpečíme, že naše podniky budou připraveny otevřít se globálnímu trhu. Prospěch z tohoto nařízení budou mít nepochybně i spotřebitelé, kteří budou moci jednodušeji rozpoznat nebezpečné látky, mezi které patří například toxické, žíravé a dráždivé látky.

Systém označování GHS pomůže díky svým jednotným piktogramům, které budou jednodušeji srozumitelné, identifikovat rizika plynoucí z látek, které se nacházejí v produktech každodenního použití, jako jsou detergenty a mýdla. Kromě toho pomůže systém GHS, který v případě mnoha chemických látek vyžaduje, aby byly uzávěry na jejich balení uzavřené pomocí samostatných bezpečnostních přístrojů, ochránit naše

děti před nebezpečnými úrazy v domácnosti způsobenými náhodným požitím toxických nebo žíravých látek.

Systém GHS bude samozřejmě vyžadovat určité úsilí ze strany podniků, především malých a středních podniků, které by měly tomuto novému systému důvěřovat. Systém zavede sedm nových rizikových kategorií a novou klasifikaci pro systém dopravy. Právě z toho důvodu nás nesmírně těší dohoda, které se podařilo dosáhnout s Radou, v které byla zohledněna i podpora, informace a požadavky na záběh, především pro malé a střední podniky.

Dohoda zároveň bere do úvahy konsensus o potřebě co největšího omezení testování na zvířatech a jakékoli duplikace těchto testů, který se dosáhl mezi všemi parlamentními skupinami. Vzhledem ke všem výše uvedeným důvodům bude má skupina hlasovat pro předložený balík.

Carl Schlyter (Verts/ALE). - (SV) Chtěl bych jen reagovat na slova mého kolegy, pana poslance Bootha, který hovořil o tom, že environmentální hnutí chce ochraňovat lidi, ale ne zvířata. Zdá se, že tuto otázku nesprávně pochopil. Je to otázka klasifikace. V textech, o kterých hovořil pan Booth, se uvádí, že s chemickou směsí se nesmí manipulovat výlučně pro účely klasifikace s cílem dosáhnout splnění určitého limitu, tj. že není dovoleno vykonávat velký počet testů na zvířatech výlučně s cílem vyhnout se označování. Znamenalo by to totiž používání chemických směsí, které by obsahovaly nebezpečné látky, i když jiného druhu, a které by tím pádem v podstatě nesplňovaly limit stanovený pro označování. V těchto případech by tedy byla jediným cílem vykonávaných pokusů na zvířatech snaha vyhnout se označování. Přesně z tohoto důvodu potřebujeme jmenované texty.

V tomto případě se bere ohled na lidské i zvířecí zdraví. Podařilo se nám předejít testování na zvířatech, lidé však budou dostávat správné informace o chemikáliích, aby mohli přijmout správné kroky na ochranu před nimi. Pan Booth tedy tuto otázku skutečně nesprávně pochopil!

PŘEDSEDAJÍCÍ: PANÍ ROURE

místopředsedkyně

Günter Verheugen, místopředseda Komise. - (DE) Vážená paní předsedající, vážené dámy, vážení pán, tato dynamická a živá diskuse nám ukázala, že se zabýváme důležitou a dalekosáhlou otázkou. Myslím si, že dnes můžeme říci, že podniknutím tohoto kroku se završí intenzivní legislativní práce v oblasti chemického průmyslu a výroby a používání chemických látek v Evropě – práce, která si vyžádala mnoho let.

Tím, že využiji přiléhavou metaforu, kterou ve svém projevu použila paní Breyerová, bych chtěl uvést jednu věc na pravou míru. Kdo sedí za volantem, a kdo v brzdícím voze? Jedno je jisté: pokud jde o právní předpisy pro oblast chemických látek, Evropská unie sedí za volantem celého světa. Nikde jinde ve světě neexistují taková nařízení, jaká jsme zavedli my, a nikde jinde se na chemický průmysl nekladou takové požadavky, jaké na něj klademe my. Z toho důvodu je Komise pevně přesvědčena, že v souvislosti s horizontálními právními předpisy pro toto odvětví je potřebných ještě několik let, v kterých bychom zavedli do praxe opatření, na kterých jsme se dohodli, a že bychom se zároveň v této chvíli neměli pouštět do jakýchkoli dalších velkých projektů. Existuje dobrý důvod, pro který právní předpisy REACH poskytují období na prozkoumání, přičemž bychom měli skutečně velmi důkladně dodržovat období, na kterých se dohodli zákonodárci. To znamená, že Komise bude své zprávy a návrhy předkládat vždy včas. Pokud jde o velké horizontální iniciativy, dovolu mi zopakovat, že Komise v nejbližší budoucnosti nezamýšlí v této souvislosti předkládat žádné nové návrhy.

Mohu vás ujistit o globální účinnosti tohoto systému. Všechny informace, které mám k dispozici, ukazují, že všude na světě se příslušné subjekty angažují a tvrdě pracují na vykonávání tohoto systému, o kterém se rozhodlo na půdě OSN. Pokud jde o samotné vykonávání, nacházíme se jednoznačně na čele celé skupiny. Myslím si, že mnohé významné země čekaly přesně na tento krok, který jsme dnes podnikli, protože chtějí založit své vlastní právní předpisy a jejich dodržování po vzoru Evropské unie. Očekávám, že tyto procesy budou nyní završeny v mnoha zemích.

Pan Schwab položil velice zajímavou otázku, zda by příloha 6 neměla obsahovat i přechodné lhůty pro prahové hodnoty konzervace, které byly odstraněny s cílem dosáhnout kompromisu mezi politickými stranami. Mohu říci jen tolik, že Komise nevidí v zavedení přechodných lhůt žádný problém. Já osobně je považuji za potřebné a vhodné, jejich vynechání v právních předpisech však nebylo náhodné. Bylo součástí celkového kompromisu, přičemž, pokud vezmeme do úvahy všechny okolnosti, nemyslím si, že by bylo

vhodné, aby Komise umožnila, aby otázka přechodných lhůt pro několik produktů způsobila krach celého kompromisu. Postaráme se však o to, aby záměry zákonodárců byly dosaženy vhodnou formou.

Také já cítím stejné znepokojení jako ti, co vyjádřili své obavy v souvislosti s tetováním na zvířatech. Skutečně doufám, že tyto právní předpisy nebudu mít za následek zvýšení počtu pokusů na zvířatech. Je důležité, aby bylo v souvislosti s těmito právními předpisy absolutně zakázáno testovat na primátech. Ještě jednou bych chtěl zdůraznit, že Komise bude vynakládat veškeré své úsilí, aby do nejvyšší možné míry omezila uskutečňování testů na zvířatech. Z mého pohledu to znamená, že musíme zvyšovat naše úsilí zaměřené na nalezení uznávaných alternativních metod, které by nahradily testování na zvířatech. Každý, koho tato otázka znepokojuje, si může být jistý, že jsem na jeho straně.

Na závěr mi dovolu říci, že podle mne máme před sebou právní předpisy, které přinášejí výhody pro každou ze zúčastněných stran. Jsem skutečně vděčný každému, kdo se na jejich přípravě podílel.

Amalia Sartori, zpravodajka. – (IT) Vážená paní předsedající, dámy a pánové, dnešní rozprava mě nesmírně potěšila. Chtěla bych poděkovat všem poslancům a poslankyním, kteří do této rozpravy přispěli a chtěla bych jim zároveň poděkovat za jejich slova podpory v souvislosti s prací, kterou jsem vykonala a kterou bylo možné vykonat jedině s jejich pomocí a s pomocí stínových zpravodajů a zpravodajů Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku a Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitele požádaných o stanovisko. Zdá se, že většina řečníků, kteří dnes vystoupili, je spokojena s výsledky, kterých se nám podařilo dosáhnout.

Vítám stanovisko jednoho z řečníků, který řekl, že dokonce i GHS je probíhajícím procesem, a kromě toho je též pracovní metodou, kterou jsme zavedli. V těchto situacích je to skutečně výstižné označení, přičemž si uvědomujeme, že svět se bude i nadále měnit a vyvíjet a z toho důvodu jsme v tomto nařízení podobně jako v případě nařízení REACH a dalších nařízeních, dbali na to, abychom vytvořili velice konkrétní a přesný regulační rámec a ponechali prostor pro budoucí změny založené na těchto kritériích, i když i samotná kritéria jsou dopředu stanovena. Tak jsem to alespoň pochopila z projevu pana komisaře, který hovořil hned přede mnou o tom, že schvaluje část rozpravy, která právě proběhla.

Uvědomujeme si, že dnes ratifikujeme nařízení, které se těší široké podpoře, a které může přinést prospěch spotřebitelům i zaměstnancům v tomto sektoru, který tvoří převážnou většinu populace. Víme, že jde o pravidla, která se budou používat jako rámec a jako nepopiratelný a nezpochybnitelný referenční bod. Ještě jednou bych chtěla zdůraznit, že žijeme v neustále se měnícím světě, i pokud jde o tato pravidla, která patří do pravomoci Komise.

Předsedající. – Společná rozprava je ukončena.

Hlasování se uskuteční dnes.

Písemná prohlášení (článek 142)

Daciana Octavia Sârbu (PSE), v písemné formě. – (RO) Návrh rozhodnutí, kterým se zavádí globální harmonizovaný systém klasifikace, označování a balení chemikálií (GHS) představuje důležitý krok v oblasti ochrany životního prostředí, spotřebitelů, kteří budou mít větší pravomoci při výběru, jako i podniků, které mají zájem vstoupit na mezinárodní trh.

Harmonizované používání označení a jednotný popis nebezpečí plynoucích z chemických látek vytváří ve spotřebitelích vyšší důvěru v tyto produkty a zároveň podporuje mezinárodní obchod, vzhledem k tomu, že průmysl bude moci používat stejná označení ve všech regionech, do kterých bude své produkty vyvážet. Kromě toho je harmonizovaný systém klasifikace chemických látek klíčovým faktorem pro zabezpečení volného pohybu zboží v rámci vnitřního trhu.

V každém případě se však musíme ujistit, že se tímto nařízením nezvýší počet testování na obratlovcích s cílem harmonizovat klasifikační kritéria, že se tyto testy budou vykonávat jedině tehdy, když nebudou existovat žádná alternativní řešení, která by zabezpečila stejnou úroveň kvality.

Globální harmonizovaný systém klasifikace by měl umožnit používání metod, které nezahrnují testování na zvířatech, a to i v případě, že by si jejich ověření vyžádalo dlouhý a nákladný byrokratický proces. Vzhledem k tomu, že testování na zvířatech nebylo nikdy oficiálně potvrzené, autorizace alternativních testování se jeví jako zbytečná zátěž. Přesto je však třeba podporovat výzkum v této oblasti.

Richard Seeber (PPE-DE), v písemné formě. – (DE) V tomto moderním světě přicházejí spotřebitelé stále častěji do kontaktu s různými látkami, z kterých některé mohou být nebezpečné.

Pokud chceme některé produkty, včetně produktů, které mnozí z nás používají každý den, používat bezpečně a způsobem, který neohrozí naše zdraví, je nesmírně důležité znát informace o látkách, které obsahují. Globální harmonizovaný systém klasifikace a označování chemických látek a směsí (GHS), který byl vytvořen v roce 2002 na úrovni OSN s aktivním přispěním Evropské unie, se má tento rok začít vykonávat ve všech členských státech. Jednou z hlavních výhod tohoto systému je používání univerzálních piktogramů pro znázornění rizik. Díky nim mohou spotřebitelé i obchodníci okamžitě určit, jestli určitý produkt obsahuje některé látky, které mohou být nebezpečné. Kromě toho zavádí systém GHS i standardizované definice, například LD50 (smrtelná dávka 50), které velmi jasně informují o rizicích, která se vážou na určitou látku. Společenství a Evropský parlament si stanovili za svůj cíl omezit do nejvyšší možné míry počet testování na zvířatech uskutečňovaných pro účely hodnocení látek.

Kromě toho byly pro orgány v členských státech vypracovány přesnější definice a jasnější směrnice. Úspěšné vykonávání systému GHS představuje důležitý milník při vytváření skutečného evropského vnitřního trhu a přinese výhody i v souvislosti s mezinárodním obchodem.

4. Schvalování typu vodíkových vozidel (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem zasedání je zpráva, kterou předkládá paní Anja Weisgerberová, jménem Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitele, o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o typovém schvalování vozidel s vodíkovým pohonem, kterým se mění a doplňuje směrnice 2007/46/ES (KOM(2007)0593 – C6-0342/2007 – 2007/0214(COD) (A6-0201/2008)).

Günter Verheugen, místopředseda Komise. – (DE) Vážená paní předsedající, dámy a pánové, ještě jednou diskutujeme o automobilu budoucnosti – o tématu, kterým se Evropský parlament už tento týden intenzivně zabýval v jiné souvislosti.

Dnes diskutujeme o technické příležitosti, která by nám mohla pomoci vyřešit environmentální problémy, které způsobují dopravní prostředky. Dovolte mi to zopakovat: jde o otázku, která by nám mohla pomoci. Nevíme, jestli potenciál této příležitosti bude možné vykonávat ve velkém, měli bychom ji však naplno využít. O tom to celé je.

Všichni se shodujeme v tom, že trvale udržitelná mobilita bude představovat jednu z klíčových výzev, se kterými se budeme muset v nejbližších letech vypořádat. Nechceme omezovat právo evropských občanů na individuální mobilitu. Na druhé straně však nesmí existovat žádné pochybnosti, že toto právo na individuální mobilitu – zjednodušeně řečeno, právo vlastnit, užívat a řídit automobil – musí být vykonáváno takovým způsobem, který nezpůsobí zničení našeho životního prostředí, a to znamená, že potřebujeme automobily, které jsou ohleduplné vůči životnímu prostředí.

Dovolte mi uvést jednu poznámku: tato otázka není důležitá a naléhavá jen z důvodu stavu našeho životního prostředí, ale získává stále větší význam i z hospodářského hlediska. Tradiční motor s vnitřním spalováním je už zastaralý, protože spotřeba paliva je v současnosti už příliš vysoká. Musíme udělat všechno, co je v našich silách, abychom snížili spotřebu fosilních paliv všude tam, kde k ní dochází.

Na základě těchto skutečností se vynořuje otázka, jestli můžeme nějakým způsobem pomoci vývoji vozidel s vodíkovým pohonem. Přesně tato myšlenka vedla k návrhu ze strany Komise, konkrétně k návrhu schvalování typu vodíkových vozidel.

Chtěl bych v první řadě poděkovat paní zpravodajce Weisgerberové za její konstruktivní a úspěšnou práci na tomto návrhu. Velmi mě těší, že díky její práci bylo možné dosáhnout dohody už v prvním čtení.

V současnosti ještě nejsme schopni říci, která technologie je pro trvale udržitelnou mobilitu nejlepší. Když si přečtete noviny nebo se podíváte na televizi, každý den se můžete setkat s jinými závěry. Někteří hovoří o palivových článcích, jiní zase o automobilech na elektrický pohon a další připomínají inovační vysokovýkonné baterie. Vodíkovému pohonu konkuruje mnoho dalších alternativ, přinejmenším elektrické motory a palivové články.

Naší úlohou je stanovit bezpečnostní nařízení pro tyto slibné technologie a zároveň si zachovat přísnou technologickou neutralitu. Vodík samozřejmě patří mezi tyto technologie. Vodík dokáže nahradit konvenční paliva a dosáhnout rozsáhlého snížení škodlivých vlivů silniční dopravy na životní prostředí. Chtěl bych však v závorkách dodat, že všechny tyto úvahy budou mít smysl jedině tehdy, když se nám podaří vyrobit vodík způsobem, který bude ohleduplný vůči životnímu prostředí. Pokud se bude při výrobě vodíku používat „špinavá“ energie, potom bude jediným výsledkem těchto kroků jen přesunutí daného problému.

Toto navrhované nařízení začlení automobily na vodíkový pohon do evropského systému typového schvalování. Tím se dosáhne toho, že k automobilům na vodíkový pohon se bude přistupovat stejně jako k vozidlům na tradiční pohon, tj. že pro území celé Evropské unie bude třeba jen jedno povolení. Postup vydání povolení je méně těžkopádný a mnohem méně nákladný. Výrobci mohou vyřídit všechny formality v jediném styčném bodě, tím dosáhnou výrazné úspory. Dosáhne se tím vyšší konkurenceschopnosti evropského průmyslu a menšího administrativního zatížení.

Vodík má jiné vlastnosti než konvenční paliva, jakými jsou benzin nebo nafta, proto je prioritou tohoto návrhu stanovit potřebné bezpečnostní požadavky. Musíme především zabezpečit, aby bylo uskladnění vodíku v automobilech absolutně bezpečné. Tímto nařízením se dosáhne, že všechna vozidla s vodíkovým pohonem, která se budou pohybovat po silnicích Evropské unie, budou stejně bezpečná, jako automobily s konvenčním pohonem. Doufejme, že se nám tím zároveň podaří zvýšit důvěru veřejnosti v neznámé nové technologie. Tento návrh také zavádí systém identifikace automobilů, aby je záchranná služba mohla jednoduše rozeznat.

Úzká spolupráce mezi Parlamentem, Radou a Komisí měla pozitivní vliv na výsledek zasedání, a proto můžeme jen souhlasit se všemi navrhovanými úpravami, které připravila vaše zpravodajka, paní Weisgerberová.

Anja Weisgerber, zpravodajka. – (DE) Vážená paní předsedající, vážený pane komisaři, dámy a pánové, zásoby fosilních paliv jsou vyčerpatelné. Poptávka po nich roste a tlačí ceny nahoru – můžeme se o tom každodenně přesvědčit na čerpacích stanicích. Očekávání, že zásoby ropy, zemního plynu a uhlí se v budoucnosti vyčerpají, je jedním z důvodů rostoucích cen. Z toho důvodu potřebujeme začít okamžitě zkoumat technologie, které by mohly v budoucnosti nahradit fosilní paliva.

Jednou z alternativ – přičemž pan komisař velmi správně zdůraznil, že jde jen o jednu z více možností, v každém případě však jde o alternativu – je vodíková technologie. Automobily na vodíkový pohon ještě přirozeně nejsou připraveny vstoupit na trh, připravuje se však několik projektů, které se tuto situaci chystají změnit. Jen nedávno se s velmi pozitivní hodnotící zprávou podařilo dokončit „dálniční“ projekt Evropské unie.

Ministři EU zodpovědní za výzkum vytvořili v únoru dlouhodobé veřejně-soukromé partnerství s cílem připravit v období let 2015 až 2025 vstup vodíkových technologií a technologií založených na palivových článcích na trh. Do tohoto výzkumného programu se v nejbližších několika letech plánuje investovat přibližně 940 milionů eur, přičemž každá strana tohoto partnerství – veřejné orgány i soukromí investoři – přispěje jednou polovinou dané sumy.

Můžeme vidět, že se skutečně připravuje půda pro vstup automobilů s vodíkovým pohonem na trh. Skutečnost, že cena palivových článků je v současnosti ještě stále vysoká, nemůže být chápána jako argument proti vodíkové technologii, protože podobným vývojem procházejí všechny technologie budoucnosti. První digitální fotoaparát s rozlišením 0,5 megapixelu byl před mnoha lety vyvinutý pro vesmírné cestování a jeho cena byla přibližně 10 milionů EUR. Dnes však už téměř každý vlastní digitální fotoaparát.

Současné nařízení poskytne v budoucnosti harmonizované technické předpisy pro první schválení automobilů s vodíkovým pohonem v celé Evropě. Sjedená kritéria mají klíčový význam pro podporu této technologie a zachování vysoké úrovně bezpečnosti a environmentální ochrany.

Vodíková vozidla v současnosti nejsou zahrnuta v systému typového schvalování Evropské komise, takže členské státy mohou pro tento typ vozidel vydávat jednorázová povolení. V některých členských státech se tak děje, v jiných je však tato oblast úplně neznámá. Při vydávání povolení pomocí tohoto postupu existuje riziko, že každý členský stát si stanoví své vlastní podmínky pro vydání povolení, což by způsobilo narušení vnitřního trhu. Znamenalo by to vysoké náklady pro výrobce a bezpečnostní rizika.

Vodík představuje jeden z energetických směrů budoucnosti. Z tohoto důvodu je naší úlohou, kterou si splníme přijetím tohoto nařízení, vytvořit politické rámcové podmínky pro používání této technologie budoucnosti prostřednictvím vytvoření jednotných kritérií schvalování. Jsem velmi ráda, že se nám už v prvním čtení podařilo dosáhnout dohody v rámci politických stran, a že spolupráce mezi Radou a Komisí byla na tak výborné úrovni. Chtěla bych za tuto vynikající spolupráci poděkovat stínovým zpravodajům. Chtěla bych také samostatně vyzvednout dva poslance – pana Bulfona a pana Manderse. Díky nim bylo možné dosáhnout dohody už v prvním čtení. Naše pozornost se zaměřovala na otázku označování vodíkových vozidel.

Vodíková vozidla jsou stejně bezpečná jako osobní automobily poháněné benzinem nebo naftou. Na základě tohoto nařízení budou muset absolvovat stejně přísné bezpečnostní testy jako všechna ostatní vozidla. Je však smysluplné, aby záchranné služby, když dorazí na místo nehody, dokázaly určit, že jde o vodíkové vozidlo, aby na základě toho mohly zohlednit určité detaily. Nemělo by to znamenat, že by se na vodíková vozidla mělo nahlížet zaujatě, protože, jak jsem už řekla, tato vozidla jsou stejně bezpečná, jako vozidla poháněná tradičními palivy. Jde o velmi důležitou skutečnost, kterou bych dnes ráda zdůraznila.

Z tohoto důvodu navrhuje, aby vodíková vozidla měla diskrétní označení na dílech, které obsahují vodík. Díky spolupráci mezi Komisí a Radou se nám podařilo Komisi navrhovaný text ještě víc vylepšit a nahradit slovo „označení“ slovem „identifikace“, protože z dlouhodobého hlediska by toto označení mělo a mohlo být nahrazeno elektronickou identifikací, jejíž součástí je i inteligentní systém nouzového volání nazývaný „e-Call“.

Objevily se i některé další otázky. Na závěr se možná ještě v krátkosti vrátím k otázce infrastruktury vodíkových čerpacích stanic, nyní se však už těším na vyslechnutí živé diskuse a jsem velmi zvědavá na vaše postřehy.

Alojz Peterle, *navrhovatel stanoviska Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin*. – (SL) Chtěl bych poděkovat své kolegyni, paní Dr. Weisgerberové, za její vynikající zprávu a vyjádřit svoji spokojenost s tím, že se nám s Radou v tak krátkém čase podařilo dosáhnout tak vysokého stupně konsenzu. Toto nařízení nás velmi přesvědčivě staví na stranu nových energetických a environmentálních politik, což bude mít nepochybně pozitivní účinek i na veřejné zdraví. Souhlasím s panem komisařem, že musíme tuto příležitost naplno využít. Toto nařízení je jedním z prvních kroků. Je součástí odpovědi na současné energetické a environmentální výzvy, v kterých vodík sehrává jednu z klíčových úloh. Nemáme přitom na mysli jen vodík samotný, ale vodík jako součást většího celku, a právě tak tu nehovoříme o jednotlivých členských státech, ale o celé Evropské unii.

Je velmi důležité použít správnou dynamiku na vytvoření celého kontextu vykonávání. V tomto kontextu bychom měli zohlednit také všechny skutečnosti, které jsou v zájmu našich občanů, začneme infrastrukturou. Dynamika rozvoje a především problém rychlého rozvoje nových technologií jsou v současných energeticky nesmírně náročných podmínkách velmi důležité. Vidím významné možnosti uplatnění nových technologií v tom smyslu, že umožňují vykonávat decentralizovanou výrobu vodíku. Taktéž, pokud se použijí spolu se solárními technologiemi, bude možné rozptýlit výrobu v současnosti známých energetických zdrojů a snížit závislost na nich. Podle mého názoru by Komise mohla úspěšně podporovat a urychlit vývoj v tomto směru.

Malcolm Harbour, *jménem skupiny PPE-DE*. – Vážená paní předsedající, chtěl bych srdečně poděkovat paní Weisgerberové, jako zpravodajce jménem výboru a samozřejmě také jako člence mé vlastní politické skupiny, která podle mého názoru opět ukázala své mistrovství, pokud jde o komplexní a technické spisy, vzhledem k tomu, že už v minulosti velmi účinně pracovala na některých emisních spisech jako zpravodajka stanoviska. Jsem však skutečně velmi rád, že nyní má svou vlastní zprávu, a chtěl bych jí pogratulovat k velké důkladnosti, s jakou se zhostila této důležité úlohy. Vzhledem k tomu, že jsem byl sám zpravodajem pro celkovou směrnici o typových schváleních, umím si představit, kolik práce si tato zpráva vyžádala.

Chtěl bych také poděkovat panu Günterovi Verheugenovi a jeho týmu v rámci Komise za velmi rychlý pokrok a včasné předložení tohoto důležitého návrhu, který účinným způsobem zakomponuje do hlavní směrnice o typových schváleních konkrétní požadavky pro vodíková vozidla. Myslím si, že se tím ukazuje skutečná důležitost tohoto společného rámce pro typové schvalování motorových vozidel, který se nám podařilo vytvořit, a díky kterému můžeme pružně reagovat a vkomponovávat do něj tyto nové vývojové trendy.

V této souvislosti bych chtěl jen zdůraznit to, na co tu už upozorňovali moji kolegové, především však z mého vlastního pohledu, vzhledem k tomu, že jsem jako poslanec tohoto Parlamentu pracoval s Komisí na skupině CARS 21, která byla vytvořena s cílem vypracovat konkurenční strategii pro automobilový průmysl pro 21. století – to je i význam zkratky CARS 21 – přičemž tento návrh je očividně návrhem 21. století. Důležité však je, že poskytuje výrobnímu průmyslu – a nejen velkým výrobcům, ale i mnoha podnikům, které působí v oblasti vývoje systémů a komponentů, které pomůžou posunout vývoj vodíkových vozidel dopředu – jasný legislativní rámec, v rámci kterého mohou v současnosti pracovat. Nemusí na něj čekat. To je skutečně velká výhoda a znamená to, že budeme mít pro celou Evropu jeden sjednocený rámec – jeden rámec – a to znamená, že když někdo potom splní požadavky, bude moci svá vozidla prodávat i všude jinde.

To však samo o sobě nestačí, a proto jsem velmi rád, že paní Anja zahrnula do své zprávy i konkrétní požadavek na Komisi, aby vyhlásila: „Chceme vytvořit z bezpečnostních požadavků pro vodíková vozidla

globální požadavky“. Na celém světě se v současnosti pracuje na normách pro vodíková vozidla. Teď je skutečně ten pravý čas, abychom tuto otázku posunuli globální pracovní skupině pro motorová vozidla, protože by bylo skutečně vhodné, kdybychom tento soubor globálních norem pro vodíková vozidla měli k dispozici co nejdříve. Zároveň však chceme, aby měla Evropa vedoucí postavení při vývoji těchto technologií. Obou těchto cílů můžeme na základě tohoto návrhu dosáhnout.

Wolfgang Bulfon, jménem skupiny PSE. – (DE) Vážená paní předsedající, vážený pane komisaři, dámy a pánové, jednotný celoevropský postup při vydávání povolení pro vodíková vozidla by pomohl překonat přinejmenším jednu překážku vývoje ekologických forem mobility. V oblasti místní veřejné dopravy už v současnosti existuje několik slibných projektů, což znamená, že sériová výroba vodíkových vozidel na sebe už skutečně nenechá dlouho čekat. Musíme se však ptát na to, jakým způsobem se bude tento vodík získávat. To, jestli bude konečný výsledek, pokud jde o emise CO₂ příznivý, závisí do velmi velké míry od způsobu, jakým se bude vodík v budoucnosti vyrábět. Bylo by úplně nesmyslné, kdyby se při výrobě vodíku dostalo do ovzduší ještě víc CO₂, než se ušetří díky vodíkovému pohonu. Zároveň však musíme zabezpečit, aby byla vytvořena a vybudována vhodná infrastruktura vodíkových čerpacích stanic, protože i vodíková vozidla potřebují tankovat. Je to především výzva pro členské státy.

Jasná usměrňení v této zprávě vytvářejí právní rámec, který podporuje další rozvoj této slibné technologie, ale i mnoha dalších inovací. Předseda této sněmovny, pan Pöttering, mluvil o vodíkových vozidlech ze své vlastní zkušenosti. Možná by stálo za úvahu využít této jeho zkušenosti při úpravě parlamentního vozového parku – v každém případě jde o návrh, který stojí za úvahu.

Nakonec bych chtěl co nejsrdečněji poděkovat paní Weisgerberové za její příjemnou spolupráci na přípravě a vypracovávání této zprávy.

Vladko Todorov Panayotov, jménem skupiny ALDE. – (BG) Zahrnutí vodíkových vozidel do celkového normativního rámce Evropského společenství má nesmírně velký význam, protože současné zákonné postupy pro typové schvalování nezaručují vozidlům identické kvality vstup na celý trh Evropské unie.

Přijetí nařízení Evropské unie by zaručilo, že všechna vodíková vozidla uvolněná na trh by byla vyráběna, testována a označována v souladu se společnými standardy, a že jejich úroveň bezpečnosti by byla minimálně na té samé úrovni, jako v případě automobilů na konvenční pohon. Společné nařízení by zároveň zaručilo sjednocení úsilí zaměřeného na zavedení vodíku jako paliva energeticky udržitelným způsobem, tj. aby se jeho zavedením jako paliva pro motorová vozidla dosáhla pozitivní celková environmentální rovnováha. Celoevropské nařízení by mělo též stanovovat společné požadavky pro monitoring těchto motorových vozidel a pro potřebnou infrastrukturu – čerpací stanice.

Přijetí nařízení Evropské unie by zároveň zaručilo uplatňování společných norem pro výrobu a používání vodíkových vozidel vyrobených v třetích zemích – Spojených státech, Asijském hospodářském společenství – a pomohlo by ochránit evropské zájmy.

Dovolte mi též upozornit na to, že v případě nedostatečné aktivity na úrovni Evropské unie přistoupí členské státy k přijetí svých vlastních norem pro vodíková vozidla, která se budou navzájem lišit. Tato situace by měla nepříznivý vliv na společný trh a na šetření nákladů z rozsahu výroby, a způsobila by také opoždění ve vývoji těchto vozidel.

V současnosti, když pro každý typ vozidla a jeho uvolnění na trh Evropské unie postačuje jen jedno jediné povolení, by členské státy měly zpřístupnit své trhy vodíkovým vozidlům. Schválení tohoto nařízení urychlí zavedení této ekologické technologie na pohon vozidel, což následně umožní rychlejší nástup environmentálních výhod plynoucích z používání vodíkových vozidel.

V neposlední řadě by se tím vytvořil nový stimul pro výrobu vodíkových vozidel, materiálů potřebných na jejich výrobu a prostředků na jejich kontrolu, což by přispělo k rychlejšímu zavedení vodíkové technologie v zemích Evropské unie.

Leopold Józef Rutowicz, jménem skupiny UEN. – (PL) Vážená paní předsedající, vážený pane komisaři, příchod vodíkových vozidel bude mít vliv na ochranu zdraví a životního prostředí a také na skleníkový efekt, a vzhledem k nedostatku tradičních uhlovodíkových paliv má také politický a hospodářský význam. Hlavní krok, který musíme podniknout, aby se tato vozidla mohla objevit na našem trhu, je vypracovat směrnici o schvalování typu vodíkových vozidel. V souvislosti s návrhem směrnice a jeho pozměňujícími a doplňujícími návrhy bych chtěl uvést dvě poznámky.

Po prvé, v návrhu se nevyžaduje, aby se v rámci výkonu typového schvalování kontrolovaly i pokyny pro servis a užívání. Vodíkové palivo představuje díky své vysoké energetické hodnotě obzvlášť nebezpečný produkt, přičemž řidiči s ním přijdou do kontaktu poprvé.

Po druhé, stanovit v návrhu termín prozkoumání jeden rok po jeho vstupu v platnost s cílem zhodnotit závěry související s fungováním této směrnice a dalších mezinárodních norem v této oblasti.

Skupina Unie za Evropu národů podporuje uzákonění této směrnice. Chtěl bych paní Weisgerberové poděkovat za věcnou zprávu.

Jaromír Kohlíček, jménem skupiny GUE/NGL. – (CS) Milé kolegyně, vážení kolegové, po pročtení vysvětlujícího prohlášení k diskutovanému nařízení jsem byl nemile překvapen. Vodík totiž umožňuje na jedné straně skladovat energii, na druhé straně prakticky eliminovat významnou část emisí. Směrnice totiž počítá i se zařazením do tradičních systémů. Přeloženo do normální řeči: Jde o využití vodíku jeho spalováním.

Vedle problému spalování směsi metan-vodík, o kterém něco vím, protože moje disertace se spalováním zabývala, by bylo nutné při použití běžných motorů používat i močovinu pro dosažení čistoty spalin podle EURO 5 až 6 k eliminaci kyslíčnicku dusíku.

Jedním z cílů Evropské unie je v nejbližší době rozšířit využití vodíku v dopravě, to má do roku 2020 dramaticky vzrůst. Je pravda, že technické problémy spojené se skladováním a manipulací s vodíkem si vyžadují jasné jednotné předpisy včetně označení systémů, které s vodíkem pracují. V tom plně se zpravodajkou souhlasím. Navíc bych rád poznamenal, že platí v řadě zemí zákaz parkování vozidel vybavených tlakovými nádobami v uzavřených, zejména podzemních garážích. I proto je jednoduché označení nutností.

Palivové vodíkové články jsou jedním ze slibných experimentálních pohonů vozidel. Již delší dobu se v řadě měst Evropské unie provozuje skupina autobusů využívajících tohoto zdroje energie. Věřím, že připravené a diskutované nařízení umožní sjednocení základních požadavků na technické zařízení motorových vozidel na vodíkový pohon. Doufám, že tím bude lépe vymezen prostor pro další rychlý technický rozvoj a provozní ověření jednotlivých prvků vodíkového systému vozidel. Tím se výrazně urychlí praktické využití zejména vodíkových článků a vodík nebude ve větším měřítku využíván v tzv. tradičních systémech, tedy spalovacích motorech, což je podle mě nesmyslné. S touto výhradou materiál vřele jménem skupiny GUE/NGL doporučuji ke schválení.

Andreas Schwab (PPE-DE). – (DE) Vážená paní předsedající, vážený pane komisaři, dámy a pánové, zpráva paní Weisgerberové je dokonalým příkladem způsobu, jakým se evropská politika přizpůsobuje změnám na trhu a postupuje rychlými kroky k vytvoření proaktivních standardů a právních základů pro technologické inovace. Rada plánuje zabývat se touto normalizací za několik měsíců a na základě toho vyvodit závěry. V této diskusi bude znovu sehrávat úlohu otázka toho, jak rychle budou tyto normy reagovat na technologický pokrok, jak rychle budou na tento technologický pokrok reagovat zákonodárci, a jak rychle se dokážou tyto normy přizpůsobit ekonomické realitě. Domnívám se, že tato zpráva o schvalování typu vodíkových vozidel učiní z Evropy průkopníka sjednocené regulační platformy pro vývoj vodíkových vozidel.

To, že nebylo ještě stále rozhodnuto, zda bude při používání vodíku jako paliva dodržena zásada trvalé udržitelnosti, a zda bude tento postup udržitelný i z ekologického hlediska, je skutečně pádným argumentem. Na druhé straně však tuto možnost ještě nemůžeme ani vyloučit. Z tohoto důvodu si myslím, že prostřednictvím této zprávy vytváříme pro vedoucí výzkumné instituty na evropském vnitřním trhu, a především pro vedoucí podniky, kvalitní základy pro další výzkum. Tato skutečnost je obzvlášť důležitá vzhledem k pozadí diskuse o politice CO₂ pro motorová vozidla a touze dosáhnout vyšší stupeň rozmanitosti, pokud jde o různé technologie, abychom v konečném důsledku mohli s určitostí stanovit, které vozidlo a která technologie výroby motoru je nejvhodnější z pohledu životního prostředí a lidí.

Myslím si, že tuto zprávu bychom měli zvlášť přivítat z hlediska vnitřního trhu, protože skutečně integrovaný vnitřní trh se nám podaří vytvořit jediné pomocí harmonizace schválení typu vodíkových vozidel v různých členských státech, což nám umožní do nejvyšší možné míry využít synergické efekty tohoto trhu. Jak tu bylo již dříve připomenuto, jakékoli celosvětové schvalování by mělo být samozřejmě také založeno na tomto základě. Doufejme, že se nám všechny tyto skutečnosti podaří správným způsobem zohlednit. Přeji nám k tomu mnoho úspěchů!

Arlene McCarthy (PSE). - Vážená paní předsedající, chtěla bych poděkovat naší zpravodajce, paní Weisgerberové, stínovým zpravodajům za přípravu této zprávy a za dosažení velmi dobré dohody s Radou

a Komisi, u které se jim zároveň podařilo zachovat priority tohoto Parlamentu. V době, kdy se ceny ropy v Evropě zdvojnásobily a evropští občané a lidé na celém světě jsou stále více znepokojeni účinky klimatických změn, je jasné, že potřebujeme novou naději pro paliva budoucnosti.

Tento celoevropský právní předpis o vodíkových vozidlech může vydláždít cestu pro masovou výrobu těchto automobilů a v ne příliš vzdálené budoucnosti nabídnout evropským řidičům skutečnou alternativu. Prodej vozidel s alternativním pohonem například jen ve Spojeném království vzrostl z jen několika sto kusů v roce 2000 na víc jak 16 000 kusů v minulém roce. Vzrostl prodej automobilů na elektrický pohon, jako i prodej dalších alternativ, vodíková vozidla se však v současnosti nacházejí na úplném počátku masové výroby. Myslím si, že tyto nové právní předpisy podpoří vývoj těchto vozidel a zároveň zabezpečí, aby byla spolehlivá a bezpečná. Očekává se, že díky tomuto novému právnímu předpisu se masová výroba v Evropě spustí už v roce 2015, přičemž do roku 2025 by přibližně 5 % vozidel, které se budou pohybovat po silnicích Evropské unie, mělo tvořit vodíková vozidla.

Environmentální výhody automobilů s vodíkovým pohonem budou záviset na zdroji energie použité na výrobu vodíku. Mohou přímo pomoci při řešení problému znečištění ovzduší způsobeného benzinem a snížení závislosti na ropě. Problém globálního oteplování však pomůžou vyřešit jediné tehdy, když se bude vodík vyrábět trvale udržitelným způsobem. Z tohoto důvodu silně podporuji pozměňující a doplňující návrhy paní Weisgerberové, jejichž cílem je zabezpečit, aby se vodíková paliva vyráběla trvale udržitelným způsobem a aby se při jejich výrobě do nejvyšší možné míry využívaly obnovitelné energie.

Je důležité upozornit na to, že automobily s vodíkovým pohonem mohou být právě tak bezpečné jako automobily s benzinovým pohonem, záchranné týmy však v případě nehody potřebují znát o jaký druh vozidla jde. Z tohoto důvodu paní Weisgerberová zabezpečila, aby mohly záchranné službě tato vozidla okamžitě identifikovat. Tyto právní předpisy pomáhají dosáhnout toho, čeho může dosáhnout jen Evropská unie na silném vnitřním trhu. Zabezpečují vytvoření celoevropského trhu zboží se společnými pravidly a vysokými bezpečnostními požadavky. Právě takovýto trh je schopný vyrábět automobily budoucnosti s vodíkovým pohonem. Věřím, že právě tyto právní předpisy, když budu pro ně hlasovat, jsou pro dosažení tohoto cíle klíčové.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Návrh Komise o schvalování typu vodíkových vozidel má velmi velký význam při řešení problémů souvisejících s hledáním alternativních paliv pro vozidla, ochranu životního prostředí, ochranou životního prostředí, klimatickými změnami a lidským zdravím. Chtěla bych vás upozornit na několik otázek, které mají pro vývoj vodíkových vozidel velký význam.

Po prvé, hlavním problémem vodíkových vozidel není samotná výroba těchto vozidel, ale jejich tankování. V současnosti existuje v celé Evropě jen 40 vodíkových čerpacích stanic. Ve Francii se například nacházejí jen dvě takové čerpací stanice, ve Španělsku jen jedna, a ve všech nových členských státech, které vstoupily do Evropské unie v období let 2004 až 2007, není dokonce ani jedna taková čerpací stanice. Ve Spojených státech je dostatek vodíkových čerpacích stanic jen v Kalifornii. Z tohoto důvodu souhlasím s řečníkem, který řekl, že je třeba v co nejkratším čase vybudovat v celé Evropské unii standardizovanou síť vodíkových čerpacích stanic. Bez vhodné infrastruktury zůstanou vodíková vozidla unitární.

Po druhé, vodík je jen nositelem energie, není jejím zdrojem, a proto je důležité, aby se vodíková paliva vyráběla stabilním a ekologickým způsobem. Potřebujeme aktivněji pracovat na vědeckém výzkumu, který by se zaměřoval na to, abychom při výrobě vodíku nemuseli používat fosilní paliva, a který by zároveň nabídnul alternativní metody štěpení vody na vodík a kyslík. Jednou z těchto metod by mohla být fotolýza, i když v této oblasti je ještě stále třeba provést důkladný vědecký výzkum. Vedle toho by výroba vodíku, která by nezpůsobovala znečištění, umožnila používat tuto metodu i v odvětvích mimo dopravu.

Po třetí, souhlasím s návrhem Komise, aby se používaly směsi zemního plynu a vodíku, ale jen v podobě přechodného paliva, a jen v zemích, které mají vybudovanou kvalitní infrastrukturu zemního plynu. Chtěla bych též zdůraznit, že Spojené státy a Kanada jsou na prvním místě v oblasti vývoje a výroby vodíkových vozidel, za kterými těsně následuje Japonsko. Ani my bychom neměli zůstat příliš pozadu.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE). – (PL) Vážená paní předsedající, perspektiva budoucnosti s automobily s vodíkovým pohonem je skutečně vzrušující. I když uplyne ještě mnoho času, než se bude tato technologie uplatňovat v širším rozsahu, je nesmírně důležité, aby jsme nařízení o schvalování typu vodíkových vozidel harmonizovali už nyní.

Základním cílem nařízení, o kterém dnes diskutujeme, je zavedení evropských kritérií pro schvalování typů vodíkových vozidel s cílem zabezpečit správné fungování trhu. Rozdílná kritéria pro schvalování typu

v jednotlivých členských státech v současnosti brzdí fungování tohoto trhu, způsobují zbytečný nárůst výrobních nákladů, ohrožují bezpečnost – tedy oblast, na kterou nesmíme zapomínat – a vytvářejí velkou bariéru v rozvoji vodíkové technologie v Evropské unii. Především nesmíme dovolit, aby nás tato skutečnost jen tak obešla, protože naděje na nahrazení ropy v odvětví dopravy spočívá, společně s biopalivy a elektrickou energií, ve vodíku. Zřejmě nejdůležitější skutečností však je, že při spalování vodíku nevzniká oxid uhličitý, tj. látka, která má ještě stále škodlivé účinky na životní prostředí, ale voda. Logickým výsledkem této skutečnosti je snížení znečištění ovzduší a též emisí CO₂, tj. dosažení cílů, kterým věnujeme velkou část našeho úsilí, v neposlední řadě i v rámci fóra Evropského parlamentu.

Dosažení všech těchto cílů bude samozřejmě záviset na rozšíření těchto technologií, které – přesně, jak správně upozorňuje i paní zpravodajka, které bych chtěl poblahopřát k této velmi kvalitní zprávě – kromě jiného závisí i na existenci sítě vodíkových čerpacích stanic. Tyto čerpací stanice by měly být vybudovány ve stejném čase ve všech členských státech, aby k nim mohl mít přístup každý evropský občan. Doufám také, že výrobci automobilů zareagují na rostoucí spotřebitelskou poptávku po vodíkových vozidlech, aby mohl společný trh v této oblasti fungovat správně.

Matthias Groote (PSE). – (DE) Vážená paní předsedající, vážený pane komisaři, vážená paní zpravodajko, dámy a pánové, myslím si, že máme před sebou dobrý příklad toho, jak je politika schopná jednat, protože povolení pro schvalování typu vodíkových vozidel budou v budoucnosti k dispozici i navzdory tomu, že samotná technologie ještě k dispozici není.

V tomto Parlamentu věnujeme mnoho času diskusím o snížení emisí CO₂ z vozidel, především nákladních vozidel. Toto by mohla být jedna z cest jak snížit tyto emise. Je však důležité – přičemž nyní mluvím jménem Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin, jehož jsem byl stínovým zpravodajem – abychom při výrobě vodíku používali obnovitelné energie. Zároveň se tím nabízí příležitost uskláňovat energii z obnovitelných zdrojů, kterou bychom mohli používat pro automobily. Byl by to krok správným směrem. Tímto tématem bychom se měli nadále zabývat i v budoucnosti.

Zároveň je však důležité vybudovat infrastrukturu čerpacích stanic. Můžeme například vidět, že infrastruktura pro vozidla poháněná stlačeným zemním plynem (CNG) má ještě stále velmi velké rezervy. Tato vozidla už jsou sice k dispozici, ale spotřebitelé, tj. řidiči, ještě stále váhají s jejich nákupem, protože není zaručená dostupnost paliva. V budoucích diskusích bychom se měli na tuto oblast zaměřit.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Vážená paní předsedající, dovoluji mi využít tuto příležitost, abych poblahopřál paní zpravodajce a Komisi k iniciativě, jejímž cílem je najít nové energetické zdroje pro vozidla, jako i nové zdroje na získávání energie.

Tato iniciativa sleduje tři cíle. Prvním je náš pokračující odklon od závislosti na ropě. Druhý cíl souvisí s emisemi CO₂. Třetí cíl, který je skutečně velmi důležitý, se týká stabilizace a snížení nákladů souvisejících s užíváním motorových vozidel pro ty, kteří je používají.

Podle mého názoru pokrývá diskutovaný dokument tři oblasti. První je označování vozidel s vodíkovým pohonem. Druhou tvoří požadavky na čerpací stanice (jejich rozmístění a vybudování). Poslední, třetí oblast, kterou považuji za důležitou, je oblast bezpečného provozování vodíkových vozidel. Toto nařízení v prvé řadě vytváří právní rámec, který stanovuje, jakým způsobem bychom měli tuto energii používat, v druhé řadě poskytuje požadavky na infrastrukturu, které zabezpečují splnění základních předpokládaných podmínek pro vývoj nových technologií.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) V odvětví dopravy je třeba vyvíjet trvalé úsilí zaměřené na uvedení vozidel s alternativním pohonem na trh, které by přispívaly k významnému zlepšení kvality ovzduší v městském prostředí.

Společné normy pro schvalování motorů s vodíkovým pohonem jsou potřebné z důvodu zaručení bezpečnosti při užívání vodíku pro pohon vozidel. Používáním vodíku jako paliva, buď v podobě palivových článků nebo v podobě motorů s vnitřním spalováním, se nevytvářejí žádné emise uhlíku ani skleníkové plyny. Toto schvalování typu vodíkových vozidel je založené na specifikaci a dodržování technických požadavků pro komponenty určené na výrobu vodíkových vozidel.

Vzhledem k vlastnostem vodíku si tato vozidla vyžadují samostatný přístup ze strany záchranných služeb. Chtěla bych zdůraznit potřebu investic ze strany členských států do skladování a distribuce alternativních paliv, bez kterých nebude možné výrazně zvýšit počet vozidel, které jsou ohleduplnější vůči životnímu prostředí.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Vážená paní předsedající, vzhledem k tomu, že jsem se snažil vejít do vymezeného časového limitu jedné minuty, nestihl jsem zmínit jeden důležitý bod, který bych chtěl zdůraznit jako výhodu tohoto řešení. Mám tím na mysli, že s tímto navrhovaným řešením přicházíme v dostatečném předstihu a vytváříme tak podmínky pro modernost. Může to zároveň znamenat stimul pro hledání ještě většího množství technologií, a z toho důvodu bych chtěl vyjádřit své uznání panu komisaři Verheugenovi i Komisi.

Günter Verheugen, místopředseda Komise. – (DE) Vážená paní předsedající, dámy a pánové, jsem velmi rád, že nám tato diskuse ukázala existenci širokého konsensu v mnohých otázkách: po prvé, široký konsensus v otázce toho, že vodíková technologie představuje zajímavý potenciální způsob, který může přispět k řešení našich energetických problémů. Po druhé, konsensus o tom, že vodíková technologie představuje potenciálně zajímavou možnost pro silniční dopravu. A po třetí to, že velmi široký konsensus v otázce vodíkové technologie obecně je samozřejmě smysluplný jen tehdy, když je výsledný celkový ekologický efekt pozitivní, tj. když se vodík bude vyrábět z čistých energetických zdrojů. To je velmi důležitý výsledek.

Chtěl bych vám oznámit, že Komise věnuje samostatnou pozornost vývoji vodíkových technologií v rámci sedmého rámcového programu v oblasti výzkumu. V rámci společné technologické iniciativy se pro výzkum vodíkové technologie vyčlenilo 800 milionů EUR. A nejen pro výzkum v oblasti vozidel. Chtěl bych se totiž vyhnout dojmům, že utrácíme 800 milionů EUR jen na výzkum vodíku jako paliva. Tento výzkum tvoří jen část celého projektu. Celkovým záměrem projektu je stanovit jasné zásady pokud jde o to, do jaké míry může vodík skutečně přispět k drastickému snížení emisí CO₂, které produkuje naše společnost.

Společně s předsedou tohoto Parlamentu, panem Pötteringem, jsem měl během určité doby možnost řídit automobil s vodíkovým pohonem. Můj osobní dojem je ten, že technické problémy související s používáním vodíku v automobilech jsou už prakticky vyřešené. Potřebná technologie už tedy existuje a je realizovatelná. To, co nám však absolutně chybí – přičemž to tu dnes zaznělo už několikrát – je potřebná infrastruktura.

Umím si představit, že když už bude tento návrh přijat a bude průmyslu poskytovat svou podporu, budeme se muset zabývat i otázkou, kterou v této diskusi položil pan Bulfon. Jde o otázku, zda by subjekty provozující velké vozové parky, které se používají především lokálně, například Evropský parlament, národní parlamenty, vlády a Evropská komise, neměly ukazovat dobrý příklad, jen co to bude možné a prostřednictvím svých politik veřejného obstarávání podporovat uvedení tohoto typu vozidel na trh. V současnosti jde ještě stále jen o fantazii, je to však něco, na co bychom neměli zapomenout, když nastane vhodná doba.

Dovolte mi ještě jednou vyslovit své poděkování paní zpravodajce za její skutečně vynikající práci, jako i všem řečníkům z jednotlivých skupin a výborů, kteří nám ukázali, že máme společnou vizi toho, jak by měla vypadat budoucnost automobilů v Evropě.

Anja Weisgerber, zpravodajka. – (DE) Vážená paní předsedající, dámy a pánové, děkuji vám za vaše velmi zajímavé projevy. Chtěla bych též poděkovat stínovým zpravodajům, Komisi, představitelům Rady a všem pracovníkům za jejich fantastickou spolupráci, která byla klíčem k dosažení této politické jednoty už v prvním čtení.

Jak jsme viděli, vodík je technologií budoucnosti. Může tvořit součást odpovědi na výzvy, které s sebou přináší klimatické změny, a na potřebu snížení emisí. Vodík představuje čistou alternativu k fosilním palivům, a v případě, že se bude vyrábět z obnovitelných energií, případně z jaderné energie, je jeho používání jako nositele energie – přesně jak to tu už zaznělo, vodík je skutečně nositelem energie – trvale udržitelné. Toto je směr, kterým se musíme v nejbližších letech ubírat.

Fascinuje mě myšlenka úplně bezrizikového vodíkového cyklu, v kterém se bude vodík vyrábět z obnovitelných energií a následně proměňovat o plyného skupenství. Tato myšlenka je skutečně fascinující. Tuto technologii jsem podporovala dávno předtím, než jsem vstoupila na půdu tohoto Parlamentu, a zároveň jsem na ní dlouhou dobu dobrovolně pracovala.

Dnes jsme dali věcem správný směr. Vytvořili jsme nezbytné podmínky pro to, abychom v budoucnosti mohli mít jednotné nařízení o schvalování typu. Zároveň jsme ukázali cestu k mezinárodnímu nařízení o schvalování typu vodíkových vozidel a stanovili budoucí směr výzkumu a vývoje.

Přesně jak řekl pan komisař Verheugen, potřebná technologie je v současnosti už k dispozici. Nyní se musíme zabývat dalšími otázkami souvisejícími s infrastrukturou. Otázka infrastruktury čerpacích stanic se bude řešit pomocí veřejně-soukromého partnerství. Možná potom zjistíme, že nebude dlouho trvat a na našich silnicích se objeví skutečně vodíková vozidla, nejen jejich prototypy.

Ještě jednou vám chci poděkovat za výbornou spolupráci.

Předsedající. – Rozprava byla ukončena.

Hlasování se uskuteční dnes.

Písemná prohlášení (článek 142)

Zita Pleštinská (PPE-DE), v písemné formě. – (SK) Zásoby surovin na výrobu tradičních uhlovodíkových paliv neustále ubývají, proto téma výzkumu a vývoje nových alternativních pohonů v automobilovém průmyslu je nanejvýš aktuální.

Sedmý rámcový program EU vyčlenil 800 milionů EUR na výzkum vodíkové technologie. Na základě výzkumu se jeví vodík jako ideální alternativa klasických fosilních paliv. Použití vodíku jako paliva budoucnosti v silničních vozidlech představuje řešení mimořádně příznivé pro životní prostředí. Přináší nulové emise sloučenin uhlíku a skleníkových plynů. První prototypy automobilů byly úspěšně zkoušeny už i v EP.

Aby bylo možné zabezpečit fungování vnitřního trhu a zároveň poskytnout vysoký stupeň bezpečnosti obyvatelstva a ochrany životního prostředí, je třeba stanovit pravidla na konstrukci motorových vozidel poháněných vodíkem na celoevropské úrovni. Jednotná pravidla schvalování v celé EU jsou minimálním předpokladem pro možnost uvádění vodíkových vozidel na trh. Úspěšnost zavedení nových technologií závisí i na včasné vybudování přiměřené sítě vodíkových čerpacích stanic.

Věřím, že i dnešní rozprava zlepší důvěru evropských spotřebitelů k používání nových technologií v automobilovém průmyslu a zvýší podíl takto poháněných vozidel na evropském trhu.

Jsem přesvědčena, že jen dobře technicky připravená EU bude úspěšná v soutěži s USA, Japonskem a Koreou, které vyvinuly v této oblasti už nemalé aktivity. Z tohoto hlediska považuji tuto iniciativu za velmi pozitivní.

(Zasedání bylo přerušeno v 11:00 a pokračovalo v 11:30.)

PŘESEDÁJÍCÍ: PAN ONESTA

místopředseda

5. Prohlášení předsednictví

Předsedající. – Jménem Evropského parlamentu bych chtěl vyslat odkaz solidarity obětem hurikánu Gustav v karibské oblasti.

Téměř 100 lidí přišlo o život v Dominikánské republice, na Jamajce, na Kajmanských ostrovech a na Kubě. Další tisíce lidí zůstaly bez domova. Obyvatelé těchto rozvojových zemí, s kterými udržujeme úzké vztahy prostřednictvím Dohody z Cotonou – skupina zemí AKT – se znova stali oběťmi pustošení nové přírodní katastrofy v těchto regionech.

Evropská unie pozorně monitoruje situaci v postižených zemích a posílá jim humanitární pomoc. Evropský parlament bude samozřejmě pozorně monitorovat dodávky humanitární pomoci pro země tohoto regionu, především prostřednictvím práce svého Výboru pro rozvoj a prostřednictvím Společného parlamentního shromáždění AKT – EU.

6. Zapojení mládeže do politik EU, jemuž je třeba věnovat zvýšenou pozornost – Pohotovostní spolupráce při hledání pohřešovaných dětí (písemná prohlášení): viz zápis

7. Hlasování

Předsedající. – Dalším bodem programu je hlasování.

(Informace o výsledku a dalších podrobnostech hlasování: viz zápis)

7.1. Klasifikace, označování a balení látek a směsí (A6-0140/2008, Amalia Sartori) (hlasování)

7.2. Klasifikace, označování a balení látek a směsí (úprava směrnic 76/768/EHS, 88/378/EHS, 1999/13/ES, 2000/53/ES, 2002/96/ES a 2004/24/ES) (A6-0142/2008, Amalia Sartori) (hlasování)

7.3. Klasifikace, označování a balení látek a směsí (změna nařízení (ES) č. 648/2004) (A6-0141/2008, Amalia Sartori) (hlasování)

7.4. Schvalování typu vodíkových vozidel (A6-0201/2008, Anja Weisgerber) (hlasování)

7.5. Situace v Gruzii (hlasování)

– Před zahájením hlasování o odstavci 19:

Elmar Brok, jménem skupiny PPE-DE. – (DE) Vážený pane předsedající, při vypracovávání návrhu usnesení jsme použili předcházející text, jehož znění v plné míře nevyjadřuje skutečnost, že se mezitím uskutečnilo setkání Evropské rady. Z toho důvodu bych chtěl navrhnout, aby druhá část tohoto textu měla následující znění: „a z toho důvodu vítá rozhodnutí Evropské rady o nasazení“. V našem textu se momentálně uvádí, že vyzýváme Radu, aby tak učinila. Mezitím však Rada toto rozhodnutí přijala. Z toho důvodu bychom měli v souladu s danou skutečností upravit i znění tohoto textu.

(Parlament souhlasil s přijetím ústního pozměňovacího návrhu)

– Před zahájením hlasování o usnesení:

Martin Schulz, jménem skupiny PSE. – (DE) Vážený pane předsedající, moje skupina včera vedla o tomto kompromisním usnesení velmi energickou diskusi. Tento text se v některých klíčových bodech liší od textu, který jsme původně jako Socialistická skupina v Evropském parlamentu navrhovali. Nechtěl bych tím v jakémkoli ohledu zpochybnit zasedání, případně minimalizovat úspěch vyjednávačů, kterým se podařilo dosáhnout kompromisního usnesení s ostatními skupinami. Je tu však jedna skutečnost, kterou se nám nedaří prosadit, která však sehrává v tomto našem usnesení klíčovou úlohu.

I navzdory tomu, že tato skutečnost, kterou za chvíli pojmenuji, už více není součástí daného textu, naše skupina se rozhodla hlasovat pro kompromisní usnesení, protože si myslíme, že je důležité, aby Evropský parlament vyslal jednotný signál. Chtěl bych však velmi jasně prohlásit, že bychom v textu velmi rádi viděli potlačení agresivního postoje pana prezidenta Saakašviliho a zároveň, na začátku konfliktu, rezolutní odmítnutí absolutně nevhodného...

(protesty z pravé a potlesk z levé strany auditoria)

Byli bychom velmi rádi, kdyby byly v daném usnesení zahrnuty i události, které se staly na začátku, když už pro nic jiného, tak alespoň proto, abychom velmi jasně prohlásili, že lidé, kteří v současnosti tak nahlas protestují, jsou ti samí lidé, kteří chtějí tyto konflikty ještě víc zintenzívnit, namísto toho, aby se je pokusili zmírnit.

(potlesk z levé a protesty z pravé strany auditoria)

Předsedající. – Určitě chápete, v tomto stádiu hlasování nemám vůbec v úmyslu znovu otevřít diskusi. Socialistická skupina v Evropském parlamentu se domnívala, že z důvodu vysvětlení svého konečného hlasování bylo třeba učinit předcházející poznámku. Myslím si, že každý pochopil, co tím chtěla říci. Neexistuje žádný důvod pro znovuotevření diskuse. Z tohoto důvodu budeme pokračovat v hlasování o společném návrhu usnesení.

7.6. Evropské smluvní právo (hlasování)

7.7. Zvláštní zpráva evropského veřejného ochránce práv Evropskému parlamentu následující po návrhu doporučení Evropské komisi ke stížnosti č. 3453/2005/GG (A6-0289/2008, Proinsias De Rossa) (hlasování)

7.8. Rovnost žen a mužů – 2008 (A6-0325/2008, Iratxe García Pérez) (hlasování)

– Před zahájením hlasování o pozměňovacím návrhu č. 5:

Iratxe García Pérez, zpravodajka. – (ES) Vážený pane předsedající, v hlasovacím seznamu mé skupiny, Socialistické skupiny v Evropském parlamentu, jsme navrhovali hlasovat pro pozměňovací návrh č. 5, v případě, že by autoři tohoto pozměňovacího návrhu souhlasili, že jde o dodatek. V rozhovorech, které jsme vedli, však zmiňovaní autoři na tento náš návrh nepřistoupili. Z toho důvodu si přejeme, aby byl daný odstavec ponechán v původním znění, v jakém byl uveden ve správě, a v případě, že se neshodneme na tom, že pozměňovací návrh č. 5 je dodatkem, budeme hlasovat proti tomuto pozměňovacímu návrhu.

(Autoři pozměňovacího návrhu, skupina GUE/NGL, souhlasili s návrhem)

7.9. Klonování zvířat za účelem výroby potravin (hlasování)

(Zasedání bylo přerušeno v 11:55 a pokračovalo ve 12:00.)

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN PÖTTERING

předseda

8. Slavnostní zasedání – Kostarika

Předseda. – Bienvenido al Parlamento Europeo, Presidente Arias! Dámy a pánové, prosím přivítejte pana prezidenta Kostarické republiky. Pane prezidente Ariasi, chtěl bych vás jménem Evropského parlamentu co nejsrdečněji přivítat mezi námi.

Vaše návštěva představuje milník ve vztazích mezi Evropským parlamentem, Evropskou unií, Kostarikou a Latinskou Amerikou.

Pane Dr. Óscare Ariasi, v letech 1986 až 1990 jste už jednou byl prezidentem Kostariky. V roce 2006 jste byl znovu zvolen na čtyřleté volební období. Jste nejlépe znám jako držitel Nobelovy ceny za mír, která vám byla udělena v roce 1987 jako uznání za vaše obrovské úsilí o dosažení míru ve Střední Americe.

Úsilí pana prezidenta Ariase v jeho úloze mezinárodního zprostředkovatele přineslo ovoce v podobě mírové dohody s Esquipulas, kterou dne 7. srpna 1987 podepsali prezidenti všech zemí Střední Ameriky. Evropská unie toto úsilí bezvýhradně podporovala.

Kostarický prezident je proto vzorem pro lidi na celém světě. Jednou řekl, že je nesmírně důležité mít hodnoty, zásady a ideály a bojovat za ně. Pane prezidente Ariasi, toto svoje tvrzení potvrzujete svou prací už mnoho let, a před dvěma roky kostaričtí občané ocenili výsledky této vaší práce vaším znovu zvolením.

Ve svém projevu, který jsem přednesl v květnu tohoto roku v Limě na zasedání pátého summitu Evropské unie, Latinské Ameriky a Karibiku, jsem zdůrazňoval základní význam regionální integrace v 21. století. Velmi výstižně to vyjádřil pan Jean Monnet, jeden ze zakladatelů Evropské unie, když řekl, že jde o případ „budování unie mezi lidmi, ne spolupráce mezi státy“. Pane prezidente Ariasi, vy jste se k této myšlence také přihlásil a aktivně jste pracoval na její dosažení.

Z pohledu Evropského parlamentu je žádoucí uzavřít v blízké budoucnosti dohodu o přidružení mezi Střední Amerikou a Evropskou unií. Řekl jsem to na summitu v Limě. Chtěl bych zároveň dodat – o tomto tématu jsme podrobně diskutovali na našem setkání, které se skončilo jen před chvilkou – že kdykoli na některém místě vypukne válka, okamžitě se uvolní obrovské množství finančních prostředků v dolarech, euro nebo jakékoli jiné měně, když je však potřebné podpořit vytvoření mírových vztahů, potom se země dohadují o mnohem menších sumách peněz. Musíme dát míru šanci!

(potlesk)

Toto je náš dnešní vzkaz ostatním evropským institucím.

Pane prezidente, dovoluji mi na závěr vyslovit naději, že vy a vaše země budete i nadále sehrávat klíčovou úlohu při zabezpečování úspěšného ukončení těchto jednání.

Jménem všech poslanců a poslankyň Evropského parlamentu bych vás chtěl mezi námi ještě jednou srdečně přivítat. Doufá, že vaše návštěva bude dobrým impulsem k prohloubení vazeb přátelství mezi Evropou, Kostarikou a Latinskou Amerikou.

Dámy a pánové, dovoluji mi dodat pár slov „mimo záznam“. Je skutečně výborné, že mezi nás zavítal pan prezident Kostariky. Zároveň je velmi pěknou shodou okolností – výjimečně mám dnes povoleno hovořit o věku dámy – že členka Evropské komise zodpovědná za zahraniční politiku, paní komisařka Ferrerová-Waldnerová, dnes oslavuje své šedesáté narozeniny. Je to další radostná příležitost a zároveň dobrý důvod, abychom jí popřáli všechno nejlepší k jejímu dnešnímu svátku.

(potlesk)

Óscar Rafael Arias Sánchez, prezident Kostarické republiky. – (ES) Vážený pane předsedo, chtěl bych vás pozdravit jménem malé americké republiky, v které žije a sní 4,5 milionu obyvatel, v které se podařilo dosáhnout ideálu v podobě společnosti bez armády, a v které budeme už brzy oslavovat 110 let demokracie. Pozdravuji vás jménem malé americké republiky, která, i navzdory tomu, že byla v druhé polovině dvacátého století obklopena těmi nejhroznějšími diktátorskými režimy, nikdy nezažila na vlastní kůži pocit útlaču, odmítla být pěšákem ve studené válce a odmítla používat zbraně k dosažení míru. Pozdravuji vás jménem Kostarické republiky.

Vážený pane předsedo, dámy a pánové:

Mé dnešní návštěvě předcházely dvě události, které, i když jsou navzájem oddělené stoletími a desetiletími, jsou se současností spojeny stejně pevným poutem, jako dnešní ranní úsvit. Přesně v tento den před 225 lety skončila podepsáním Pařížské dohody válka za nezávislost ve Spojených státech – v podstatě první vlna hnutí za nezávislost napříč celým americkým kontinentem. Právě tak v tento den před 69 lety začala druhá světová válka vyhlášením války Německu ze strany Francie a Spojeného království a vznikem spojenců, mezi které se zařadila i větší část Ameriky. Tyto události tu připomínám proto, že když dnes stojím na tomto pódiu, které je symbolem komunikace mezi různými lidmi, činím tak s plným vědomím historické zátěže, kterou nesu na svých bedrech, a kterou svých bedrech nesete i vy, v podobě minulosti každého z národů, které tu zastupujete. Nepřišli jsme sem proto, abychom vytvořili vztahy mezi našimi dvěma kontinenty, ale proto, abychom uznali, že tyto vztahy existují již dlouhou dobu, a že jakákoli snaha na jejich zlepšení by měla začínat snahou porozumět těmto vztahům jako celku.

S upřímností, která by měla být mezi přáteli obvyklá, si musíme přiznat, že naše společná historie má původ v nadvládě jedné civilizace nad druhou. Amerika se původně s Evropou seznámila skrze její moc, ne skrze její myšlenky. Dobývání provázel strach a kolonizaci zase rozhořčení. Přesto však musíme tuto starodávnou kulturu obdivovat. Navzdory bojům, které jsme museli bojovat, je nepopíratelné, že Evropa rozsvítila v naší zemi světlo zdravého rozumu a vstúpila do nás oddanost k nejvyšším lidským hodnotám – hodnotám, které jsme neopustili, ani když jsme získali nezávislost.

Právě tyto hodnoty mě před 21 lety, během mého prvního funkčního období na postu prezidenta Kostariky, přivedly do Evropy. V tu dobu jsem přišel žádat, aby tento kontinent svou silou pomohl úsilí na dosažení míru ve Střední Americe, kde uprostřed občanské války bojovalo o své životy pět národů. Krveprolití tehdy rozdělovalo naše občany a švalo bratra proti bratrovi. Mocnosti té doby nás v krutém experimentu použily jako pokusné králíky na demonstraci své síly: oni přinesli zbraně a my jsme umírali. Počet obětí rostl. Podle některých odhadů dosáhl jejich celkový počet až 350 000 lidí. V procentuálním vyjádření jde o stejný počet obětí, jako kdyby ve válce v Iráku přišly o život 4 miliony občanů Spojených států. Jedině dosažením míru jsme mohli zaručit budoucnost našeho regionu.

V tu dobu byla Evropa odpovědí na naše modlitby. Morální podpora ze strany tohoto kontinentu legitimovala naše úsilí o nalezení diplomatického řešení těchto konfliktů – středoamerické řešení středoamerických problémů. Mezinárodní pomoc, kterou jste nám tehdy poskytovali, byla rozsáhlá a velkorysá, a byla symbolem skutečné touhy Evropy pomoci národům ve Střední Americe v dosahování pokroku.

Nyní, o 21 let později, se opět vracím do Evropy, a podobně jako Fray Luis de León, když byl po čtyřech letech propuštěn z vězení, i já pociťuji nutkání začít slovy: „Včera jsme hovořili o...“, protože v mnoha ohledech potřebujeme pokračovat přesně na tom místě, kde jsme přestali. Vztahy mezi Evropou a Střední

Amerikou, které si byly v době války tak blízké, se v době míru odcizily. Pomoc Střední Americe ze strany Evropy, která byla v době útlaku tak velkorysá, se v době míru stala skromnější. Nikdy nás nenapadlo, že když překročíme práh míru, ocitneme se v království zapomnění. Řekl bych, že nyní jen ten správný čas, aby nám naši přátelé, kteří nás podporovali v našich nejtěžších chvílích, ukázali, že v tom budou pokračovat i během lepších časů, protože tyto lepší časy právě nyní zažíváme.

Dnes bych chtěl navrhnout tři postupy, pomocí kterých bychom mohli posilnit naše vzájemné vazby a bojovat bok po boku za vybudování utopií, o které jste nás naučili vy sami usilovat: podepsání dohody o přidružení mezi Evropskou unií a Střední Amerikou, kostarického konsenzu a „smíření s přírodou“.

Plně si uvědomuji, že v této sněmovně jsou zastoupeny mnohé rozdílné názory na volný obchod. Vím však i to, že tyto názory jsou vyjadřovány z vysoko postavené perspektivy těch, kteří mají to štěstí, že žijí v rozvinutých národech. Dnes bych vám chtěl nabídnout perspektivu našich nízko položených rovin. Pro zemi, jako je ta moje, která patří mezi nejmenší na světě, je nemožné vyprodukovat všechno, co spotřebuje. Jsme odsouzeni na to, aby z nás byli Féničané moderního věku. V době globalizace je dilema, kterému musí čelit rozvojové národy, stejně krutá jako jednoduchá: když nedokážeme vyvážit stále víc zboží a služeb, budeme vyvážit stále víc lidí.

Je samozřejmé, že Evropa musí především sledovat zájmy svých vlastních občanů. Samozřejmě však je i to, že zájmy evropských občanů, a jakékoli jiné světové rasy, jsou stále více určovány společným osudem lidstva. Žádný národ se nemůže vyvíjet a zároveň být bezohledný vůči hladu, ignoranci, násilí a chorobám, které vládou za jeho hranicemi. I když jsou rozdíly mezi našimi národy i nadále velmi velké, globální diaspora bude i nadále přivádět tisíce lidí zpoza oceánů, řek a městských zdí s cílem najít si uplatnění, které nedokázali najít ve svých vlastních zemích.

Dohoda o přidružení mezi Střední Amerikou a Evropskou unií, která může být první dohodou mezi regiony, kterou se Evropské unii podaří uzavřít, představuje nejbližší, nejjasnější a nejaktuálnější příležitost pro Evropu na oživení své přítomnosti v Latinské Americe. Od vytvoření středoamerického společného trhu bylo jen málo iniciativ, které by měly vyšší potenciál na urychlení hospodářského růstu ve středoamerické úžině, modernizaci našich institucí a poskytnutí nových příležitostí pro obyvatele Střední Ameriky, kteří ještě i dnes žijí v chudobě. Pro Evropu by uzavření této dohody znamenalo opětovné získání vedoucí pozice, o kterou přišla, a vyplnění prázdného místa v čele zápasu za rozvoj Latinské Ameriky. Včera jsme byli spojenci za mír, dnes můžeme být partnery v rozvoji.

Mezi Střední Amerikou a Evropou však ještě stále existují obrovské rozdíly, které je třeba vzít v úvahu. Prvním je rozdíl mezi našimi dvěma modely integrace: Evropa musí přijmout skutečnost, že integrace Střední Ameriky se uskutečnila způsobem, který umožňoval náš institucionální rozvoj. V současnosti jsme nejvíce integrovaným regionem v rozvojovém světě a z toho důvodu si myslíme, že není spravedlivé, aby se od nás, jako podmínka pro pokrok v jednáních, požadovalo splnění požadavků v oblasti integrace – požadavků, které jsou pro Střední Ameriku jen velmi těžce splnitelné, a jejichž splnění se kromě toho nevyžaduje od jiných světových regionů.

Druhým a pravděpodobně nejdůležitějším rozdílem mezi našimi dvěma regiony je rozdíl v naší úrovni rozvoje: je nesmírně důležité, aby obchodní část zmiňované dohody umožňovala asymetrický přístup ve prospěch Střední Ameriky, a aby se především vyvarovala hrozným praktiky v podobě ponechání překážek právě v těch oblastech, ve kterých má Střední Amerika komparativní výhodu. Pokud se nám podaří dosáhnout dohody na základě těchto předpokladů, potom se Evropě podaří učinit obrovský skok ve prospěch středoamerického obyvatelstva, ale také ve prospěch Evropy, protože v dobách mezinárodní krize by mohla Evropa výrazně těžit z hospodářství, které v posledních pěti letech roste přibližně dvakrát rychleji, než hospodářství Evropy.

Evropa může začít sehrávat vedoucí úlohu v rozvojovém světě, nejdříve však musí zabezpečit, že tato vedoucí úloha skutečně pomůže rozvoji. Goethe řekl, že „nic víc neškodí nové pravdě, než stará chyba“. Nemůžeme vstoupit do nové etapy mezinárodní spolupráce a zároveň s sebou nést břímě minulosti, především zátěž vojenských výdajů, která je sama o sobě skutečně urážlivá pro téměř 200 milionů obyvatel Latinské Ameriky, kteří se utápějí v chudobě. Nastal čas, ve kterém se musí mezinárodní finanční společenství naučit oddělovat zrno od plev, a na základě předložených důkazů uznat, které výdaje přinášejí lidem zlepšení jejich životní úrovně, a které tak nečiní.

Skutečně nám neslouží ke cti, že v roce 2007 se vojenské výdaje v Latinské Americe vyšplhaly na 36 miliard dolarů – v regionu, kde s jedinou výjimkou Kolumbie v současnosti nevládne žádný ozbrojený konflikt. Suma, kterou je třeba zaplatit za jediné letadlo Sukhoi Su-30k, by vystačila na nákup přibližně 200 000

přenosných počítačů MIT Media Lab pro naše studenty. Suma, kterou je třeba zaplatit za jedinou helikoptéru Black Hawk, by vystačila na finanční příspěvky ve výši 100 dolarů měsíčně pro 5 000 mladých lidí v Latinské Americe. Rozvinuté státy světa nesmí svou pomocí a zdroji podporovat rozhodnutí těch, kteří dávají přednost výbavě pro své vojáky před vzděláním svých dětí. Dámy a pánové, právě z tohoto důvodu vyhlásila moje vláda kostarický konsenzus – iniciativu na vytvoření mechanismů na odpouštění dluhů a poskytování finanční podpory rozvojovým zemím, které investují víc prostředků do ochrany životního prostředí, vzdělávání, zdravotnictví a bydlení pro své občany a méně prostředků do zbrojení a vojáků. Ještě stále věřím, že se nám s vaší pomocí jednoho dne podaří tento kostarický konsenzus proměnit na realitu.

Doufám též, že se nám podaří přijmout plán, který bude s tímto konsenzem úzce spjatý: smlouvu o transferu zbraní, kterou Kostarika navrhla na půdě OSN, a která zakazuje zemím vykonávat transfer zbraní státům, skupinám nebo jednotlivcům, existuje-li dostatečný důvod domnívat se, že tyto zbraně budou použity na porušování lidských práv nebo mezinárodního práva. Nevím, jak dlouho ještě dokážeme přežít, když si nejsme schopni uvědomit, že zabíjení mnoha lidí, každý den po troškách, je stejně trestuhodné jako zabíjení velkého množství lidí naráz během jednoho dne. Ničivá síla 640 milionů ručních a lehkých zbraní, které existují ve světě, přičemž až 74 % z nich je v rukou civilistů, se ukázala být smrtelnější než ničivá síla atomových bomb, a představuje jednu z největších hnacích sil stojící v pozadí veřejné nejistoty na národní i mezinárodní úrovni. Strach ze smrti nesmí být faktorem, který bude formovat budoucnost našich občanů. Dnes můžeme učinit něco pro to, abychom zabezpečili, že se tak nestane.

Chtěl bych zmínit už jen jednu věc, která také souvisí s násilím a destrukcí, no nejen pokud jde o lidské bytosti, týká se všech forem života. Každý les, který vykácíme, každá tuna oxidu uhličitého, kterou vypustíme do ovzduší, každá řeka, kterou znečistíme, nás posouvají blíž k bráně vyhynutí našeho druhu, na prahu které, podobně jako před branami do Dantova pekla, se budeme muset vzdát jakékoli naděje. Odmítám být svědkem toho, jak lidstvo prochází touto bránou.

Před šedesáti lety měl bývalý kostarický prezident, pan José Figueres, vizi o rozpuštění národní armády a vyhlášení míru světu. My jsme v současnosti přijali rozhodnutí vyhlásit „smíření s přírodou“. Vytyčili jsme si cíl stát se do roku 2021, kdy budeme oslavovat 200. výročí nezávislosti, uhlíkově neutrální zemí. V minulém roce jsme se díky zasazení 5 milionů stromů stali zemí s největším počtem stromů na jednoho obyvatele a na jeden čtvereční kilometr na světě. V roce 2008 plánujeme zasadit dalších 7 milionů stromů. Vedeme mezinárodní křížáckou výpravu proti globálnímu oteplování, a dnes vás chci skromně požádat, abyste se k nám přidali.

Globální oteplování umožnilo pěstovat olivovníky na anglickém pobřeží, což je skutečně alarmující signál pro vědeckou komunitu. Na rozdíl od příběhu z Bible však tentokrát holubice ve svém zobáku nepřinese olivovou ratolest jako symbol míru, ale jako symbol nebezpečí. Dnes nás všechny vyzývám, abychom tuto holubici poslali do nejvzdálenějších koutů světa, aby mohla při svém návratu nést v zobáku vůli změny projevenou všemi světovými národy. Jedině společně budeme schopni vytvořit nové spojení, tentokrát ne mezi Bohem a člověkem, ale mezi člověkem a Božím výtvozem.

Pane předsedo:

Velký argentinský spisovatel Jorge Luis Borges obvykle zmiňuje, že je Evropanem ve vyhnanství, tím naráží na evropský původ velké části obyvatelstva našeho amerického kontinentu. Po staletích míšení a výměny ras žije v Evropě pravděpodobně též mnoho „Američanů ve vyhnanství“. Jsme vyhnanci z geografického hlediska, vzhledem k oceánu, a historického hlediska, které má podobu kyvadla, které nás sbližuje a odcizuje v závislosti od daných okolností. Myslím si, že je čas nastavit toto kyvadlo do polohy sjednocení a vydat se stejným směrem, jakým vál vítr před 180 miliony let, předtím, než se na naší planetě objevily první trhliny, když byly evropský a americký kontinent ještě spojeny, a z Paříže do New Yorku bylo možné jít pěšky.

Všichni patříme do jednoho lidského druhu, který ještě stále dokáže vytrhat ze zahrady života ty nejlepší květy. Naše sny jsou společným dědictvím a naše rozhodnutí ovlivňují životy jiných, bez ohledu na to, jestli se nám to líbí nebo ne. Myslím si, že to neznamená hrozbu, ale právě naopak, je to nepochybně vynikající příležitost. Souhlasím s největším kostarickým básníkem Jorgem Debravou, který řekl, že „ze všeho nejlepší je vědomí, že máme moc oživit i ty nejvzdálenější věci, kterých se dotkneme, rozšiřovat své obzory a nevidět žádné hranice, protože všechny věci, které vidíme se společně s námi stávají nekonečné.“ Vůbec nepochybuji, že budeme schopni použít tuto nekonečnou moc pro dobro všech, Evropanů i Američanů, a že budeme bok po boku kráčet za hvězdou zítřka, v kterém bude vládnout větší spravedlnost a svoboda.

(potlesk ve stoje)

Předseda. – Vážený pane prezidente Ariasi, jménem Evropského parlamentu bych vám chtěl co nejsrdečněji poděkovat za váš vynikající a distingovaný projev. Vaše slova potvrdila, že vy a vaše země zastupujete demokracii a svobodu. Pracujete proti násilí, terorismu a diktátorství. Když hovoříte o tom, že Kostarika je malou zemí, chtěl bych zdůraznit, že počet obyvatel země, případně její rozloha, nejsou ty nejdůležitější věci. Mnohem důležitější je duch té země a její prezident. Každý, kdo si vyslechl váš projev, ví, že prezident Arias a Kostarika stojí pevně za zásadami svobody a demokracie. Tato skutečnost činí z Kostariky ve světě velkou zemi.

(potlesk)

Jste člověkem míru; přesně z toho důvodu vám byla v roce 1987 udělena Nobelova cena za mír. Vy jste se však následně neodebral na odpočinek. Uběhlo 21 let a v současnosti obhajujete mír mezi lidmi a smíření s přírodou. Evropský parlament stojí u obhajování těchto zásad po vašem boku.

Chtěl bych mezi námi zároveň přivítat ministry vaší vlády, kteří vás provázejí na vaší návštěvě – pana ministra pro zahraniční vztahy Stagna Ugartehe a pana ministra pro zahraniční obchod Ruize Gutiérreze, kteří jsou také přítomni v této sněmovně, a spolu s nimi i mnozí občané Kostariky, kteří žijí v Bruselu a v Belgii. Buďte na svoji zemi pyšní! Ne v nacionalistickém smyslu, protože potom by mohli být na sebe hrdé i země, v kterých vládne diktátorský režim a násilí. Buďte na svoji zemi, Kostariku, pyšní, protože obhajujete správné hodnoty: demokracii, svobodu a mír.

Ještě jednou vám chci velmi pěkně poděkovat. Muchas gracias, pane prezidente Ariasi.

(potlesk)

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN ONESTA

místopředseda

9. Hlasování (pokračování)

Předsedající. – Budeme pokračovat v hlasování.

9.1. Vliv marketingu a reklamy na rovnost mužů a žen (A6-0199/2008, Eva-Britt Svensson) (hlasování)

10. Vysvětlení hlasování

Ústní vysvětlení hlasování

- Situace v Gruzii (B6-0402/2008)

Michl Ebner (PPE-DE). – (DE) Vážený pane předsedající, hlasoval jsem pro toto usnesení, a chtěl bych zvláště poděkovat panu Brokovi za jeho úsilí o dosažení širokého konsenzu v této otázce.

Domnívám se, že i navzdory tomu, že je nesmírně důležité vést dialog s Ruskem, musíme zabezpečit, abychom se v souvislosti s naší energetickou politikou nestali úplně nebo převážně závislí na Rusku, protože tím bychom výrazně oslabili naše šance na vedení dialogu. Neměli bychom zapomínat, že vojenská odpověď ze strany Gruzie má své kořeny v dlouhé historii provokací ze strany separatistických sil, které se v současné době výrazně zintenzívnily, a že Rusko využilo toto opatření na sebeobranu jako důvod pro invazi. V každém případě mělo být naší nejvyšší prioritou dosažení mírového řešení tohoto konfliktu. Chtěl bych všem zainteresovaným popřát dosažení rychlého úspěchu, aby Krym, Lotyšsko, Litva a Kazachstán nepotkal stejný osud, jaký potkal Jižní Osetii.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Evropští politici v současnosti přerušují dlouhé mlčení a popisují kroky Ruska v Gruzii jako nepřiměřené. Ne, v tomto případě jde o ochranu práv ruských občanů v jiných zemích pomocí vojenské agrese. Některé země Evropské unie, které zablokovaly vyhlídky Gruzie a Ukrajiny na členství v NATO, umožnily Rusku, aby vykonávalo svoji agresivní politiku připojování území. Většina zemí Evropské unie je závislá na dovozu energie z Ruska. Obávají se, že dodávky plynu by mohly být zastaveny. Tato situace umožňuje Rusku, aby začalo skutečně nepřiměřeným způsobem diktovat své podmínky celé

Evropské unii. Hlasovala jsem pro toto usnesení, i když se domnívám, že pozice Komise a Parlamentu, pokud jde o budoucí vztahy s Ruskem, nebyla dostatečně jasně definovaná.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (SK) Zastavit dohodu o liberalizaci víz, stáhnout tzv. ruské mírotvorné jednotky a nahradit je mezinárodními a – po třetí – nepokračovat v rozhovorech o partnerství a spolupráci s Ruskem – to je moje stanovisko a myslím si, že Evropa by měla přinášet jednotná a jasná stanoviska k situaci v Gruzii a nepřivírat oči nad hrubým zásahem Ruska do suverenity a integrity sousedního státu.

Moskva porušila mezinárodní domluvy, když začátkem srpna její vojska překročila hranice Gruzie – hranice, které v minulosti sama uznala. Ruská vojska vstoupila nejen na území regionu Jižní Osetie, ale postupovala hlouběji do vnitrozemí.

Ostře odsuzuji prohlášení Ruska o nezávislosti Abcházie a Jižní Osetie. Nesmíme zapomínat, že zatímco jedni oslavují nezávislost, Gruzie pláče nad nevinnými lidmi, kteří při zákroku ruských vojsk přišli o život i o své domovy. Jsem přesvědčený o tom, že Evropa musí vynaložit tlak a v rámci mezinárodního společenství prosadit územní celistvost Gruzie.

Slovenská republika respektovala princip územní celistvosti i v případě Kosova a dodnes neuznala jeho odtrhnutí od Srbska. Ve stejném duchu neuznávám nezávislost gruzínských regionů a Jižní Osetie.

Toomas Savi (ALDE). - Vážený pane předsedající, jako jeden z autorů návrhu usnesení o situaci v Gruzii jsem hlasoval pro pozměňující a doplňující návrh č. 1, kterým vyzýváme Mezinárodní olympijský výbor, aby vážně přehodnotil platnost svého rozhodnutí o uspořádání zimních olympijských her v roce 2014 v Soči, vzhledem k nedávným událostem, které se odehrály nedaleko od místa budoucích olympijských her. Bylo by velmi nezodpovědné, kdyby Mezinárodní olympijský výbor ohrožoval životy olympijských sportovců uspořádáním her v takovém nepředvídatelném regionu.

Myslím si, že nemusím nikomu připomínat, že dne 5. září 1972, bylo v Mnichově zmasakrováno 11 olympijských sportovců. Tamějších olympijských her jsem se zúčastnil jako lékař sovětského olympijského týmu a pamatuji si, jaký vliv měly tyto tragické události na olympijského ducha. Podobné události by se neměly už nikdy zopakovat.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Vážený pane předsedající, vůči panu Schulzovi chovám velkou úctu, ale jeho dnešní vyjádření je nepřijatelné. Dnes brzy ráno označil prezident Medveděv demokraticky zvoleného gruzínského prezidenta Saakašviliho za „politickou mrtvolu“. Bylo by to hanebné už jen z demokratického hlediska, ale když zvážíme, že pan Medveděv je představitelem režimu, který dal zavraždit předchůdce jeho předchůdce, Zviada Gamsakhurdia, a čečenského prezidenta, a v současnosti má na svědomí vraždu ingušského aktivisty za občanská práva, potom je tento výrok možné přirovnat téměř k fyzické hrozbě.

Tady nejde o to, jestli máme pana Saakašviliho rádi, nebo ne. Jde o naši povinnost podporovat zvoleného zástupce gruzínských občanů, kteří se stali obětí imperialistických kroků, a vůči kterým jsou vyvíjeny snahy o jejich udušení. Z tohoto důvodu se domnívám, že je velmi důležité, abychom po přijetí tohoto rozhodnutí, které vítám, zašli ještě o krok dále a vyslali do Gruzie evropské mírové jednotky. Nepotřebujeme k tomu mandát OSN ani Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě, protože Gruzie je svrchovaným státem, který nás o vyslání těchto jednotek požádal. Musíme zároveň zabezpečit, aby se tato země mohla i nadále rozvíjet a žít v míru, protože přítomnost ruských jednotek na jejím území, které tam mají na základě rozhodnutí OSN a OBSE plnit úlohu mírových sil, je to samé, jako bychom žháři svěřili úlohu šéfa požárníků.

Bogdan Pęk (UEN). – (PL) Vážený pane předsedající, i když je toto usnesení o Gruzii důležité a já jsem hlasoval pro jeho přijetí, mám pocit, že Evropská unie, která byla v souvislosti se situací v Gruzii postavena před důležitý test, v tomto testu selhala. Hlavním důvodem tohoto neúspěchu je podle mého názoru existence velmi důležitých německých zájmů v této otázce, především zájmů německé levice a kancléře Schrödera. Pan Schulz tu dnes tyto zájmy velmi jasně vyjádřil.

Evropská unie musí pochopit, že z baltského ropovodu se může stát nástroj, který bude moci být použitý na vydírání Litvy, Lotyšska, Estonska, Polska a též Běloruska. Výstavba tohoto ropovodu musí být zrušena a Evropská unie musí i navzdory svým prohlášením už konečně zaujmout postoj k jednotné energetické politice, v které za žádných okolností neexistuje místo pro baltský ropovod, i navzdory tomu, že se to přičí určitým německým zájmům. Němci musí přijmout fakt, že buď budují sjednocenou Evropskou unii a jejich prohlášení jsou upřímná, nebo se chovají pokrytecky a upřednostňují své vlastní zájmy před zájmy Evropské unie.

Milan Horáček (Verts/ALE). - (DE) Vážený pane předsedající, hlasoval jsem pro toto usnesení, i když s určitými výhradami. Válka mezi Ruskem a Gruzii zviditelnila rozdílný postup při řešení krize. Gruzie má mnoho nevyřešených problémů, Rusko se však svými machinacemi, provokací a válečnou brutalitou chová v souladu se svou dlouhodobou tradicí zpola asijských diktátorů. Tato situace je nebezpečná nejen pro Ukrajinu, ale i pro nás všechny.

Našimi silnými stránkami jsou lidská práva, demokracie, právní stát a svoboda, za kterou jsme všichni společně velmi tvrdě bojovali – svoboda od závislosti a otroctví. Tyto hodnoty si naléhavě žádají, abychom je bránili prostřednictvím naší společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

Charles Tannock (PPE-DE). - Vážený pane předsedající, britská delegace Konzervativní strany podpořila návrh usnesení o Gruzii, které bylo obecně vyvážené. Máme však výhrady vůči odstavci 19, který vyzývá k vojenské misi SBOP v Gruzii – i když bychom na druhé straně vůbec nic nenamítali vůči přítomnosti civilního pozorovatele EU v Gruzii.

Podobně je to i v případě odstavce 30, v kterém se uvádí, že Lisabonská smlouva posilní pozici EU při řešení této krize. Toto tvrzení je podle našeho názoru nepodložené. Pokud jde o dovoz ruské ropy a plynu, podporujeme v rámci SZBP razantnější společnou zahraniční energetickou bezpečnostní politiku, neumíme si však představit, jakým způsobem by mohla Lisabonská smlouva ovlivnit řízení této krize. Nejde tu o slabou globální pozici Evropské unie v zahraničních věcech, ale o šikanování a revanšismus ze strany Ruska v Jižní Osetii.

Richard Falbr (PSE). Zdržel jsem se hlasování, protože odpověď na otázku: „Je pravda, že na spící město zaútočili raketomety Gruzínci?“ zní „Ano“.

- Evropské smluvní právo (B6-0374/2008)

Bruno Gollnisch (NI). - (FR) Vážený pane předsedající, souhlasíme s otázkou, kterou zamýšlí Komise položit pan Lehne. Ve skutečnosti si myslíme, že problémy evropského smluvního práva by měly řešit dvě klíčové potřeby, které jdou ruku v ruce. Prvou je potřeba srozumitelnosti a jednoduchosti, druhou je potřeba bezpečnosti. Jsme velmi rádi, že se zpravodaj rozhodl zohlednit vynikající práci, kterou vykonala „Société de législation comparée“, a doufáme, že se tato práce bude vykonávat v souladu s naším společným dědictvím, kterým je římské právo. Pravidla smluvní autonomie, právoplatnosti, porušení dohody a zveřejnění jsou v naší civilizaci zakořeněny už od starověku. Přesně na tato pravidla bychom se měli odvolávat – na toto společné právní dědictví naší civilizace.

Zároveň doufáme, že sjednocení pravidel o konfliktu zákonů dostane přednost před sjednocením hmotných pravidel s cílem zabezpečit bezpečné vykonávání transakcí. Smlouvy uzavřené mezi osobami nacházejícími se na různých místech a především složitá otázka týkající se předběžné nabídky, případně jednostranný slib, souhlas, postupy, časové rozvrhy a důkazy – všechny tyto skutečnosti je možné sjednotit bez toho, aby bylo nezbytně potřebné sjednotit hmotná pravidla našich vnitrostátních právních předpisů.

- Zpráva: Proinsias De Rossa (A6-0289/2008)

Mario Borghezio (UEN). - (IT) Vážený pane předsedající, dámy a pánové, před několika dny vyhlásili sardinští separatisté na malém ostrově nedaleko Sardinie, bez použití násilí a v zájmu ochrany životního prostředí, novou republiku s poetickým a polynésky znějícím názvem „Republika Maluventu“. Chtěl bych upozornit, že předsedovi už byla doručena mapa inspirovaná mapou OSN a svatou zásadou lidského sebeurčení. Evropa vždy stála po boku každého, kdo bojoval za svobodu mírovými a demokratickými prostředky. Ať žije boj sardinských občanů za své sebeurčení!

- Zpráva: Iratxe García Pérez (A6-0325/2008)

Frank Vanhecke (NI). - (NL) Vážený pane předsedající, hlasoval jsem proti zprávě paní Garcie Perezové, i navzdory svému přesvědčení, že muži a ženy jsou si samozřejmě navzájem rovni a musí tedy pobírat za stejnou práci stejnou mzdu. Ještě stále až příliš často zapomínáme na to, že rovnost pohlaví je jedním z nesporných úspěchů dnešní Evropy, evropského světa, západního světa, a že tato zásada není v některých jiných částech světa vůbec uzákoněna. Nikdy bychom na to neměli zapomínat.

Toto je však jen jeden aspekt této zprávy. Zpráva obsahuje i velké množství dalších bodů, s kterými zásadně nesouhlasím. Jedním z příkladů je podpora nekonečných volebních kvót pro ženy v této zprávě, jako kdyby

ženy byly nějaká bezbranná stvoření, která si nedokážou získat post svými vlastními schopnostmi. Dalším příkladem je soustavná podpora potratů. Kladu si otázku, co vůbec hledá toto téma v dané zprávě.

Právě z těchto a mnoha dalších důvodů jsem hlasoval proti zprávě paní Garcíe Pérezové.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - Vážený pane předsedající, z jakéhosi bizarního důvodu jsem dnes porušil svoji celoživotní tradici v tomto Parlamentu a nehlasoval jsem proti zprávě Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví – namísto toho jsem se zdržel hlasování.

V minulosti jsem soustavně hlasoval proti těmto zprávám, protože obvykle obsahovaly plno absolutních nesmyslů. Jako ženatý otec dvou dcer se však snažím přechíst každé slovo v těchto zprávách a pochopit, o čem vlastně hovoří.

Pokud jde o výbor, od kterého všechny tyto nesmysly pocházejí, mám určité pochybnosti – skutečně si myslím, že v současnosti, když už máme zřízený Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci, už dále nepotřebujeme Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví.

Tato zpráva obsahuje několik frází – například frázi „feminizace chudoby“ – které nemají absolutně žádný význam, znějí však velmi dobře pro zástup uživatelek PC tam venku.

Zajímalo by mě, jaký by měl tento výbor názor, řekněme na ty ženy, kterým se podařilo prolomit společenské bariéry předsudků: například matku pěti dětí, z nichž nejmladší trpí Downovým syndromem a nejstarší dcera je zřejmě v pátém měsíci těhotenství – jako v případě možné viceprezidentky Spojených států, paní Sarah Palinové. Myslím si, že zmiňovanému výboru by se vůbec nelíbilo, že se jí podařilo tyto bariéry prolomit. Navzdory tomu jsem se však zdržel hlasování.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Vážený pane předsedající, i když podporuji rovnost práv, hlasovala jsem proti usnesení o rovnoprávnosti mezi muži a ženami. V tomto usnesení jsou zakomponované některé skryté body podporující potraty, tím dochází k porušování zásady subsidiarity v této oblasti. Vzhledem ke skutečnosti, že pozměňující a doplňující návrh č. 2, kterým se tyto body vymazávaly z textu usnesení, byl v hlasování odmítnut, vznikla potřeba odmítnout celé usnesení. Je skutečně hanebné, že Evropský parlament může tak lehkovážným způsobem porušovat základní zásady fungování Evropské unie.

- Klonování zvířat za účelem výroby potravin (B6-0373/2008)

Hynek Fajmon (PPE-DE). – (CS) Vážený pane předsedající, hlasoval jsem proti zákazu klonování. Zákaz klonování je útokem na svobodu vědeckého bádání i na svobodu podnikání. Omezování těchto svobod nepřinese Evropské unii nic dobrého, naopak povede k dalšímu odchodu vědců do Spojených států amerických a jiných států světa, kde tyto zákazy neplatí. Zákaz obchodování s těmito výrobky potom povede k dalším obchodním sporům v rámci Světové obchodní organizace. Takový vývoj si nepřeji.

Zdravotní i jiná rizika klonování musí být řádně a v souladu s platnými postupy a procedurami posouzena a výsledky těchto řízení musí být veřejnosti sděleny. Evropský úřad pro bezpečnost potravin provedl v prvním pololetí letošního roku vědeckou konzultaci na toto téma a výsledky této konzultace nedávají žádné důvody k zákazu klonování.

Avril Doyle (PPE-DE). - Vážený pane předsedající, hlasovala jsem proti usnesení o zákazu klonování zvířat v našich potravinových řetězcích z důvodu nedostatku vědeckých informací, které by podpořily naše stanovisko v Parlamentu. Bez ohledu na to, jestli jde o legislativní hlasování, usnesení o parlamentní otázce, nebo zprávu z vlastní iniciativy, rozhodnutí Evropského parlamentu a hlasování na plenární schůzi by výrazně ztratily na své hodnotě, kdyby nedokázali čelit odborné vědecké kritice. Znamenalo by to oprávněné zpochybnění důvěryhodnosti a integrity naší práce.

- Zpráva: Eva-Britt Svensson (A6-0199/2008)

Ivo Strejček (PPE-DE). - Vážený pane předsedající, hlasoval jsem proti zprávě paní Svenssonové a děkuji za příležitost uvést důvody, proč jsem tak učinil.

Mé důvody jsou takovéto: po prvé, žádný spotřebitel a žádný zákonodárce nemůže vidět všechno. Z toho důvodu tvoří reklama důležitou součást obchodu. Po druhé, každá reklama (bohužel nebo naštěstí) musí být vtíravá, přitažlivá, úderná a musí dokázat upoutat pozornost. Důvodem této skutečnosti je fakt, že vždy existuje aspoň několik výrobců, kteří prodávají stejný výrobek, přičemž každý z nich chce prodávat jen svůj vlastní výrobek. Po třetí, úsilí paní Svenssonové si tyto zásady uvědomuje a pokouší se vylepšit sílu trhu

umělými legislativními kroky, které poškodí a naruší přirozenou sílu trhu pramenící ze vztahu nabídky a poptávky. Proto jsem hlasoval proti.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Vážený pane předsedající, kdybych měl shrnout důvody, proč jsem hlasoval proti zprávě paní Svenssonové, mohl bych jednoduše říci, že tato zpráva je naprostým nesmyslem. Jde o nevím kolikátou zprávu, ve které tento Parlament, který je mimochodem považován za obhájce svobody evropských občanů, vyzývá k omezování svobody a cenzuře. Několik ustanovení uvedených ve zprávě paní Svenssonové, například odstavec 14 o cenzuře, je doslova jakoby vyňat z knihy 451 stupňů Fahrenheita, která zobrazuje svět, v kterém jsou zakázány knihy a potlačovány kritické myšlenky.

Vůči Evropskému parlamentu jsem kritický tak či onak, musí však dbát na to, aby se nestal terčem výsměchu a nestal se z něho jakýsi klon Nejvyššího soudu.

Philip Claeys (NI). – (NL) Vážený pane předsedající, chtěl bych paní Svenssonové poblahopřát. Její zpráva představuje jeden z nejvíce povýšeneckých, intervencionistických a politicky korektních textů v celém tomto parlamentním období. Zdá se, že je skutečně přesvědčena, že za reklamou a marketingem se ukrývá velká konspirace, která začíná působit už v prvním letech dětské socializace, a jejímž cílem je podpořit diskriminaci pohlaví a posilnit tak přetrvávání celoživotních nerovností mezi ženami a muži. Skutečně si to nevymýšlím: větší část předešlé věty jsem převzal z jejího doslovného znění z odůvodnění M, které je součástí textu.

Ve zprávě se samozřejmě obhájí víc právních předpisů a zřízení orgánů se specifickou úlohou kontrolovat dodržování všech těchto právních předpisů. Kdyby tato fráze nebyla tak velmi „rodově necitlivá“, řekl bych, že se tím vytvoří nová pracovní místa pro přátele a známé. Odstavec 14 textu skutečně přesahuje všechny meze, když obhájí odstranění takzvaných „odkazů vyjadřujících rodové stereotypy“ z učebnic, hraček, videoher, internetu a reklamy. Jinými slovy, jde o cenzuru. Nevím, jestli pojem „učebnice“ zahrnuje i literaturu, ale pokud ano, potom můžeme začít na ulicích okamžitě pálit díla Shakespeara.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Vážený pane předsedající, při hlasování o této zprávě jsem se vrátil ke svému stereotypu a hlasoval jsem proti. Chtěl bych uvést pár důvodů proč jsem tak učinil.

K paní Svenssonové, která v této oblasti vykonala mnoho práce a představuje jeden z nejsilnějších ženských vzorů, které může tento Parlament nabídnout, přechovávám velkou úctu. Některé body této zprávy – z kterých některé byly odmítnuty – však zněly téměř neuvěřitelně. V odstavci 9 jsou uvedeny výzvy na vytvoření rodové myšlenkové policie. Odstavec 13 obsahuje námitky vůči tradičním rodovým rolím a znění odstavce 14 nemá daleko od nenávisti vůči novým vyobrazením na internetu.

V reklamě se vždy používaly mužské a ženské modely. Ty mužské obvykle vypadají lépe než já, a ženské zase obvykle vypadají lépe než, řekněme, některé poslankyně tohoto Parlamentu. Taková je reklama. Dokonce i Evropská komise – když se podíváte na její internetové stránky nebo na jakoukoli reklamu, kterou má vyvěšenou na svých budovách – používá modely mužů a žen, které vypadají o trochu lépe než je průměr.

Písemná vysvětlení hlasování

– Zpráva: Amalia Sartori (A6-0140/2008)

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström a Åsa Westlund (PSE), v písemné formě. – (SV) Rozhodli jsme se hlasovat pro tuto zprávu, protože jejím cílem je globální harmonizace klasifikace, označování a balení chemikálií. Může to přispět k bezpečnější manipulaci s chemikáliemi, což bude mít pozitivní vliv na životní prostředí a zdraví.

Rádi bychom však ve zprávě viděli i označování chemikálií v kategorii pět.

Tyto chemikálie se často nacházejí v domácnostech a jsou jednou z hlavních příčin dětských otrav.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), v písemné formě. – (PT) Otevření diskuse o chemických látkách a úloze, kterou sehrávají v našich životech, na mezinárodní úrovni se datuje zpět do roku 1980, nejprve v rámci Mezinárodní organizace práce a později v rámci Organizace spojených národů, která v prosinci roku 2002 přijala systém GHS (globální harmonizovaný systém klasifikace a označování chemikálií) a v roce 2005 provedla jeho revizi.

Tato rozhodnutí měla prostřednictvím přijmutí několika dokumentů vliv i na úrovni Společenství.

V současnosti se v podstatě zabýváme jen návrhem nařízení o klasifikaci a označování látek a směsí, kterým se Evropská unie snaží vykonávat mezinárodní kritéria pro klasifikaci a označování nebezpečných látek a

směsí, známe také pod označením globální harmonizovaný systém (GHS), dohodnuté v rámci Hospodářské a sociální rady Organizace spojených národů.

Při používání tohoto systému je cílem zaměřit se na ochranu lidského zdraví a životního prostředí bez toho, aby se tím omezil pohyb látek a směsí, stanovením klasifikačních a informačních kritérií včetně požadavků na označování a karet bezpečnostních údajů. Tato opatření pomáhají zvyšovat bezpečnost při přepravě nebezpečného zboží, jako i bezpečnost a ochranu zdraví spotřebitelů a zaměstnanců, a přispívají k ochraně životního prostředí. Z tohoto důvodu jsme hlasovali pro tyto zprávy.

Marian Zlotea (PPE-DE), v písemné formě. – (RO) Chemické látky se vyrábějí a prodávají na celém světě a jejich riziko je všude stejné. Pro látky, které jsou považovány za nebezpečné v jedné zemi, platí v jiné zemi úplně jiný systém. Pro ten samý produkt by neměla v různých zemích existovat různá označení.

Kromě potřeby informovat je hlavním cílem GHS (globálně harmonizovaného systému) ochrana spotřebitelů. Nové právní předpisy v oblasti klasifikace, označování a balení látek a směsí nabízí lepší ochranu lidského zdraví a životního prostředí. Jsem přesvědčen o tom, že kompromisy, kterých jsme dosáhli, obsahují dobré řešení pro zdraví spotřebitelů. Ti, kteří chemické látky používají při práci, a spotřebitelé na celém světě budou mít z globální harmonizace jen prospěch.

Íhned po prosazení této zprávy se zvýší ochrana lidí, kteří tyto nebezpečné látky používají, a zvýší se i efektivnost podniků, protože se sníží množství nehod. Používání těchto nebezpečných látek bude bezpečnější a současně se zabezpečením lepší ochrany spotřebitelů poskytne uživatelům správné, úplné a přesné informace.

– **Zprávy: Amalia Sartori (A6-0140/2008) (A6-0141/2008) (A6-0142/2008)**

Ian Hudghton (Verts/ALE), v písemné formě. – Zprávy paní Sartoriové se zabývají otázkami, které mají velký význam pro všechny naše občany. Chemikálie se vyrábějí a obchoduje se s nimi na celém světě, přičemž rizika spojená s jejich používáním jsou stejná bez ohledu na konkrétní lokalitu. Z toho důvodu je žádoucí, aby se klasifikace a označování nebezpečných chemikálií vhodným způsobem harmonizovaly. Balík, na kterém jsme se dnes dohodli, představuje rozumný kompromis dosažený v rámci politických skupin a institucí, a z toho důvodu jsem ho mohl podpořit.

– **Zpráva: Anja Weisgerber (A6-0201/2008)**

Sylwester Chruszcz (NI), v písemné formě. – (PL) Tato zpráva legalizuje výrobu vodíkových vozidel. Je jedním z mála dokumentů, které uplatňují dobře promyšlený přístup k problému alternativních paliv pro automobily. Zaslouží si pochvalu především proto, že jde o úplně novou technologii, která je vůči životnímu prostředí absolutně neškodná – vzhledem k tomu, že při spalování vodíku je vedlejším produktem voda. Vůbec nepochybuji o tom, že vypracování tohoto dokumentu bylo inspirované výrobcem vozidla, které používal pan Hans-Gert Pöttering, i navzdory tomu jsem však s plným vědomím hlasoval pro.

Hanne Dahl (IND/DEM), v písemné formě. – (DA) Strana Junilistan podporuje používání palivových článků, v kterých se jako nosič energie používá vodík založený na obnovitelných zdrojích energie, jakými jsou solární a větrná energie nebo energie vln, v systému dopravy, protože jde o čisté palivo, tj. nezpůsobuje žádné znečišťování ovzduší částicemi a zároveň je ho možné vyrábět pomocí obnovitelných energií. Obecně však mají vodíková vozidla velmi malou energetickou účinnost při přenosu energie od zdroje do pohonu kol, která je na úrovni 20 %. Toto procento je mnohem vyšší v případě vozidel na elektrický pohon poháněných lithiovými bateriemi, které kontroluje počítač, u kterých je tato energetická účinnost na úrovni 80 až 90 %. Miliony baterií by zároveň mohly vyřešit problém skladování obnovitelné energie. Z toho důvodu bychom byli rádi, kdyby Komise přijala opatření na propagaci této alternativy.

Proinsias De Rossa (PSE), v písemné formě. – Tato zpráva umožňuje přemostit existující propast na vnitřním trhu v oblasti vodíkových vozidel a zároveň bere v úvahu klíčový význam ochrany spotřebitele.

.

Existuje tu skutečně naléhavá potřeba zahrnout vodíková vozidla do evropského rámce pro schvalování typů a podpořit tak výzkum a vývoj této ekologické technologie na celém vnitřním trhu.

Kromě toho byly vytvořeny technické požadavky s cílem zabezpečit spolehlivost a bezpečnost vodíkových součástí a systémů a zabezpečit jasnou identifikaci vodíkových vozidel pomocí jejich označování, která má velký význam v případě, kdyby došlo k nehodě. <B

Ian Hudghton (Verts/ALE), *v písemné formě*. – Hlasoval jsem pro zprávu paní Weisgerberové. Potenciál vodíku jako čisté formy energie je znám už dlouhou dobu a technologie v této oblasti se neustále zlepšují. Vodíkový pohon však může být skutečně účinný jedině ve formě čisté a ekologické energie, tj. pokud bude vodík pocházet z trvale udržitelných a v ideálním případě obnovitelných zdrojů energie. Tato skutečnost je uvedena i v závěrečné zprávě.

Jörg Leichtfried (PSE), *písemně*. – (DE) Hlasuji pro zprávu paní Weisgerberové o schvalování typu vodíkových vozidel.

Podpora ekologických alternativních paliv v Evropské unii představuje důležitý krok, který je v současné době potřebné jednoznačně podpořit. Vodíková vozidla tento účel splňují, musí však zaručit vysokou úroveň bezpečnosti a environmentální ochrany. Pokud chceme zabezpečit, že to tak opravdu bude, potřebujeme v Evropské unii naléhavě vytvořit jednotné podmínky pro schvalování typu. Bez celoevropských nařízení o klasifikaci vodíkových vozidel existuje riziko, že jednorázová povolení vydávaná členskými státy způsobí narušení hospodářské soutěže, a podniky zase zjistí, že investice do vodíkových vozidel se už dále nevyplátí.

Jednotný systém schvalování typu poskytuje občanům ochranu celoevropské směrnice a podporuje nárůst počtu ekologických vozidel, což je velmi důležité.

David Martin (PSE), *písemně*. – Vítám zprávu paní Weisgerberové o schvalování typu vodíkových vozidel. Tato zpráva představuje pozitivní krok, který pomáhá motivovat průmysl, aby zintenzívnil své úsilí v oblasti výzkumu a vývoje. Podpora uvedení vodíkových vozidel na vnitřní trh přispěje významnou měrou k dosažení evropských cílů v oblasti klimatických změn. Hlasoval jsem pro doporučení uvedená v této zprávě.

Andreas Mölzer (NI), *písemně*. – (DE) Neexistují žádné pochybnosti o tom, že vodíkový pohon je technologií, která má budoucí potenciál, tato technologie však zatím ještě zdaleka nedozrála. Nejen že jsou vstupní náklady příliš vysoké, nákladná je i výroba a skladování vodíku. Kromě toho, i když samotné automobily nebudou produkovat žádné škodlivé emise, ještě stále není jasné, jak vyrábět vodík způsobem, který spotřebuje co nejméně energie a nebude produkovat oxid uhličitý.

Na závěr chci říci, že ještě nevíme, zda se z vozidel poháněných bateriemi nebo palivovými články stane norma, přesto je však důležité, abychom podporovali alternativní technologie s cílem snížit naši závislost na fosilních palivech. Z toho důvodu jsem hlasoval pro zprávu paní Weisgerberové.

Eluned Morgan (PSE), *písemně*. – Hlasovala jsem pro tuto zprávu, protože tyto právní předpisy vydláždí cestu k masové výrobě těchto automobilů a v blízké budoucnosti poskytnou evropským řidičům skutečnou alternativu. Tento nový právní předpis pomůže stimulovat vývoj těchto automobilů a zároveň zabezpečí, aby byly spolehlivé a bezpečné. Opatření uvedená ve zprávě zároveň zabezpečí dosažení maximálních výhod pro životní prostředí plynoucích z používání vodíkových vozidel.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), *písemně*. – (RO) Výroba automobilových motorů založených na vodíku je zárukou vývoje ekologických prostředků přepravy v budoucnosti, jako i ochrany veřejného zdraví. Pokud chceme používáním vodíkových vozidel dosáhnout environmentální výhody, musíme zabezpečit, aby se vodík vyráběl trvale udržitelným způsobem, který by přispíval ke snížení hluku a zlepšení kvality ovzduší.

Toto nařízení zabezpečí, že systémy založené na vodíku budou stejně bezpečné jako konvenční technologie pohonu, tím pomůže motivovat příslušné odvětví k výrobě tohoto druhu vozidel. Pokud chceme urychlit umístění vozidel s inovačními technologiemi pohonu na trhu, je pro tento účel potřebné vytvořit vhodný rámec, aby odvětví dopravy významným způsobem přispívalo k čistější a bezpečnější budoucnosti.

Vzhledem ke globálním problémům způsobeným klimatickými změnami a nedostatkem energetických zdrojů by se podpora vodíkových vozidel měla vykonávat na mezinárodní úrovni, především v rozvojových zemích a Spojených státech s cílem zabezpečit lepší ochranu životního prostředí před globálním oteplováním.

Z toho důvodu jsem hlasovala pro tento návrh nařízení, který je prvním krokem k čistší Evropě.

Peter Skinner (PSE), *písemně*. – Vzhledem k současným a budoucím problémům, které postihují motorová vozidla poháněná ropou, je jasné, že vývoj alternativních paliv je nesmírně důležitý. Schválení konkrétních předpisů souvisejících s touto oblastí je proto důležitým krokem vpřed. Vztah mezi celkovou spotřebou ropy v motorových vozidlech a nárůstem onemocnění dýchací soustavy, jako i průvodní nárůst znečištění znamenají, že návrh vozidla „nové generace“ musí všechny tyto problémy vzít do úvahy.

Problém výroby vodíku prostřednictvím elektrické energie vyvolává samozřejmě široké obavy včetně otázky, jak získat energii na výrobu samotné elektrické energie. Tato zpráva však pomáhá posouvat tuto diskusi o odvětví automobilu budoucnosti správným směrem.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), písemně. – (PL) Vodík je obecně uznávaný jako ekologicky „nejčistší“ a nejpříjemnější palivo, protože jeho spalováním v ovzduší nebo kyslíku vzniká jediné voda.

I přesto významným problémem souvisejícím se skladováním a tankováním vodíku nám nepřetržitá práce výzkumných center na celém světě naznačuje, že jde o palivo budoucnosti. Vodík nám jako palivo dokáže poskytnout ekologický a bezpečný zdroj energie.

Zavedení schvalování typu na úrovni EU pro vodíková vozidla je klíčem pro správné fungování jednotného trhu a zabezpečení vysoké úrovně bezpečnosti a ochrany životního prostředí.

- Situace v Gruzii (B6-0402/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), písemně. – (IT) Hlasuji pro toto usnesení v naději, že přispěje k rychlému a mírovému ukončení této tragické krize. Myslím si, že je potřebné potvrdit dva aspekty: na jedné straně je to nezpochybnitelná zásada nedotknutelnosti územní celistvosti jednotlivých států, a na straně druhé zdůraznění potřeby absolutního dodržování práv dotknutých menšin.

Je zjevné, že hlas mezinárodního společenství je po událostech v Kosově nepochybně slabší a utrpěla i jeho důvěryhodnost, přesto je však třeba zintenzivnit diplomatické úsilí s cílem dosáhnout věrohodné a konkrétní řešení. Dokud jsou však světové vlády zaneprázdněny tímto problémem, my musíme naléhavě hledat řešení narůstající humanitární krize související s přítomností stále většího počtu utečenců. Evropská unie musí vytvořit pracovní skupinu, jejímž cílem bude zmírnit utrpení statisíců lidí v nouzi.

Jsem v kontaktu s mezinárodním styčným důstojníkem UNICEF, který mi potvrdil závažnost této situace. Doufám, že Evropská komise v tomto případě sehraje svou úlohu, podobně, jak to učinila i při jiných příležitostech.

Giorgos Dimitrakopoulos (PPE-DE), písemně. – (EL) Poslanci Evropského parlamentu ze stranu Nová demokracie se rozhodli zdržet se konečného hlasování o usnesení o situaci v Gruzii. Rozhodli jsme se tak učinit proto, že ze znění konečného návrhu usnesení, o kterém se hlasovalo, se vytratil pocit rovnováhy, který byl přítomný v předcházejících návrzích usnesení.

Glyn Ford (PSE), písemně. – Budu hlasovat pro toto společné usnesení, protože je důležité, aby Evropská unie vyslala silný vzkaz ruskému vedení. Přesto však toto usnesení obsahuje nedostatečnou kritiku a přisouzení viny gruzínské straně, která sehraje při vyvolání této krize vedoucí úlohu. Podle mého názoru Gruzie se svým současným vedením určitě není v dohledné budoucnosti na cestě vstupu do NATO.

Mým druhým bodem je to, že tato krize posiluje a upevňuje potřebu evropské společné zahraniční a bezpečnostní politiky. Čím dříve se tento prvek Lisabonské smlouvy vykoná, tím lépe.

Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), písemně. – (SV) Situace v Gruzii a stanovisko, které se k této situaci zaujme, patří do působnosti zahraniční politiky. Strana Junilistan zastává názor, že Evropský parlament ani žádná jiná instituce Evropské unie by neměly vydávat prohlášení o těchto otázkách, protože zahraniční politika se má vykonávat na národní úrovni, ne na úrovni Evropské unie.

Vůbec nás nepřekvapuje, že Evropský parlament se snaží co nejvíce využít této příležitosti k šíření propagandy ve prospěch silnější společné zahraniční a bezpečnostní politiky a co je ještě horší, na vykonávání Lisabonské smlouvy. Dnes jsme tu už mohli vidět, že jednotlivé členské státy mají na situaci v Gruzii rozdílné názory. Z toho důvodu není vhodné, aby Evropská unie promlouvala jedním hlasem, protože tento hlas bude hovořit v rozporu s názory mnoha členských států. Spousta odkazů na NATO jsou také velmi problematické, protože v Evropské unii existují i členské státy, které nejsou členy NATO.

Situace v Gruzii je velmi vážná, především z hlediska velkého počtu civilních obětí tohoto konfliktu. Evropská unie by však neměla vykonávat zahraniční politiku, a z toho důvodu jsme hlasovali proti tomuto usnesení.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písemně. – (PT) Usnesení, které schválila většina v tomto Parlamentu, přičemž my jsme hlasovali proti, je součástí balíku protiruské kampaně organizované osobami, které se prostřednictvím tohoto postupu snaží zakrýt svoji vlastní hlubokou zodpovědnost za zhoršení mezinárodní situace a vytvořit záminku pro podniknutí nových nebezpečných kroků ve stupňující se konfrontaci.

V tomto usnesení se kromě jiných aspektů zastírá i fakt, že hlavní příčinou současné mezinárodní situace a situace na Kavkaze jsou nové závody ve zbrojení a militarizace mezinárodních vztahů, v čele které stojí Spojené státy a NATO (svým ofenzivním strategickým přístupem a rozšířením směrem k ruským hranicím), rozmístění nových amerických základů a raket v Evropě a rostoucí militarizace evropského kontinentu, napadnutí Jugoslávie a její rozdělení a uznání nezávislosti srbské provincie Kosovo v rozporu s mezinárodním právem, napadnutí a okupace Afghánistánu a Iráku – tj. imperialismus (a interkapitalistické protiklady).

Někteří z těch, kteří v současnosti vyzývají k respektování mezinárodního práva, územní celistvosti, svrchovanosti a nezávislosti států, jsou těmi stejnými osobami, kteří stáli v čele a podporovali agrese vůči Jugoslávii a Iráku. Jaké pokrytectví!

Cesta k míru a zabezpečení budoucnosti lidstva spočívá v respektování zásad ustanovených v čl. 7 odst. 1, 2 a 3 portugalské ústavy.

Ian Hudghton (Verts/ALE), písemně. – Jsem velmi rád, že pozměňující a doplňující návrh, který předložila moje skupina, byl úspěšně přijat. Žádali jsme v něm, aby ruské a gruzínské orgány, s cílem urychlit proces odminování, poskytl informace o poloze tříštivých bomb, které byly shozeny během nepřátelských vojenských akcí.

Parlament odsoudil použití síly a zastává názor, že konflikty na Kavkaze není možné řešit použitím násilí. Urychlené odstranění nevybuchnutých min zabrání dalším civilním obětem.

Ona Juknevičienė (ALDE), písemně. – (LT) Hlasovala jsem pro pozměňovací návrhy č. 2 a 5, protože se domnívám, že Rusko si využitím různých prostředků uplatňuje nárok na obnovení hranic bývalého Sovětského svazu. Rusko svým zásahem v Gruzii opět prokázalo svoji připravenost napadnout a okupovat území svrchovaného státu pod záminkou ochrany práv svých občanů. Podle mého názoru musí Evropská unie ve svém usnesení jasně poukázat na svévoli ruských rozpínavých plánů, především pokud jde o baltské krajiny.

V souvislosti s mým hlasováním proti doložce 2 bodu 27 bych chtěla říci, že Evropská unie nemůže a nemá žádné právo rozhodnout, jestli se Gruzie ještě stále nachází v procesu vstupu do NATO. Můžeme jediné konstatovat, že dne 3. března 2008 NATO potvrdilo možnost vstupu Gruzie do této organizace. Toto rozhodnutí však závisí výlučně na svrchovaném gruzínském státu.

Filip Kaczmarek (PPE-DE), písemně. – (PL) Dámy a pánové, hlasoval jsem pro usnesení o situaci v Gruzii. Neučinil jsem tak však proto, že by bylo toto usnesení ideální. Jsem totiž absolutně přesvědčený, že mohlo být lepší. Dokonce jsem váhal, zda mám vůbec návrh usnesení podpořit.

Moje pochybnosti však těsně před hlasováním rozptýlil pan Schulz. Vyjádřil svoji lítost nad tím, že usnesení neobsahuje kritiku gruzínského prezidenta. Toto pozoruhodné prohlášení mě přesvědčilo, že by zmiňované usnesení mohlo být ještě mnohem horší, a mohlo by být úplně zničené proruským lobbismem v Evropském parlamentě. Pan Schulz při tomto svém výroku podcenil jednotu tohoto Parlamentu v otázce krize na Kavkaze. Nyní je už jasné, že by bylo bývalo lepší, kdyby se už dříve konalo mimořádné zasedání Evropského parlamentu o situaci v Gruzii. Je skutečně hanba, že jsme během zasedání Rady nepředstavili naši pozici. Hanbou je i to, že jsme nepředložili naše řešení a názory ještě předtím, než se uskutečnilo setkání vedoucích představitelů členských států.

Carl Lang a Fernand Le Rachinel (NI), písemně. – Vážený pane předsedající, přijmutím jednoznačného postoje k Rusku a angažováním se Evropy v řešení tohoto konfliktu odstartovala Evropská rada a většina v Evropském parlamentě proces, který je stejně nebezpečný jako proces, který uvrhl náš kontinent do první světové války.

Tento proces je výsledkem slabě připraveného rozšíření směrem na východ, které nás posouvá blíž ke konfliktním zónám na Balkáně a Kavkaze. Jaké budou tedy důsledky členství Turecka, které sousedí s Irákem a Íránem? Kromě toho uznáním nezávislosti srbské provincie Kosovo otevřely naše vlády Pandora skříňku, která dostává do problémů nejen územní celistvost Gruzie, ale i většiny evropských zemí – východoevropských i západoevropských.

Kdyby se Gruzie stala členskou zemí NATO a vstoupila do Evropské unie, která se bude řídit ustanoveními Lisabonské smlouvy – tak jak si to přejí socialisti, liberálové, PPE a Verts – znamenalo by to vstup našich národů do konfliktu s Ruskem.

Evropa se sídlem v Bruselu znamená válku. Vzhledem na sílící Čínu a islamistické hrozby je nyní, víc jak kdykoli předtím, ten správný čas na vybudování jiné Evropy, Evropy svrchovaných států, které by byly s Ruskem spojeny prostřednictvím svých společných civilizačních vazeb tvořených společnými řeckými a křesťanskými kořeny.

David Martin (PSE), písemně. – Vítám pohotové kroky francouzského předsednictví zaměřené na nalezení řešení konfliktu mezi Gruzii a Ruskem. I když je vojenský zásah Tbilisi v Jižní Osetii třeba odsoudit, odvetná opatření ze strany Moskvy jsou neúměrná a zároveň představují jasné porušení gruzínské územní celistvosti. Chtěl bych vyzvat Evropský parlament, aby vyslal ruské výkonné moci jasný signál, že její kroky jsou nepřijatelné. Z toho důvodu jsem hlasoval pro toto usnesení.

Erik Meijer (GUE/NGL), písemně. – (NL) Existují všechny důvody, pro které bychom měli gruzínskému obyvatelstvu poskytnout humanitární pomoc a odsoudit vojenský zásah v regionu, který není předmětem konfliktu, a použití tříštivých bomb ze strany Ruska. Charakteristickým znakem tohoto usnesení, které odmítám, je jeho přiklonění se na stranu Gruzie a snaha potrestat a izolovat Rusko a obklíčit ho jednotkami NATO za to, že uznalo nezávislost Abcházie a Jižní Osetie.

Velké množství dnešních evropských zemí vzniklo odtrhnutím se od jiné země, vydáním jednostranného prohlášení nezávislosti a nakonec získáním uznání ze strany ostatních zemí. Většina evropských zemí vznikla až po roce 1830, především ve vlnách, které následovaly po roce 1918 a 1991. Posledním takovým příkladem je Kosovo. Neexistuje vůbec žádný důvod, kvůli kterému bychom měli označovat vznik Kosova za výjimku, případně se tvářit, že jde o poslední případ vzniku nové země.

Nikdy nejde o poslední případ. Pokud budou existovat regiony, v kterých bude většina obyvatelstva považovat vládu při moci jako neúčinnou nebo dokonce nebezpečnou, a bude ji vnímat jako zahraniční nadvládu, budou vznikat i nové země. Uznáme fakt, že obyvatelé Abcházie a Jižní Osetie si nepřejí být podřízeni Gruzii.

Andreas Mölzer (NI), písemně. – (DE) Rusko je pro Evropskou unii důležité nejen jako dodavatel energie, ale také jako protiváha k úsilí Spojených států o získání světové nadvlády. Pro tyto důvody, ale také z důvodu zachování důvěryhodnosti, je důležité, aby Evropská unie sehrávala mezi Gruzii a Ruskem neutrální úlohu zprostředkovatele.

V mnoha zemích bývalého Sovětského svazu, například na Ukrajině, žije velký počet ruských občanů. Z toho důvodu je jednoduché pochopit, proč Kreml pocítuje vůči těmto skupinám ruských občanů zvláštní zodpovědnost. Evropská unie by mohla pomoci dosáhnout řešení, které by bylo přijatelné pro všechny zúčastněné strany, například přimlouvat se za velkorysá práva pro ruské národnostní menšiny v postsovětské éře, které by byly v souladu s často citovanými cíli Evropské unie v oblasti lidských práv. A protože беру v potaz tyto skutečnosti, spíš se přikláním k pozici přijaté na mimořádném summitu a stavím se proti „vazalskému“ postoji vůči Spojeným státům, který je uvedený ve zprávě. Z toho důvodu jsem hlasoval proti.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), písemně. – (EL) Toto společné usnesení jen potvrzuje politiku Evropské unie, která se snaží zneužít krizi na Kavkaze. Jde o snahu zintenzívnit působení a přítomnost Evropské unie v tomto klíčovém regionu. Ukrytá za maskou posla míru v něm EU navrhuje soubor opatření, které mají napomoci upevnit její postavení a vliv na Kavkaze. Usnesení je provokativní, protože neodsuzuje brutální útoky gruzínské Euro-NATO vlády ani vraždy tisíců civilistů. Právě naopak, projevuje všestrannou podporu gruzínské politiky a vstupu Gruzie do NATO. Odsouzení odtrhnutí Jižní Osetie a Abcházie je ve světle rozbití Jugoslávie a nedávného rozhodnutí Evropské unie v souvislosti s Kosovem, mírně řečeno, směšným pokrytectvím.

Uprostřed sítě konfliktů a rivality mezi Evropskou unií, Spojenými státy a Ruskem, je usnesení Evropského parlamentu téměř identické s politikou USA, protože v něm EU zaujímá jednostranný postoj vůči Rusku s cílem získat lepší jednací pozici pro získání podílu na euroasijských trzích a zdrojích vytvářejících bohatství.

Zhoršení tohoto konfliktu a rivality ze strany imperialistů a snaha Ruska o zlepšení svého postavení v imperialistické pyramidě vytvářejí pro obyvatele Kavkazu a širšího regionu nová nebezpečí. Odpovědí lidu na tyto skutečnosti může a musí být připojení se k boji proti imperialismu.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), písemně. – (EL) Podobně jako celá Konfederativní skupina Evropské sjednocené levice – Nordické zelené levice, i já jsem hlasoval proti usnesení o situaci na Kavkaze, protože se na tuto situaci dívá zkreslujícím objektivem přívržence Bushovy politiky a osobního prospěchu. Nejhorším a nejvíce provokativním aspektem tohoto usnesení je fakt, že se vyvaruje i té nejmenší kritiky prospěchářských

kroků gruzínského ministerského předsedy Saakašviliho, který tuto krizi vyprovokoval, protože si tím nechce rozhněvat americké ochránce. Pozice, kterou přijala většina v tomto Parlamentě, je v přímém rozporu s pozicí, kterou před šesti měsíci přijaly ty samé politické síly v souvislosti s otázkou Kosova.

Stabilitu v kavkazském regionu není možné dosáhnout pomocí politiky, v které hrajeme druhé housle Spojeným státům, které ignorují skutečný stav věcí a sami vykonávají politiku dvojího metru.

Ioan Mircea Pașcu (PSE), písemně. – Hlasoval jsem pro pozměňující a doplňující návrh č. 2, protože považuji za nepřijatelné, aby se pod záminkou „péče“ o menšiny v sousedních zemích mohli překreslovat hranice. Hlasoval jsem i pro to, aby bylo v textu uvedeno, že Gruzii bylo na summitu v Bukurešti přislíbeno členství v NATO, a že se z následujících důvodů nachází na správné cestě k tomuto členství:

- a) Je skutečně pravda, že Gruzie byla ujištěna, že se stane členskou zemí NATO, což je též oficiálně zaznamenáno v závěrečném komuniké bukurešťského summitu NATO,
- b) Minimálně jeden významný evropský vedoucí představitel řekl – v reakci na současnou válku s Ruskem – že gruzínská touha po vstupu do NATO bude naplněna,
- c) Evropská unie je na základě dohody o partnerství uzavřené mezi EU a Gruzii v rámci evropské politiky sousedních zemí vázána povinností garantovat bezpečnost, nezávislost a územní celistvost Gruzie. Vzhledem k tomu, že tak nemůže učinit – protože na to nemá potřebnou strukturu – znamená to, že jedinou institucí, která tyto záruky může poskytnout, je NATO, mezi jehož členy patří i většina členských států Evropské unie.

Béatrice Patrie (PSE), písemně. – (FR) I když usnesení přijaté Evropským parlamentem není dokonalé, zaslouží si podporu, protože potvrzuje jednotu, kterou Evropa ukázala při usnesení o situaci v Gruzii.

Tato složitá krize jen dokazuje, jak naléhavě potřebuje Evropská unie vypracovat vhodnou regionální strategii pro Kavkaz a Rusko. Z toho plyne, že Evropská unie by udělala dobře, kdyby přišla s návrhem uspořádání mezinárodní konference podobné Helsinské konferenci, která stála za zrodem OBSE v roce 1975.

Pro tento okamžik je třeba zabezpečit, aby se v důvodové zprávě o zasedáních o posilnění partnerství mezi Evropskou unií a Ruskem objevila i zmínka o potřebě vybudování vyváženého dialogu s touto krajinou, který by zahrnoval všechny otázky společného zájmu včetně demokratických hodnot a energetického rozměru.

V této souvislosti je skutečně škoda, že Evropský parlament nevysílá jasnější výzvu na revizi naší energetické strategie, která by měla kromě ohlášené diverzifikace dodávaných zdrojů zabezpečit i rozvoj obnovitelných energií a energetických úspor.

Gilles Savary (PSE), písemně. – (FR) Zdržel jsem se hlasování o usnesení Evropského parlamentu o událostech v Jižní Osetii a Abcházii, protože Parlament zaujal jednostranný a nevyvážený postoj k jednostrannému prohlášení nezávislosti Kosova od normalizovaného a demokratického Srbska.

Parlament nepovažoval za potřebné přijmout podobné usnesení v souvislosti s Kosovem, jménem stejných zásad dodržování mezinárodního práva a integrity vnitrostátních hranic, kterých se dovolává dnes, když odsuzuje uznání nezávislosti Osetie a Abcházie ze strany Moskvy. Všichni dobře víme proč: nechťeli jsme kritizovat západní země, které tak pospíchaly uznat jednostranné a nezákonné prohlášení nezávislosti Kosova, za to, za co dnes celkem oprávněně kritizujeme Rusko.

I když by měly být vojenské iniciativy gruzínské vlády, podobně jako té ruské, rezolutně odsouzeny, a měly by uvolnit prostor pro diplomatické urovnání a mezinárodní zprostředkování, Evropská unie si nemůže dovolit uplatňovat dvojí metr vůči mnoha „zmrazeným konfliktům“, které jsou důsledkem studené války.

Pro bezpečnost našeho kontinentu by nemohlo nastat nic horšího, než kdyby si Evropská unie popletla spojenectví s oddaností „kriminálním“ politikám Bushovy vlády v této části světa, podobně, jak to učinila v jiných částech světa.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE), písemně. – I když je v usnesení vyjádřeno mnoho názorů, které mohu podpořit – především přístup v souvislosti s konečným statutem Jižní Osetie a Abcházie a výzva na stažení ruských vojenských jednotek z Gruzie – obsahuje i mnoho škodlivých prvků.

Evropská unie by mohla sehrát užitečnou úlohu vysláním občanských pozorovatelů a monitorovacího týmu a poskytnutím humanitární pomoci. Neměla by se však pokoušet využít situaci v Gruzii pro svoje vlastní cíle, tj. vyzývat k posilnění bezpečnostní a obranné politiky EU, zařadit monitorovací tým pod hlavičku

SBOP, případně podporovat odmítnutou Lisabonskou smlouvu. Kromě toho bylo pro mne zklamáním, že se při hlasování odstranila fráze „Gruzie je ještě stále na cestě stát se v budoucnosti členskou zemí aliance (NATO)“. Z toho důvodu jsem se zdržel hlasování.

Glenis Willmott (PSE), *písemně*. – Evropská parlamentární labouristická strana vítá toto usnesení, které ukazuje silnou a jasnou jednotu v této důležité otázce mezi členskými státy EU v Radě a Evropském parlamentě. Jsme smutní z tragických ztrát na životech v tomto konfliktu a odsuzujeme násilné kroky obou stran. Podporujeme opatření na podporu trvalého míru, poskytování humanitární pomoci obětem a rekonstrukční snahy.

Hlasovali jsme pro vynechání druhé části bodu 27, protože toto je usnesení, jehož cílem je vyřešit situaci v Gruzii. Diskuse o budoucím členství Gruzie v externí organizaci, jakou je NATO, by jen narušila naše soustředění na tuto důležitou otázku.

Bezvýhradně podporuji výzvu uvedenou v tomto usnesení na zabezpečení trvalého řešení tohoto konfliktu na základě šestibodové dohody, kterou zprostředkovala EU, a vyzýváme Rusko, aby jednalo rozhodně při plnění dohodnutých podmínek plánu příměří, tím by se vytvořily podmínky pro pokračování zasedání o dohodě a partnerství mezi Evropskou unií a Ruskem.

Vladimír Železný (IND/DEM), *písemně*. – (CS) Zdržel jsem se hlasování o rezoluci Evropského parlamentu k situaci v Gruzii nikoli z důvodů, že bych pochyboval o oprávněnosti gruzínského postoje, a naopak, že bych schvaloval nekorektní a agresivní krok Ruska. Jak tomu v poslední době často bývá, zneužili opět někteří eurofederalističtí poslanci konflikt v Gruzii a příslušnou rezoluci k výzvě k urychlenému ratifikování Lisabonské smlouvy. Právě tento nekorektní postup mne vedl k tomu, že jsem se zdržel.

Marian Zlotea (PPE-DE), *písemně*. – Mimořádné zasednutí Evropské rady, které se konala 1. září, ukázalo a potvrdilo jednotu v rámci Evropské unie, což představuje v porovnání s rokem 2003, kdy situace v Iráku vytvořila určité otázky nad jednotou EU, skutečný posun vpřed.

Evropa musí i nadále vyjadřovat svoji solidaritu a rozhodnost v souvislosti s dodržováním mezinárodních právních předpisů a norem ze strany Ruska. V usnesení, o kterém jsme dnes hlasovali, se zdůrazňuje, že partnerství mezi Evropou a Ruskem musí být založeno na vzájemném dodržování základních pravidel evropské spolupráce.

Rusko však i nadále pokračuje v porušování určitých podmínek dohod o příměří. Toto chování se musí setkat s jednotným politickým a hospodářským tlakem, který by Rusko podnítil k úplnému stažení všech svých jednotek z gruzínského území a ke snížení počtu svých jednotek v Jižní Osetii a Abcházii.

Je nesmírně důležité, aby se podnikly okamžité kroky na zabezpečení nepřetržitého poskytování pomoci vysídleným obětem tohoto konfliktu. Tyto znepokojující události páchané Ruskem by se měly setkat s jednotným evropským řešením. Pokud se chce Evropa ochránit před budoucími výzvami tohoto druhu, musí najít alternativní zdroje energie a posilnit evropskou bezpečnostní a obrannou politiku v souladu s ustanoveními Lisabonské smlouvy.

- Evropské smluvní právo (B6-0374/2008)

Ian Hudghton (Verts/ALE), *písemně*. – Hlasoval jsem pro usnesení Výboru pro právní věci. Společný referenční rámec bude důležitým právním vývojem, přičemž v současnosti ještě nedokážeme říci, do jaké podoby se vyvine. Je nesmírně důležité, aby byl tento Parlament a zainteresované strany ve všech zemích a právních systémech informovány o každém budoucím vývoji.

- Zpráva: Proinsias De Rossa (A6-0289/2008)

Proinsias De Rossa (PSE), *písemně*. – Navzdory svému složitému názvu se tato zpráva zabývá stížností z roku 2001, která se týká nesprávného úředního postupu ze strany Komise v souvislosti s nesprávným vykonáváním směrnice o pracovním čase německou vládou. Tento případ byl Evropskému parlamentu oznámen formou zvláštní zprávy evropského ombudsmana.

Vypracování zvláštní zprávy pro Evropský parlament je posledním reálným krokem, který může ombudsman podniknout ve snaze získat uspokojivou odpověď jménem občana. Moje zpráva, jménem Výboru pro petice, podporuje závěry ombudsmana, že neschopnost Komise vyřešit během období téměř osmi let stížnost žadatele představuje případ nesprávného úředního postupu.

Zpráva se nezabývá samotným obsahem směrnice o pracovním čase, a z toho důvodu byl pozměňující a doplňující návrh, který se snažil upozornit na obsah této směrnice, zamítnut, vzhledem k tomu, že je pro tuto zprávu nepodstatný.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), písemně. – (EL) Zpráva o odmítnutí Komise zabývat se stížností německého lékaře, která se týkala porušení pracovněprávních předpisů o pracovním čase ze strany Německa, jen zdůrazňuje třídní charakter Evropské unie. Když jsou ohroženy kapitálové zájmy, Komise reaguje vždy bleskově a nutí členské státy dodržovat právní předpisy Společenství. Když si však stěžuje na porušení svých práv pracující třída, Komise tyto stížnosti ignoruje.

Tato provokativní pozice ze strany Komise je přirozeným důsledkem protilidové politiky Evropské unie, která podporuje návrat ke středověkým podmínkám zaměstnání pro pracovní třídu s cílem zaručit ziskovost evropských monopolů. V souladu s tím přijala Rada ministry zodpovědné za oblast zaměstnanosti v červenci minulého roku pozměňující a doplňující návrh ke směrnici EU o pracovním čase. Tato parodie zaměřená proti pracujícím rozděluje pojem pracovního času na aktivní a neaktivní čas – přičemž neaktivní čas se nepovažuje za placený pracovní čas – a dává zaměstnavatelům právo zaměstnat své zaměstnance až na 13 hodin denně a 65 hodin týdně bez toho, aby jim museli platit jakékoli přesčasy.

Dodržování práv pracující třídy a zaměstnanců nezaručí stížnosti Komisi, ale stupňující a sílící třídní boj kapitálu a EU s cílem odvrátit se od této politiky.

Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), písemně. – (SV) Strana Junilistan zastává názor, že pracovní čas by se měl regulovat na národní úrovni. Z toho důvodu by se Evropský parlament neměl touto zprávou vůbec zabývat, i když se zpráva oficiálně zabývá postupem Komise v případě porušení práva.

V tomto případě má základní význam zásada subsidiarity, která je ozpěvována při každé myslitelné slavnostní příležitosti. Když se však většina Evropského parlamentu začne zabývat konkrétními podrobnostmi, je to přesně naopak – členským státům není přenecháno vůbec nic. Směrnice o pracovním čase je sama o sobě jasným porušením zásady subsidiarity. Jednotlivé krajiny mají odlišné podnikatelské struktury. Některé se vyznačují odvětvími těžkého průmyslu, jiné jsou zase charakteristické rozvinutým odvětvím cestovního ruchu a sezonními odvětvími. Rozdílnou strukturu má i veřejný sektor. Z toho důvodu je absolutně nevhodné pokoušet se regulovat pracovní čas na úrovni celé Evropské unie, ani proto neexistuje žádný důvod. Ti, kteří argumentují proti, říkají, že v opačném případě budeme mít v Evropské unii problémy se sociálním dumpingem. Jde o nesmírně vážné obvinění vznesené vůči zemím, které jsme přijali mezi sebe jako členské státy EU, z kterých všichni splňují kodaňská kritéria, a které se všechny řídí právními předpisy s právem svobodně se sdružovat v odborech.

Tato zpráva je jen dalším pokusem Evropské unie zasahovat do otázky pracovního času, která patří do pravomocí členských států. Vzhledem k zásadě subsidiarity jsme hlasovali proti této zprávě.

Ian Hudghton (Verts/ALE), písemně. – Hlasoval jsem pro zprávu pana De Rossa a doufám, že Komise v plném rozsahu přijme doporučení ombudsmana týkající se právního státu a zásady dobré zprávy.

- Zpráva: Iratxe García Pérez (A6-0325/2008)

Richard James Ashworth (PPE-DE), písemně. – Společně s mými britskými kolegy z Konzervativní strany v plné míře podporujeme zásadu rovnosti příležitostí mezi ženami a muži. Souhlasíme s některými aspekty této zprávy, například co se týče následujících oblastí: potřeba dosáhnout výraznějšího pokroku při řešení rozdílů v odměňování mezi ženami a muži, podpora podnikání žen, důležitost politik na vnitrostátní úrovni, jejichž cílem je podporovat zlepšení rovnováhy mezi pracovním a osobním životem. Jak řekla naše stínová ministryně pro záležitosti žen: „Konzervativní přístup k rodové rovnosti bude založený na našem přesvědčení, že základ musí tvořit rovnost příležitostí a rovnocenné zacházení z hlediska právního, obchodního, sociálního a politického.“

Některé aspekty této zprávy nás však i znepokojují, například následující: výzva na vytvoření nových právních základů v rámci právních předpisů EU a žádost o přijetí rozhodnutí o „plném začlenění politik do komunitárního pilíře“. Nemůžeme podpořit ani zřízení nákladného Evropského institutu rovnosti pohlaví, které se uvádí ve zprávě, takové otázky musí prosadit jednotlivé členské státy.

Na základě uvedených důvodů jsme se rozhodli, že se zdržíme hlasování o této zprávě.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), písemně. – (FR) Hlasoval jsem pro usnesení Evropského parlamentu, protože jsem vycházel ze zprávy mé španělské kolegyně, paní poslankyně Garcíové Pérezové, o rovnosti žen a mužů.

Nyní musíme víc než kdykoli předtím dbát na dvojí rozměr této problematiky: na jedné straně je třeba zabezpečit rovnost ve všech politických oblastech (uplatňování rodového hlediska), a na druhé straně je třeba zavést konkrétně zaměřená opatření s cílem potlačovat diskriminaci vůči ženám, včetně informačních kampaní, výměny osvědčených postupů, dialogu s občany a iniciativ veřejně-soukromého partnerství. Všechna témata jsou důležitá: nesteré platové podmínky, podílení se na rozhodování, zejména co se týče veřejných rozhodnutí, sladění osobního a pracovního života a násilí páchané na ženách. Rovnost pohlaví je důležitá otázka, pro kterou se už mnoho udělalo, ale je třeba, aby se na ni zaměřila plná pozornost humanistických politických sil s cílem dosáhnout pokroku. Je třeba, aby se o této otázce diskutovalo při každé příležitosti, včetně mezikulturního dialogu.

Koenraad Dillen, Carl Lang a Fernand Le Rachinel (NI), písemně. – (FR) Někdy se stanou šťastné, možná i zábavné náhody. Využíváme příležitost, kterou nám nabízí tato výroční zpráva o rovnosti mezi ženami a muži přicházející v době francouzského předsednictví Evropské unie, abychom poukázali na okrajovou, ale zábavnou skutečnost, která přinejhorším představuje nedostatek taktu a v tom nejlepším případě představuje dokonalé uplatnění zásady rovnosti mezi ženami a muži, tj. úsilí zamezit diskriminaci mezi nimi.

Před několika dny, při příležitosti začátku předsednictví pana Sarkozyho, který se těšil velké mediální pozornosti, dostali poslanci Evropského parlamentu dárky. Konkrétně v darované tašce na dokumenty se nacházela kravata.

Téměř třetina ze 785 poslanců Evropského parlamentu jsou ženy. Neměli i oni právo na malý osobní dárek, nebo z toho máme soudit, že i ženy musí nosit kravaty?

Zdá se, že ještě stále platí, že co se týče velkých diskusí o úloze a postavení žen v politickém životě, že hrubé chování velice často vítězí nad galantností.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), písemně. – (EL) Nemůžeme hlasovat pro zprávu o rovnosti mezi ženami a muži – 2008, protože se snaží ženy přesvědčit, že spokojenost s flexibilními pracovněprávními vztahy a snížení a komercializace všech sociálních výhod, které rodinám z pracující třídy ještě zůstaly, představují nezbytné zlo, které ženám umožní přizpůsobit se politice Evropské unie zaměřené na sladění rodinných závazků a pracovních povinností.

Na aktuální zjištění o mzdových rozdílech mezi muži a ženami se nehledají řešení, o jejich odstraňování ani nemluvě. Namísto toho jsou tu jen obyčejná napomenutí nebo ustanovení Mezinárodního dne mzdové rovnosti. Navrhovaná opatření na boj proti rodovým stereotypům, opatření zaměřená na stejné zastoupení v rozhodovacím procesu a na odstranění všech druhů násilí založeného na rodové příslušnosti apod., představují krok správným směrem, ale zůstanou jen zbožným přáním, pokud se nepodaří odstranit základní příčinu způsobující tyto podmínky a jejich zachovávání, konkrétně kapitalistický systém, který vytváří a zhoršuje diskriminaci a nerovnost.

Pokud chceme dosáhnout skutečnou rovnost, je třeba, abychom bojovali za změnu v rovnováze moci. Takováto politika upřednostňuje pracující a zrušení strategie Evropské unie. Měli bychom bojovat i proti černému obchodování s kapitálem a proti nezodpovědnosti zaměstnavatelů. Žádné opatření nebude účinné, dokud se v každé zemi neposílí lidové hnutí, a dokud se nestanoví cíle zaměřené k dosažení podstatné změny až na úrovni výkonu moci.

Edite Estrela (PSE), písemně. – (PT) Hlasovala jsem pro zprávu paní Garciové Pérezové o rovnosti žen a mužů – 2008, protože si myslím, že snižování rozdílů mezi ženami a muži je základním předpokladem pro vytvoření spravedlivější společnosti, a zároveň představuje rozhodující faktor z hlediska hospodářského růstu, blahobytu a konkurenceschopnosti Evropské unie.

Dovolte mi znovu zopakovat návrh paní zpravodajky, jehož cílem je posílení evropských právních předpisů v oblasti rovnosti pohlaví. Navzdory opatřením, která už v této oblasti byla přijata, se na evropské úrovni nepodařilo dosáhnout významného pokroku, především co se týče rozdílů v odměňování mezi ženami a muži, účasti žen na rozhodování, boje proti násilí páchanému na ženách, přístupu k výchově a celoživotnímu vzdělávání, nebo dokonce sladění pracovního, rodinného a osobního života.

Je mi však líto, že byl přijat pozměňující a doplňující návrh č. 1, v důsledku čehož byla odstraněna důležitá zmínka o tom, že je třeba, aby Komise a Rada vytvořily jasný právní základ pro boj proti všem formám násilí páchaného na ženách.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písemně. – (PT) Tato zpráva zdůrazňuje důležité aspekty týkající se typů diskriminace, které ve společnosti přetrvávají, protože se zaměřují především na oblast práce, mzdových

podmínek, chudoby, důchodu a reforem. Zpráva se zaměřuje i na problematiku násilí páchaného na ženách a obchodování se ženami, na problematiku vzdělávání a odborné přípravy, na nedostatek sociálních zařízení, na přístup ke službám péče o děti a nezaopatřené osoby a na podporu sexuálního a reprodukčního zdraví žen.

Ještě stále však existuje několik nesrovnalostí, například co se týče opatření navrhovaných v oblasti zaměstnanosti, kde byl návrh, který jsme předložili, odmítnut navzdory tomu, že jiný, který zaručuje důležité aspekty pro ženy, byl schválen. Hovořím o následujícím návrhu, který je už nyní součástí konečného usnesení Evropského parlamentu: „...vyzývá proto členské státy, aby přijaly účinná opatření zaměřená na dodržování pravidel sociálního zabezpečení a zaměstnanosti a zabezpečili pracovní místa respektující práva pracovníků v rozličných odvětvích, tím zaručí, že pracovníci (především ženy) dostanou slušnou mzdu a budou mít právo na bezpečnost a ochranu zdraví při práci, sociální zabezpečení a svobodné sdružování v odborových organizacích.“

Proto jsme hlasovali pro tuto zprávu, ačkoli je nám líto, že ostatní příznivé návrhy byly odmítnuty.

Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), písemně. – (SV) Junilistan se rozhodně distancuje od všech forem diskriminace. Evropská unie je unie hodnot a členské státy musí zacházet se všemi skupinami společnosti spravedlivě a stejně.

Zpráva však obsahuje návrh, od kterého se rozhodně distancujeme, konkrétně jde o to, že Evropský parlament má vyzvat Komisi a Radu, aby přijaly rozhodnutí o plném začlenění politik v oblasti přistěhovalectví a azylu do komunitárního pilíře. Tyto otázky musí řešit jednotlivé členské státy.

Obecně zpráva obsahuje mnoho názorů na to, jak je možné dosáhnout rovnosti. Mezi navrhovaná opatření patří opatření v oblasti politiky trhu práce, informační kampaně, dialog s občany, kvóty, překlenutí rozdílů v odměňování mezi ženami a muži, opatření na boj proti pracovní segregaci v oblasti vzdělávání a vylepšení mateřských zařízení pro samostatně vydělávající ženy. Zpráva také vítá zřízení Evropského institutu rovnosti pohlaví a vyzývá instituce Společenství, aby vyhlásily Mezinárodní den mzdové rovnosti.

O rovnost mezi ženami a muži musí usilovat všechny členské státy. Je však třeba, aby se o politických opatřeních, prostřednictvím kterých bude možné tyto cíle dosáhnout, rozhodovalo na vnitrostátní úrovni. Žádoucí mezinárodní koordinace by měla probíhat na celosvětové úrovni, pokud možno v rámci OSN. Proto jsme se rozhodli hlasovat v neprospekch této zprávy.

Marian Harkin (ALDE), písemně. – Obecně podporuji většinu z věcí obsažených v této zprávě. Mám však problém s bodem 9. Myslím si, že text v bodu 9 by se měl blíže vymezit prostřednictvím přidání prohlášení o tom, že při zvažování problematiky umělého přerušení těhotenství je potřebné dodržovat vnitrostátní legislativní procesy.

Pro Irsko platí v této otázce protokol k Maastrichtské smlouvě a kromě toho, oblast umělého přerušení těhotenství nepatří do pravomocí Evropské unie. Je na každém jednotlivém členském státě, aby si v této oblasti vytvořil své vlastní právní předpisy, a Parlament musí respektovat zásadu subsidiarity. Text v této otázce, bohužel, není jednoznačný.

Ian Hudghton (Verts/ALE), písemně. – Zpráva paní Garcíové Pérezové se zabývá mnoha důležitými otázkami, které se týkají rodové rovnosti, sociální spravedlnosti a základních práv. Mezi otázky, které v celé Evropě způsobují stále větší znepokojení, patří i obchodování s lidmi. Jeho oběti pocházejí ze zemí Evropské unie, ale i ze zemí mimo EU. Boj proti takovému vážnému organizovanému zločinu si vyžaduje přeshraniční a mezíresortní přístup. Je jasné, že Evropská unie musí v této oblasti sehrávat klíčovou úlohu.

David Martin (PSE), písemně. – Ačkoli se nám v oblasti rodové rovnosti v Evropě podařilo dosáhnout pokrok, do úplné rovnocennosti máme ještě daleko. Zpráva poukazuje na různé oblasti, které si vyžadují pozornost Komise, například kvalita pracovních míst, nebo potřeba zavést lepší nástroje na boj proti násilí páchanému na ženách. Podporuji i výzvu určenou členským státům, aby urychleně ratifikovaly Úmluvu Rady Evropy o opatřeních proti obchodování s lidmi. Hlasoval jsem pro zprávu paní Iratxe Garcíové Pérezové o rovnosti žen a mužů – 2008.

Mairead McGuinness (PPE-DE), písemně. – Vítám zprávu o rovnosti mezi ženami a muži – 2008 a podporuji velkou část jejího obsahu.

Zdržela jsem se však hlasování, protože byl zamítnut pozměňující a doplňující návrh č. 2. Podle mého názoru bylo znění tohoto pozměňujícího a doplňujícího návrhu lepší, než znění původního odstavce.

Eluned Morgan (PSE), písemně. – Hlasovala jsem pro tuto zprávu, jejímž cílem je bojovat proti nerovnosti ženami a muži. Je jasné, že ženy nemají stejné příležitosti jako muži, aby postupovaly ve své kariéře. Pracujícím matkám se nikdy nepodaří sladit rodinný a pracovní život, pokud nebudou zabezpečeny silnější rodičovská práva pro muže i ženy.

Proto v plné míře podporuji výzvy k prodloužení trvání rodičovské dovolené, zejména co se týče zvýšení pobídek pro otce, aby odešli na rodičovskou dovolenou, a též výzvy k zavedení flexibilních pracovních podmínek. Jen prostřednictvím takovýchto práv se nám může podařit řešit rodovou nerovnost. Ženám se nikdy nepodaří dosáhnout skutečnou rovnost, pokud muži nepřijmou svůj spravedlivý díl odpovědnosti za péči o děti a za vedení domácnosti, přesně tak, jak se těchto úloh zhostil můj fantastický manžel. Vaří, nakupuje, ale stlaní postele mu opravdu nejde!

Rovana Plumb (PSE), písemně. – (RO) Jako stínová zpravodajka skupiny PSE ve Výboru pro zaměstnanost a sociální věci jsem hlasovala pro tuto zprávu, protože ji považuji za velmi důležitou, zejména co se týče návrhů na zabezpečení stejného zacházení se ženami a muži na trhu práce. V této souvislosti bych chtěla poukázat na důležitost bodu 42 této zprávy, který vyzývá Komisi a členské státy, aby navrhly soubor spolehlivých, porovnatelných a dostupných kvantitativních a kvalitativních ukazovatelů a statistik týkajících se rodového hlediska, které by se využívaly ke sledování realizace lisabonské strategie pro hospodářský růst a zaměstnanost.

Vzhledem k tomu, že sladění pracovního a rodinného života je jedním z klíčových faktorů zvyšování zaměstnanosti, mi také dovoluete připomenout bod 34, který vyzývá Komisi, aby shromažďovala a šířila osvědčené postupy týkající se účinného vyvažování pracovního a soukromého života.

Lydia Schenardi (NI), písemně. – (FR) Evropský parlament si asi myslí, že jeho poslanci trpí Alzheimerovou chorobou! Každý rok se přibližně ve stejném čase objeví dvě zprávy, jedna o lidských právech v Evropské unii a druhá o rovnosti mezi ženami a muži.

Obsah té první se může z roku na rok mírně měnit, ale je jasné, že o té druhé zprávě to rozhodně neplatí.

Když nevěříte, stačí, abyste si přečetli předcházející zprávy: zprávu o rovnosti mezi ženami a muži, kterou v roce 2007 předložila paní Kauppiová, nebo zprávu se stejným názvem, kterou v roce 2006 předložila paní Estrellová. Jsou v nich uvedeny ty samé výzvy, které je potřebné řešit, poukazují na stejné nerovnosti a navrhuji ta samá doporučení. Je naším závěrem, že nedošlo k žádným změnám? Ne, protože se podařilo dosáhnout pokroku v oblasti zaměstnanosti a také z hlediska účasti žen v procesu rozhodování na místní, vnitrostátní a evropské úrovni.

Jde o to, že my, eurokrati, pobádání ženskými lobbistickými skupinami, mám na mysli zejména Evropskou ženskou lobby, se nedokážeme spokojit s pokrokem, který si přejí, a obhajujeme ještě větší rovnost, ještě větší podobnost mezi ženami a muži, což hraničí až s absurdností.

Musíme se držet této vynucené rovnosti, která byla dosažena podivnými diskriminačními kvótami zaměřenými na menšiny?

Myslím si, že ne. K souboji pohlaví nemusí dojít.

Olle Schmidt (ALDE), písemně. – (SV) Zpráva paní Garcíové Pérezové o rovnosti mezi ženami a muži – 2008 byla v zásadě dobrá. Obsahovala mnoho důležitých prvků, především možnost pro ženy (a muže!), aby sladili svoji práci se svým rodinným životem. Zpráva poukázala i na to, jak důležité jsou štedré rodičovské příspěvky.

Nevadilo by mi ani určité množství prázdných řečí a opakující se prohlášení. Ale větší problém pro mne představuje odstavec 4, jehož záměrem je vytvořit jednoznačný právní základ na úrovni Evropské unie na boj proti „všem formám násilí páchaného na ženách“. Na této ambici není nic zlého, a kdyby se týkala obchodování s lidmi, které přesahuje hranice jednotlivých členských států, nebyl by žádný problém. Ale tu jde o „úplné začlenění politik do komunitárního pilíře“ v oblasti, která je v prvé řadě vnitrostátní záležitostí, a to je už znepokojující.

Příčina, proč jsem se v konečném důsledku zdržel hlasování, byla druhá věta odstavce 6, která podněcuje k využívání volebních kvót. Byl bych raději, kdyby volební kvóty nebyly na vnitrostátní úrovni zavedeny, rozhodně však s nimi nemohu souhlasit, kdyby byly zavedeny na základě příkazu z Bruselu.

- Zpráva: Eva-Britt Svensson (A6-0199/2008)

Richard James Ashworth (PPE-DE), písemně. – Společně s mými britskými kolegy z Konzervativní strany v plné míře podporujeme zásadu rovnosti příležitostí mezi ženami a muži. Podporujeme základní zásadu, která je popsána v odstavci 1 této zprávy: „zdůrazňuje důležitost rovných příležitostí pro ženy i muže, aby se jejich osobnosti mohly vyvíjet bez ohledu na pohlaví“.

Jsme však přesvědčeni, že tato zpráva je příliš normativní a těžkopádná ve svém přístupu i ve svých závěrech. Nemyslíme si, že by Evropská unie měla mít v této oblasti větší pravomoci. O těchto otázkách by měly rozhodovat jednotlivé členské státy.

Odmítáme přístup popsáný v odůvodnění J, ve kterém je uvedeno: „když se rodové stereotypy v reklamě projevují v nerovném rozdělení rodových pravomocí“. Takováto prohlášení nerozvíjejí rozumnou diskusi o rovnosti. Podobně nemůžeme podporovat ani způsob myšlení, který vedl k formulaci, kromě jiných, odůvodnění F a G. Výzvy k „nulové toleranci“ zmiňované ve zprávě jsou příliš neurčité, a kdyby došlo k jejich prosazení, mohly by vést ke špatným právním předpisům.

Na základě uvedených důvodů jsme se rozhodli, že budeme hlasovat proti této zprávě.

Edite Estrela (PSE), písemně. – (PT) Hlasovala jsem pro zprávu paní Svenssonové o vlivu marketingu a reklamy na rovnost mužů a žen, protože souhlasím, že je třeba vypracovat kodex chování pro reklamu, který by platil v každém členském státě, zaručoval by dodržování zásady rovnosti mezi muži a ženami a bojoval by proti vytváření rodových stereotypů.

Myslím si, že marketingová komunikace představuje nebezpečný nástroj vytváření rodových stereotypů a podněcuje vznik omezení svobody žen a mužů v různorodých rozměrech a úlohách v jejich životech, přičemž nepříznivě ovlivňuje jejich úlohu ve společnosti.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písemně. – (PT) Tato zpráva švédské poslankyně Evropského parlamentu, paní Svenssonové, z naší Konfederativní skupiny Evropské sjednocené levice – Nordické zelené levice nám umožnila zaujmout obecně pozitivní postoj k tomu, jaký má vliv marketing a reklama na rovnost mužů a žen.

Jak uvádí i paní zpravodajka, hlavním cílem reklamy je ovlivnit každého z nás – ženy i muže. Samozřejmě, rozhodnutí, která během svých životů přijímáme, jsou ovlivňované širokou škálou různých faktorů, včetně společenské třídy, ke které patříme, našeho pohlaví, obrazů a koncepcí pohlaví a rodových rolí, které se vyskytují všude okolo nás ve formě vzdělávání, médií a reklamy.

Proto je důležité, abychom i nadále bojovali s stereotypy týkajícími se postavení žen a mužů, které v našich společnostech přetrvávají navzdory různým programům Společenství zaměřených na podporu rovnosti pohlaví.

Jak se zmiňuje ve zprávě, školní systém by měl sehrávat klíčovou roli při rozvíjení schopnosti kritického pohledu dětí, pokud jde o symboly a média obecně, s cílem zamezit nešťastnému vlivu opětovného výskytu rodových stereotypů v marketingu a reklamě.

Právě tak je třeba zavést osvědčené postupy v reklamě, jejichž příklady jsou předloženy v právě schváleném usnesení Evropského parlamentu.

Petru Filip (PPE-DE), písemně. – (RO) Rozhodl jsem se, že moje zdržení se hlasování je postoj, který nejlépe vyjadřuje různorodý obsah této zprávy. Srozumitelněji řečeno, diskutujeme o skutečném problému, který byl, podle mého názoru, nedostatečně zodpovězen. Nestačí prohlásit, že „je třeba odstranit rodové stereotypy“.

Nemyslím si, že je řešením „udělování ocenění médiím a reklamním odborníkům za dodržování rovnosti pohlaví“, jak doporučují některé odstavce předložené zprávy (body 9, 27). Myslím si, že bychom měli raději vytvořit přesná nařízení a programy Společenství, díky kterým by byla zmiňovaná ocenění zbytečná. Jestliže různé formy propagace vyskytující se v našem každodenním životě mají hluboký a okamžitý sociálně-kulturní dosah, je třeba, aby pro tuto činnost existoval jednotný a soudržný legislativní rámec.

Proto se popisnému souboru odkazů na tak aktuální a důležité téma (mezi které patří i zpráva paní Svenssonové) nepodařilo předložit přesvědčivé argumenty a dosáhnout úspěchu v hlasování, a proto se mu nepodařilo přinést jasná a uplatnitelná řešení.

Ona Juknevičienė (ALDE), písemně. – Myslím si, že reklama je mocný nástroj, který formuje identitu, hodnoty, přesvědčení a postoje a má nepopiratelný dosah na chování veřejnosti. Na druhé straně, nekontrolovatelná reklama může mít nepříznivý vliv na sebevědomí žen, zejména na dospívající mládež a osoby náchylné na poruchy stravování, například pokud jde o reklamu na sexuální služby v novinách.

Musíme zabezpečit ochranu našich dětí před zničujícími vlivy a v tomto směru nesmíme podcenit ani úlohu škol a vzdělávání. Podporuji i návrh, že Komise a členské státy by měly vypracovat kodex chování pro reklamu na základě zásady rovnosti mezi muži a ženami.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), písemně. – (FI) V souladu s názorem naší skupiny jsem hlasovala proti zprávě paní Svenssonové.

Navzdory tomu, že zpráva o vlivu marketingu a reklamy na rovnost mužů a žen obsahuje mnoho dobrých myšlenek, které v plné míře podporuji, například rozvíjení schopnosti kritického pohledu dětí, pokud jde o média, a vedení lidí k tomu, aby zpochybňovali rodové stereotypy, hlasovala jsem proti předložené zprávě, protože si myslím, že obecně zachází příliš daleko. Návrhy na vytvoření kodexu chování na úrovni Evropské unie a na zřízení monitorovacího orgánu, na který se lidé mohou obrátit se stížností v případě, že jsou svědky využívání rodových stereotypů v reklamě a marketingu, představují přesně ten typ povýšenecké politiky, který vyvolává nepřátelství vůči Evropské unii.

Marketing a reklama tvoří důležitou součást komunikace a pokud mají být výrobky daného výrobce na trhu konkurenceschopné, reklama musí, samozřejmě, využívat prostředky, které upoutají pozornost. Myslím si, že vytvoření pravidel pro marketing a reklamu by se mělo vykonat na vnitrostátní úrovni, kritika médií a zdravé zpochybňování rodových stereotypů se však začíná vzděláváním a výchovou.

Roselyne LeFrançois (PSE), písemně. – (FR) Velice se těším z přijetí této zprávy, která zdůrazňuje úlohu marketingu a reklamy při vzniku a uchovávání rodových stereotypů, a která předkládá mnoho návrhů, jak proti nim bojovat.

Myslím si, že by stálo za to zaměřit se například na opatření na zvyšování povědomí v této oblasti, zejména co se týče dětí, které představují obzvlášť zranitelnou skupinu. Skutečnost, že děti jsou od útlého dětství vystavovány rodovým stereotypům v médiích, ve velké míře přispívá k tomu, že se uchovávají celoživotní nerovnosti mezi ženami a muži, proto je velice důležité rozvíjet schopnosti kritického pohledu dětí, pokud jde o symboly a média obecně.

Souhlasím i s myšlenkou, že marketing a reklama nesou hlavní zodpovědnost za zvýšení počtu lidí, kteří trpí poruchami stravování, a proto by měly věnovat větší pozornost výběru ženských vzorů.

Je však škoda, že většinovou podporu nezískal návrh na výslovné zapracování boje proti rodovým stereotypům do současných nebo budoucích postupů, tím bychom přenesli zodpovědnost za plnění závazků v této oblasti na osoby pracující v příslušných odvětvích.

Jörg Leichtfried (PSE), písemně. – (DE) Hlasuji pro zprávu paní Svenssonové o reklamě, která je i nadále diskriminační.

Přes přijatá opatření zůstávají rodové stereotypy ve společnosti vážným problémem. Zejména reklamy mají tendenci podporovat zachovávání starých utkvělých stereotypů o mužích a ženách. Hlavně děti a mladí lidé se ztotožňují s postavami z reklam a vstřebávají klišé, která představují. Měli bychom tomu zabránit, aby se mladší generace mohla praktičtěji vypořádat s problematikou rovnosti pohlaví. Podle mého názoru by bylo dobré začít od zvláštních školicích programů, v prvé řadě je třeba něco udělat se všudypřítomnými stereotypy, které se nacházejí v učebnicích.

Dovolte, abych to shrnul. Je možné říci, že s reklamou se ve svém každodenním životě setkávají všichni občané, a proto je nezbytné, aby se v ní představovaly dobré vzory. Tato zpráva dláždí cestu k tomu, aby bylo možné dosáhnout stanovený cíl.

Astrid Lulling (PPE-DE), písemně. – (FR) V tomto Parlamentě jsme si, bohužel, zvykli vypracovávat zprávy z vlastní iniciativy o banálních záležitostech, které by se měly řešit na základě zásady subsidiarity. Jinými slovy řečeno, Evropská unie by se neměla míchat do věcí, které spadají do svrchované pravomoci členských států, a které je možné lépe řešit na vnitrostátní úrovni.

Ve formě, v jaké ji schválila většina ve Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví, je tato zpráva nepřijatelná.

Dovolte mi zdůraznit, že jsme samozřejmě znepokojeni rodovými stereotypy, které přinášejí některé reklamy.

Samozřejmě jsme proti reklamám na sexuální služby, které posilují stereotypy, podle kterých jsou ženy vnímány jako objekty.

Samozřejmě chceme chránit děti před reklamami, které mimo jiné podněcují k násilí a sexismu.

Samozřejmě si uvědomujeme, jak důležité jsou etické kodexy a kodexy chování, ale není úlohou Komise, aby je členskými státy vnutila.

Reklama by měla respektovat hodnoty, kterých si vážíme, ale je třeba, aby měla možnost existovat a sehrávat svoji úlohu v tržním hospodářství bez toho, aby byla obviňována ze všeho zlého, o co se tato zpráva snaží.

Nils Lundgren (IND/DEM), písemně. – (SV) Tento návrh usnesení obsahuje množství různých myšlenek a přání. Dovolte nám však zdůraznit, že Evropský parlament nemůže v této oblasti vyřešit žádné problémy, a ani právní předpisy na úrovni Evropské unie by nepředstavovaly krok správným směrem.

Ostatně si myslíme, že prostřednictvím formování názorů a diskusí v členských státech se nám může podařit odstranit reklamy na sexuální služby z denního tisku. Hrozby, že spotřebitelé budou dané instituce bojkotovat, mohou vést k tomu, že noviny budou takovéto reklamy odmítat a hotely budou donuceny zrušit nabízené pornografické programy. To si však vyžaduje, aby názory byly budovány odspodu směrem nahoru, nedá se toho dosáhnout zavedením opatření na úrovni Evropské unie.

Po určitém sebezpytování jsme se rozhodli hlasovat pro zprávu jako celek. Dovolte nám však zdůraznit, že jsme tak učinili proto, že považujeme mnohé z hodnot a požadavek, které tato zpráva obsahuje, za klíčové, ale co se týče prostředků, jak jich dosáhnout, jsou naše názory odlišné.

David Martin (PSE), písemně. – Vítám zprávu, kterou předložila paní Eva-Britt Svenssonová, o vlivu marketingu a reklamy na rovnost mezi ženami a muži. Celkový charakter moderní reklamy si vyžaduje společné evropské úsilí s cílem podnítit inzerenty, aby se odklonili od rodových stereotypů. Samoregulační postupy ve Spojeném království jsou už nyní dost přísné a doufám, že i ostatní členské státy budou otevřené vůči zavedení podobných opatření. Hlasoval jsem proto pro tuto zprávu.

Rovana Plumb (PSE), písemně. – (RO) Hlasovala jsem pro tuto zprávu, protože velice správně postihuje moment, kdy je třeba zasáhnout s cílem snížit negativní vliv marketingu a reklamy na rovnost mezi muži a ženami, konkrétně jde o první kroky socializace dětí.

Vytváření stereotypů a předsudků v raném věku rozhodující mírou přispívá k rodové diskriminaci, přičemž má přímý dosah na zvýrazňování nerovností mezi ženami a muži během celé doby jejich života.

Jen těžko je možné zabránit vlivu informační exploze i na děti. Výsledky studie uskutečněné začátkem tohoto roku v Rumunsku ukázaly, že největšími spotřebiteli reklamy jsou děti ve věku 6 let.

Vítám myšlenku zřídit zvláštní oddělení pro záležitosti související s rovností pohlaví v rámci vnitrostátních orgánů monitorujících masmédiu, ale je mimořádně důležité, aby plnily dvojí úlohu: pravidelné a systematické monitorování rodových symbolů v masmédiích a donucovací monitorování jejich informačních médií. Když nám budou chybět donucovací prostředky, budou naše iniciativy úplně zbytečné.

Teresa Riera Madurell (PSE), písemně. – (ES) Hlasovala jsem pro tuto dobrou zprávu zaměřující se na klíčovou otázku – reklamu a marketing, které jsou velice významné z hlediska jejich rozhodujícího vlivu na stereotypy týkající se postavení žen a mužů.

Všechny evropské instituce by měly zavést mechanismy, prostřednictvím kterých bude možné zabezpečit, že tyto nástroje se použijí pozitivně k podpoře stejného zacházení s muži a ženami a na zprostředkování obrazu o ženách, který odpovídá skutečnosti.

Je třeba zvlášť připomenout závazek všech veřejných orgánů, že učiní všechno pro odstranění násilí páchaného na ženách. Reklama a marketing sehrávají v tomto procesu velice důležitou úlohu.

Víme, že mnoho odborníků pracuje na tom, aby se podařilo tohoto cíle dosáhnout, ale předložená zpráva poukazuje na skutečnost, že v této oblasti je třeba ještě mnohé udělat, a proto musíme zavést mechanismy, které nám umožní zabezpečit dodržování těchto podmínek a vyčlenit dostatečné zdroje k poskytnutí účinné odpovědi na stížnosti.

Nový Evropský institut pro rovnost pohlaví by měl mít dostatečné zdroje k podrobnému monitorování symbolů a jazyka a na odstranění obrazů násilí a symbolů, které rafinovaně narážejí na ženy jako na objekty, které je možné ovládat nebo vlastnit, a na které je proto možné útočit.

Olle Schmidt (ALDE), písemně. – (SV) Zpráva paní Svenssonové nám před hlasováním způsobila dost velké starosti. Ve své původní podobě byla zpráva plná rozsáhlých zevšeobecnění a podle mého názoru i zveličení. Divoce přeskakovala od médií k reklamě, od kodexů chování k navrhovaným právním předpisům, od samoregulace k novým agenturám.

Avšak podoba, kterou zpráva nabyla po hlasování o všech pozměňujících a doplňujících návrzích, se od podoby původní zprávy úplně odlišovala. Nejhorší zveličení se podařilo odstranit a ve zprávě zůstal jen poměrně rozumně vyjádřený problém, že reklama někdy, ale ne vždy, obsahuje karikatury a rodové stereotypy. Ve vyjádření znepokojení na tím, jaký dojem se vytváří u dětí a u mladých děvčat zejména u obrázků mimořádně hubených žen, nevidím nejmenší problém. Zpráva se nezbavila úplně socialistického podtónu, ale jde o ideologický problém. Proto jsem nakonec hlasoval pro tuto zprávu.

Thomas Ulmer (PPE-DE), písemně. – (DE) Hlasuji proti této zprávě z vlastní iniciativy, protože příliš zasahuje do svobody projevu a zavání diktátorským cenzurováním. Všechny náležitosti související s legitimností a etikou reklamy jsou už regulované na vnitrostátní úrovni. Je nemístné, aby se Evropská unie snažila omezovat rozmanitost svobody projevu a svobody reklamních prostředků. Naštěstí jde jen o zprávu z vlastní iniciativy.

Anna Záborská (PPE-DE), písemně. – (SK) Hlasovala jsem pro přijetí této rezoluce.

Je výsledkem spolupráce na půdě ženského výboru a i výsledkem přijetí kompromisů, aby zpráva měla širší podporu. Účelem této zprávy nebylo prostřednictvím zákonů řídit všechny detaily života, i když má určité centralistické rysy. Na druhé straně jsem si však jistá, že pokud mohou evropští poslanci zasáhnout ve prospěch a na podporu společného dobra, máme morální povinnost tak učinit. Máme povinnost žádat zákaz sexistických obrazů, které degradují důstojnost ženy. Žádat formaci a usměrnění mladých ve vztahu k médiím je také jednou tváří této strategie.

Zpráva zmiňuje i ochranu dětí, na které násilnický a sexuálně podbarvená reklama má vážný vliv a vytváří u nich nerealistické vize. V každém případě je třeba být ostražitý. Žádná evropská direktiva nedokáže změnit přirozený charakter ženy a muže. Předtím než budeme žádat odstranění rodových stereotypů je třeba svěřit sociologům a psychologům důkladnou analýzu, jaké to bude mít důsledky na budoucí generace.

Analýzy nezávislých odborníků jsou často nezveřejňované, protože protiřečí politickým perspektivám. Přirozený zákon se nezmění na základě rezoluce parlamentu. Naopak, pokud chce být parlament respektovaný měl by mnohem víc brát v úvahu přirozené právo.

Zpráva o vlivu marketingu a reklamy na rovnost mezi ženami a muži není zdaleka dobrá, ale otevírá některé problémy, kterým se EP raději vyhýbá.

Vladimír Železný (IND/DEM), písemně. – (CS) Hlasoval jsem proti zprávě a proti většině pozměňovacích návrhů, které mají plánovitě a unifikovaným způsobem, prostřednictvím šesti rozsáhlých prioritních oblastí, dosáhnout rovného postavení mužů a žen v reklamě a zabývají se způsobem, jakým reklama podporuje a upevňuje jisté typy diskriminačních stereotypů, které mají negativně ovlivňovat rovnost mužů a žen.

Hlasoval jsem proti, neboť tato zpráva je vážným ohrožením a navíc je nebezpečným průlomem do oblasti, ve které panuje značná individuální a odlišná specifická kultura v jednotlivých členských státech. Co je v jedné zemi pocítováno za trapné nebo nepřijatelné, může být v jiné vnímáno jako vtipné nebo podařené. Naopak pokus o celoevropskou regulaci prezentace obou pohlaví v reklamě je vytváření jakéhosi zprůměrovaného sterilního stereotypu. Tato zpráva totiž činí rozsáhlé návrhy akcí, které výrazně překračují kompetence EU. V členských zemích přece fungují samoregulační orgány typu Rad pro reklamu, prostřednictvím kterých si vlastní reklamní průmysl postupně vytváří a upravuje přijatelné modely reklamního působení.

Reklama, díky své národní specifice, je naopak typickou oblastí pro samoregulaci, která mnohem citlivěji reflektuje národní kulturní tradice a zvyky a vzorce. A ty nelze nikdy nahradit unifikovanou a zprůměrovanou regulací zvnějšku, která může zásadním způsobem poškodit působivost reklamy jako zcela legitimní a nezbytné oblasti národních ekonomik.

- Klonování zvířat za účelem výroby potravin (B6-0373/2008)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písemně. – (PT) Toto usnesení je výsledkem důležité diskuse o klonování zvířat na zabezpečení výživy a o jeho možných důsledcích na genetickou různorodost v populacích hospodářských zvířat, na bezpečnost potravin, zdraví zvířat a péči o zvířata a na životní prostředí. Je zřejmé, že v této důležité chvíli existuje ještě mnoho pochybností. Když nemáme k dispozici dostatek studií s jasnými a přesnými závěry, pokud jde o důsledky klonování zvířat, představuje tato skutečnost vážnou hrozbu pro vnímání zemědělské výroby v zemích Evropské unie.

Proto se Evropský parlament na základě návrhu Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova rozhodl vyzvat Evropskou komisi, aby předložila návrhy zakazující klonování zvířat za účelem výroby potravin, chov klonovaných zvířat nebo jejich potomků, uvádění na trh masných nebo mléčných výrobků z klonovaných zvířat nebo jejich potomků a dovoz klonovaných zvířat nebo jejich potomků a masných nebo mléčných výrobků z klonovaných zvířat nebo jejich potomků.

V této fázi se nám předložený návrh zdá být rozumný, zohledňuje zásadu prevence, a proto jsme hlasovali pro jeho přijetí.

Petru Filip (PPE-DE), písemně. – (RO) Hlasoval jsem pro tento návrh usnesení na základě následujících doktrinárních a praktických důvodů. V první řadě, každý druh klonování, ať už jde o klonování lidí nebo zvířat, je v rozporu s křesťanskými zásadami a křesťanskou doktrínou, na kterých je založena i doktrína Evropské lidové strany.

Z etického hlediska je třeba prodiskutovat a úplně objasnit ještě mnoho rozporuplných otázek. Co se týče praktických důvodů, ještě nedokážeme přesně vyčíslit důsledky klonování.

Mimo jiné je tu i problém související se skutečností, že nejsme schopni řídit přístup k těmto výrobkům živočišného původu a následně je kontrolovat poté, co vstoupí do systému obchodní směny. Proto jsem přesvědčen, že v tuto chvíli představuje zákaz klonování zvířat za účelem výroby potravin to nejlepší rozhodnutí.

Ian Hudghton (Verts/ALE), písemně. – Vzhledem k nejistotě, která panuje ve vědeckých kruzích, a k určitým etickým pochybnostem v plné míře podporuji výzvy určené Komisi, aby předložila návrhy, kterými se zakáže klonování zvířat za účelem výroby potravin.

David Martin (PSE), písemně. – Myslím si, že klonování zvířat za účelem výroby potravin s sebou přináší různá rizika z hlediska zdraví lidí i z hlediska dobrých životních podmínek zvířat. Nejsm přesvědčen o tom, že zavedení tohoto typu technologie pro spotřebitelské účely je pro evropské občany přínosem. Proto jsem hlasoval pro výzvu k zákazu klonování zvířat za účelem výroby potravin.

Mairead McGuinness (PPE-DE), písemně. – Vítám diskusi o klonování zvířat. V konečném hlasování o usnesení o klonování zvířat za účelem výroby potravin jsem se zdržela hlasování, protože mám určité obavy v souvislosti s úplným zákazem klonování ve znění, jak je navrhováno v tomto usnesení.

Byly vzneseny i obavy týkající se důsledků klonování na dobré životní podmínky zvířat, na které je třeba poskytnout přiměřenou odpověď. Nezdá se, že by vznikaly otázky v souvislosti s bezpečností potravin.

Před přijetím rozhodnutí o zákazu však potřebujeme víc přesných a vědecky ověřených informací a posudků. Proto se zájmem očekávám návrhy Komise v této oblasti, protože беру v úvahu doporučení Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA) a Evropské skupiny pro etiku ve vědě a nových technologiích (EGE).

Andreas Mölzer (NI), písemně. – (DE) Jen před dvanácti roky nová technologie, která je očividně spojena s vysokou mírou úmrtnosti a se značným utrpením, šokovala svět klonováním ovce Dolly. Komerční sektor si už radostně mne ruce, sní o „zdravém“ klonovaném vepřovém obohaceném o omega 3 mastné kyseliny. Tvrdí, že tato krutost páchaná na zvířatech je přínosem i pro chov zvířat, které jsou díky klonování zdravější. Samozřejmě je klonování přínosem i pro chovatele, protože se snižují jejich finanční ztráty.

Celé nám to bohužel připomíná mnohá různorodá pokusná genetická technologie, v důsledku kterých zbankrotovalo mnoho zemědělců, protože osivo nebylo možné opakovaně použít a koupit nového si nemohli dovolit. Připomíná nám to i náhlá, nepřírozená úmrtí celých stád poté, co se zvířatům podávalo geneticky modifikované krmivo.

Zatím nemáme k dispozici dostatečně podrobné údaje o dlouhodobých důsledcích radioaktivního záření, důsledky klonování není možné odhadnout, o křížení ani nemluvě. Co by se stalo, kdyby se klonovaným zvířatům podávalo geneticky modifikované krmivo? Jaký vliv by to mělo na lidi? Za dveřmi na nás číhá Frankenstein! Proto tentokrát hlasuji proti tomuto návrhu.

James Nicholson (PPE-DE), písemně. – Klonování zvířat za účelem výroby potravin je momentálně aktuální téma. Obecně nejsem proti klonování pro potřeby vědeckého výzkumu a rozvoje chovu hospodářských zvířat. Z hlediska dobrých životních podmínek zvířat a potravinové bezpečnosti jsem však rozhodně proti tomu, aby klonovaná zvířata vstupovala do potravinového řetězce.

Výzkum a předcházející zkušenosti dokazují, že klonovaná zvířata jsou náchylnější k chorobám a jejich průměrná délka života je kratší. Ačkoli nechci stát vědě v cestě, je jasné, že ještě neznáme všechny následky a důsledky klonování, a to z hlediska dobrých životních podmínek zvířat, ani z hlediska lidské spotřeby.

Proto je třeba zavést jasná kritéria a kontrolní mechanismy, aby bylo možné zamezit vstupu klonovaných zvířat do potravinového řetězce. Ačkoli si uvědomuji, že jde o citlivé téma, myslím si, že bychom měli být velmi opatrní. Kvalita výrobků, dobré životní podmínky zvířat a zájmy životního prostředí by pro nás měly být z hlediska výroby potravin prioritou.

Luca Romagnoli (NI), písemně. – (IT) Vážený pane předsedající, dámy a pánové, hlasuji pro usnesení o klonování zvířat za účelem výroby potravin, které předkládá pan Parish. Souhlasím s důvody tohoto návrhu a i s obavami, na které poukazuje.

Je pravda, že v minulosti se na „revolučnější“ inovace hledělo podezíravě, a že byly přínosné jen v střednědobém a dlouhodobém horizontu, a pravda je i to, že záměr tohoto usnesení by mohl spadat do této kategorie. Přesto musíme důsledně zvážit rizika vznikající při klonování zvířat za účelem výroby potravin: bezpečnost potravin, dobré životní podmínky klonovaných zvířat a genetická a zootechnická různorodost těchto zvířat. Tyto aspekty zjevně navzájem úzce souvisí. Proto vítám tuto iniciativu a jsem si jistý, že budou přijata jednak opatření na ochranu lidského zdraví prostřednictvím zabezpečení vysoké kvality naší potravy, a jednak opatření na ochranu dobrých životních podmínek zvířat..

Anna Záborská (PPE-DE), písemně. – (SK) Hlasovala jsem pro tuto rezoluci. Konzumenti v členských zemích EU musí být chráněni před negativními vlivy na jejich zdraví, které potenciálně mohou způsobit produkty klonované na potravinářské účely. Je to princip předvídativosti, který se aplikuje ve jménu správné věci. Parlament také podtrhuje vícere výhody kvalitního zemědělství, což podporuji.

Přesto jsem překvapena smutnou skutečností: Parlament hlasoval proti klonování zvířat, ale podporuje klonování člověka pro výzkumné účely přes pokusy na lidských kmenových embryonálních buňkách. Sedmý rámcový program pro výzkum už financuje takovéto projekty klonování lidských bytostí. Zničíme lidský život, jen pro výzkumné účely.

Tyto pokusy jsou navíc financovány z peněz daňových poplatníků, dokonce i z takových států, kde legislativa klonování považuje za trestný čin. Zdá se, že evropští legislativci si dělají víc starostí z klonování zvířat za účelem výroby potravin než z ochrany člověka před vědeckými výzkumy.

(Zasedání bylo přerušeno ve 13:10 a pokračovalo v 15:00)

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN VIDAL-QUADRAS
místopředseda

11. Složení Parlamentu: viz zápis

12. Schválení zápisu z předchozího zasedání: viz zápis

13. Hodnocení sankcí EU jako součásti akcí a politik EU v oblasti lidských práv (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem programu je zpráva paní Hélène Flautrové jménem Výboru pro zahraniční věci o hodnocení sankcí EU jako součásti akcí a politik EU v oblasti lidských práv (2008/2031(INI)) (A6-0309/2008).

Hélène Flautre, zpravodajka. – (FR) Vážený pane předsedající, ruský ministr zahraničních věcí, pan Lavrov, prohlásil, že pan Kouchner má „nemocnou představitivost“, když hovoří o sankcích proti Rusku. Při práci na této zprávě bylo třeba, abych pracovala právě s touto „představitivostí“. Chci poděkovat Komisi a Radě za to, že mi byly vždy k dispozici, a že byly velmi nápomocny.

Čeho se ve skutečnosti týká dnešní rozprava o sankcích? V podstatě jde o dvě věci. Po první, jde o kritiku využívání sankcí na potrestání špatných prohnitých darebáků na mezinárodní scéně, tj. každého, kdo se snaží blokovat mé strategické zájmy – jde o zpolitizované sankce, u kterých se používá dvojí metr. Po druhé, jde o kritiku skutečnosti, že sankce nejsou účinné v podstatě proto, že mají zvrácené důsledky, lidé si vždy najdou způsob, jak je obejít, a proto by se sankce neměly vůbec využívat. Záměrem této zprávy není vyzvat k vícero sankcím, ani k přísnějším sankcím, ani ke zrušení sankcí. Hlavní je, abychom zjistili, za jakých podmínek jsou sankce účinné. Cílem této zprávy je prozkoumat právě tento aspekt ze všech úhlů pohledu.

Už jsem řekla, že musíme usilovat o to, aby sankce byly účinné, ale účinné vzhledem k čemu? Účinné vzhledem k tomu, čeho se snažíme dosáhnout. Co se týče porušení lidských práv nebo mezinárodních či humanitárních právních předpisů, naším cílem musí být dosažení změny chování těch, na která jsou opatření zacílena. To je klíčové. Sankce nepředstavují ani trest ani uplatnění nějakého evropského trestního zákoníku určeného pro využití v mezinárodních vztazích. Sankce představují z politického hlediska nástroj, který je dost složitý, velmi těžce se uplatňuje a jejich cílem je dosáhnout změny v praktikách a chování.

Evropská unie se velice zdráhá využívat nejvyšší sankce. Momentálně EU uplatňuje 31 režimů sankcí vůči třetím zemím nebo subjektům, jde především o zbrojní embarga a cílené sankce, jejichž záměrem je mít co největší dosah na subjekty, jejichž chování chtějí ovlivnit, přičemž usilují co nejvíc omezit jakékoli škodlivé humanitární důsledky. Na první pohled to vypadá příznivě, ale v této fázi vám víc říci nemůžeme. Evropská unie i nadále jedná bez toho, aby si vypracovala nějaké posouzení celkových vlivů. Proto jsme dost bezmocní, když máme hodnotit, jestli se daří našim sankcím řešit krize a podporovat lidská práva.

Proto cílem této zprávy je vyzvat k transparentnější, soudržnější, a proto i důvěryhodnější evropské politice v oblasti sankcí.

První základní úlohou je uskutečnit vyhodnocení. Druhou základní úlohou je přijmout přísný postup na základě studia specifických situací, v kterých bylo nezbytné využít sankcí jako nejlepší odpovědi s cílem dosáhnout změny.

Během několika posledních dní jste například mohli sledovat opatření, která má Evropská unie k dispozici v úsilí ovlivnit ruské úřady. Pozitivní závěr, který můžeme vyvodit, je, že cíl je jasný a je možné ho prakticky vyhodnotit. Jde o dodržování šesti bodů dohody. Takto to musí být za každých okolností. Je klíčové, abychom vždy stanovili jasná referenční kritéria, která budou až do konce (což znamená, že v některých případech to bude trvat velmi dlouho) představovat potřebné a dostatečné podmínky, které je třeba splnit, aby došlo k odstranění sankcí. Tato referenční kritéria proto musí být realistická a objektivně měřitelná.

Ačkoli je zbrojní embargo uvalené na Čínu po událostech na Náměstí nebeského pokoje (Tien-an-men) v plné míře legitimní, nemělo by být pro nás překvapující, že toto embargo nepřináší žádné pozitivní výsledky, protože Evropská unie nepodmínila odstranění embarga žádnými konkrétními požadavky.

Příliš často je politika v oblasti sankcí nejednoznačná a flexibilní, řídí se podle nepředvídatelných politických okolností v nevlivnějších členských státech nebo podle obchodní či geopolitické důležitosti subjektu, vůči kterému mají být sankce vzneseny. Proto, abychom politice Evropské unie přidali na důvěryhodnosti, navrhuji vytvořit síť nezávislých odborníků, kteří zodpovědností budou pomáhat Komisi s touto náročnou prací, kterou musí vykonávat v neuvěřitelných podmínkách, protože na to nemá téměř žádné zdroje.

Nenechte se zmást. Nehovořím o odebrání pravomocí Rady v oblasti politického impulsu, ani o právu Komise k předložení návrhu. Hovořím jednoduše o poskytnutí záruky, že rozhodnutí bude podloženo kvalitními informacemi.

To však není všechno. Sankce jsou nástroj. Představují jeden z mnoha nástrojů (odvolávám se na první dvě zprávy, které předložil Podvýbor pro lidská práva), je třeba vypracovat komplexní a integrovanou strategii. Bez toho, aby pro danou zemi existovala strategie v oblasti lidských práv, není možné zavést účinné sankce. O sankcích musíme diskutovat na všech úrovních. Je třeba, aby byly v plné míře využity monitorovací mechanismy, například doložka o lidských právech.

Všechny sankce proti dané zemi musí být prováděny viditelnou, a proto politickou, ale také konkrétní podporou zastánců lidských práv v této zemi. Tato myšlenka je zároveň jednou z hlavních myšlenek předložené zprávy.

Na závěr mi dovoluji říci, že podle této zprávy každé úmyslné a nezvratné poškození životního prostředí vede k porušení lidských práv, a proto zpráva žádá o začlenění této problematiky mezi důvody pro uplatnění sankcí. Zpráva připomíná, že sankce Evropské unie jsou určeny jen pro třetí země, ale i pro fyzické a právnické osoby, například pro obchodní firmy a samozřejmě i pro nadnárodní společnosti, které pohrdají mezinárodními právními předpisy a platí pro ně téměř beztrestnost. Stručně, tato zpráva se snaží reagovat na současný charakter světových krizí.

Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady. – (FR) Vážený pane předsedající, vážená pani komisařko, vážená paní Flautrová, dámy a pánové, v prvé řadě chci vyjádřit naše poděkování za práci vykonanou v parlamentních výborech. Zvláštní poděkování patří paní Flautrové, předsedkyni Podvýboru pro lidská práva.

Je to velmi důležitá práce, zejména proto, že vztah mezi použitím restriktivních opatření a lidskými právy patří mezi významné otázky, které poutají pozornost mnoha aktérů na mezinárodní scéně. Jak jste zmínila už i vy, paní Flautrová, nedávné události to znovu potvrzují. Myslím si, že je vhodné zmínit, že v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky jsou restriktivní opatření i nadále založena na prosazování demokracie a právního státu a také lidských práv a základních svobod. Je však správné (jak to děláme my, a jak jste to dělali i vy v této zprávě) zkoumat možný dosah těchto opatření na základní práva těch jednotlivců, kteří jsou jim vystaveni. Proto, dámy a pánové, Rada vypracovala návrh koncepce restriktivních opatření s názvem Základní zásady používání restriktivních opatření. V tomto dokumentu se uvádí, že pozornost se věnuje, cituji: „úplnému dodržování lidských práv a zásad právního státu... v plném souladu s našimi povinnostmi plynoucími z mezinárodního práva“. Samozřejmě, tento závazek zůstává ústředním prvkem našich priorit.

Neměli bychom zapomínat, že používání restriktivních opatření se netýká jen politiky v oblasti lidských práv. Jde o jeden z mnoha nástrojů, které má zahraniční a bezpečnostní politika k dispozici. Kromě obrany a lidských práv existují i jiné cíle, které se týkají budování míru, posilování mezinárodní bezpečnosti, ochrany základních zájmů a posilování bezpečnosti Evropské unie, nebo jednoduše podpory mezinárodní spolupráce.

Jak jste řekla, sankce by proto měly být součástí integrovaného, komplexního přístupu k dané krajině, ke kterému by měl zároveň patřit i politický dialog, stimuly, podmíněnost a jiné nástroje zahraniční politiky. Z toho pohledu mě těší, že zpráva podporuje myšlenku Rady, že všechny nástroje zahraniční politiky, včetně restriktivních opatření, je třeba uplatňovat flexibilně.

Určitě chápete, že není jednoduché vypracovat komparativní analýzu, kdybychom sledovali jen různé režimy sankcí, přičemž jediným referenčním kritériem by byla situace v oblasti lidských práv v jednotlivých zemích. Je důležité, aby nebyl režim restriktivních opatření vytrhnut z kontextu, při uplatňování těchto opatření se nemůžeme spoléhat na to, že všechno automaticky zapadne na své místo.

Při uplatňování restriktivních opatření v rámci boje proti terorismu jsou tato opatření zaměřena především na předcházení teroristickým činům, a zejména na všechno, co by mohlo přispět k financování takovýchto činů. Tyto seznamy jsou dobře známy, byly zveřejněny a stejně tak i opatření, ke kterým vedly.

Jedna z podmínek pokračování tohoto systému spočívá na dvou pilířích. Prvním je skutečnost, že je třeba, aby byla tato opatření spolehlivá, což znamená, že je třeba velice důsledně aktualizovat zmiňované seznamy tak, aby odrážely skutečnost. Druhým pilířem je respektování právního státu a následné dodržování mnoha základních zásad, mezi které patří například transparentnost postupů, možnost podnikat právní kroky a právo na obranu.

V této rozpravě (lituji, ale musím pokračovat, protože toto je obzvlášť aktuální) samozřejmě musíme vzít na zřetel rozsudek vynesený Soudním dvorem dnes ráno, na základě kterého dojde od 3. prosince ke zrušení účinnosti zmrazení finančních prostředků podle nařízení Společenství na základě usnesení Bezpečnostní rady OSN vůči dvěma žalobcům, protože nemohli zjistit, proč byli zařazeni na seznam teroristů. Soud tedy nebrání Radě v tom, aby přijímala nová opatření na zmrazení finančních prostředků za předpokladu, že zúčastněné strany budou mít přístup k informacím o tom, proč jsou na nich tato opatření zacílená, a to buď v době přijetí daného opatření, nebo co nejdříve po přijetí rozhodnutí.

Bereme také na vědomí, že v rozsudku Soudního dvora se uvádí, že se nezpochybňuje nadřazenost usnesení Bezpečnostní rady OSN, a proto se na tomto základě upraví příslušná nařízení před 3. prosincem, přičemž nejdříve bude informován Parlament.

Zpráva paní Flautrové se konkrétněji zabývá mechanismem hodnocení sankcí, Radu žádá, aby vypracovala hodnocení nebo posouzení vlivu politiky Evropské unie v oblasti sankcí. Dovolte mi zdůraznit, že Rada je připravena splnit tento požadavek, zejména co se týče výměny zkušeností a vypracování vnitrostátních osvědčených postupů pro uplatňování vnitrostátních osvědčených postupů pro uplatňování restriktivních opatření. Zkušenosti získané při tvorbě a uplatňování opatření v různých kontextech neustále ústí do každé politické diskuse, kterou v Radě vedeme. Rada také podrobně diskutuje o vhodnosti, charakteru a očekávané účinnosti jednotlivých sankcí, přičemž jako zdroj informací využívá zprávy vedoucích misí Evropské unie a pozorování předložená členskými státy.

Proto nás těší, že co se týče charakteru sankcí, shodují se naše názory s názory prezentovanými ve zprávě, zejména pokud jde o skutečnost, že je třeba upřednostňovat cílené sankce před všeobecnými. Vzali jsme na vědomí, že zpráva vyzývá Radu a Komisi, aby zvolily kombinovaný přístup (který možná ve zkratce popsat jako přístup založený na systému cukru a biče), protože i my jsme přesvědčeni, že právě toto je ten správný přístup, který je třeba zvolit.

Souhlasíme i s analýzou mezinárodní spolupráce, která se nachází ve zprávě, protože ona tvoří základ důvěryhodnosti. Mimořádnou prioritu připisujeme opatřením přijatým v rámci OSN. V Radě pracujeme na tom, abychom na základě usnesení OSN a opatření přijatých Bezpečnostní radou OSN zabezpečili stejné nasměrování se zeměmi, které leží nejbližší k Evropské unii. Pracujeme i na tom, aby byla otázka sankcí vznesena během setkání, na kterých probíhá politický dialog, a během konzultací lidských práv, které vedeme s mnoha cílovými zeměmi.

Nakonec v tomto návrhu zprávy vyjadřuje Evropský parlament přání, aby byl zapojen do každé fáze procesu, který vede k tvorbě, uplatňování a přehodnocování restriktivních opatření. Rada si je této skutečnosti v plné míře vědoma a těší se, že Evropský parlament projevil tak hluboký zájem o politiku Evropské unie v oblasti sankcí. Proto se bude Rada velice snažit o to, aby zabezpečila pravidelné informování Parlamentu o událostech v této oblasti.

Na závěr mi dovolu vzdat hold zanícení Evropského parlamentu v této oblasti a povzbudit ho, aby v co největší míře využil své parlamentní kontakty s třetími zeměmi s cílem zlepšit chápání režimu sankcí Evropské unie a prozkoumat možnosti přijetí koordinovaných opatření v oblasti podpory lidských práv. Z uvedených důvodů tedy musím vyjádřit velkou spokojenost se zprávou paní Flautrové, která nám byla právě představena.

Benita Ferrero-Waldner, členka Komise. – (FR) Vážený pane předsedající, vážený pane úřadující předsedo Rady, vážená paní Flautreová, dámy a pánové, Komise se zájmem přečetla zprávu o uplatňování sankcí a o hodnocení sankcí v oblasti lidských práv. Sankce jsou jedním z neúčinnějších nástrojů Evropské unie na podporu dodržování lidských práv v třetích zemích. S tímto cílem byly sankce uplatněny především v následujících zemích (uvádím jen několik důležitějších příkladů): Bělorusko, Čína, Barma, Uzbekistán, bývala Jugoslávie a Zimbabwe.

Komisi těší, že se koná tato rozprava o uplatňování a hodnocení tohoto důležitého nástroje společné zahraniční a bezpečnostní politiky. Jak už řekl i úřadující předseda rady, ačkoli si uvědomujeme, že tato politika má mnoho cílů, před přijetím jakéhokoli rozhodnutí o uplatnění sankcí v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky je nejdříve třeba vyhodnotit a zvážit mnoho objektivních zájmů. Proto je třeba, aby se při hodnocení konzistentnosti politiky v oblasti sankcí nehledělo jen na situaci v třetích zemích v oblasti lidských práv, ale i na ostatní cíle a kritéria společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

Zdá se, že systematické, jednostranné a tak řečeno automatické uplatňování sankcí vůči jakékoli zemi, jejíž politici nedodržují v plné míře lidská práva, není žádoucí. Evropská unie musí zohlednit i vliv na vztahy se zeměmi, na které jsou sankce zacílené, protože sankce mají nejen politické, ale i hospodářské důsledky. Nestačí tedy, abychom brali v úvahu jen vliv na naše diplomatické vztahy, musíme také posoudit dosah na mezinárodní činnost našich hospodářských subjektů. Obecně je třeba, aby byly sankce cílené, a aby měly dosah jen na lídry daných zemí, přičemž se musíme snažit ochránit obyvatele těchto zemí, kteří už i tak trpí, když se v jejich zemi nedodržují lidská práva. Mimo to je během diskusí o uvalení sankcí třeba rozhodnout i o referenčních kritériích, která budou použita při zrušení sankcí („strategie ukončení“), přičemž je třeba zachovat určitou míru flexibility pro případy, když dané třetí země splní většinu referenčních kritérií, ale ne všechny.

Chci také jasně zdůraznit, že účelem sankcí není nahradit soudní konání proti osobám zodpovědným za porušování lidských práv. Tyto zločiny spadají pod pravomoc soudů, včetně Mezinárodního trestního soudu. Účelem sankcí však je dosáhnout změny politik v rámci třetích zemí, například podporovat dodržování lidských práv v právním systému dané země. Sankce tedy prosazují cíl dosáhnout změnu, a proto je možné je zrušit v případě, že v dané zemi dojde ke změnám politik. Například, Evropská unie uplatnila sankce na bývalou Jugoslávii s cílem podpořit Mezinárodní trestní soud.

Myslíme si, že je důležité podporovat dodržování lidských práv v třetích zemích, neustále sledujeme, jaké praktiky se ve třetích zemích uplatňují. Samozřejmě bude třeba v každém jednotlivém případě ze všech dostupných nástrojů vybrat ten nejúčinnější. V důsledku toho máme pocit, že podrobná analýza uplatňování sankcí na podporu politik dodržování lidských práv představuje hodnotnou politiku, a proto vám, vážená paní Flautrová, chci poděkovat za to, že jste se chopila této iniciativy.

Renate Weber, zpravodajka stanoviska Výboru pro rozvoj. – Vážený pane předsedající, jako zpravodajce Výboru pro rozvoj požádaného o stanovisku k této zprávě mi dovoluji prohlásit, že Evropská unie by měla využívat tento pozoruhodný nástroj vnější politiky moudře a obezřetně. Bez ohledu na okolnosti nebo druh uplatněných sankcí vždy existuje možnost, že vzniknou nežádoucí vedlejší účinky, které by mohly vést k politováníhodným situacím.

Jsem hluboce přesvědčena o tom, že sankce by se měly zavést jen v případě, že diplomatické přesvědčování nevedlo k úspěchu. Pokud má být postup Evropské unie účinný, je třeba, aby měla vždy k dispozici komplexní posouzení situace, soudržnou strategii a přesné vyhodnocení výsledků. Aby si Evropská unie udržela svou důvěryhodnost a vyhnula se obviněním z používání dvojího metru, musí být vždy schopna zdůvodnit, proč v dané situaci byly, nebo nebyly sankce zavedeny, a to zejména na základě důvodů souvisejících s dodržováním lidských práv a na základě argumentů týkajících se účinnosti zavedení těchto sankcí. Myslím si, že je klíčové, aby zavedením sankcí Evropská unie prokázala svoji sílu, a ne slabost.

Jas Gawronski, jménem skupiny PPE-DE. – (IT) Vážený pane předsedající, dámy a pánové, dovoluji mi, abych se jménem mé skupiny vyjádřil o zprávě paní Flautreové. Musím potvrdit prohlášení výboru, předložený text jako celek vítáme, zejména vzhledem k určité úpravě, dovolím si tvrdit zlepšení, která jsou výsledkem našich pozměňujících a doplňujících návrhů, a které paní Flautreová přijala. Chci jí poděkovat za to, že je tak otevřená novým myšlenkám.

Tato zpráva přináší zajímavé nové prvky a zavádí k této problematice nový přístup (tj. životní prostředí jako dostatečný důvod k přijetí restriktivních opatření). Má skupina chce zdůraznit, že při uplatnění sankcí je velmi důležité stanovit jasné podmínky, dosažitelné cíle a přiměřené referenční parametry. Aby byly sankce účinnější, snažil jsem se také poukázat na skutečnost, že je třeba, aby byly co nejvíce zacíleny, stejný názor před malou chvílí vyslovila i paní komisařka Ferrerová-Waldnerová. Tyto sankce se netýkají civilních občanů, například, nemůžeme použít nediferencovaná opatření, která by vedla k izolaci obyvatelstva. V jednom odstavci zprávy se uvádí, že sankce OSN by měly být upřednostňovány před sankcemi Evropské unie.

V této souvislosti je pravděpodobně třeba objasnit, že toto upřednostňování nebrání Evropské unii zavádět vlastní sankce ve zvláštních situacích, ve kterých by tato opatření byla přímější a lehčeji uplatnitelná z hlediska času, konkrétnosti, geografické blízkosti, v souladu se zásadou subsidiarity.

Tímto kompromisním pozměňujícím a doplňujícím návrhem poslanců zastupujících různé strany se tedy stanovilo, že pokud má systém v rámci boje proti terorismu fungovat správně, je třeba, aby tajné služby, opatrovníci smutné známých černých seznamů, o kterých jsme tu v Parlamentu před malou chvílí hovořili, mohli vykonávat svou práci s potřebným utajením. Mimo to, jejich název je tajný právě proto, že musí fungovat v tajnosti, ačkoli ne beztrestně, a ne v rozporu s mezinárodním právem.

Je zřejmé, že Evropská unie musí vykonat politické posouzení sankcí. Přijatá opatření musí mít zásadní dosah. V případě, že tomu tak není, je třeba přehodnotit samotné postupy pro uplatňování sankcí. Avšak jak ve svém vystoupení řekla paní Flautreová, zpráva navrhuje, aby se na posuzování těchto sankcí vytvořily sítě nezávislých odborníků.

Naše skupina by upřednostnila, kdyby samotná Rada přijala správné rozhodnutí, protože co se týče systému, který není řízený vládami, je Rada oprávněnější a má větší pravomoc než nezávislí odborníci. V tomto duchu navrhujeme hlasovat proti novému pozměňujícímu a doplňujícímu návrhu, který zítra v zasedacím sále předloží skupina zelených/Evropská svobodná aliance, Socialistická skupina v Evropském parlamentě a skupina Aliance liberálů a demokratů za Evropu. A protože celkově vítáme práci odvedenou na předložené

zprávě, moje skupina, vážený pane předsedající, bude hlasovat pro zprávu paní Flautreové. Paní zpravodajce blahopřejeme.

Maria-Eleni Koppa, jménem skupiny PSE. – (EL) Vážený pane předsedající, v první řadě chci poděkovat paní Flautreové a chci jí poblahopřát k vynikající odvedené práci. Musím však zároveň vyjádřit své zklamání a i zklamání naší skupiny z toho, že ve zprávě došlo k výrazným změnám během hlasování o pozměňujících a doplňujících návrzích v příslušném výboru.

Sankce představují další nástroj, který máme k dispozici pro ochranu lidských práv na celém světě. Hlavní však je, aby samotné sankce neporušovaly lidská práva. Ve snaze řešit nespravedlnost bychom neměli jako odpověď využívat ještě větší nespravedlnost.

Pozornost musíme věnovat i lépe zacíleným hospodářským opatřením, které budou v souladu s humanitárním mezinárodním právem. Proto za velice důležité považuji ustanovení uvedené ve zprávě, které se týká mechanismu umožňujícího soudní revizi během uplatňování sankcí. Za velice důležitou považuji i myšlenku paní zpravodajky týkající se návrhu vytvořit síť odborníků, kteří budou Radě předkládat návrhy nepřiměřenějších restriktivních opatření.

Praktiky používané v minulosti, například embarga na léky a na ostatní základní potřeby, měly vliv na všechny obyvatele bez rozdílu, zejména na děti. Takové praktiky můžeme jen odsoudit, jsou nepřijatelné.

Právě tak je třeba prosadit rozhodnutí příslušných soudních institucí. Rada a Komise musí v konečném důsledku přehodnotit postup, na základě kterého jsou dané osoby zařazovány na černou listinu teroristů Evropské unie tak, aby byla dodržována základní práva jednotlivců a organizací uvedených na černé listině, a aby se chránila důvěryhodnost Evropské unie jako zastávce lidských práv na celém světě.

Obzvlášť je důležité, abychom dokázali zaručit účinnost sankcí, a abychom dospěli ke společnému chápání této otázky v rámci Unie. Musíme také zabezpečit spolupráci s ostatními mezinárodními organizacemi, například s Africkou unií a sdružením ASEAN, které se často nacházejí blíže k problémovým oblastem.

Kromě přijmutí a prosazování sankcí je třeba, aby existovala i zvláštní ustanovení týkající se odstranění sankcí. Je třeba, abychom situaci v dané zemi neustále monitorovali, a aby byly stanoveny jasné podmínky. Díky jasně stanoveným podmínkám budou moci dané země lépe pochopit záměr sankcí, a my je budeme moci zrušit, když se tento záměr podaří naplnit. Takový přístup zvyšuje účinnost sankcí a posiluje důvěryhodnost naší politiky.

Nakonec mi dovoluji zdůraznit, že původně jsem zastávala názor, že ve zprávě by se neměly zmiňovat konkrétní země. Když však bylo rozhodnuto, že některé země se v textu zmíní, myslím si, že je mimořádně důležité, abychom nezapomínali na Palestinu. V této oblasti můžeme vidět vyslovenou nesrovnalost evropské politiky, která podporuje šíření demokracie ve světě, ale na druhé straně se rozhodla zavést sankce EU vůči palestinské vládě, která se k moci dostala prostřednictvím prokazatelně svobodných a demokratických voleb.

Sankcemi se nedá změnit svět, ale můžeme je považovat za důležitý nástroj, kterým je možné donutit země porušující mezinárodní právo a lidská práva, aby změnilly své politiky. Stačí, aby sankce byly zacíleny, zdůvodněny a aby se neustále posuzovaly a přehodnocovaly.

Marco Cappato, jménem skupiny ALDE. – (IT) Vážený pane předsedající, dámy a pánové, děkuji paní zpravodajce za odvedenou práci. Myslím si, že návrh na stanovení stejnorodějších kritérií pro politiku v oblasti sankcí přichází ve správném čase. Obzvlášť chci poukázat na osobitý prvek, který se nachází v odstavci 6 předložené zprávy. V tomto odstavci se hovoří o trestných činech páchaných na životním prostředí a o poškozování životního prostředí, přičemž se navrhuje, aby takový čin vykonaný úmyslně také podléhal zavedení sankcí. Myslím si, že tento návrh je třeba vážně zvážit.

Co se týče dalších věcí, omezením politiky v oblasti sankcí je často její nedůslednost, ale zejména je spojená s omezeními společné zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie, čím silnější a soudržnější bude tato politika, a čím bude životaschopnější, tím silnější a soudržnější bude i soubor sankcí. Naším problémem v Evropské unii je to, že jsme často příliš ustrašení. Někdy je mezi členskými státy tak těžké najít potřebný konsensus ke zrušení sankcí, který by podporovali zástupci všech stran, že až nedokážeme jednat a zůstáváme bezmocní. Dovolte mi, abych využil tuto příležitost, a abych před francouzským předsednictvím připomenul, že je zřejmé, že pokud v režimu, který vládne na Barmě, vyloučíme oblast energetiky ze seznamu sankcí, budou tyto sankce mnohem méně účinné.

Je tu i otázka lidských práv a demokracie, která by se měla stát prioritou mezinárodní politiky, a teda i prioritou politik v oblasti sankcí. Tak tomu však není, vzhledem k otázce vznesené v odstavcích 18 a 19 zprávy paní Flautreové. Konkrétně jde o dohody o spolupráci obsahující doložky a předpisy, kterými se zavádí dodržování lidských práv. Tyto doložky jsou pro Evropskou unii závazné, ale navzdory tomu se neustále ignorují.

Proto, než se dostaneme k sankcím, je třeba nejdříve najít mechanismus, prostřednictvím kterého bude možné prosadit uplatňování těchto doložek. Opět vedeme rozhovory s Vietnamem a dalšími asijskými zeměmi. Musíme najít mechanismy, i postupné mechanismy, abychom se vyhnuli zavedení sankcí (pane předsedající, už jsem téměř skončil), ale můžeme tak učinit, jen pokud budeme dodržovat zákonnost těchto doložek a písemných dohod, které Evropská unie uzavřela.

Konrad Szymański, *jménem skupiny UEN.* – (PL) Vážený pane předsedající, není náhodou, že pojem „sankce“ není v mezinárodním právu vymezen. Jde o nátlakový nástroj, který je těžko přesně popsat. V důsledku toho je ještě těžší naplnit ambiciózní návrhy paní zpravodajky, které se týkají harmonizace zásad používání sankcí. Mohly by být i kontraproduktivní.

Sankce představují nepostradatelný nástroj zahraniční politiky Evropské unie. Z hlediska rozsáhlých pravomocí Evropské unie v oblasti obchodu a kontroly hranic jsou sankce mimořádně důležité pro realizaci záměrů jak v oblasti bezpečnosti, tak i v oblasti ochrany lidských práv. Proto jsou sankce součástí palety nástrojů, které má naše zahraniční politika k dispozici, a proto je uplatňujeme podle libovůle a někdy nepřiměřeně. Namísto toho, abychom na sankce uplatnili nějaký strnulý soubor předpisů, měli bychom ve jménu účinnosti našeho vlivu na světovou politiku přenechat rozhodování o jejich zavedení na uvážlivé politické vyhodnocení situace. I přes tuto všeobecnou výhradu, naše politická skupina podporuje předloženou zprávu.

Raül Romeva i Rueda, *jménem skupiny Verts/ALE.* – (ES) Vážený pane předsedající, dvojí metr a neexistující samostatné hodnotící a monitorovací nástroje, kterými se z hlediska sankcí obvykle popisuje zahraniční politika Evropské unie, v současnosti představují jednu z nejzávažnějších hrozeb pro evropskou důvěryhodnost.

V mnoha případech jsou tyto sankce, nebo restriktivní opatření, jak se jim též hovoří, založeny víc na osobních sympatiích a antipatiích než na jasné, soudržné a přesvědčivé strategii, jejímž cílem by mělo být nejen zajištění bezpečnosti Evropské unie, jak je to ustanoveno v cílech společné zahraniční a bezpečnostní politiky, ale i zlepšení situace v oblasti lidských práv, základních svobod, právního státu a dobrého řízení ve světě, jak je to uvedeno v článku 11 Smlouvy o Evropské unii.

Na to je třeba okamžitě vypracovat hodnocení a studie vlivu systému sankcí, díky čemu se budeme moci dopracovat k politice, která bude z hlediska systému sankcí jednak oprávněná, a jednak účinná.

Takový je ve zkratce záměr zprávy paní Flautreové. Základ zprávy, když vznikla v Podvýboru pro lidská práva, je přiměřeně kvalitní. Zpráva obsahuje některé prvky, které považuji za klíčové. Zpráva například trvá na skutečnosti, že se Rada podpisem výše zmiňovaných Základních zásad používání restriktivních opatření zavázala k tomu, že tak bude činit v rámci komplexního přístupu, v kterém by měl být prostor i na následující nástroje: doložky o lidských právech a o demokracii, systém všeobecných preferencí a rozvojová pomoc.

Zpráva znovu opakuje žádost, aby Rada Evropské unie okamžitě zaujala společnou pozici k vývozu zbraní, která umožní, aby se současný kodex chování v této oblasti stal právně závazným, což jsme v minulosti v tomto Parlamentu opakovaně schválili.

Některé aspekty, které považuji za klíčové, však byly ze zprávy vynechány. Doufám, že během rozpravy a zítřejšího hlasování na plenárním zasedání se je podaří do textu znovu zapracovat.

Po prvé, co se týče černých listin, v kontextu boje proti terorizmu bude třeba vykonat jejich revizi, aby bylo zajištěno dodržování lidských práv a základních právních záruk osob, které se na nich nacházejí.

Po druhé, jak tu už také bylo řečeno, podporuji myšlenku, aby Komise vytvořila síť nezávislých odborníků, jejichž úlohou bude navrhnout Radě nejvhodnější restriktivní opatření na základě dané situace, přičemž budou odpovědní i za vypracovávání pravidelných zpráv o vývoji situace na základě stanovených kritérií a cílů a v případě potřeby budou také navrhopvat vylepšení uplatňovaná sankcí.

Vittorio Agnoletto, *jménem skupiny GUE/NGL.* – (IT) Vážený pane předsedající, dámy a pánové, dovoluji mi poblahopřát paní Flautreové k její vynikající práci. Avšak Výbor pro zahraniční věci během hlasování

překroutil tuto práci, a to aspoň zčásti, v důsledku čeho se poslanci ze Socialistické skupiny v Evropském parlamentě a poslanci ze skupiny zelených/Evropské svobodné aliance zdrželi hlasování a jen poslanci ze skupiny Evropské lidové strany (křesťanských demokratů) a evropských demokratů a poslanci z Aliance liberálů a demokratů za Evropu schválili podstatně pozměněný a doplněný text, a to právě proto, že přijmutí vícero pozměňujících a doplňujících návrhů, které předložili, změnilo politickou vyváženost této zprávy. Připomínám také, že moje skupina, Skupina konfederace Evropské sjednocené levice – Nordická zelená levice, hlasovala ve výboru proti tomuto návrhu.

Jako skupina musíme uznat, že třináct předložených pozměňujících a doplňujících návrhů, i kdyby byly přijaty, nemůže změnit politický tón této zprávy. Proto ačkoli budeme hlasovat za většinu pozměňujících a doplňujících návrhů, naše závěrečné hlasování zůstává i nadále kritické.

Podle našeho názoru problém spočívá v tom, že mezinárodní vztahy musí být založeny na dialogu a vzájemné úctě, i když se jednotlivé názory rozcházejí. Sankce musí být posledním řešením, které budou členské státy a mezinárodní organizace využívat, ale předložená zpráva je vyzdvihuje na post hlavního nástroje zahraniční politiky Evropské unie

Myslíme si také, že za prioritu by se měla považovat tzv. pozitivní motivační opatření. Zemi je třeba odměnit, když se ujme podpory a dodržování lidských práv podepsáním konkrétních hospodářských, obchodních a finančních dohod. Namísto toho však zpráva klade důraz na negativní opatření, která jsou „překvapivě“ zaměřena vždy proti obvyklým podezřelým, například proti Kubě. Tyto příklady dokazují, jak chybná je politika v oblasti sankcí.

V krátkosti, potřebujeme víc spolupráce a méně jednostranných trestů. Dokonce ani Evropská unie nemá monopolní postavení v oblasti lidských práv, čehož důkazem je i naše nesnesitelné zacházení s migranty a Romy. Možná bychom měli zavést sankce sami proti sobě!

Bastiaan Belder, jménem skupiny IND/DEM. – (NL) Vážený pane předsedající, paní zpravodajka se domnívá, že je důležité, aby byla evropská politika v oblasti sankcí posuzována na prvním stupni a opakovaně posuzována na druhém stupni (viz bod 11). Evropská opatření v podobě sankcí je přirozeně možné hodnotit pozitivně, pokud přinášejí skutečné zlepšení situace v oblasti lidských práv v příslušné partnerské zemi. Proto je důležité vykonávat důsledné posuzování s cílem prozkoumat účinnost politiky v oblasti sankcí.

Je však třeba, aby Rada a Komise začaly vést vážnou diskusi o využívání politiky v oblasti sankcí. Konečně, jak už paní Flautreová správně poznamenala, je velmi těžké zavést účinné sankce, když neexistuje jasný rámec. Vzhledem k tomu, že v Evropské unii jsou sdružené různé členské státy, ptám se, zda je vůbec možné jednomyslně se shodnout na sankcích – v této souvislosti nás napadá případ Kuby a také Zimbabwe. Z hlediska možnosti opakovaného prozkoumání politiky v oblasti sankcí, kterou paní Flautreová také obhájí, můžeme pochybovat o tom, zda politika v oblasti sankcí skutečně představuje tak vhodný nástroj.

V krátkosti, pokud chceme zlepšit bezpečnost a situaci v oblasti lidských práv v partnerských zemích Evropské unie, je důležité, abychom dostatečně zvážili správný nástroj, kterým toho chceme dosáhnout. Například, mohla by vážná narušení svobody věrovyznání v Číně a Indii přimět Evropskou unii k tomu, aby přijala skutečné formální opatření? Momentálně je opakované zvážení evropských opatření v takových případech vhodnější než unáhlené opakované prozkoumání politiky v oblasti sankcí.

Bez ohledu na tyto výhrady doufám, že budu moci podpořit zprávu paní Flautreové za předpokladu, že nebude přijatých příliš mnoho pozměňujících a doplňujících návrhů.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Vážený pane předsedající, dovolu mi, abych začal kriticky. Myslím si, že je dost cynické, když se ve zprávě o lidských právech opakovaně uvádí, že je třeba uplatnit vícero ustanovení Lisabonské smlouvy. Jak všichni víme, Lisabonská smlouva byla odmítnuta v demokratickém referendu v Irsku. Příčina, proč byla odmítnuta jen v Irsku, spočívá v tom, že žádná jiná země nepřiznala svým občanům lidské právo demokraticky vyjádřit svůj názor o této smlouvě. Kromě toho, Lisabonská smlouva je jednoduše jen kopií evropské ústavy, která už byla rozhodně odmítnuta v referendech ve Francii a Holandsku. Začneme tedy dodržováním lidských práv našich vlastních voličů a přestaňme se už neustále odvolávat na smlouvu, která byla v referendu odmítnuta, a která je právně mrtvá.

Druhý bod, ke kterému se chci kriticky vyjádřit, se týká skutečnosti, že tato zpráva je přeplněná dobrými úmysly, ale skutečnost je dost odlišná. Právě jsme byli svědky ukončení olympijských her v Číně, kde všichni naši evropští demokraté stáli bok po boku s představiteli komunistického režimu, což je možné považovat za zopakování situace z roku 1936, když se olympijské hry konaly v nacistickém Německu. Za těchto

okolností by bylo vhodné, kdybychom několik měsíců zahanbeně mlčeli, ačkoli přiznávám, že zprávu v její současné podobě je možné podle norem tohoto Parlamentu popsat jako pozoruhodně vyváženou, přičemž právem kritizuje mnoho otázek, například situaci na Kubě a v Zimbabwe. V této zprávě však chybí vážné varování před celosvětovou islamizací, v důsledku čeho jsou ohroženy všechny svobody tvořící úplný základ naší společnosti.

Na závěr chci vyslovit ještě jednu výhradu týkající se oblasti, která je mému srdci velmi blízká. V našich vlastních evropských zemích, zejména v mé vlasti, v Belgii, jsme stále častěji svědky přijímání zákonů, které omezují svobodu projevu a dokonce zavádějí tresty odnětí svobody za názory, které tvoří skutkovou podstatu trestního činu, zejména v oblasti přistěhovalectví a islamizace. Takový vývoj považuji za mimořádně znepokojující a myslím si, že v tomto směru musíme bojovat zuby-nehty (a to i v tomto Parlamentu, když diskutujeme o lidských právech), abychom bránili svobodu projevu i v našich vlastních členských státech Evropské unie.

Uvedl jsem tři kritické poznámky k této zprávě. Co se týče jejího zbývajících textu, nepatří mezi to nejhorší, co jsme zde, v Parlamentě, měli možnost vidět. Proto tuto zprávu podpoříme za předpokladu, že zítra nebudou přijaté nějaké nepřijatelné pozměňující a doplňující návrhy.

Laima Liucija Andrikiienė (PPE-DE). – (LT) Je samozřejmé, že názory o politickém dosahu sankcí se velmi liší. Existují případy, kdy sankce vůči vládnoucímu režimu způsobují utrpení nevinných lidí, tím se nepřímo podporuje stínová ekonomika a černý trh. V některých případech plyne riziko z toho, že dojde k porušení lidských práv, ze zařazení jmen daných osob na černé listiny. Kromě toho důvěryhodnost sankcí ohrožuje i skutečnost, že při jejich zavádění se používá dvojí metr podle toho, nakolik je daný partner EU strategicky významný. Jako nejnovější příklad je možné uvést neschopnost Evropské unie zavést sankce vůči Rusku, a to i přesto, že Rusko porušilo mezinárodní právní předpisy tím, že napadlo území svrchované země, Gruzie, pod záminkou ochrany svých občanů. Sankce však i nadále zůstávají jednou ze zbraní ve výzbroji Evropské unie. Podle mého názoru jsou sankce a měly by i zůstat integrální součástí společné zahraniční a bezpečnostní politiky, nebo přesněji řečeno, měly by být prostředkem na podporu lidských práv a demokracie.

Pochopitelně Evropská unie se snaží využívat metodu cukru a biče, aby nemusela uvalovat sankce. V případě potřeby by však měly být uvaleny, přičemž je velmi důležité, aby sankce sehrávaly širší a soudržnější úlohu v rámci strategie na ochranu lidských práv.

Paní zpravodajka Flautrová zmínila zbrojní embargo, které bylo na Čínu uvaleno jako reakce na masakr na Náměstí nebeského pokoje (Tien-an-men). Dnes už můžeme slyšet hlasy, že by mělo být toto embargo zrušeno, ačkoli zatím, dámy a pánové, jsme se nedočkali žádného vysvětlení těchto událostí, které otráslý svobodným světem, a nedočkali jsme se ani žádné omluvy. Proč by potom měly být sankce zrušeny? Dovolte mi zdůraznit, že co se týče zavádění sankcí, Evropská unie by měla úžeji spolupracovat s jinými zeměmi a mezinárodními organizacemi, a měla by koordinovat svou politiku a svá opatření tak, aby bylo využívání sankcí účinnější.

Libor Rouček (PSE). – (CS) Dámy a pánové, sankce tvoří nedílnou součást systému společné zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie s cílem prosadit dodržování lidských práv, zachování demokracie a právního státu. Ačkoli nejrůznější sankční nástroje používá Evropská unie již téměř 20 let, dodnes nebylo provedeno žádné vyhodnocení ani studie dopadů sankční politiky EU. Vítám proto zprávu Héléne Flautreové jako důležitý příspěvek v tomto směru. Vítám i její mnohé závěry.

I já jsem toho názoru, že je nutno posílit expertní a analytické schopnosti Evropské unie při rozhodování o sankcích. Ratifikace Lisabonské smlouvy a vytvoření evropské vnější služby k tomu vytváří vhodnou příležitost. Sankce, pokud jsou použity, by měly být součástí celkové ucelené koncepce zahraniční politiky, jinými slovy, neměly by být používány odděleně, jen samy o sobě, bez ohledu na ostatní nástroje zahraniční politiky a bez spolupráce s ostatními aktéry mezinárodního systému. Sankce by měly být také doprovázeny pozitivními opatřeními a stimuly s cílem podpořit lidská práva, podpořit občanskou společnost a demokracii. A konečně, sankce by se neměly vztahovat na humanitární pomoc. Sankce by měly být zaměřeny na konkrétní osoby, např. s cílem omezit jejich pohyb, zabavit jejich majetek, a ne na oběti jejich zlovolného jednání.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (PL) Vážený pane předsedající, sankce představují důležitý nástroj zahraniční politiky. Je nezpochybnitelné, že v Jihoafrické republice vedly k pádu apartheidu. I pro mne osobně bylo uvalení sankcí užitečné, protože v roce 1983 na základě amnestie, která byla vynucena v důsledku sankcí, mě propustili z vězení, ačkoli, bohužel, jen nakrátko.

Je však pravda, že sankce často nejsou účinné, čehož příkladem je Zimbabwe a Kuba. Hospodářské sankce se často používají jako omluva pro těžkosti, které jsou ve skutečnosti výsledkem především nekompetentního diktátorského vládnutí.

Existuje však i jeden druh sankcí, který není možné zneužít k takové propagandě. Jde o zákaz vstupu do Evropské unie. Tento zákaz se však nesmí vztahovat jen na představitele nejvyšších orgánů, jako je to například v případě Běloruska, musí zahrnovat i jednotlivce, kteří zastávají posty na střední úrovni aparátu útlaču a porušování lidských práv. Běžní lidé potom uvidí, že přijatá opatření nejsou namířena proti nim, ale proti aparátu diktátorské moci.

Ģirts Valdis Kristovskis (UEN). – (LV) Dovoľte mi pochválit paní Flautreovou za to, že se snaží o posílení způsobilosti a zvýšení autority Evropské unie. Nepochybují o tom, že je třeba, aby byly sankce uplatňovány flexibilně, ale paní zpravodajka zároveň poukazuje na to, že je nepřipustné, aby se při zavádění sankcí používal dvojitý metr. Nedostatečná konzistentnost ohrožuje důvěryhodnost evropských sankcí a politik. Evropská unie se sama kompromituje, když zavede režim sankcí, a potom ho sama poruší, jako v případě Roberta Mugabeho. Poměrně často se chová Evropská unie k zemím mimo EU rozdílně, což má své následky. Povolný postoj Evropské unie k otázce Gruzie způsobil v Rusku skutečný výbuch nadšení. Podle jejich názoru je vojenská agrese nejlepším nástrojem na ochranu lidských práv. V různých částech světa samozřejmě vládnou různé hodnoty. Bezzubost společné zahraniční a bezpečnostní politiky je důkazem toho, že v Evropské unii vládnou obchodní zájmy. Když to posoudíme z praktického hlediska, nemůže tomu být jinak. Bohužel zvyšuje se tím dojem beztrestnosti určitých hlavních mocností a posilňuje se i jejich vědomí, že mohou porušovat mezinárodní práva. Používání dvojího metru v současnosti způsobí ještě víc problémů v budoucnosti.

Erik Meijer (GUE/NGL). – (NL) Vážený pane předsedající, sankce byly vhodným nástrojem k postupnému odstranění nejhrošších forem koloniální nadvlády a apartheidu v Jihoafrické republice a v Jižní Rhodésii. V minulosti to byli vždy odpůrci změn, kteří odmítali sankce a poukazovali především na jejich negativní vedlejší účinky. Na druhé straně zástupci chudých a utlačovaných v těchto zemích zdůrazňovali, že přijímají nevýhody spojené s bojkotem, protože si uvědomují, že za svoje osvobození musí nějakým způsobem zaplatit.

Trvalý hospodářský bojkot obłudného režimu Saddáma Husajna nás naučil, že výsledkem takového bojkotu někdy může být i stav, kdy se obyvatelé dané země postupně stanou izolovanými, mají strach z okolního světa a podporují svoji vládu. Bojkot rozhodně nepomůže prosadit přání vnějšího světa vůči domácímu veřejnému mínění, ale jde o vhodný nástroj na podporu potlačeného veřejného mínění a na boj za zlepšení situace v zemi. Když podle tohoto vzoru dokážeme důsledně rozlišovat mezi jednotlivými možnostmi, sankce zůstanou i nadále užitečným nástrojem na zabezpečení větší rovnosti a demokracie.

Kinga Gál (PPE-DE). – (HU) Děkuji za prostor, vážený pane předsedající. Myslím si, že vyhodnocení opatření a sankcí Evropské unie, které jsou součástí politik Unie, je v oblasti lidských práv mimořádně důležité, zvláště v této napjaté době, kdy jsme v současnosti svědky krize v Gruzii, které předcházela otázka Tibetu a dokonce i Zimbabwe. Proto bych chtěla poblahopřát paní Flautreové k její zprávě. Tato politika sankcí je založena na dobře stanovených zásadách v oblasti lidských práv a mezinárodního práva, které byly upevněny početnými dokumenty OSN a Evropské unie.

Problémy se nevyskytují na úrovni zásad, ale na úrovni jejich uplatňování v praxi, kde jsme svědky nedostatku důslednosti, účinnosti a vyváženosti. Systematické prosazování kritérií v oblasti lidských práv je nezbytným předpokladem pro udržení důvěryhodnosti Unie. Podle mého názoru jsme svědky nedostatečné důslednosti proto, že často padá za obět každodenním politickým zájmům. Právě tak klíčové je, abychom postupovali jednotně. Ačkoli budeme mít společné standardy, bude to zbytečné, když budou mezi jednotlivými členskými státy velké rozdíly v jejich uplatňování v praxi. Například zatímco Evropská unie bránila ochranu lidských práv v Tibetu, byl v Unii členský stát, který vyhostil tibetské utečence. V zájmu politické účinnosti musíme vytvořit politiku v oblasti sankcí, která bude transparentní, jednotná, a která bude mít dobře stanovené cíle. Kromě jednotných opatření je důležitá i rychlá, nebo dokonce okamžitá reakce. Jak vidíme, diplomatické hašteření zesměšňuje nejen naši politiku v oblasti sankcí, ale i celou Unii. Všechna tato opatření však dosáhnout svého hlavního cíle, pokud budou prováděny pozitivními opatřeními zaměřenými na podporu příslušné občanské společnosti. Děkuji vám za pozornost.

Corina Crețu (PSE). – (RO) Doufám, že tato zpráva sehraje důležitou úlohu při posilňování evropské politiky v oblasti uplatňování sankcí společenství.

Myslím si, že je nezbytné, aby v budoucnosti postupovaly jednotlivé členské státy soudržněji jednak v procesu rozhodování o sankcích, a jednak v souvislosti s jejich správným uplatňováním. Pokud chceme, aby byla Evropská unie na mezinárodní scéně silná a respektovaná, a pokud chceme, aby její opatření, včetně sankcí, měly co největší dosah, je třeba prokázat velkou míru solidarity a vyhnout se používání dvojího metru.

Je třeba, aby sankce v nejmenší možné míře měly vliv na obyvatele zemí nacházejících se v regionech, na které jsou sankce uvaleny. Nedovolme, aby tito lidé trpěli dvojnásobně, vzhledem k tomu, že už i tak jsou oběťmi utlačovatelských režimů nebo zkorumpovaných vlád. Jsem velmi ráda, že i pani komisařka zdůraznila tento aspekt.

V neposlední řadě mi dovoluňte poukázat na alternativu k sankcím. Začátkem tohoto týdne jsme byli svědky zvláštního případu: krize v Gruzii a postoje 27 členských států k Rusku. O výsledcích pondělního summitu se vedou vášnivé diskuse právě pro rozpor mezi prezentovaným pevným a téměř vehementním postojem a zdrženlivostí, pokud jde o ochotu zavést sankce.

Myslím si, že pokud je ještě možné věci napravit, a pokud dialog může zabránit zhoršení situace, měly by sankce zůstat tím posledním opatřením, které použijeme.

Ignasi Guardans Cambó (ALDE). – (ES) Vážený pane předsedající, velmi vítáme myšlenky uvedené v této zprávě o hodnocení sankcí. Je jasné, že otázku sankcí je třeba důsledně zvážit, mnohokrát se ukázalo, že sankce byly zavedeny úplně zbytečně, v mnoha případech byly úplně nespravedlivé, mnohokrát sankce poškodily ty nejslabší členy společnosti.

Proč by rybáři v Mauretánii měli platit za to, že v jejich zemi najednou došlo k převratu? Kde se v tom dá najít nějaký smysl? Sankce je proto třeba přehodnotit a zanalyzovat, a to jednak samotnou ideu, a jednak její uplatňování.

Kromě toho, když se sankce používají příliš často a nesouvisle, tedy tak, jak je tomu i v případě Evropské unie, ztrácejí důvěryhodnost a stejně tak i Evropská unie. Jedna věc je zohledňovat naše vlastní zájmy, ale něco úplně jiného je, když žebříček našich zájmů používáme jako barometr na stavení toho, jestli v daném případě zavést, nebo nezavést sankce.

Je nezbytné, aby se samostatně monitorovala účinnost těchto opatření, je nezbytné, abychom podporovali inteligentní sankční metody, které budou mít přímý a osobní vliv na osoby zodpovědné za porušování lidských práv. Učíme se z postupu Spojených států amerických v Korejské lidově demokratické republice a ze zmrazení bankovních účtů v Macau. Studujeme tento příklad, kterému bylo věnováno velmi málo veřejného zájmu, ale který byl mnohem účinnější jako organizování početných tiskových konferencí proti konkrétní vládě.

Proto podporuji tuto zprávu, ale Komise a Rada mají před sebou ještě mnoho práce, aby skutečně monitorovaly, co se dělá, proč se to dělá a jak se to dělá.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN COCILOVO

místopředseda

Eoin Ryan (UEN). – Vážený pane předsedající, v první řadě chci poděkovat paní zpravodajce a chci ji ubezpečit, že její zprávu podpoříme.

Je správné, že Evropská unie má k dispozici soubor přísných politických a hospodářských nástrojů, které je možno využít vůči režimům na celém světě, které porušují lidská práva svých občanů. Ale pokud jde o uplatňování politických a hospodářských sankcí, musí být Evropská unie velmi opatrná.

Evropská unie je největším přispěvovatelem v rámci zahraniční rozvojové pomoci, ale co se týče sankcí, musí konat moudře a obezřetně. Zavedení sankcí například vůči Zimbabwe, Sudánu nebo Barmě mělo velmi negativní důsledky na běžné lidi žijící v těchto zemích. Proto se musíme snažit zabezpečit, aby námi uvalené sankce neměly dosah na nejchudší a nejutlačovanější osoby v těchto zemích, ale aby dolehly a účinkovaly na lidi, kteří stojí v čele těchto zemí.

Někteří moji předřečníci zmiňovali Kubu. Nechápu proč uplatňujeme sankce vůči Kubě. Obchodování s Kubou by se mělo vrátit do normálních kolejí, kdybychom tak učinili namísto uplatňování těchto nesmyslných sankcí, v průběhu deseti let by se Kuba změnila v úplně jinou zemi.

Jak jsem už řekl, při zavádění sankcí musíme být opatrní. Při zavádění hospodářských a politických sankcí je třeba, aby byly zacíleny na ty, kteří jsou za daný stav zodpovědní. Zaměřme se na jejich finanční záležitosti v zahraničí nebo na omezení jejich cestování. Sankce mohou být prospěšné, ale jejich účinnost je omezená, zejména když je zavedena jen země Evropské unie. Sankce OSN jsou mnohem silnější a mohou být mnohem účinnější.

Podporuji tuto zprávu, ale myslím si, že účinnost sankcí je omezena. Mohou být účinné, ale při jejich uplatňování musíme postupovat moudře a obezřetně.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL). – (EL) Vážený pane předsedající, předložená zpráva pod záminkou lidských práv navrhuje, aby se politika Evropské unie prosazovala co nejučinnějším využíváním nepřijatelné a nelidské zbraně ve formě sankcí a embarg prostřednictvím vydírání a vyvíjení nátlaku na země, lidi a vlády, které se postaví kapitalistickému barbarství.

Navrhované, šikovně zacílené sankce ve spojení s financováním mimovládních organizací jako žoldáků EU představují nejhanebněji otevřené zasahování do vnitřních záležitostí svrchovaných zemí. Takovýto postup porušuje ty nejzákladnější zásady mezinárodního práva, resp. toho, co z mezinárodního práva zůstalo.

Zpráva v praxi přijímá sankční politiku uplatněnou Spojenými státy americkými proti Kubě v souladu se zákonem „Helms Burton“, který kromě jiného zavazuje dokonce i třetí země obchodující se Spojenými státy americkými, aby se řídily sankcemi, které zavádí.

Tento zákon a toto embargo opakovaně odsoudila drtivá většina přítomných na valných shromážděních OSN. Jde o postup, který je možné přirovnat k vývozu vnitrostátního práva, které tupí a odmítá mezinárodní zásady a Chartu OSN.

Skutečnost, že zpráva se odvolává na OSN a zdůrazňuje lidská práva, představuje jen chabý pokus fíkovým listem zakrýt agresivní imperialistickou politiku Evropské unie. Je to neuvěřitelně pokrytecké. Ptáme se vás: proč nepřijímáte žádná opatření vůči Rusku? Samozřejmě, nesouhlasili bychom s tím. Proč nepřijímáte žádná opatření vůči Číně? Samozřejmě, nesouhlasili bychom s tím, abyste přijali nějaká opatření. Vysvětlení spočívá v tom, že v těchto zemích máte své hospodářské zájmy. Osoby, které představily doložku o lidských právech ve zprávě pana Agnoletta, se rozhodně mají z čeho zodpovídat, protože Evropské unii poskytli alibi a záminku pro její zločinnou politiku namířenou vůči lidem.

Jsme přesvědčeni, že lidé jsou sami dostatečně schopní a zodpovědní, aby si vyřešili své problémy. Nepotřebují samozvané ochránce, zejména ne Evropskou unii.

Bogusław Sonik (PPE-DE). – (PL) Vážený pane předsedající, používání sankcí by se mělo stát skutečným a účinným prvkem zahraniční politiky Evropské unie v oblasti lidských práv. Závěry zprávy paní Flautreové jsou, podle mého názoru, správné. Politiku dvojího metru, která se už dosud používala, je třeba změnit. Bylo by logické rozšířit uplatňování doložky o lidských právech a demokracii tak, aby se vztahovala na všechny obchodní dohody uzavřené mezi Evropskou unií a třetími zeměmi. Myslím si, že je důležité, aby byly politické a hospodářské sankce uplatněny současně, a aby byly zacíleny především na ta odvětví hospodářství, které pro vládu dané země představují strategický zdroj příjmu. Při uplatňování sankcí bychom v dané zemi měli zároveň podporovat občanskou společnost a mimovládní organizace.

Mám však dojem, že přijmutí usnesení není dostatečným řešením. Nejlepším důkazem tohoto mého tvrzení je skutečnost, že existují případy, když jednotlivé členské státy vedené svými vlastními samotnými zájmy porušily solidaritu v rámci Evropské unie. Bez skutečné politické vůle na straně členských států Evropské unie zůstanou usnesení jen na papíře. Podle postojů orgánů Evropské unie k opatřením, která podniklo Rusko v Gruzii, budeme moci říci, že zahraniční politika Evropské unie úspěšně složila zkoušku. Už jednoduše nestačí jen hovořit o příslušných zásadách a požadavcích, je nejvyšší čas, aby se začaly uplatňovat. Právě o tom je předložená zpráva, za co chci paní Flautreové upřímně poděkovat.

Katrin Saks (PSE). – (ET) Podle mého názoru je jedním z nejdůležitějších témat této zprávy stanovování referenčních kritérií.

Když zavedeme vůči dané zemi sankce, je třeba, abychom stanovili i referenční kritéria, jako, kdy a za jakých podmínek budou tyto sankce zrušeny. Bez takovýchto referenčních kritérií jsou samotné sankce bezpředmětné.

Jako příklad můžeme uvést Andidžan. Poprvé obsahoval režim sankcí politický mechanismus zaměřený na pozitivní opatření, což znamená, že byla stanovena šestiměsíční lhůta, po jejímž uplynutí měly být sankce uplatněny. Uzbekistán měl na výběr, jestli splní naše kritéria, a měl na to i dostatek času.

Je dobré, že byl uplatněn pozitivní mechanismus, ale i na něj by se měla vztahovat referenční kritéria: pokud v souvislosti s masakrem ve městě Andidžan nebudeme svědky velmi pozitivního vývoje, sankce nebudou zrušeny.

To mě přivádí k dalšímu důležitému bodu, který se nachází ve zprávě. Jde o zřízení nezávislé skupiny odborníků na sankce, jejichž úlohou má být posuzování druhů sankcí, a i toho, kdy mají být uplatněny.

V úvahu musíme brát i symbolický význam sankcí, právě s tímto fenoménem jsem se setkala v Uzbekistánu. Je těžké ho vyčíslit. Navzdory tomu, že praktický účinek sankcí tam nebyl velmi patrný, například vízový systém (úředníci, především ti, vůči kterým byly sankce zavedeny, odešli) a zbrojní embargo (zbraně tam nebyly dodávány), symbolická hodnota sankcí byla velmi velká. Takový názor zastávali všichni, od taxikáře až po ministra.

Toomas Savi (ALDE). – Vážený pane předsedající, zahraniční politika Evropské unie byla průkopníkem modelu pozitivní podmíněnosti (metoda cukru), kterou úspěšně uplatňovala ve vztazích s kandidátskými zeměmi.

Bohužel se ukázalo, že odměna v podobě pokroku v oblasti lidských práv nebyla v rozvojových zemích právě nejúčinnějším opatřením, které by je podnítilo v tomto směru pokračovat, protože na mezinárodní scéně se objevili noví aktéři praktikující politický dumping. Například čínská politika v Africe nijak nesouvisí s lidskými právy ani demokracií. Namísto slevování ze základních hodnot Evropské unie bychom se neměli v případě potřeby bát uplatnit „metodu biče“ s cílem ukázat, že když nebudou splněny určité základní požadavky, bude to mít velmi negativní následky, kterým by se třetí strany měly raději vyhnout.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Vážený pane předsedající, používání dvojího metru v oblasti porušování lidských práv je pro Evropskou unii pohromou. Už delší dobu, a také nedávno, v kontextu ruské agrese proti Gruzii, jsme svědky situace, kdy se na země, které jsou bohaté nebo velké, navzdory tomu, že jsou diktátorské nebo polodiktátorské, uplatňuje samostatný nenáročný tarif, na rozdíl od zemí, které porušují lidská práva, ale jsou méně důležité z evropského hlediska nebo z hlediska amerických obchodních zájmů.

Neměli bychom rezignovat na nástroj, jakým je používání sankcí vůči zemím, které porušují lidská a občanská práva, protože tím opovrhujeme evropskými standardy v této oblasti. Tento nástroj by se však neměl devalvovat, měli bychom ho používat flexibilně. V tomto kontextu bychom neměli odmítat hrozbu související s možným zavedením sankcí proti Rusku za válku na Kavkaze.

Na závěr mi dovolu říci, že jsem velmi rád, že chceme uznat úmyslné poškození životního prostředí za porušení lidských práv. Kolegové z Finska, Švédska a pobaltských států v této souvislosti hovoří o potenciálních dramatických důsledcích na investice do plynovodu Nord Stream na dně Baltského moře.

Maria da Assunção Esteves (PPE-DE). – (PT) Vážený pane předsedající, Evropa potřebuje zásadní změnu, aby začala brát lidská práva vážně. Inteligentní a účinné sankce je třeba propojit na strukturální a systémovou reakci. Evropa musí postupovat jednotněji. Když přijímáme rozhodnutí, u jednacího stolu se ještě stále projevuje mýtus hranic. U stolu sedí i postkoloniální nostalgie a současné zájmy. Lidská práva si však vyžadují evropskou autoritu a víc vnitřního i vnějšího začlenění. V nové Evropě nemůžeme každý rozhodovat o tom, co chce a jak to chce. Nová Evropa je jeden celek, což platí i pro oblast lidských práv, a právě tento nástroj je třeba využít z hlediska globální politiky.

Postup je jednoduchý: potřebujeme silné evropské politické středisko, Evropský parlament s rozhodovacími pravomocemi, společnou zodpovědností při diplomatických jednáních členských států v oblasti ochrany lidských práv, přičemž řídit tuto úlohu bude Evropská komise, ve třetích zemích budou působit víc politické a méně byrokratické delegace Evropské komise, na Světovou obchodní organizaci bude vyvíjen nátlak, aby zkoumala demokratickou bezúhonnost svých členů, budou se podporovat organizační struktury Evropské unie, s Africkou unií, Unií jihoamerických národů a s dalšími regionálními seskupeními se bude vést intenzivní dialog, bude se vyvíjet nátlak na reformu OSN, ve které klíčovou úlohu sehráje Evropská unie, vytvoří se vnitřní strategie proti energetické závislosti, která bude založena na jednotné energetické politice a důsledné obranné politice.

Dámy a pánové, potřebujeme, aby v této oblasti lidských práv došlo k revoluci.

Vural Öger (PSE). – (DE) Vážený pane předsedající, diskuse, která momentálně probíhá, o možném zavedení sankcí vůči Rusku v souvislosti s konfliktem na Kavkaze nám znova ukazuje, jak nezodpovědně se někdy zachází se sankcemi. Je otázka, zda jsou sankce legitimní jako nerozlišující nástroj použitelný v každé situaci. Není jasné, kdy a do jaké míry je možné skutečně zaručit jejich účinnost.

Obzvlášť je důležité, abychom dokázali správně vyhodnotit účinnost sankcí Evropské unie. Neměli by být zavádějící, naopak, musí být ušité na míru. Zodpovědnost často nesou represivní vládní režimy. Přes všechno úsilí klíčovou otázkou zůstává, jaká hodnotící kritéria použít. Kdy sankce skutečně vedou ke změně chování? Namísto zavádění ad hoc sankcí bych byl rád, kdyby byla přijata strategie EU, která by vedla k soudržné a udržitelné politice v oblasti sankcí. Museli bychom tu však dospět ke konsenzu, pokud jde o optimální podmínky jejich použití. Účinná strategie v oblasti sankcí ještě stále neexistuje.

Tato zpráva je však krokem správným směrem. Evropský parlament je v současnosti nejdůležitější institucí podporující lidská práva. Sankce Evropské unie by neměly být agresivním politickým nástrojem, naopak, měly by hájit zájmy lidí. Sankce, které trestají civilní obyvatelstvo, jsou kontraproduktivní a vůbec nesplňují účel, na který se taková opatření přijímají.

Ramona Nicole Mănescu (ALDE). – (RO) Sankce představují jeden z nástrojů, které může Unie využít při uplatňování své politiky v oblasti lidských práv. Navzdory tomu, jak si všimla i paní zpravodajka, skutečnost, že doposud nebyla vypracována studie o dosahu politiky Evropské unie v oblasti sankcí, stěžuje posouzení účinků této politiky i její účinnosti v praxi, což následně vede k nedostatku transparentnosti, soudržnosti a dokonce i legitimnosti sankcí Společenství.

Pokud Evropská unie nebude jednotná v otázce společné bezpečnostní politiky, bude pro nás velice těžké zavést účinné a systematické sankce Společenství. Je politováníhodné, že Unie a členské státy nepoužívaly sankce systematicky, a proto si, vážený pane předsedající, myslím, že je třeba vypracovat soudržnou strategii pro politiku v oblasti sankcí, aby bylo možno dodržovat lidská práva. Tato strategie by měla zohledňovat už podepsané dohody a doložky a měla by se vyhnout používání dvojího metru, čímž přispěje ke zvýšení důvěryhodnosti Evropské unie.

Blahopřeji paní Flautreové k vypracování této zprávy.

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Vážený pane předsedající, v mezinárodním právu platí následující latinská zásada: „*par in parem non habet imperium*“. Znamená to, že stát nemůže soudit jiný stát, nebo proti němu zavést sankce, ale to platilo v minulosti, to jsou dějiny. Mezinárodnímu společenství vedenému zdravým rozumem a racionalizmem se podařilo uskutečnit ohromný obrat. Primitivní sankce, které proti sobě zaváděly státy v minulosti podle zásady vzájemných protipatření, na základě biblické zásady, která vycházela ze starozákonního „oko za oko, zub za zub“, byly nahrazeny výborným mechanismem kolektivních organizovaných sankcí, přičemž o tom, kdo jak a kdy může tento mechanismus využít, rozhodují postupy. Těší mě, že Evropská unie pracuje se stále více dokonalejším mechanismem pro uplatňování sankcí, který zahrnuje i rozlišování zohledňující konkrétní situaci a úroveň viny.

Chci zdůraznit dvě věci. Podporuji moudré a inteligentní sankce, které jsou citlivě uplatněny, ale jsem proti tzv. preventivním sankcím. Podle mého názoru je možné preventivní sankce považovat za zneužívání. PO druhé, chtěla bych vyzvat k tomu, abychom věnovali větší pozornost společnosti, našim občanům, abychom je informovali o tom, že sankce nejsou primitivním trestem, ale přirozenou, zdravou reakcí na vážné porušení zákona, a že jejich cílem je bránit demokracii.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Vážený pane předsedající, vážená paní komisařko, chci navázat na téma, o kterém už hovořili mnozí moji předřečníci. Sankce by neměly být špatně zacíleny. Především by neměly škodit těm nejchudším z chudých. Setkáváme se tu s problematikou, která se už určitou dobu vyvíjí, ale je třeba, abychom v tomto směru pokračovali dál. V minulosti jsme byli opakovaně svědky skutečnosti, že průvodním znakem zkorumpovaných vládních režimů pohrdajících lidskými právy je často proměna velmi velkého množství veřejných zdrojů zpravidla na soukromý kapitál, který se následně umístí na nějaké pohádkové konto, kde se tyto peníze nacházejí, až dokud je daný člen vládního režimu znovu nezíská, a dokud si je nezačne užívat.

Jde tedy o to, abychom se v této oblasti snažili o navázání celosvětové spolupráce, a abychom toho i dosáhli, podobně jako v případě Mezinárodního trestního soudu. Evropská unie může v tomto směru sehrát důležitou roli při snaze zabezpečit, aby ovoce této politiky neskončilo tam, kde si to nepřejeme.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Vážený pane předsedající, blahopřeji paní Flautreové k její výborné, vyvážené zprávě. Podle mého názoru existují tři případy, ve kterých Evropská unie používá dvojí metr. Na jedné straně vidíme používání dvojího metru, když srovnáme dvě malé země, přičemž jedna z nich nám odporuje a je nepřátelská a druhá o sobě tvrdí, že je prozápadní a proevropská. Používání dvojího metru vidíme i tehdy, když porovnáme malé země s většími mocnostmi, Ruskem a Čínou, protože tu vstupují do hry hospodářské zájmy. A nakonec, třetí typ případů, kdy používáme dvojí metr, je ten, v jehož důsledku dochází ke zpochybňování naší důvěryhodnosti a našeho práva kritizovat třetí země, pokud jde o lidská práva a práva menšin, protože v Unii je několik členských států, ve kterých žije několik sto tisíc osob bez národnosti, například ve dvou pobaltských státech. Do tohoto typu používání dvojího metru můžeme zařadit i skutečnost, že vedoucí silou v Evropské unii je země, jejíž ústava ještě stále odmítá uznat regionální jazyky. Děkuji vám za pozornost.

Zsolt László Becsey (PPE-DE). – (HU) Vážený pane předsedající, chci se připojit k těm předřečníkům, kteří poukazovali na používání dvojího metru a na nedůslednost. Chtěl bych upřít pozornost paní Flautrové na odstavec 22 předložené zprávy, který se týká odůvodnění zpráv o zemi a zákonnosti sankcí a politiky v oblasti sankcí. V září 2004 přijal tento Parlament rozhodnutí o vyslání vyšetřovací mise do Vojvodiny, která se nachází na severu Srbska. Tento krok se netýkal jen otázky lidských práv, ale i otázky solidarity, protože v této oblasti žije velice mnoho Maďarů, ale i Rumunů a Němců, kteří se tu usadili v důsledku různých bouřlivých historických událostí. Prozkoumali jsme tamější vážnou situaci v oblasti lidských práv. Ve zmiňovaném rozhodnutí se uvádí, že to prozkoumá Podvýbor pro lidská práva. To se ani po třech a půl letech nestalo. Proto žádám, aby podvýbor přezkoumal tuto vážnou situaci v souladu se zmiňovaným rozhodnutím, protože jen potom bude moci Parlament upřít pozornost Rady a Komise na skutečnou situaci, a jen tak bude moci na sebe vzít potřebnou úlohu v politice v oblasti sankcí.

Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady. – (FR) Vážený pane předsedající, dámy a pánové, v první řadě bych chtěl odpovědět paní Flautrové, panu Romeva I Ruedovi a dalším, kteří hovořili o tom, že je třeba vypracovat posudek, vyhodnocení a posouzení vlivu. Považuji to za velmi důležité, Rada se stejně jako Parlament zajímá o to, aby mohla být tato rozhodnutí o sankcích přijímána a aktualizována na základě co nejlepších informací. Existující opatření jsou pravidelně přehodnocována na základě posouzení vlivu. Rada se snaží o to, aby bylo její rozhodnutí pokud možno co nejčastěji založené na zprávách od vedoucích misí v daných zemích, kteří mohou nejlépe posoudit účinnost těchto opatření.

Rada také dosáhla pozoruhodného pokroku, co se týče konzultací s místními a mezinárodními mimovládními organizacemi, Parlament dnes ukázal, že při tomto hodnocení musí sehrávat velmi důležitou roli.

Je však také pravda, že sankce představují nástroj, jehož charakter musí zůstat i nadále politický. Je třeba, bychom z hlediska metodologie měli vypracovanou strategii, ale nesmí nás omezovat, ani nesmíme připustit, aby byl tento proces automatický, to zde chci prohlásit co nejjasněji a s plnou zodpovědností, proto budou v našem hodnocení vždy existovat rozdíly. Tedy, abych řekl i paní Koppové, jejíž vystoupení bylo velmi důmyslné, sankce budou i nadále politickým nástrojem. Nejsou jediným nástrojem na podporu lidských práv. Existují další dva nástroje, které dokážou v menší míře poznamenat cílové země, ale jde také o nástroje na podporu lidských práv. Mluvím o podmínkách ustanovených v politice rozšiřování procesu asociace a stabilizace Balkánu a politiky sousedních zemí a o povinných doložkách o lidských právech, které se musí nacházet ve všech dohodách, které uzavírá Evropská unie s třetími zeměmi nebo se seskupeními zemí, přičemž porušení těchto doložek může vést ke zrušení platnosti těchto dohod.

Dovolte mi opakovaně ujistit paní Koppovou, že neexistuje žádné embargo na farmaceutické výrobky, jde o systém kontroly v případě, kdyby tyto výrobky mohly mít dvojí použití, a proto podléhají režimu nešíření zbraní. Rada se shoduje s názory mnoha řečníků, kteří poukázali na to, že sankce by měly být cílené, a neměly by mít dosah na civilní obyvatelstvo.

Také pan Cappato a pan Gawronski poukázali na důležitou otázku, vícero řečníků se vrátilo k otázce poškození životního prostředí. Momentálně poškození životního prostředí nepatří mezi cíle společné zahraniční a bezpečnostní politiky, tedy je pravda, že z tohoto hlediska se nebere v úvahu, a měli bychom přemýšlet o tom, zda zahrnout poškození životního prostředí, v případě, že představuje hrozbu buď pro mezinárodní bezpečnost nebo pro práva lidí, mezilidská práva. Je třeba začít o tomto tématu diskutovat. Panu Cappatovi bych chtěl také poděkovat, že ve zmiňovaných případech už Evropská unie použila energetické sankce, a stalo se tak za odlišných okolností.

Chtěl bych se vyjádřit ještě o několika věcech, které zmiňovali mnozí z vás, a které se týkají nedávných událostí. Co se týče války mezi Ruskem a Gruzii, velmi jasně chci říci, že sankce nemohou naplnit svůj záměr,

pokud v jejich důsledku dojde k úplnému přerušení kontaktů s danou zemí, v tomto případě s Ruskem. Nakonec musíme přemýšlet i o tom, jestli by zavedení sankcí v tomto případě bylo v zájmu Gruzie. Všechny vás žádám, abyste o tom přemýšleli.

Vrátím se i k tomu, co bylo řečeno o procesu stanovování referenčních kritérií. Zmiňovala to paní Saksová. Jde o velmi důležitou otázku, zejména co se týče Uzbekistánu. Když jsem tam byl na konferenci o Střední Asii a o přítomnosti Evropské unie ve Střední Asii mohu prohlásit, že je to pravda. Když jsem tam byl, setkal jsem se i s paní Tadžibajevovou, politickou vězenkyní, která byla nyní propuštěna na svobodu. Doufáme, že její zdravotní stav se zlepší, a že jí bude poskytnuta přiměřená péče. Ale chci také říci, že jsem měl možnost vidět, že v důsledku dobré politiky stanovování referenčních kritérií můžeme dosáhnout pokroku, a že příslušné orgány se zaniceně snažily v plné míře splnit kritéria stanovená Evropskou unií. Když se to stane, do Uzbekistánu se v říjnu vrátíme.

Co se týče Kuby, poslancům, kteří ji zmiňovali, bych chtěl připomenout, že v červnu 2008 byly sankce proti Kubě zrušeny. Přesto však nepřestáváme důsledně monitorovat, jak se v zemi vyvíjí situace v oblasti lidských práv.

Tyto věci jsem chtěl objasnit na závěr této mimořádně podrobné a bohaté rozpravy, která dokazuje, že je velice třeba, aby byl Parlament začleněn do tohoto procesu.

Benita Ferrero-Waldner, členka Komise. – Vážený pane předsedající, myslím si, že to byla velmi užitečná diskuse, která poukázala na vícero velice důležitých otázek, nad kterými se musíme zamyslet při přijímání rozhodnutí o sankcích, protože sankce představují jen jeden z nástrojů naší zahraniční politiky. V případě, že se je rozhodneme použít, musí se tak stát po pozorném zvážení celkové situace, ve spojení s ostatními nástroji, včetně rozvojové práce a politické a hospodářské reformy v třetích zemích. Prostřednictvím všech těchto nástrojů se snažíme o jedno, o potvrzení a podporu lidských práv.

Zpráva paní Flautreové jasně dokazuje, že je třeba tento nástroj ještě víc zdokonalit. Musíme zabezpečit, aby byl samotný systém sankcí v plné míře v souladu s mezinárodním právem, a aby neporušoval základní lidská práva, ke kterým se všichni hlásíme. Jsem přesvědčena, že naše soudy (jak to dnes potvrdil i Evropský soudní dvůr) v podstatné míře přispívají k rozvoji našeho systému sankcí, přičemž zároveň zaručují dodržování základních zásad, například dodržování právního státu nebo řádného procesu. Dovolte mi zopakovat, že bychom měli podporovat lidská práva a chránit běžné obyvatelstvo, neměli bychom ho trestat, ani hospodářsky, ani nijakým jiným způsobem.

Toto je velmi důležité. Proto zopakuji, že je třeba aby sankce zacílily na osoby, které jsou zodpovědné za porušování lidských práv, a jak řekl pan Rack, měli bychom zvolit například zmrazení účtů nebo zákaz udělení víz, abychom těmto čelným představitelům nebo osobám zodpovědným za porušování lidských práv zabránili využívat jakékoli pozitivní možnosti.

Mnoho řečníků, mezi které patří i sama paní Flautreová, žádalo o řádné hodnocení sankcí, přičemž navrhli vypracovat určitou metodologii. Myslím si, že pan Jean-Pierre Jouyet už stručně popsal práci, kterou v tomto směru vykonává Rada. Chci ji podpořit, ale myslím si zejména, že bychom se měli o něco zlepšit, pokud jde o hodnocení *ex ante* před zavedením sankcí. I v tomto případě mohu nabídnout služby našich delegací, protože působí přímo v dané lokalitě a velice dobře vědí, co se tam děje. Samozřejmě, velmi užitečným v tomto směru je i příspěvek občanské společnosti a organizací působících v oblasti lidských práv.

Co se týče soudržnosti, chtěl bych říci, že sankce představují důležitý nástroj, ale je třeba, aby byly doplněny proaktivním přístupem naší rozvojové práce, například formou podpory institucí působících v oblasti lidských práv, ve formě politické reformy, nebo podpory občanské společnosti. Dobrým příkladem v této souvislosti je Barma. Na tuto zemi byly uvaleny sankce, ale zároveň jsme ponechali otevřenou možnost spolupráce s mimovládními organizacemi a organizacemi působícími v oblasti lidských práv. Myslím si, že toto je jeden z důležitých postupů, kterým můžeme udělat pokrok.

Hélène Flautre, zpravodajka. – (FR) Vážený pane předsedající, těší mě, že se konala tato diskuse. Dámy a pánové, děkuji vám za vaše příspěvky, děkuji i úřadujícímu předsedovi Rady a Komise.

Jsem přesvědčena, že prostřednictvím této diskuse vzniká něco, co bychom mohli označit jako společnou filozofii v této oblasti. Slyšeli jsme množství výzev k uplatňování důslednější politiky, důvěryhodnější politiky, ve které se nepoužívá dvojí metr, a myslím si, že právě na těchto otázkách musíme pracovat. Prostřednictvím rozhovorů s mnoha lidmi jsem se při psaní této zprávy mnoho naučila. Opravdu si myslím, že máme před sebou ještě hodně práce, a že základ této budoucí práce musí tvořit komplexní a podrobné hodnocení

současné politiky v oblasti sankcí, protože když se nastolí tato otázka (můžeme to vidět i dnes, když hovoříme o Rusku), situace je okamžitě velmi bouřlivá a média hned zbystří pozornost. Proto potřebujeme velice pevnou filozofii a musíme jednat v souladu s našimi postupy a s naší politikou.

Nejde tedy o to, a nyní se vracím k otázce týkající se sítě odborníků, jestli nahradíme citlivá politická rozhodnutí technickou odborností, ale jde o to, abychom zaručili, že citlivá politická rozhodnutí budou přijata na základě co nejobjektivnějších informací. Když mluvíme o politice v oblasti sankcí, je třeba ji prosadit a přitom dodržet (jak jste to mnozí pojmenovali) „úplně objektivně referenční kritéria“, která umožní měřit skutečnou účinnost sankcí.

Jsem přesvědčena o tom, že se nám daří dosahovat skutečně konkrétního pokroku. Ještě stále je tu několik věcí, které je třeba vysvětlit, určitě jste si to všichni uvědomili na základě mnohých vystoupení, a to byl i důvod, proč jsem se ve Výboru pro zahraniční věci zdržela hlasování. Dámy a pánové, myslím si, že nesmíme slevit z našich požadavků na úplné dodržování lidských práv a mezinárodního práva při vytváření černých listin, při umísťování jmen osob na tyto listiny, nebo při jejich odstraňování. Rozsudek Evropského soudního dvora, o kterém jste, pane Jouyete, právě mluvil, nás k tomu v plné míře vybízí.

Dámy a pánové, vyzývám vás, abyste přijali tuto zprávu, která sice není dokonalá, ale je velmi poctivá, a můžeme na ni být hrdí. Tato zpráva bude dobrým pracovním nástrojem.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se uskuteční ve čtvrtek, 4. září 2008.

Písemná prohlášení (článek 142)

Desislav Chukolov (NI), písemně. – (BG) Vážený pane Pötteringu, vážená paní Flautrová, většina z vás působila v určitém momentu své kariéry v opozici. Víte tedy, jaká je to zkušenost, osoby, které jsou u moci, se tváří, že neexistujete, zatímco vy je obviňujete z krádeže a pochybných obchodů. V Bulharsku jsou však momentálně u moci dědicové teroristů a skuteční fašisté.

Bulharskou vládní koalici tvoří tyto tři strany: bezbožníci, kteří bombardovali kostely, aby udělali dojem na Kominternu, tj. Bulharskou socialistickou stranu, dále strana vytvořená okolo dědiců Borise III., který zatáhl Bulharsko do druhé světové války a nenechal si ujít příležitost políbit se s Hitlerem, to jsou zloději z Národního hnutí Simeona II., a nakonec protiústavní muslimská strana Hnutí za práva a svobody, jejímiž členy jsou teroristé, kteří přibližně před dvaceti lety vyhodili do povětří železniční vagony s matkami a jejich dětmi.

Dne 30. července 2008 tito lidé u moci zbili mého kolegu, pana Dimitara Stojanova. Zdravotní prohlídka odhalila 34 zranění způsobených hrdlořezy v policejních uniformách.

V souvislosti s účinnou politikou Evropské unie v oblasti uplatňování sankcí v případech závažného porušení lidských práv, o které mluvíte ve své zprávě, trvám na tom, aby tento Parlament a každý jeho poslanec vyjádřil svůj názor k této události, která je hanebná pro každého z nás, a abychom v plné míře odsoudili mafii, která vládne v mé vlasti.

Urszula Gacek (PPE-DE), písemně. – Systém trestního soudnictví slouží k tomu, aby potrestal, odstrašil a napravil pachatele. Sankce obecně plní stejnou úlohu. Naše systémy trestního soudnictví udělují tresty, ale je otázkou, nakolik plní svou roli, pokud jde o jejich odstrašující účinek a o nápravu pachatelů. Stejně tak je omezený i odstrašující a nápravný účinek sankcí, pokud jde o země, které nedodržují mezinárodní právo a porušují lidská práva.

Výsledky výzkumu založeného na účinnosti hospodářských sankcí ve víc jak sto případech od první světové války ukazují, že sankce budou s největší pravděpodobností účinné: pokud změna, kterou požadujeme, je mírná, pokud velké silné země nebo seskupení zemí působí proti slabší zemi, pokud je cílová země skutečně závislá na obchodování se zeměmi, které zavedly sankce, pokud jsou sankce zavedeny rychle, a pokud je škoda, která může vzniknout zemi uplatňující sankce, poměrně malá.

Sankce uplatňované Evropskou unií by měly být přesné a dobře zacílené. Měli bychom zvážit například následující opatření: zmrazení finančních aktiv, zákaz finančních transakcí, omezení investic, obchodní omezení vztahující se na konkrétní zboží, cestovní omezení, diplomatická omezení a kulturní a sportovní omezení.

Je nezbytné, aby Evropská unie prozkoumala svoji politiku v oblasti sankcí nejen proto, aby dosáhla žádoucích změn v zemích, které se dopouštějí přestupků, ale i proto, aby zaručila svoji vlastní důvěryhodnost.

Bruno Gollnisch (NI), písemně. – (FR) Evropský parlament si hraje na OSN, prohlašuje, že ustanoví nadvládu lidských práv na celém světě. Parlament by však udělal lépe, kdyby si udělal pořádek u sebe doma.

Ve Francii, Belgii, Německu, Rakousku jsou mnozí občané, včetně akademiků, právníků a volených zástupců, které si vybrali jejich spoluobčané, postavení před soud, odsouzení, zničení, přicházejí o práci, jsou uvězněni a obviňováni z rasismu za to, že kritizují přistěhovalectví, jsou obviňováni z xenofobie, protože brání legitimní zásadu vnitrostátní preference, obviňováni z revisionismu za to, že kritizují „oficiálně“, ale neustále se měnící pravdy platící o současných dějinách, obviňováni z homofobie, když vyjádří svůj legitimní názor, že upřednostňují přirozené rodiny, které jediné jsou schopny zachovat život i v budoucnosti.

Toto politické a soudní pronásledování se vztahuje dokonce i na právníky. V Německu zatkl paní Sylvii Stolzovou za to, že u soudu obhajovala názory svého klienta. Ve Francii si rada pařížské advokátní komory způsobila ostudu tím, že zamítla čestné členství penzionovaného právníka, pana Erica Delcroixe, namísto toho, aby se postavila na jeho obranu.

Někteří soudci, například Estoup ve Versailles, Schir v Lyonu, nebo Cotte v Paříži, soupeří o co nejrozsáhlejší uplatňování těchto svévolných zákonů, bez ohledu na jakékoli zásady ochraňující svobodu. Především je však třeba říci, že některé z osob zodpovědných za tyto právní předpisy, které zabíjejí svobodu, sedí v tomto Parlamentu. Naše rozhořčení by mělo být nasměrované v první řadě proti nim.

Tunne Kelam (PPE-DE), písemně. – Evropská unie je založena na takových hodnotách, jakými jsou demokracie, nebo dodržování lidských práv. Jejich ochrana a obhajoba tvoří základ každé politiky z dílny Evropské unie.

Lidská práva jsou ukotvena i v zahraniční politice Evropské unie. Přesto až příliš často se stává, že Evropská unie není jednotná, a že není schopna rychle a účinně reagovat na hrubé porušení lidských práv.

Sankce jsou součástí politiky v oblasti lidských práv, ale nejsou uplatňovány stejně. Evropská unie by neměla zavírat oči a dělat výjimky v případě velkých zemí, například v případě Ruska nebo Číny, protože ve skutečnosti jde o zaprodání lidských práv za hospodářské výhody.

Hospodářské vztahy s třetími zeměmi, pokud v nich dochází k dlouhodobému porušování lidských práv, je třeba dobře zvážit. Na takové porušování lidských práv je třeba odpovědět sankcemi a zmrazením dalších jednání.

Proto Komisi a Radu důrazně vyzývám, aby jednali odhodlaně, jednotně a energicky. Kromě toho Evropskou unii vyzývám, aby uplatňovala politiku v oblasti lidských práv stejně, a aby zavedla sankce vůči každé zemi, v které se prokáže hrubé porušování lidských práv.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), písemně. – (FI) Vážený pane předsedající, chci poděkovat zpravodajce, paní Flautrové, za vyváženou a hodnotnou zprávu. Zpráva důrazně žádá, aby došlo k přehodnocení sankcí Evropské unie, a aby byl výzkum součástí širší politiky Evropské unie v oblasti lidských práv, což je možné považovat jen za správné a přiměřené. Pokud nemáme k dispozici výsledky rozsáhlého výzkumu, diskuse o účinnosti, nebo neúčinnosti sankcí je bezpředmětná.

Význam sankcí v rámci politiky v oblasti lidských práv je dvojitý, přičemž se tyto dva významy navzájem doplňují. Na jedné straně jde o morální odkaz od Evropského společenství hodnot, který sám o sobě představuje hodnotný signál. Na druhé straně, sankce mohou mít konkrétní dosah na vývoj situace v cílovém státě. V případech, kdy se podařilo dosáhnout skutečných trvalých výsledků, sehrály důležitou roli rozhodně oba tyto aspekty, například v boji za odstranění politiky apartheidu v Jihoafrické republice.

Pravděpodobně je nám všem však jasné, že jen samotné sankce nejsou schopny dosáhnout takových výsledků. Pokud chceme dosáhnout, aby se skutečně trvale změnila politická situace a situace v oblasti lidských práv v dané zemi, je třeba, aby byly koordinovány a komplexně využity nástroje politiky v oblasti lidských práv. Parlament už v minulosti poukázal na skutečnost, jak důležitá je existence účinnějšího shromáždění pro politiku v oblasti lidských práv.

Abychom zabránili lidským katastrofám, je třeba zvážit možnost využívání více zacílených sankcí, které by byly zaměřeny zejména proti osobám stojícím v čele daného státu a proti skupinám, které porušují lidská práva. Měli bychom být obezřetní, zejména co se týče těch omezujících opatření, která poškozují možnosti rozvoje malých a středních podniků.

Otázka, kterou si sama kladu, zní, jaká kritéria bychom měli stanovit pro zavádění sankcí. Je politováníhodné, že až příliš často je možné za hodnocením sankcí rozeznat obavu související s otázkou, nakolik přiměřené je jejich uplatňování, vzhledem k obchodním zájmům Evropské unie.

14. Tisíciletí pro rozvoj - Cíl 5: zlepšit zdraví matek (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je prohlášení Rady a Komise o tisíciletí pro rozvoj – cíl 5: zdraví matek.

Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady. – (FR) Vážený pane předsedající, vážená paní komisařko, dámy a pánové, stejně jako Evropský parlament i Rada považuje za velice důležité, aby byly do roku 2015 v celém světě dosaženy rozvojové cíle tisíciletí, zejména cíl, jehož záměrem je snížit úmrtnost matek v průběhu let 1990 až 2015 o tři čtvrtiny.

V této souvislosti Evropská unie připomíná, že trvalý pokrok v této oblasti si vyžaduje dodržování a podporu práv žen a děvčat, a to tak, že jim zaručíme přístup ke službám zdravotní péče, zejména pokud jde o sexuální zdraví, a že jim poskytneme ochranu před virem HIV. Tři instituce Evropské unie jasně vyjádřily svoji společnou touhu zlepšit zdraví matek v rozvojových zemích, zejména prostřednictvím podepsání Evropského konsensu o rozvoji ze dne 20. prosince 2005, v němž je zdraví matek uvedené jako jedna z priorit rozvojové politiky Evropské unie. Nyní máme k dispozici potřebné finanční nástroje, abychom mohli realizovat tento cíl, především v rámci partnerství mezi Evropskou unií a Afrikou v oblasti cílů tisíciletí. Jak víte, v oblasti zdraví se musíme vypořádat ještě s mnoha závažnými výzvami. Jsou uvedeny i ve výroční zprávě OSN. Pět tisíc žen každoročně umírá v důsledku komplikací během těhotenství nebo při porodu, které není možno léčit. Těmito úmrtím nebudeme moci zabránit, pokud se nám nepodaří dosáhnout v této oblasti pokroku. Pravděpodobnost, že žena umře v důsledku těchto příčin souvisejících s mateřstvím, je 1 k 16 v subsaharské Africe. V rozvinutých zemích je tato pravděpodobnost jen 1 k 3 800. Proto vzhledem k rozsahu těchto výzev a vzhledem k této absolutně nepřijatelné situaci se Rada rozhodla urychlit a posilnit svá opatření. V červnu Rada přijala agendu pro akci. V agendě se uvádí, že Evropská unie urychleně podpoří dosažení cíle stanoveného v roce 2005, který se týká obecného přístupu, k reprodukčnímu zdraví, a také dosažení milníků do roku 2010, podle kterých máme, jak víte, každoročně zachránit o čtyři miliony dětských životů víc, z toho dva miliony v Africe. Kromě toho má být podle milníků do roku 2010 každoročně o třicet pět milionů víc porodů s přítomným kvalifikovaným zdravotnickým personálem, z toho třináct milionů v Africe. Pokud chceme do roku 2015 snížit úmrtnost matek o tři čtvrtiny, znamená to, že každoročně do roku 2010 bude muset být o 21 milionů více porodů s přítomným kvalifikovaným zdravotnickým personálem.

Evropská unie podpoří dosažení cíle, aby do roku 2010 mělo o 50 milionů víc afrických žen přístup k moderní antikoncepci, v obecném pojetí, aby mohly praktikovat plánované rodičovství. V agendě uplatněné Radou se také uvádí, že Evropská unie pomůže přemostit nedostatek financí určených k dosažení těchto cílů do roku 2010. Mohu vám oznámit, že Světová zdravotnická organizace odhaduje, že zmiňovaný nedostatek financí v současnosti představuje 13 miliard EUR.

Pokud Evropská komise zastává názor (a paní komisařka nám za chvíli poví, zda to tak je), že na přemostění nedostatku financí je třeba zvýšit podporu Evropské unie do roku 2010 o 8 miliard eur, z kterých 6 miliard eur bude určeno pro Afriku, potom je nezbytné, aby se partnerské země i dárci podíleli na řešení výzev, kterým musíme čelit.

V tomto kontextu je proto předsednictví přesvědčeno, že je třeba, aby posílení systémů zdravotní péče bylo i nadále klíčovou prioritou v rámci rozvojových cílů tisíciletí. Plánujeme přijmout vícero konkrétních opatření, například následující: předsednictví a Komise připravují společný dokument o zdravotních rizicích, ministři pro rozvoj budou během neformálního setkání, které se uskuteční 29. a 30. září, jednat o závěrech listopadového zasedání Rady a následujících předsednictví o obecném přístupu k zdravotní péči, a nakonec Rada prozkoumá zprávu Komise o programu Evropské unie na boj proti vážnému nedostatku zdravotnických pracovníků v rozvojových zemích, jak jsem už poznamenal, tato role je mimořádně důležitá.

Vážený pane předsedající, vážená paní komisařko, dámy a pánové, můžete si být jisti, že Rada bude i nadále jednat a činit vše pro to, aby Evropská unie zůstala hnací silou při dosahování zlepšení v oblasti zdraví matek v rozvojových zemích, zejména v Africe.

Benita Ferrero-Waldner, členka Komise. – Vážený pane předsedající, právo na zdraví je základní právo, v němž existuje pravděpodobně nejvíc nerovností. Lidé, kteří zdravotní péči nejvíc potřebují, a jejichž zdraví je nejvíc ohroženo, a kterým hrozí předčasná smrt, mají nejhorší přístup k zdravotní péči, často je jejich

přístup k zdravotní péči nulový. Tento stav klade před Evropskou unií a před světové společnosti jako celek obrovské výzvy.

Evropská unie je velmi odhodlaná naplnit rozvojové cíle tisíciletí, včetně rozvojového cíle tisíciletí č. 5, který se týká zdraví matek, a který je dnes předmětem naší diskuse.

Uvědomujeme si, že zlepšování sexuálního a reprodukčního zdraví a zvyšování objemu finančních prostředků určených pro oblast zdravotnictví si vyžaduje více sektorový a mnohem soudržnější přístup, který musí zahrnovat i další rozvojové cíle tisíciletí. Výsledky v oblasti zdravotnictví není možné dosáhnout bez přiměřených investic do systémů, které zabezpečí zlepšení zdravotního stavu. Zdravotní politiku je třeba zahrnout do širšího plánování v rámci sociálního a hospodářského rozvoje. Země potřebují dlouhodobě předvídatelnou pomoc od vnějších dárců. Dárci chtějí vidět jasné propojení mezi poskytnutým financováním a výsledky. Je velice třeba vytvořit mechanismy, které učiní jednotlivé partnery zodpovědnými za výkon jejich rolí vyplývajících z mezinárodních dohod.

Chudí lidé, ženy, muži a děti, žijící v rozvojových zemích zažívají velké množství různých vzájemně propojených problémů se sexuálním a reprodukčním zdravím. Patří mezi ně HIV/AIDS, sexuálně přenosné choroby, neplánované nebo nechtěné těhotenství, komplikace, které ženy postihují během těhotenství a porodu, mrzačení genitálií nebo obřízka, neplodnost, sexuální zneužívání, nebezpečné potraty a rakovina děložního krčku. Společně tyto problémy způsobují mnoho utrpení a mnohé předčasné úmrtí. Špatnou situaci žen ještě zhoršuje chudoba a jejich druhořadé postavení ve společnosti. V důsledku toho ženy nemají dostatečný přístup k přiměřeným službám zdravotní péče, nemají dostatek informací, nemají přiměřený přístup ke kvalifikovaným odborníkům, ani k potřebám pro zvýšení reprodukčního zdraví.

Proto se práce Evropské komise v oblasti zdraví a rozvoje zaměřuje zejména na zlepšení zdraví matek a snížení úmrtnosti matek. Navzdory našemu úsilí a rozvojovým cílům tisíciletí se však rozvojový cíl tisíciletí č. 5 daří z celosvětového hlediska naplňovat pravděpodobně nejméně úspěšně, a to zejména, jak už bylo řečeno, v Africe. Situace je velmi vážná, o to víc, že matky většinou umírají doma, daleko od služeb zdravotní péče, a proto tato úmrtí často ani nejsou zaznamenány. Skutečný údaj o míře úmrtnosti matek teda může být ještě vyšší než půl milionu žen ročně, které jsou zachyceny ve statistikách.

Z politického hlediska je tu i další problém, který nás znepokojuje. Jde o to, že stále častěji se setkáváme s tendencí nepovažovat v programech politiky v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví a sexuálních a reprodukčních práv za prioritu vzhledem k citlivosti otázky potratu. Takovým přístupem zapomínáme na nevyrovnané postavení žen v mnoha našich partnerských zemích, kde ženy nerozhodují o počtu vlastních dětí, a kde jsou ženy nuceny k tomu, aby měly sexuální poměr, někdy dokonce s partnerem, který je pravděpodobně infikovaný virem HIV. Nezapomínejme na množství obětí znásilnění, mladá děvčata a ženy, které se kromě svých zranění a traumat musí často vypořádat i s odmítnutím ze strany vlastních příbuzných a společnosti, ve kterých žijí.

Proto v rámci 10. Evropského rozvojového fondu a v rámci rozpočtu Komise programujeme přímou podporu pro oblast zdraví v 31 rozvojových zemích. V mnoha těchto zemích je velmi vysoká míra úmrtnosti matek a jsou tam velmi slabé systémy zdravotní péče.

V tomto směru bude rozpočtová podpora propojena s dosahováním výsledků v oblasti zdraví představovat další důležitý nástroj k řešení úmrtnosti matek. Aby byla tato pomoc předvídatelnější, Komise zavádí v mnoha partnerských zemích nový způsob financování, tzv. „uzavírání smluv v souvislosti s rozvojovými cíly tisíciletí“, ve kterém se rozpočtová podpora poskytne na delší období, a bude propojena na dosažení dohodnutých výsledků, což přispěje k naplnění rozvojových cílů tisíciletí. Takový přístup umožní vládám v jednotlivých zemích podpořit opakující se náklady v rámci systému zdravotnictví, například náklady na mzdy pracovníků ve zdravotnictví. To je nezbytné proto, abychom mohli zvýšit dostupnost základní zdravotní péče, včetně bezpečných dodávek a dosažení pokroku v úsilí splnit rozvojový cíl tisíciletí č. 5.

Víme však, že činnosti, které se na podporu zdraví matek vykonávají v současnosti, nejsou postačující, a že pokud chceme změnit současnou situaci, musíme vynaložit větší úsilí. Proto dne 24. června 2008 Rada Evropské unie přijala agendu EU pro akci v oblasti rozvojových cílů tisíciletí, kterou se Komise a členské státy zavázaly, že do roku 2010 zvýší svoji podporu pro zdravotnictví o dalších 8 miliard eur, které už zmiňoval úřadující předseda, z toho 6 miliard eur je určeno pro Afriku.

Co se týče rozvojových cílů tisíciletí, v agendě EU pro akci v oblasti rozvojových cílů tisíciletí se zmiňují dva důležité cíle, které je třeba dosáhnout do roku 2010: po prvé, o 21 milionů víc porodů, u kterých jsou

přítomni kvalifikovaní zdravotničtí pracovníci, a po druhé, o 50 milionů víc žen v Africe, které mají přístup k moderní antikoncepci.

My, Komise, ale i členské státy, to budeme muset společně realizovat. Přijali jsme závazek a jsme odhodlaní zlepšit situaci žen v chudých zemích, které čeká porod, což je, podle mého názoru, ta nejpřirozenější věc na světě. Těší mě, že to dnes jako komisařka pro vnější vztahy, která zastupuje pana komisaře Louise Michela, mohu říci, protože jako žena s nimi pocítuji velkou míru solidarity.

(potlesk)

Filip Kaczmarek, jménem skupiny PPE-DE. – (PL) Vážený pane předsedající, vážená paní komisařko, rozvojový cíl tisíciletí č. 5 je velmi důležitý, protože se týká nejen kvality života, ale i života samotného, jeho začátku a přetrvání. Důležitost rozvojového cíle tisíciletí č. 5 je o to větší, že jeho úspěšná realizace není velmi finančně nákladná. Existují programy a projekty, které se už realizují v různých zemích na celém světě. Díky nim se podařilo výrazně snížit perinatální úmrtnost, přičemž náklady na tyto programy a projekty nebyly obzvlášť vysoké. Navzdory tomu je v některých regionech dynamika plnění cíle č. 5 slabá až velmi slabá. Kromě toho, v některých regionech, zejména v subsaharské Africe, se od roku 2000 situace vůbec nezlepšila. Je to velmi znepokojující, protože to znamená, že realizace rozvojového cíle tisíciletí č. 5 je z globálního hlediska vážně ohrožena..

V některých rozvinutých zemích jsme, bohužel, ještě stále svědky tendence ideologizovat tento problém a zaměřit se na jednu skutečně dost rozporuplnou otázku, konkrétně na otázku reprodukčních práv. Dnes to tu už bylo zmiňováno. Musíme si však uvědomit, že jednou z nejčastějších příčin úmrtí matek je nebezpečně vykonané umělé přerušení těhotenství. Ať se na to podíváte z jakéhokoli hlediska, je logické, že když omezíme počet případů umělého přerušení těhotenství, sníží se tím úmrtnost matek. Rozhodně je jednodušší omezit počet případů umělého přerušení těhotenství, než zvýšit podíl takřčených „bezpečných“ umělých přerušení těhotenství.

Proto jen těžko můžeme souhlasit s tvrzením, že reprodukční zdraví by mělo být v rámci rozvojové politiky prioritou. Reprodukční zdraví je důležité, ale prioritami by rozhodně i nadále měl být boj proti chudobě (v tom souhlasím s paní komisařkou), zlepšení postavení žen a plnění slibů, ke kterým se zavázaly rozvinuté země. Výběr priorit je velmi důležitý, protože nesprávný výběr priorit by mohl vést k nežádoucím opatřením. Například, usnesení standardně obsahují příklad výměny zkušeností a osvědčených postupů, ale pokud daný cíl není přiměřený, výměna zkušeností a osvědčených postupů by mohla být neúčinná, ba dokonce přímo nežádoucí.

Měli bychom si také zapamatovat, že zavádění našich norem a standardů v jiných zemích je z morálního hlediska rozporuplné. Je třeba, aby v etických otázkách země, kterým poskytujeme naši pomoc, samy rozhodovaly o tom, co je dobré a přijatelné. Neměli bychom například říci, že umělé přerušení těhotenství je dobré řešení. Protiřeklo by si to a šlo by o neodůvodněné zasahování. O protimluv by šlo proto, že ačkoli se sami snažíme o zvýšení porodnosti v Evropě, v jiných zemích bychom podporovali její omezení. O neodůvodněné zasahování by šlo proto, že nám nikdo nedal oprávnění ovlivňovat rozhodnutí jiných států v etických otázkách.

Podle mého názoru bychom se proto měli zaměřit na nerozporuplné oblasti, hlavně proto, že existuje velice mnoho oblastí, které nejsou rozporuplné, a na kterých se všichni shodneme: vzdělávání, posilnění postavení žen, ochrana mateřství, dobrá výživa, přístup ke kvalifikované zdravotnické péči a porodní péče. Na tyto oblasti se můžeme společně zaměřit, a tak zabezpečit dosažení rozvojového cíle tisíciletí č. 5.

Alain Hutchinson, jménem skupiny PSE. – (FR) Vážený pane předsedající, vážený pane úřadující předsedo Rady, vážená paní komisařko (které dnes přeji vše nejlepší k narozeninám), nebudu vycházet z textu, který jsem tu chtěl původně přečíst jménem mé skupiny, protože si myslím, že se nacházíme uprostřed obzvlášť důležitých diskusí.

Vzhledem k tomu, že se nedaří naplňovat tento rozvojový cíl tisíciletí, cíl č. 5, který je velice důležitý, protože se týká žen a jejich utrpení během těhotenství, musíme změnit náš mimořádně pokrytecký postoj a musíme přestat dělat analýzy situace v Evropě, když víme, vidíme a můžeme svědčit o tom, jaká situace je v Africe, přímo v terénu, ve vesnicích, na venkově, v buši. Dost mě pobouřilo, co právě řekl náš kolega poslanec, pan Kaczmarek, a proto jsem se rozhodl změnit své vystoupení a nebudu číst projev, který jsem si připravil. Nemůžeme tvrdit, že umělé přerušení těhotenství představuje zázračný lék na všechny problémy žen, které budou rodit, to v žádném případě! Musíme vyčlenit potřebné prostředky na to, abychom pro tyto ženy mohli zabezpečit všechno, co potřebují: vzdělávání, řádně plánované rodičovství, antikoncepci a v případě potřeby

i dobrovolné přerušení těhotenství v přiměřených podmínkách, ale to nemůže být náš hlavní cíl. V tomto Parlamentu je mimořádně těžké říci věci jasné, protože tu sedí lidé, kteří nám jménem morálky někdy i ve jménu konservatismu neustále brání přijmout příslušná opatření, účinná opatření, která by byla ve prospěch ženám žijícím v daných zemích.

Beniamino Donnici, jménem skupiny ALDE. – (IT) Vážený pane předsedající, dámy a pánové, pracovali jsme na společném návrhu usnesení o úmrtnosti matek a brali jsme v úvahu skutečnost, že jsme ještě daleko od toho, aby se nám podařilo dosáhnout rozvojového cíle tisíciletí č. 5, „snížit úmrtnost matek v průběhu let 1990 až 2015 o tři čtvrtiny“, a proto je třeba důrazná iniciativa, důrazná a konkrétní iniciativa ze strany mezinárodního společenství, kterou může zaručit jen Evropa, jejíž podstatu tvoří práva a hodnoty.

Vážíme si ubezpečení, které nám poskytli pan Jouyet a paní Ferrerová, ale je třeba, abychom rychle přešli od slov k činům. Nakonec, úmrtnost matek společně s úmrtností kojenců jsou nejdůležitějším ukazovatelem úrovně rozvoje lidství. Jak jsme už řekli, je nepřijatelné, aby v současnosti během porodů každý rok umíralo stále víc jak půl milionu žen.

Jak všichni víme, většina těchto žen žije v subsaharské Africe, kde každou minutu umírá jedna žena. Jak jsme už řekli, statistiky ukazují, že ženám v rozvinutých zemích hrozí stejné riziko jen v jedno z 3 700 případů. Zmiňované statistiky jsou ještě hrůzostrašnější, když se podíváme na povzbudivý pokrok, kterého se podařilo ve stejném časovém období dosáhnout některým zemím se střední úrovní příjmu ve východní Asii, jihovýchodní Asii, Severní Americe, Latinské Americe a v severní Africe. Tyto země jsou důkazem toho, že tuto hroznou situaci je možné překonat.

Proto podle našeho názoru, toto usnesení přichází ve správném čase, je zřetelné a komplexní, a pojmenovává strategie, kterými je možné řešit tento celosvětový naléhavý stav v oblasti zdraví, přičemž usnesení uznává, že přístup k přiměřené zdravotní péči je základním lidským právem.

Na závěr mi dovolu říci, že doufá, že si tento hodnotný kompromis dosažený mezi skupinami ve vztahu k této nesmírně bolestivé otázce získá v Parlamentě širokou podporu, a že přijetí společného usnesení bude vést všechny naše instituce a členské státy k tomu, aby zavedly konkrétní opatření, a aby poskytly přiměřené investice do infrastruktury a dopravy, do zdravotnických zařízení, odborné přípravy pro zaměstnance pracující s novými zařízeními, do vzdělávání, bezpečnosti a do politik pro emancipaci žen, aby se nám tento cíl, který je pro naši civilizaci velmi důležitý, podařilo do roku 2015 splnit.

Ewa Tomaszewska, jménem skupiny UEN. – (PL) Vážený pane předsedající, vysoká úmrtnost během perinatálního období zůstává i nadále velmi znepokojujícím jevem, který není možné zdůvodnit stavem medicínských poznatků. V době demografického kolapsu představuje snaha o zlepšení zdravotního stavu těhotných žen stále důležitější problém.

Musíme připomenout, jak vážné zmrzačení představuje pro ženu umělé přerušování těhotenství. Nemůžeme mít dilema: když budeš souhlasit se zabitím vlastního dítěte, budeš mít šanci na přežití. Snížení úmrtnosti v perinatálním období o 75 % do roku 2015 v porovnání s rokem 1990 si vyžaduje obecné zlepšení zdravotního stavu žen a zvýšení nákladů na zdravotní péči a vzdělávání zaměřené na prevenci.

Nejhorší situace je v jižní a subsaharské Africe a také v Asii. Každý rok v těchto oblastech zaplatí půl milionu žen vlastním životem za svou touhu mít dítě. V případě žen, které mají malárii nebo jsou infikované virem HIV, je kromě zdraví matky ohrožené i zdraví dítěte, protože hrozí, že i ono bude infikované. V této souvislosti musíme zdůraznit, že jedním velice důležitým negativním faktorem je chudoba, proto je třeba vyčlenit finanční prostředky pro řešení tohoto problému. Tato situace velice specificky poukazuje na hodnotu solidarity mezi lidmi. Uznání zdraví žen (zdraví budoucích matek) za prioritu a mobilizace mezinárodních sil s cílem zlepšit zdravotní péči o těhotné ženy představují velmi vážnou výzvu.

Kathalijne Maria Buitenweg, jménem skupiny Verts/ALE. – (NL) Vážený pane předsedající, poslankyně Evropského parlamentu jsem už devět let a během tohoto období jsem porodila dvě děti. Mladší má dva roky a starší téměř osm let. Samozřejmě těhotenství je vždy plné napětí, stále musíte přemýšlet o tom, jestli se vaše dítě narodí úplně zdravé, ale mohu vám upřímně říci, že ani u jednoho z těchto dvou těhotenství jsem nikdy nepřemýšlela o tom, jak to bude s mým zdravím, a jestli přežiji porod. Je to opravdu ohromný luxus!

Statistické údaje tu už byly zmiňovány. V Evropě zemře v důsledku příčin souvisejících s těhotenstvím méně než jedna z 3 800 žen. Hodnota stejného údaje je v některých afrických zemích mnohem vyšší, umírá až jedna ze 16 žen. Co se týče Nigeru, statistický údaj, který se zmiňuje pro tuto zemi, uvádí, že umírá až jedna

ze sedmi žen. Mezi důvody, které způsobují tuto situaci, patří i nebezpečná umělá přerušení těhotenství. Velice bych si přála, aby skutečnost vypadala jinak, ale a to by bylo třeba, aby nastaly změny, například by bylo třeba poskytovat ženám antikoncepci, nebo dosáhnout, aby byli muži zdrženliví. Mezi další důvody patří nedostatečná zdravotní péče, nebo její opožděné poskytnutí, a příliš velký počet bezprostředně za sebou následujících těhotenství v příliš mladém věku.

Velké rozdíly mezi situací v Evropě a ve zmiňovaných mnoha jiných zemích poukazují na skutečnost, že se vyplatí investovat do této oblasti. Je to úplně zřejmé, investice do zdravotní péče snižují úmrtnost matek. Navzdory tomu se v této oblasti dělá příliš málo. V roce 1987 zemřelo přibližně půl milionu žen během těhotenství nebo během porodu. Hodnota tohoto údaje se v roce 2008 nezměnila, a z toho jsem nejvíc zklamaná. Svůj cynismus vůbec netajím. Mám pocit, že mnohem víc pozornosti se věnuje boji proti AIDS, protože v důsledku něj umírají i muži. Povzbudila mě však slova paní komisařky Ferrerové-Waldnerové i slova pana úřadujícího předsedy Rady. Chci paní komisařce co nejsrdečněji poděkovat.

Existuje jasné propojení mezi úmrtností matek a možností svobodného rozhodování. Z výsledků nedávné studie vyplývá, že přibližně 200 milionů žen v rozvojových zemích by raději mělo méně dětí, ale polovina z nich nemá přístup k antikoncepci a k informacím o sexualitě. Výsledkem toho je 52 milionů nechtěných těhotenství ročně, což je skutečně závažný důvod ke znepokojení. Kofi Annan vyhlásil, že boj proti hladu a chudobě je už od svého začátku odsouzený na neúspěch, pokud se mezinárodnímu společenství nepodaří posilnit práva žen. My, Evropská unie, máme jedinečnou možnost posilnit snahu o dosažení stejných práv pro ženy na celém světě. Tento cíl chceme naplnit, ale pravda je, že se vyhýbáme skutečné odpovědnosti.

Proto se chci vyslovit pro jmenování evropské velvyslankyně pro práva žen. Většina tohoto Parlamentu už tuto myšlenku přivítala, o podporu chci požádat i paní komisařku. Šlo by o vrcholnou diplomatku, která by se mohla vyjadřovat ve jménu Evropské unie, nebo by mohla působit jako zprostředkovatelka v případech násilí páchaného na ženách. Předkládala by návrhy Radě ministrů a Evropské komisi a zodpovídala by se Evropskému parlamentu. Právě takovou hnací sílu potřebujeme, potřebujeme, aby někdo dohlédl na to, aby všechny naše návrhy zohledňovaly práva žen, považují to za klíčové.

Vážený pane předsedající, tento návrh jsem už představila zástupci francouzského předsednictví. Sdílel mi, že ho považuje za zajímavý. Chci se zeptat pana úřadujícího předsedy, co v tomto směru míní učinit. Zmiňovaný návrh tu mám s sebou, i jeho francouzský a německý překlad. Odevzdám mu ho a upřímně doufám, že se tento post vyslankyně pro práva žen zřídí, protože tuto hnací sílu opravdu potřebujeme, aby vyvolala skutečné změny.

Feleknas Uca, jménem skupiny GUE/NGL. – (DE) Vážený pane předsedající, vážená paní komisařko, vážený pane úřadující předsedo Rady, aktuální statistiky poukazují na to, že rozvojový cíl tisíciletí č. 5 se z celkového hlediska vůbec nedaří naplňovat, a že úmrtnost žen se v Africe a jižní Asii dokonce zvyšuje.

Každý rok zemře v důsledku těhotenství nebo porodu 536 tisíc žen. Až 99 % z těchto úmrtí připadá na rozvojové země. V Africe umírá během těhotenství nebo porodu každá šestnáctá žena. V průmyslových zemích je pravděpodobnost, že žena zemře v důsledku těhotenství nebo porodu, mnohem nižší. Nejčastějšími příčinami úmrtí je krvácení, infekce a nezákonné potraty. Přibližně 68 tisíc žen umírá každý rok v důsledku nebezpečného umělého přerušení těhotenství a milionům žen se u tohoto zákroku způsobí zranění na celý život, nebo se jinak poškodí jejich zdraví. Ve skutečnosti se 97 % ze všech nebezpečných potratů vykonává v rozvojových zemích.

Každou minutu někde na světě zemře žena v důsledku těhotenství nebo porodu. Máme morální povinnost, ale i příležitost, abychom tomu zabránili. V rozvojových zemích, zejména ve venkovských oblastech, ženy naléhavě potřebují univerzální přístup k obecné zdravotní péči, zdravotní pomoci a poradenství o těhotenství a porodu.

Vyzývám i k plánování rodičovství, včetně přístupu k účinným antikoncepčním prostředkům a k bezpečným potratům. Zlepšení reprodukčního zdraví a odstranění všech projevů diskriminace vůči ženám představují klíčové a mimořádně důležité předpoklady k dosažení rozvojových cílů tisíciletí do roku 2015.

Nils Lundgren, jménem skupiny IND/DEM. – (SV) Vážený pane předsedající, prohlášení OSN o rozvojových cílech tisíciletí si skutečně zaslouží, abychom mu my, bohatí Evropané, poskytli naši plnou podporu. Je to nejen tragédie, ale i skandál, že tak mnoho lidí žije na tomto světě v extrémní chudobě, že tak mnoho žen umírá během těhotenství a během porodu, že tak mnoho novorozenců umírá při porodu, že tak mnoho lidí nemá přístup k bezpečné antikoncepci, a že tak mnoho lidí je infikovaných virem HIV, přičemž nemají přístup k antiretrovirovým lékům.

Příčinou této hrůzostrašné situace není nedostatek zdrojů, technologie, ani medicínských poznatků. Víme, jak by se tyto věci daly řešit. Jasně to dokazuje skutečnost, že mnohé země si tyto problémy vyřešily už dávno. Jde o to, aby chudé země změnily své sociální instituce tak, aby se tyto oblasti mohly skutečně rozvíjet. V mnoha chudých zemích se už podařilo dosáhnout pokroku, například v Egyptě nebo Bangladéši.

Členské státy OSN se rozhodly pracovat na dosažení těchto cílů po důkladné analýze a po podrobných politických diskusích. Ale jde o globální problémy, které je třeba řešit na úrovni OSN.

Proč se tedy s nimi setkáváme tady, na úrovni Evropské unie? Globální otázky by se měly řešit na globální úrovni, v OSN, jejímiž členy jsou i všechny členské státy Evropské unie. Evropská unie musí řešit ty otázky, které jsou společné pro její členské státy, tj. přeshraniční otázky v rámci Evropy. Pokud chce Evropská unie snížit chudobu a tím i úmrtnost matek, měla by co nejdříve zrušit svoji zemědělskou politiku.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Tři roky jsem jako lékař – porodník působila v Africe, takže se mě tento problém dost dotýká. I během mého působení v Radě Evropy jsem byla zpravodajkou právě pro zprávu týkající se mateřství, kde se konstatovalo, že v rozvojových zemích, ale i v Evropě se mockrát ženám nedostává základní ochrany během těhotenství.

Existuje mnoho konvencí a deklarací, ať už OSN nebo ILO v souvislosti s právní ochranou žen a jejich zdraví, které nejsou dodržovány, mnohokrát neratifikovány. Co se týče základní péče v třetích zemích, celý zdravotní systém je velmi slabý. Jen 10 % afrického obyvatelstva má přístup ke zdravotním službám. I proto je úmrtnost matek velice vysoká. V Africe chybí erudovaní profesionálové, lékaři, AIDS je stále příčinou úmrtí matek. Přes protesty světové veřejnosti se ještě stále praktikuje obřízka žen.

V Asii problém mateřství zase naráží na náboženské a kastové překážky. Je tedy potřebná podpora smíšených investic, která by podporovala zdravotnictví, ale která by speciálně podporovala péči o matku a dítě, protože víme, že i úmrtnost dětí je velmi vysoká. Namísto velkých cílů navrhuji obezřetnost, ale i kontrolu těchto prostředků, které poskytujeme.

Pokud mají evropské finance sloužit jako pomoc, cíle musí být jasné, srozumitelné, soustředěné na malý počet cílů, a jen tak, pokud je budeme i kontrolovat, se dá dělat dobrá muzika.

Colm Burke (PPE-DE). – Vážený pane předsedající, od roku 2000 se nepodařilo dosáhnout žádného posunu v dosahování rozvojového cíle tisíciletí č. 5, který se týká zlepšování zdraví matek, nejhorší situace je v subsaharské Africe a v jižní Asii. Ani před rokem 2000 neexistoval v této oblasti prakticky žádný pokrok.

V září 2000 přijali světoví lídři Deklaraci tisíciletí OSN, kterou se zavázali, že jejich země se budou podílet na snižování extrémní chudoby do roku 2015 prostřednictvím naplňování rozvojových cílů tisíciletí. Statistické údaje týkající se zdraví matek, které představuje jeden z osmi rozvojových cílů tisíciletí, jsou v současnosti stejné, jaké byly před 20 lety. Během těhotenství nebo porodu umírá každý rok víc jak půl milionu žen, což znamená, že každou minutu zemře jedna žena. Až 99 % z těchto úmrtí připadá na rozvojové země. V určitých oblastech Afriky je úmrtnost až tak vysoká, že umírá každý šestnáctá žena. V nejméně rozvinutých zemích je ze sta porodů jen u 28 přítomen kvalifikovaný personál. Záměrem rozvojového cíle tisíciletí č. 5 je v průběhu let 1990 až 2015 snížit procento žen umírajících u porodu o tři čtvrtiny.

Vyzývám Radu a Komisi, aby se před setkáním na vysoké úrovni v rámci OSN o rozvojových cílech tisíciletí, které se bude konat v září v New Yorku, zaměřily především na realizaci opatření, která budou směřovat k naplnění rozvojových cílů tisíciletí, zejména rozvojového cíle tisíciletí č. 5. Do sídla OSN v New Yorku pojedou koncem tohoto měsíce jako člen delegace Výboru pro zahraniční věci Evropského parlamentu. Mám tam v úmyslu poukázat na to, jak důležité je, aby členské státy Evropské unie obnovily své závazky týkající se dosažení rozvojových cílů tisíciletí do roku 2015.

Poněvadž se momentálně z hlediska rozvojových cílů tisíciletí nacházíme v polovině cesty, je klíčové, aby členské státy Evropské unie i nadále pokračovaly směrem k stanovené hodnotě oficiální rozvojové pomoci ve výšce 0,7 % HND do roku 2015. Vzhledem k tomu, že se výška pomoci poskytované Evropskou unií snížila z 0,41 % HND v roce 2006 na 0,38 % v roce 2007 (pokles o 1,5 milionu eur), naléhavě žádám členské státy Evropské unie, aby neporušovaly závazky, které přijaly, pokud jde o poskytování finanční pomoci. Členské státy, které neplní své závazky, musí zvýšit svoji snahu v této oblasti. Vyzývám předsednictví Rady, aby šlo v tomto směru příkladem. Je třeba, aby bylo zabezpečeno přiměřené předvídatelné financování, a aby se zintenzívnila snaha v této oblasti, což nám umožní zachránit mnoho lidských životů.

Glenys Kinnock (PSE). – Vážený pane předsedající, v první řadě mi dovoluje poděkovat paní komisařce za její velmi silné a odvážné prohlášení, kterého si velice ceníme.

Panu Kaczmarekovi chci říci, že by si měl uvědomit, že 19 % úmrtí matek je způsobeno nebezpečně vykonanými potraty. Této otázce musíme rozhodně věnovat velkou pozornost, neměli bychom se tvářit, že tento problém je možné vyřešit nějakým jiným způsobem.

Když hovoříme o právech v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví, z druhé strany posloucháme, že mají problém s terminologií použitou v tomto usnesení. Prý se jim nelíbí, že jsou v textu použita slova „práva“ a „služby“. Obávám se, že tyto problémy se sémantikou by nenašly velmi dobrou odezvu u milionů truchlících dětí, jejichž matky zemřely v obrovských mukách, protože neměly žádné anestetikum, nebo u dětí, jejichž matky vykrvácely až k smrti, protože nebyla k dispozici nit, kterou by se daly udělat stehy, nebo u dětí, jejichž matky zemřely, protože neměly tři centy na to, aby si mohly koupit siran horečnatý, který by zabránil jejich smrti vykrvácením. Přesvědčte je, že záleží na tom, jaká terminologie je použita v tomto usnesení! Zkuste jim říci, že je to všechno příliš nákladné. Tyto životy jsou velmi cenné, ani jedna žena by neměla zemřít při darování nového života.

Musíme si také uvědomit, že někteří lidé mluví o tom, že skutečnost je taková, že ženy mají nízké postavení a nízkou hodnotu, a proto tuto situaci není možné změnit. To je absolutní nesmysl. Tuto situaci musíme změnit. Musíme se vypořádat s tímto misogynstvím vedoucím k utrpení a zármutku.

Žádáme, aby i předsednictví změnilo svůj přístup. Žádáme, aby přijalo opatření s cílem splnit své závazky týkající se rozvojových cílů tisíciletí. Pěkná slova, která předneslo předsednictví Evropské unie, se nám líbila, ale chceme vidět víc činů.

Když chceme splnit rozvojový cíl tisíciletí č. 5, je třeba, abychom se zaměřili na vybudování systémů zdravotnictví, a abychom poskytli finanční prostředky na řešení skutečnosti, že 40 % žen na celém světě rodí své děti bez přítomné kvalifikované pomoci. Očekáváme, že předsednictví se postaví do čela tohoto procesu. Například pomoc, kterou poskytla Francie Africe v roce 2007, byla nižší než v roce 2006. Francie si neplní své závazky. Musíme si být jisti, že předsednictví bude reflektovat na výzvu, aby konalo, a že přijme potřebné závazky do roku 2010.

Může se předsednictví vyjádřit, jestli přijme tyto rozpočtové závazky? Může tento slib i splnit? Víme, že je třeba bojovat proti úmrtnosti matek. Víme, jaké jsou s tím spojeny náklady. Bohužel víme i to, jakou cenu musíme zaplatit za to, když s tímto jevem nebojujeme.

Toomas Savi (ALDE). – Vážený pane předsedající, odsouzení používání antikoncepce a zabránění zákonnému umělému přerušení těhotenství patří mezi nejhorší zločiny proti lidskosti, hlavně vzhledem k tomu, že některé druhy antikoncepce také poskytují ochranu proti sexuálně přenosným chorobám, například proti AIDS. Ve spojení s dostatečnou sexuální výchovou zlepšují některé druhy antikoncepce i zdraví matek. Zákonné umělé přerušení těhotenství brání tomu, aby byly nechtěné děti odsouzeny k chudobě, hladu a chorobám. Když ženám odepřeme možnost svobodného rozhodnutí, vzdalujeme se od naplnění rozvojových cílů tisíciletí. Když chceme dosáhnout toho, aby se zlepšilo zdraví matek v rozvojových zemích, Evropská unie musí odsoudit pravidlo, na základě kterého nesmí být finanční pomoc poskytnutá Spojenými státy americkými využita k poskytování informací, péče a služeb souvisejících s umělým přerušením těhotenství (tzv. „gag rule“). Musíme také odsoudit zákaz používání antikoncepce, který obhajují některé církve.

Carlo Casini (PPE-DE). – (IT) Vážený pane předsedající, vážená paní komisařko, vážený pane úřadující předsedo Rady, dámy a pánové, jsme rozhodně povinni snažit se o to, aby ženy mohly plnit svoji funkci matek za optimálních zdravotních podmínek. To je úplně jasné. Proto si naděje vyjádřená v tomto smyslu v předloženém návrhu usnesení, o kterém tu dnes diskutujeme, zaslouží naši podporu.

Když však slyším, že se na mezinárodní scéně nepřiměřeně používá výraz „služby reprodukčního zdraví“, mám z toho špatný pocit. Jsme pro služby reprodukčního zdraví, ale nemůžeme připustit, aby mezi ně patřila i možnost rozhodnout se pro umělé přerušení těhotenství, v důsledku čeho by se z tragického potlačení lidských bytostí na úplném začátku jejich existence stala sociální služba.

Bez ohledu na to, jaký má každý z nás názor na právní předpisy o umělém přerušení těhotenství, myslím si, že v dokumentu o zdraví matek nesmíme zapomínat na to, že mateřství se týká dvou lidí, ne jen jedné osoby. Proto vítám skutečnost, že v kompromisním usnesení se zmiňuje deklarace i Úmluva OSN o právech dítěte, v nichž se pojem „dítěte“ vztahuje i na zatím nenarozené děti, a které vyzývají k poskytování zvláštních služeb pro matku i pro dítě.

Myslím si, že je velice správné, že se v dokumentech, které mají zaručit bezpečnost mateřství, zmiňují tyto nástroje. Měli by se v nich zmiňovat i další nástroje bojující za život zatím nenarozených dětí. Měli bychom se zaměřit na podporu a vzdělávání v oblasti úcty k životu z hlediska hospodářského, sociálního a psychologického, i z hlediska sociálního zabezpečení. Na druhé straně, pokud bychom tuto oblast zanedbali a zaměřili se jen na používání antikoncepce včetně umělého přerušování těhotenství, nikdy se nám nepodaří dosáhnout požadovaných výsledků.

Je nezpochybnitelné, že v některých zemích Evropy, například ve Francii a ve Spojeném království, je používání antikoncepce rozšířenější než v jiných, ale přesto v nich podle oficiálních statistik počet umělých přerušování těhotenství neustále roste. Chci vás, dámy a pánové, poprosit, abyste o těchto věcech chvíli pouvažovali.

Anne Van Lancker (PSE). – (NL) Vážený pane předsedající, vážená paní komisařko, vážený pane úřadující předsedo, chci paní komisařce co nejsrdečněji poděkovat za její velice energické vystoupení. Je pravda, že úmrtnost matek poukazuje na nejbolestnější nerovnost mezi ženami žijícími na severní polokouli a ženami žijícími na jižní polokouli. Je zřejmé, že mnoho našich kolegů poslanců, kteří žijí na této polokouli, to ještě stále nechápe. Pan Casini, každý rok 50 milionů žen nechtěně otěhotní, protože nemají přístup k antikoncepci, 42 milionů z nich podstupuje nebezpečné umělé přerušování těhotenství, přičemž 80 tisíc z nich v důsledku toho umírá. Taková je tvrdá skutečnost. Drtivá většina těchto žen žije v subsaharské Africe, proto neexistuje důvod, aby jim západ něco vyčítal.

Je to hanba, protože úmrtnosti matek se dá úplně zabránit, když mají ženy přístup ke zdravotní péči a k sexuálnímu a reprodukčnímu zdraví. Podle Světové zdravotnické organizace představují roční náklady na poskytování základní zdravotní péče 34 EUR na jednu osobu. Tato meta by byla dosažitelná, kdyby vedle příslibů samotných rozvojových zemí vyčlenila Evropská unie 15 % rozvojové pomoci na zdravotní péči včetně na sexuální a reprodukční zdraví. Právě v tom však ve skutečnosti spočívá celý problém. V posledních letech se investice členských států do zdravotní péče neustále snižují. Rozpočty na podporu plánovaného rodičovství se od roku 1994 snížily téměř na polovinu. Dokonce i v Evropském rozvojovém fondu jsou na zdravotní péči vyčleněny sotva 4 % na rozdíl od 30 %, které jsou vyčleněny na infrastrukturu a rozpočtovou podporu. Proto je zřejmé, že nastal čas, aby se slova vyčleněná Radou a přísliby vyslovenými Komisí proměnily na konkrétní projekty, například bychom mohli podmínit rozpočtovou podporu dosažením jasných výsledků, pokud jde o rozvojový cíl tisíciletí č. 5 a o záchranu životů žen v Africe.

Sophia in 't Veld (ALDE). – (NL) Vážený pane předsedající, budu upřímná. Je pro mne těžké přednést souvislý projev po tom, co jsem si vyslechla od pánů, kteří sedí na tamté straně Parlamentu. Jde o problematiku, která ve mně vyvolává ty nehlubší city, i proto, že jsem žena, poněvadž se to týká i mne a dalších žen v tomto zasedacím sále. Nakonec problém, o kterém diskutujeme, není jen medicínský, ani jen finanční (ačkoli jsem vděčná za poskytnuté záruky týkající se zvýšeného financování), jde tu o sociální problém. Jde o problém, který se týká postoje společnosti k ženám, té společnosti, která ještě stále na celém světě vnímá ženy jako druhořadé občany.

Pokud mám být upřímná, nechce se mi ani věřit, že tito dva poslanci řekli to, co řekli, když vědí, že to každý rok bude stát životy půl milionu žen. Tomu se nedá uvěřit. Na světě není ani jedna žena, která by si přála potrat, ani jedna! Když však žena nemá na výběr, musí mít aspoň možnost, aby se potrat vykonal bezpečně a zákonně. Ženy na to mají právo. Mimochodem, velmi mě těší, že tento přístup podporuje i Rada Evropy. Pokud toto právo ženám nepřiznáme, budeme tu jen ronit krokodýlí slzy. Proto všechny poslance tohoto Parlamentu vyzývám, aby hlasovali pro pozměňující a doplňující návrh, který odsuzuje pravidlo, na základě kterého nesmí být finanční pomoc poskytnuta Spojenými státy americkými využita na poskytování informací, péče a služeb souvisejících s umělým přerušováním těhotenství (tzv. „gag rule“), a aby hlasovali i pro pozměňující a doplňující návrh odsuzující zákaz používání kondomů, který prosazuje Vatikán, protože (a nyní to řeknu jednoduše tak, jak to je) tyto dvě věci jsou přímo zodpovědné za miliony úmrtí, a proto je tento Parlament musí odsoudit.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Vážený pane předsedající, naše politiky zaměřené na zdraví matek v rozvojových zemích nejsou úspěšné. Vidíme to i podle dnešní rozpravy, protože pokud jde o snížení hrůz žen, které umírají během těhotenství a během porodu, nepodařilo se nám dosáhnout žádného pokroku. Když zemře žena během porodu v Irsku, vyvolá to pobouření a následuje úplné medicínské vyšetřování, vzhledem k tomu, že tato situace je velmi zřídka. Jsem velmi vděčná, že je to tak, ale i tak je to šokující. V rozvojových zemích zemře při porodu každá šestnáctá žena, to je skutečně hrozná statistika. Zatímco si tu my v pohodlí diskutujeme, v afrických vesnicích žijí těhotné ženy, které vědí, že jejich život je ohrožen, že se nemusí dožít narození jejich dítěte a že se možná nebudou moci postarat o své ostatní děti.

Zdraví matek je součástí celkového zdraví, které zahrnuje i přístup k výživě, otázka potravinové bezpečnosti je tedy důležitá. Ale dovoluji, abychom se vyjádřili i o další otázce, která tu dnes ještě nebyla zmíněna. Děkuji paní komisařce za její vyjádření o tom, že je třeba poskytovat odbornou přípravu zdravotnickým pracovníkům. Je třeba vyškolen velké množství pracovníků, ale budme upřímní, rozvinutý svět bere vyškolené pracovníky z Afriky, aby se o nás starali tady, ve Spojených státech amerických a Evropské unii, to si musíme upřímně přiznat. My si můžeme těmto pracovníkům dovolit zaplatit a oni chtějí přijít a pracovat, ale pravda je taková, že tyto rozvojové země okrádáme o jejich vlastní vyškolené lidi. Byla bych ráda, kdyby jste se k tomu vyjádřili ve svých závěrečných vystoupeních.

Problematika, o které tu diskutujeme, s sebou přináší bolest, utrpení a úmrtí. Už jsem zmiňovala děti, které po smrti matky zůstávají osamocené. V Indii jsme těsně před Vánocemi v rámci delegace pro vztahy s Indií byly svědky velice užitečného projektu financovaného Evropskou unií. V rámci tohoto projektu lektori školili ženy žijící na vesnicích (poněvadž tu nepůsobí žádní kvalifikovaní lékaři ani zdravotní sestry) o tom, jak bojovat proti úmrtnosti kojenců. Tento velmi malý projekt je mimořádně úspěšný, protože je založen na přístupu zdola nahoru. Možná bychom mohli vytvořit podobný program, založený na stejných zásadách, který by se zaměřoval na řešení úmrtnosti matek, přičemž si samozřejmě uvědomujeme, že zmiňované, dobře vzdělané a kvalifikované pracovníky všichni potřebujeme.

Neena Gill (PSE). – Vážený pane předsedající, těší mě, že se v tomto Parlamentě koná rozprava o rozvojovém cíli tisíciletí č. 5, protože i právě v tuto chvíli někde na světě umírá žena při snaze porodit nový život. Navzdory tomu, jak je to šokující, jak jsme už měli možnost slyšet, dosavadní pokrok v otázce tohoto rozvojového cíle tisíciletí je zanedbatelný. Jde o jediný rozvojový cíl tisíciletí, kde se nám nepodařilo dosáhnout zlepšení situace, v některých regionech se situace v této oblasti dokonce zhoršila.

Někdo by mohl tvrdit, že této otázce se věnuje tak malá pozornost proto, že se týká žena, a také proto, že k 99 % úmrtí dochází v rozvojových zemích. Tento problém představuje jednu z oblastí, kde je sociální nerovnost ve světě nejviditelnější. Přestože uznávám osobní zánícení paní komisařky, myslím si, že Evropská unie postupuje v této oblasti jen velmi pomalu.

Proto se chci Komise a Rady zeptat, co chtějí udělat pro to, aby bylo k dispozici víc finančních prostředků, a aby se tato rozpočtová položka nesnižovala. Při pohledu na kapitolu 4, kde se obvykle upřednostňují krátkodobé krize a přírodní pohromy, musíme zabezpečit, aby byla tato otázka považovaná za prioritu nejen v rámci Evropské unie, ale i na mezinárodní scéně. Chci Komisi a členské státy požádat, aby opakovaně podrobně prošetřily způsob, jakým jsou tyto programy realizovány, s cílem zabezpečit, aby kvalitu těchto osmi programů nezhoršovaly nekvalitní služby, korupce a nedostatek zodpovědnosti, což jsou důvody, které v některých zemích způsobily, že se nám v této oblasti nepodařilo dosáhnout pokroku. Potřebujeme především dobře promyšlené programy.

Jak už řekla i paní McGuinnessová, v Indii jsme viděli projekt, který měl k dispozici jen velmi málo finančních prostředků na zabezpečení dvou mobilních telefonů a jen dvoudenního školení pro kontaktní osobu, jejíž úlohou bylo rozpoznat znaky nebezpečí během těhotenství a v poporodním období. Tyto věci společně s osvětou, velmi základní osobní hygienou a skutečností, že si ženy převarily vodu před jejím použitím, znamenaly rozdíl mezi životem a smrtí. Proto už v tomto roce, který OSN nazvala Rokem opatření k dosažení rozvojových cílů tisíciletí, nesmíme nečinně přešlapovat na místě. Musíme zabezpečit, aby zanikly tyto tragické rozdíly, které existují mezi bohatým a chudým světem.

Edite Estrela (PSE). – (PT) Vážený pane předsedající, vážená paní komisařko, líbilo se mi vaše vystoupení. Vaše diagnóza byla správná a přednesla jste i konkrétní opatření. Potřebujeme akční plány, finanční pomoc a posouzení výsledků. Potřebujeme tedy méně slov a víc činů! Musíme také doběhnout, co jsme zmeškali, protože v rozvojových zemích každoročně umírá obrovské množství žen v důsledku nedostatku informací a nedostatečného přístupu k sexuálnímu a reprodukčnímu zdraví. Statistické údaje, které máme k dispozici, nejsou jen čísla, jde o rodinné tragédie, jde o děti, z kterých se stávají sirotci, jde o lidi, kteří umírají, ačkoli jsme je mohli zachránit. Není pravda, že když víme, že se ve světě dějí takové tragédie, musíme o tom přemýšlet a nemůžeme v noci spát?

Sexuální a reprodukční zdraví musí být prioritou. Je politováníhodné, že někteří lidé se snaží zúžit sexuální a reprodukční zdraví jen na potraty. Je však důležité, aby bylo umělé přerušování těhotenství nejen výjimečné, ale aby také bylo vykonávané zákonně a bezpečně, protože jen tak můžeme bojovat proti nezákonným potratům. Všechny ženy na všech světadílech mají právo na přístup k sexuálnímu a reprodukčnímu zdraví. Bez práva na sexuální a reprodukční zdraví nemůže existovat rodová rovnost. Je nezbytné, aby Rada a Komise přijaly přiměřená opatření.

Françoise Castex (PSE). – (FR) Vážený pane předsedající, vážená paní komisařko, vážený pane úřadující předsedo Rady, dámy a pánové, neúspěšná realizace pátého rozvojového cíle tisíciletí se týká nás všech, protože ztělesňuje skutečnost, že se nám nedaří pokročit s emancipací žen ve světě. Shodujeme se v tom, že tato otázka by se měla stát hlavním politickým cílem, protože tíží naše svědomí. Měli bychom však mít odvahu říci, že tisíce žen jsou obětmi nevšímavosti, zanedbávání a nesprávné informovanosti. O zanedbávání mluvím proto, že většina z 500 tisíc případů úmrtí matek by se dalo zabránit prostřednictvím prevence a základní zdravotní péče. Například distribucí impregnovaných sítí na moskyty bychom mohli zabránit smrtelným případům malárie tisíců žen. O nevšímavosti jsem hovořila proto, že velmi často se stává, že děvčata a ženy nemají přístup k základnímu vzdělání, které by jim umožnilo přečíst si jednoduchá zdravotní a hygienická doporučení a porozumět jim. Ostatně jsem také zmiňovala nesprávnou informovanost. Jde o určitou konzervativní představu o náboženství a tradici, která ještě stále udržuje ženy ve stavu nepřijatelné závislosti. Vdávají se velice mladé, jejich těhotenství následují za sebou v krátkých časových intervalech, a co se týče ženské antikoncepce, existuje ještě mnoho věcí, které jsou tabu. Proto jednáme, sítě parlamentních zástupců z Evropy a Afriky pro obyvatelstvo v rozvojových zemích spolupracují v rámci Populačního fondu OSN (UNFPA). Zasazujeme se o zdraví, reprodukci a o to, aby žena sama rozhodovala o svém těhotenství. Kromě toho, vedle nezbytné finanční podpory určené k dosažení těchto cílů, se musíme zaměřit i na změnu postojů a postavení žen. Takový je klíčový politický cíl z hlediska rozvoje všech těchto zemí.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Vážená paní komisařko, blahopřeji vám k vašemu stanovisku. Problematika zdraví matek souvisí s mnoha jinými oblastmi. Na jedné straně jde o systém sociálního zabezpečení, který se vztahuje na péči o mateřství obecně. Zdraví, psychický a fyzický stav nejen matek, ale i jejich dětí, závisí na způsobu, jakým jsou tyto dva systémy sladěny. Po třetí, mateřství je velice úzce propojené s demografickými problémy v jednotlivých zemích. Obecně se ví, že jde o vážný problém.

Část problémů souvisejících se zdravím matek se týká financování. Měli bychom jednotlivé země vyzvat, aby vyčlenily dostatek finančních zdrojů pro ty, kterým se nemůže poskytnout pomoc, aby bylo možné snížit úmrtnost prvorodiček a novorozenců, a abychom mohli uplatnit potřebnou prevenci, protože každý život je dar. Měli bychom přijmout opatření, která ženám umožní využívat co nejvíc zdravotních a sociálních služeb.

Ochrana mateřství závisí i na finančním ohodnocení zdravotnického personálu na porodních odděleních. Jde o problém, který se vyskytuje v mnoha zemích, včetně zemí Evropské unie. Musíme tento problém vyřešit.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Evropský parlament začal diskusi o motivačním opatření, tzv. modré kartě, kterou chce Komise přilákat vysoce kvalifikované odborníky z třetích zemí na trh práce Evropské unie. Nyní členské státy žádáme, aby se nesnažily získat kvalifikované pracovníky z citlivých odvětví rozvojových zemí (vzdělávání a zdravotnictví), ačkoli některé členské státy, včetně Spojeného království, na to nejsou připraveny. Jednou rukou tedy dáváme a druhou bereme! Když nalákáme odborníky ze sektoru zdravotnictví, který už nyní trpí nedostatkem pracovních sil, ohrozíme tím zdravotní stav žen i všech členů společnosti obecně, a způsobíme tím jen jeho další zhoršení. Měli bychom zabezpečit, aby si právní normy, které přijímáme, neprotiřečily, a aby byly naše politiky v souladu s našimi zásadami.

Proinsias De Rossa (PSE). – Vážený pane předsedající, chci se zapojit do této diskuse, abych v první řadě poděkoval Radě za akční plán, který přijala v červnu, ale především chci přivítat velice otevřené vystoupení paní komisařky Ferrerové-Waldnerové.

Je šokující a skandální, že se nám nedaří úspěšně realizovat tento rozvojový cíl tisíciletí, a že jsme od roku 2000 nedosáhli žádného pokroku, a dokonce jsme žádného pokroku nedosáhli ani za posledních dvacet let. Zbytečně zemřely miliony žen a desítky milionů dětí se staly sirotky.

Víme, co způsobuje tato úmrtí, a víme také, jak jim zabránit. Máme zdroje i vědomosti k tomu, abychom jim zabránili, ale přesto tak nečiníme. Proč? Proč se nám nedaří? Zdá se mi, že připouštíme, aby odpůrci, kteří mají k této problematice morální výhrady, blokovali pokrok. Musíme se prosadit navzdory těmto odpůrcům, kteří neustále zužují tuto problematiku jen na otázku potratu a poskytování kondomů. Proč by měl někdo považovat kondom za nástroj zla? Odporuje to mysl i zdravému rozumu!

Naléhavě žádám osoby zodpovědné za přijímání rozhodnutí, aby svá rozhodnutí prosadili, aby nebrali ohled na odpůrce, kteří mají k této problematice morální výhrady, a aby dále pokračovali.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – Vážený pane předsedající, dovoluji mi, abych se stručně zamyslel nad touto problematikou, ve které je třeba zohlednit politické, psychologické, fyzické i morální aspekty, a proto je tato

problematika velmi složitá. Když paní Kinnočková hovoří o tom, že této straně se nelíbí ani samotné slovo „služba“, dovolím si odporovat. Existuje velice mnoho „služeb“, ale jedna z nich je velmi rozporuplná – umělé přerušování těhotenství. Myslím si, že poslanci sedící po mé pravé straně by to chtěli zakrýt velmi libozvučným pojmenováním, používají například pojem „reprodukční zdraví“. Myslím si, že znáte stanovisko většina poslanců z oné strany Parlamentu, ale existuje velmi velké množství jiných „služeb“, které chcete schválit, používat a podporovat, nakolik je to jen finančně možné. Doufám, že to sníží poměr úmrtí v těch ostatních případech, o kterých jsme dnes diskutovali. Takže toto obvinění není velmi správné, když víme, že určité morální problémy se vztahují jen na jednu „službu“.

Catherine Stihler (PSE). – Vážený pane předsedající, myslím si, že skutečnost, že každou minutu umře u porodu jedna žena, je šokující a skandální. Porod, jak už řekla i paní komisařka, je přece jedna z nejpřirozenějších věcí. Stejně tak i skutečnost, že se nám nedaří úspěšně realizovat tento rozvojový cíl tisíciletí, a že nedokážeme pomoci nejzranitelnějším ženám a dětem na světě, je zahanbuující.

Chci požádat francouzské předsednictví i Komisi, aby Parlamentu předložily zprávu o tom, jaká rozhodnutí byla přijata na zasedání v New Yorku, které se bude konat na konci tohoto měsíce, a aby se osobně zasadily o to, aby prioritou v nejbližších týdnech bylo zabezpečení změny, nejen na úrovni členských států, ale i na mezinárodní úrovni, a aby se tato otázka dostala na čelní místo v rámci politického programu.

Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady. – (FR) Vážený pane předsedající, dámy a pánové, nebudu znovu opakovat, co tak procítěně řekla paní komisařka, navzdory tomu, že se plně ztotožňuji s jejími názory na tento skandál, kterému musíme čelit. Proto Rada vypracovala akční program. Je pravda, že nyní nemáme dost času na to, abychom o něm začal podrobně hovořit, ale je třeba říci, že je ambiciózní. Nebudu se k tomu opět vracet.

Chci jasně prohlásit, že předsednictví bude v příslušných oblastech považovat podporu a ochranu práv žen za prioritu. Náš program se týká především přípravy usměrnění pro boj proti násilí vůči ženám, které budou využity jako opatření Evropské unie na mezinárodní scéně a koncem tohoto měsíce i v OSN na setkáních na vysoké úrovni o rozvojových potřebách Afriky v rámci rozvojových cílů tisíciletí. Máme i iniciativu o postavení žen v ozbrojených konfliktech, jejichž cílem je lépe zohledňovat zvláštní situaci žen na místech, kde Evropská unie uplatňuje vnější bezpečnostní a obranné politiky. Předsednictví a Holandsko se ujaly iniciativy s cílem prosadit na valném shromáždění OSN novou iniciativu o násilí páchaném na ženách. Když jsem zmínil naše vnitrostátní stanovisko, ačkoli tu v této chvíli zastupuji Radu, dovolu mi říci, že vítáme, když se všechny členské státy připojí k této rezoluci v rámci OSN. Ostatně v prosinci 2008 se bude konat fórum pro mimovládní organizace o postavení žen.

Co se týče zdraví matek a s tím souvisejících vyjádření, které tu dnes zazněly, chápu zanícení a rozhořčení vás všech, kteří jste na tento problém poukazovali, zejména pokud jde o propojení s virem HIV. Mohu vám říci, že Evropská unie poskytne globálnímu fondu pro boj proti AIDS finanční prostředky ve výši 91 milionů eur za rok 2007, což znamená, že v tomto roce přispěje Evropská unie do tohoto fondu nejvyšší sumou ze všech dárců.

Co se týče připomínek paní Kinnočkové, která si jako zanícená Evropanka jistě nemůže zaměřovat předsednictví Rady s národním státem (jinak by nebyla osobou, za kterou ji považuji), chci říci, že pokud jde o rozpočtové závazky Evropské unie, finanční objemy poskytnuté Francii se v roce 2008 zvýší. Pokud mám být přesný, výška finančních prostředků vyčleněných na oblast zdraví se v roce 2008 v porovnání s rokem 2006 zvýšila z 820 milionů eur na 930 milionů eur. Myslím si, že toto není vhodné místo, abychom se zabývali našimi obvyklými souboji.

Dovolte, abych se vyjádřil trochu osobněji. Potom, co jsem si vylechl tuto rozpravu, musím říci, že předsednictví velice pozorně prozkoumá návrh paní Buitenwegové, který mi odevzdala. Za předsednictví mohu říci, že bych byl velmi rád, kdyby boj proti chudobě šel ruku v ruce se snahou o zlepšení postavení žen a snahou o dodržování práv žen v každé zemi. Velmi bych vítal určitý zásah v případech, kdy je systematicky ohrožované zdraví žen. Byl bych rád, kdybychom měli potřebné zdroje, všechny potřebné zdroje, abychom tento skandál zákonně a bezpečně vyřešili. Proto musíme být vždy ochotni poskytnout všechny tyto zdroje, bez ohledu na naše přesvědčení.

Musíme v tomto směru pokračovat, když chceme s konečnou platností vyřešit tento skutečný skandál, který se týká situace žen, zejména v nejchudších zemích. V důsledku toho je nezbytné, abychom dospěli k dohodě, opakují, bez ohledu na naše přesvědčení. Za předsednictví mohu říci, že jsme se rozhodli jednat, zejména v Africe, přičemž využijeme všechny finanční zdroje, které máme k dispozici.

Benita Ferrero-Waldner, *členka Komise*. – Vážený pane předsedající, měli jsme možnost slyšet několik velmi důležitých vyjádření. Tato otázka je emocionální a existují na ni různé názory. Myslím si, že bychom se měli vrátit k akčnímu programu, který byl přijat na mezinárodní konferenci o obyvatelstvu a rozvoji v Káhiře. V tomto akčním programu se jasně uvádí, že je třeba dodržovat vnitrostátní právní rámce. V každém případě odmítáme umělá přerušování těhotenství vykonávaná pod nátlakem, vynucené sterilizace, vraždy kojenců i ostatní činy, u kterých dochází k porušování lidských práv, a které zjevně nejsou v souladu s touto politikou.

Zároveň je velmi důležité, abychom chápali, že s porodem se spojují určité komplikace. Jak řekla paní Buitenwegová, v našich zemích je situace luxusní, ale v těchto ostatních zemích tomu tak není. Zásada svobodného výběru by proto měla tvořit základ tohoto akčního programu, jehož cílem je zabezpečit obecný přístup k plné paletě bezpečných a spolehlivých metod plánovaného rodičovství, které je samozřejmě prioritou, a k službám v oblasti reprodukčního zdraví, které nejsou protizákonné.

Základním cílem by mělo být pomoci jednotlivcům a párům, aby se sami rozhodovali, a aby dosahovali své reprodukční cíle, přičemž jim musíme v plné míře umožnit, aby mohli uplatňovat své právo mít děti na základě vlastního rozhodnutí. Toho musíme dosáhnout.

V žádném případě nebudeme umělé přerušování těhotenství podporovat jako jednu z metod plánovaného rodičovství. Vlády se zaniceně zabývají vlivem nebezpečných potratů na zdraví, který způsobuje obavy z hlediska veřejného zdraví, protože tyto potraty se vykonávají, měli jsme možnost slyšet, kolik žen v důsledku nich umírá. Vlády se také snaží snížit zdroje potřebné na umělé přerušování těhotenství prostřednictvím lepších služeb v oblasti plánovaného rodičovství. Pokud umělé přerušování těhotenství není v rozporu se zákonem, mělo by být bezpečné, a mělo by tvořit součást komplexní služby v oblasti reprodukčního zdraví. To je nejdůležitější.

Na druhé straně je pravda, že systémy zdravotní péče by měly být lepší, protože jsou slabé. Snažíme se je posílit vyškolením většího počtu zdravotního personálu a prostřednictvím systému zdravotního pojištění, což je iniciativa francouzského předsednictví.

Je pravda, že v posledních letech bylo vynaloženo mnoho finančních prostředků například na boj proti HIV/AIDS, ale bohužel stále více žen je v Africe infikováno virem HIV: ve skupině děvčat ve věku od 16 do 24 let je HIV pozitivní každé čtvrté děvče. Je to hrozné. Komise si to uvědomuje a prostřednictvím globálního fondu povzbuzuje iniciativy, aby byly víc zaměřeny na ženy, a aby víc zohledňovaly rodové hledisko.

Ostatně co se týče otázky migrace, je možné, že se neubírá správným směrem. Tento takzvaný „odliv mozků“ představuje jednu z otázek, kterými se budeme muset zabývat při řešení migrace jako celku. Tato problematika má pozitivní i negativní stránky, bude třeba, abychom mezi nimi našli správnou rovnováhu.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN DOS SANTOS

místopředseda

Předsedající. – Dostal jsem šest návrhů usnesení⁽¹⁾, předložených v souladu s článkem 130 odst. 2 zasedacího pořádku.

Rozprava byla ukončena.

Hlasování se uskuteční zítra.

Písemná prohlášení (článek 142)

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), *písemně*. – (RO) Evropská unie se zavázala, že dosáhne rozvojových cílů tisíciletí, mezi které patří například snížení úmrtnosti matek o 75 % do roku 2015.

Ačkoli z celkového hlediska jsou země Evropské unie na dobré cestě, v oblasti zdraví matek jsme zaznamenali jen malý pokrok. Evropská komise vyvinula vícero iniciativ zaměřených k dosažení rozvojového cíle tisíciletí č. 5. V rámci těchto iniciativ Komise vyčlenila finanční prostředky na reformu systémů zdravotnictví s cílem zlepšit kvalitu předporodních a poporodních služeb a zabezpečit lepší přístup k těmto službám. Komise také poskytla podporu výzkumu v oblasti reprodukční medicíny a zaměřila se i na odbornou přípravu zdravotního personálu.

⁽¹⁾ Viz zápis.

Charta o zdravotnických systémech a o zvyšování jejich výkonnosti, přijatá v Tallinu v červnu 2008, představuje další významný pokrok. Přesto existují rozvinuté země, například Francie, Velká Británie nebo Holandsko, které mají velmi nízkou míru úmrtnosti. Pro ně bude těžké dosáhnout cíl snížit úmrtnost o 75 %, poněvadž tuto změnu je možné dosáhnout pomaleji než v zemích s vyšší mírou úmrtnosti matek. Co se týče dosaženého pokroku, existují také rozdíly mezi jednotlivými členskými státy Evropské unie, a dokonce i rozdíly mezi regiony v jednotlivých zemích.

Proto pokud chceme dosáhnout cíle stanoveného na rok 2015, musíme prosadit výraznou modernizaci zdravotnických systémů v Evropě, se zvláštním důrazem na výzkum zaměřený na zlepšení předporodních a poporodních služeb a také na účinnou zdravotní výchovu a plánované rodičovství.

Monica Maria Iacob-Ridzi (PPE-DE), písemně. – (RO) Evropská unie rozhodně podporuje rozvojové cíle tisíciletí přijaté Organizací spojených národů, prostřednictvím kterých byly stanoveny cíle, které se mají dosáhnout do roku 2015 v oblasti míru, bezpečnosti, rozvoje, veřejné správy a lidských práv.

Hlavní příčina, která vede k nárůstu míry úmrtnosti na celosvětové úrovni, je nedostatek kvalifikovaných pracovníků, kteří pomáhají matkám během těhotenství a porodu. Tuto situaci musíme napravit tak, že vyčleníme dostatek finančních prostředků pro nerozvinuté země, jednak na odbornou přípravu specializovaného personálu a jednak na zdravotnické vybavení.

Co se týče Rumunska, v oblasti zlepšení zdraví matek je naším cílem snížit míru úmrtnosti na 10 úmrtí matek ze 100 tisíc porodů do roku 2015 a zabezpečit univerzální přístup ke zdravotní péči.

V současnosti je v Rumunsku negativní přirozený přírůstek obyvatelstva, přičemž míra úmrtnosti je 12 %. Prostřednictvím informačních programů a programů sociální pomoci, prostřednictvím služeb zaměřených na matku a dítě a prostřednictvím další finanční podpory od Evropské unie musíme zabezpečit, aby porodnost opět začala stoupat, a aby Rumunsko zachovávalo demografickou strategii Evropské unie.

15. (otázky Komisi)

Předsedající. – Dalším bodem programu je doba vyhrazená pro otázky (B6-0457/2008).

Následující otázky byly předloženy Komisi.

První část

Otázka č. 35, kterou pokládá **Stavros Arnautakis** (H-0546/08)

Předmět: Potravinová krize v EU a ochrana evropských spotřebitelů

Rozhodla Komise o mimořádných opatřeních na účinnou ochranu spotřebitelů po opakovaných potravinových krizích v Evropě?

Androulla Vassiliou, členka Komise. – (EL) Vážený pane předsedající, nejprve bych chtěla poděkovat panu Arnautakisovi za jeho otázku o stále aktuálním problému potravinové bezpečnosti.

Komise má k dispozici mnoho prostředků na zajištění ochrany spotřebitelů a evropských občanů před možnou potravinovou krizí. Za prvé, Komise zajišťuje včasné a souběžné varování příslušných orgánů ve všech 27 členských státech prostřednictvím Systému rychlého varování pro potraviny a krmiva (RASFF).

Za druhé, Potravinový a veterinární úřad Komise (FVO) provádí systematické kontroly v členských státech a třetích zemích.

Za třetí, Komise pozorně zkoumá všechny informace získané prostřednictvím Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA), mezinárodních médií nebo jiných zdrojů.

Tam, kde je to zapotřebí, zejména pokud potraviny nebo krmiva mohou vážně ohrozit veřejné zdraví a není možné tomuto riziku účinně čelit na úrovni členského státu, Komise přijímá nezbytná opatření na úrovni EU.

Například, v případě ukrajinského slunečnicového oleje kontaminovaného minerálním olejem dostal systém RASFF dne 23. dubna 2008 od příslušných francouzských orgánů upozornění, které dostaly také všechny členské státy. Komise prostřednictvím systému RASFF okamžitě upozornila na tento incident ostatní členské státy a 10. června 2008 vydala rozhodnutí 2008/433/ES, kterým se stanoví zvláštní podmínky pro dovoz

slunečnicového oleje pocházejícího nebo zasílaného z Ukrajiny vzhledem k riziku jeho kontaminace minerálním olejem. Bylo zahájeno vyšetřování, jehož cílem je lokalizovat zdroj kontaminace.

Navíc, systém vystopovatelnosti, který byl zaveden nařízením (ES) č. 178/2002, známějším spíše jako nařízení o všeobecném potravinovém právu, umožňuje cíleně a důsledně stáhnout výrobek z oběhu, poskytovat přiměřené informace spotřebitelům a provozovatelům potravinářských podniků, vyhodnotit rizika a předcházet zbytečným přerušením obchodu.

Komise zároveň systematicky prověřuje schopnost příslušných kontrolních orgánů členských států zajistit dodržování právních předpisů v oblasti potravin v rámci EU, jakož i mimo ni.

Například v Malajsii Potravinový a veterinární úřad Komise zjistil vážné problémy s plněním požadavků na vývoz výrobků z ryb. V EU Komise okamžitě reagovala zákazem dovozu ryb z Malajsie. To je jen jeden z mnoha příkladů, jak se Komisi daří účinně chránit spotřebitele a předcházet potravinové krizi.

Komise se proto domnívá, že její existující právní předpisy poskytují potřebný mechanismus na účinné zvládání potravinových krizí a účinnou ochranu spotřebitele.

Zároveň se však snažíme zajistit neustálé zlepšování komunikačních kanálů a spolupráce s členskými státy v této oblasti. Například připravujeme směrnice pro používání systému RASFF, které Komise už brzy přijme.

Stavros Arnautakis, autor. – (EL) Děkuji vám za odpověď, paní komisařko. Dovolte mi, abych uvedl, že evropští spotřebitelé v současnosti prožívají ztrátu důvěry. Jejich důvěra je otřesena.

Proto potřebujeme vědět, jaké kroky ohledně informování spotřebitelů je z pohledu Komise třeba podniknout. Samozřejmě je možné, že všechno, o čem jste mluvila, děláte správně a zasloužíte si poblahopřát. V Řecku jsme však například měli ukrajinský slunečnicový olej, jehož část konzumovala polovina řeckých obyvatel. Jak je možné chránit spotřebitele a jaké kroky v této oblasti zamýšlíte podniknout?

Androulla Vassiliou, členka Komise. – (EL) Dovolte mi, abych zdůraznila, že rostoucí neklid, který tento problém vyvolává, a varování, jež přicházejí prostřednictvím systému RASFF, jsou důkazem, že tento systém opravdu funguje.

V případě Řecka a ukrajinského slunečnicového oleje bylo skutečně dne 23. dubna 2008 vydáno všeobecné varování, že tento kontaminovaný slunečnicový olej je na trhu EU. Dne 5. května 2008, kdy švýcarské orgány poslaly zvláštní varování našemu zdejšímu středisku, že tento slunečnicový olej směřuje, kromě jiných míst, do Řecka, Itálie a Turecka, řecké orgány provedly potřebné vyšetřování a začaly nám podávat informace a stahovat tyto výrobky z oběhu.

Chci však zdůraznit, že bychom neměli zaměňovat opatření, jejichž přijímání je pravomocí Evropské komise, s povinnostmi členských států, protože ty jsou vnitrostátními záležitostmi.

Samozřejmě se mě zeptáte, zda jsou prováděny nějaké kontroly. Ano, jsou. Služba Potravinového a veterinárního úřadu FVO, která pravidelně navštěvuje jednotlivé členské státy, kontroluje, zda příslušná oddělení fungují, vyhledává jakékoli nedostatky a upozorňuje na ně členské státy. Totéž se pochopitelně děje jak v Řecku, tak v jiných státech.

Mairead McGuinness (PPE-DE). Vážená paní komisařko, EU udělala velký kus práce na svém systému „od vidlí po vidličku“ a spotřebitelé by mu měli důvěřovat, ale s tím souvisí také otázka, co s ochranou výrobců v rámci EU. Nevěřím tomu, že jsme stejně přísní při dovážení potravinových výrobcích jako při domácích. Například mimo Evropskou unii povolujeme používání látek, které v rámci Unie zakazujeme, a s novými právními předpisy o přípravcích na ochranu rostlin to budeme stále častěji dělat v oblasti produkce obilovin. Mohla bych vás, paní komisařko, požádat, abyste se zabývali těmito konkrétními obavami, protože se může stát, že budeme v Evropě konzumovat potraviny, které se v rámci Evropské unie nesmějí vyrábět?

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Ráda bych se zeptala, co je to potravinová krize. Je možné za potravinovou krizi považovat výskyt nebezpečného potravinového výrobku na trhu EU? V tom případě bychom mohli hovořit o hračkové krizi, když víme, že jsou v prodeji hračky nesplňující požadavky na bezpečnost, jakož i celá škála dalších nebezpečných výrobků. Jak můžeme definovat potravinovou krizi? Mohli bychom takto nazvat neustálý růst cen potravin, který postihuje všechny spotřebitele?

Androulla Vassiliou, členka Komise. – Dovolte mi začít druhou otázkou a odpovědět, že pokud na trhu najdeme nekvalitní zboží, nemůžeme to nazývat potravinovou krizí. Potravinovou krizí by se to mohlo stát

v případě, že necháme toto zboží volně šířit v rámci Evropské unie. Potom bychom mohli mít krizi, protože bychom mohli ohrozit zdraví našich občanů.

Ale pomocí systému, který máme k dispozici a který využíváme velmi opatrně a zodpovědně, se snažíme těmto krizím předcházet. Potravinovou krizi se nám podařilo odvrátit při mnoha (i nedávných) příležitostech.

Co se týká kontroly výrobků a potravin vyráběných mimo Evropské unie, musím říci, že od svých obchodních partnerů vyžadujeme, aby potraviny vyráběné u nich kontrolovali stejným způsobem, jako to děláme my.

Proto jsem zmínila například Malajsii, kam jsme poslali kontrolu Potravinového a veterinárního úřadu FVO, která zjistila, že tam systém opravdu nefunguje správně a zakázali jsme dovoz ryb z Malajsie. Totéž se stalo v případě hovězího masa z Brazílie a v mnoha jiných případech z Bangladéše.

Takže pokud naši partneři chtějí vyvázet potraviny do Evropské unie, požadujeme od nich, aby dodržovali hygienické předpisy, které platí v rámci Unie.

Předsedající. – Otázka č. 36, kterou pokládá **Bilyana Ilieva Raeva** (H-0548/08)

Předmět: Bezpečnost silničního provozu

Počet mrtvých a zraněných při dopravních nehodách na silnicích je velkým humanitárním, zdravotním, ekologickým, finančním, sociálním a demografickým problémem. Navíc náklady vyvolané těmito tragédiemi mají mnoho negativních dopadů na kvalitu života, udržitelný rozvoj a globální oteplování.

V této souvislosti je třeba rozvinout politiku, která by členské státy motivovala k tomu, aby udržely počet obětí dopravních nehod na úrovni nepřevyšující průměr EU.

Přijme Komise rozhodnější opatření, například ve formě právních předpisů Společenství, které by rozšířily stávající společné normy, především zavedením společného ukazatele limitu dopravních nehod v EU, který by členské státy striktně dodržovaly?

Jaké jsou vyhlídky Komise při zkoumání možnosti stanovit společný přístup týkající se dohledu, kontroly a sankcí na území EU? Můžeme doufat, že budoucí společná politika Evropské unie v oblasti bezpečnosti silničního provozu povede také ke společné politice v oblasti práce dopravní policie, což by vedlo ke zlepšení kvality kontroly a monitorování bezpečnosti silničního provozu?

Jacques Barrot, místopředseda Komise. – (FR) Vážený pane předsedající, poněvadž se pan Tajani zdržel na zasedání Rady ministrů, rád zodpovím otázku, kterou předložila paní Raevová, zejména proto, že téma této otázky se mě osobně velmi dotýká a je mému srdci blízké.

V roce 2001 si Evropská unie stanovila cíl snížit do roku 2010 počet obětí dopravních nehod na polovinu. Tento cíl byl uznán Evropským parlamentem i Radou. V roce 2003 se jím zabýval Evropský akční program pro bezpečnost silničního provozu, který stanovil 60 opatření, zaměřených na přesvědčování účastníků silničního provozu, aby se chovali rozumněji, na zvyšování bezpečnosti vozidel pomocí technických zlepšení, zlepšování silniční infrastruktury, zvyšování bezpečnosti nákladní dopravy, zlepšování péče o oběti nehod a na přípravu analýzy údajů o nehodách. Komise stanovila vícero výkonných ukazatelů monitorování změny situace v bezpečnosti silničního provozu: počet obětí na milion obyvatel, míra používání bezpečnostních pásů a přileb, počet a procentuální podíl účastníků dopravních nehod pod vlivem alkoholu, počet a procentuální podíl řidičů překračujících maximální povolenou rychlost.

Co se týká právních předpisů Společenství, zmínil bych novou směrnici o řidičském oprávnění, která byla přijata Evropským parlamentem a Radou dne 20. prosince 2006. Cílem této směrnice bylo zvýšení bezpečnosti silničního provozu pro mladé řidiče a ulehčit volný pohyb občanů v rámci Evropské unie. Máme také směrnici o řízení bezpečnosti silniční infrastruktury, přijatou v prvním čtení v červnu 2008. Dále máme návrh směrnice o kontrole dopravních přestupků, předložený Komisí v roce 2008, o němž se v současnosti jedná v Evropském parlamentu a v Radě.

Komise se také snaží podporovat co nejširší výměnu osvědčených postupů v oblasti bezpečnosti silničního provozu mezi členskými státy. Součástí výzvy na předkládání návrhů je účast Komise na financování kampaní na bezpečnost silničního provozu a inovativních projektů v této oblasti, které se týkají vícera členských států.

Komise podobným způsobem poskytuje finanční podporu výzkumnému plánu na projekty, které by mohly rozšířit poznatky v určitých oblastech a umožnit přípravu budoucích legislativních návrhů na spolehlivém

vědeckém základě. Jedním z příkladů je projekt DRUID (Řízení pod vlivem drog, alkoholu a léků), přičemž boj proti řízení vozidel pod vlivem psychoaktivních látek se stává prioritou v nových členských státech. Nakonec, paní Raevová, se v současnosti připravuje nový evropský akční program na období let 2010 – 2020. Tento akční program bude předmětem veřejné diskuse začátkem roku 2009 a potom projde procesem přijímání Komisí.

To byly informace, které chtěl pan Tajani poskytnout v rámci odpovědi na vaši otázku.

Bilyana Ilieva Raeva, autorka. – (BG) Vážená paní komisařko, jsem moc ráda, že vám mohu poblahopřát k úsilí, které jste v posledních letech vynaložila ve funkci komisařky zodpovědné za dopravu v Evropské unii. Moc vám děkuji také za prezentaci přehledu společné evropské politiky v oblasti bezpečnosti silničního provozu.

Přesně tam směřuje otázka, kterou bych chtěla položit: „V souvislosti s tím, že jsou vypracovány ukazatele a Evropská komise zjevně vyvíjí velmi vážnou iniciativu v oblasti bezpečnosti silničního provozu v Evropě, jakým způsobem je zajištěna kontrola plnění těchto ukazatelů a jaká je skutečná záruka, že se nám v Evropě sníží počet smrtelných případů minimálně o 50 %?“ Protože pro zemi jako Bulharsko je tento ukazatel příliš vysoký. V Evropě rozhodně potřebujeme sankce pro případ nedodržení těchto požadavků.

Jacques Barrot, místopředseda Komise. – (FR) Vážený pane předsedající, vážená paní poslankyně, dohled, kontrola a tresty za přestupky patří samozřejmě do pravomoci členských států.

Chtěl bych vám však připomenout, že dne 21. října 2003 Komise přijala doporučení o vymáhání právních předpisů v oblasti bezpečnosti silničního provozu, které určuje osvědčené postupy kontroly dopravních přestupků, a především bych rád uvedl, že můžeme hodnotit každý členský stát v rámci Evropského dne bezpečnosti silničního provozu. Toto hodnocení zvýrazní úspěchy některých členských států a slabé stránky jiných. Domnívám se, že Evropský den bezpečnosti silničního provozu je výborným způsobem, jak vnést trochu světla do činnosti jednotlivých členských států.

Pravdou je, a vy na to správně poukazujete, že jsme nedosáhli očekávaných výsledků. Máme mnoho obav o naplnění cíle, kterým bylo snížit počet obětí na polovinu do roku 2010. Je možné, že v následujícím víceletém programu, který bude zahrnovat desetileté období, dále zvýšíme nátlak na členské státy.

Vážený pane předsedající, zároveň bych rád využil příležitosti a zmínil, jaký význam přikládáme hlasování o směrnici, která umožní trestat přestupky způsobené motoristy v jiných než jejich domovských státech. Beztestnost řidičů, kteří nedodržují předpisy, když jsou v jiném než domovském členském státě, je v současnosti příliš velká a myslím si, že tato směrnice bude dobrým prostředkem, jak přimět evropské občany k tomu, aby se na silnicích chovali lépe.

Děkuji vám za tuto otázku. Víím, že můj nástupce, pan Tajani, je také velmi zaangažovaný v problematice bezpečnosti silničního provozu a mohu vám říci, že jakékoli vaše návrhy a aktivity nám pomohou zastavit tuto strašnou pohromu.

Předsedající. – Otázka č. 37 se nebere v potaz z důvodu nepřítomnosti autora.

Druhá část

Otázka č. 38, kterou pokládá **Emmanouil Angelakos** (H-0525/08)

Předmět: Informování a vzdělávání mladých spotřebitelů

Faktem je, že mladí a dospívající lidé tvoří významnou část spotřebitelů na trhu zboží a služeb. Mladí spotřebitelé jsou bombardováni nezdědkami zavádějícími reklamními kampaněmi, které propagují školní pomůcky, hry, oblečení, potraviny, nápoje, audiovizuální produkty atd.

Připravuje Komise, vedle programu evropského diáře Europa Diary, který už probíhá, celoevropskou kampaň informování a vzdělávání mladých lidí v spotřebitelském věku o těchto záležitostech, které se jich dotýkají, a jaké metody a prostředky použije k organizaci takovéto iniciativy? Jaké metody, zejména vzhledem k spotřebitelské hodnotící tabulce, Komise použije na zpracování získaných údajů o mladých lidech v spotřebitelském věku a jak se k nim příslušné informace dostanou?

Meglena Kuneva, členka Komise. – Vážený pane předsedající, Komise vítá zájem, který projevil vážený pan poslanec, a ráda by upřela jeho pozornost na skutečnost, že platné právní předpisy Společenství o právech spotřebitelů už nyní poskytují mladým lidem značnou ochranu. Například, cílem směrnice o nekalých

obchodních praktikách je ochrana spotřebitelů, včetně mladých lidí, před praktikami, které poškozují jejich hospodářské zájmy, jako je zavádějící reklama nebo agresivní praktiky. Při posuzování nekalých obchodních praktik je věnována zvláštní pozornost zranitelným skupinám spotřebitelů, mezi něž patří i mladší občané. Směrnice obsahuje i černou listinu obchodních praktik, které jsou za každých okolností zakázány v rámci celé EU. V celé Evropské unii je například zakázáno, aby reklama obsahovala přímou výzvu dětem ke koupi výrobků.

V září 2008 Komise odstartuje komunikační internetovou kampaň k směrnici o nekalých obchodních praktikách. Tato směrnice je poměrně nová a je zacílena také na mladé lidi. Kampaň bude využívat vlastní internetové stránky obsahující animace, ilustrace a kvízy, aby problematiku nekalých obchodních praktik vysvětlila zajímavějším a interaktivním způsobem. Na upoutání pozornosti spotřebitelů budou na některých významných spotřebitelských internetových stránkách zveřejňovány reklamní bannery a falešné reklamy. Budou tam portály pro zvláštní kategorie spotřebitelů, jako jsou mladí lidé, virtuální společenství, hudební internetové stránky a blogy. Informace budou kolovat po internetu v průběhu jednoho měsíce a i když je těžké předpovědět, jak dlouho údaje na partnerských internetových stránkách zůstanou, očekáváme, že tyto informace budou na internetu přístupné minimálně několik měsíců.

Internetová stránka věnovaná nekalým obchodním praktikám, která se nyní připravuje, bude spotřebitelům sloužit po dobu neurčitou. Komise v současnosti nemá v úmyslu spustit zvláštní celoevropskou kampaň informování a vzdělávání mladých spotřebitelů. Kromě projektu evropského diáře Europa Diary však připravuje internetový nástroj vzdělávání spotřebitelů s názvem Dolceta, který obsahuje vyučovací modul zaměřený na učitele základních a středních škol.

Co se týká spotřebitelské hodnotící tabulky, v nynějším stadiu naše údaje nerozlišují mezi jednotlivými skupinami spotřebitelů. Je proto vyloučeno, aby tyto tabulky konkrétně oslovily všechny trhy nebo všechny možné typy spotřebitelů. Avšak tam, kde máme k dispozici specifické údaje o mladších spotřebitelích, například studentech, jako jsou průzkumy Eurobarometru, budeme publikovat údaje pro tuto skupinu.

Emmanouíl Angelakas, autor. – (EL) Vážený pane předsedající, paní komisařko, děkuji vám za úplnou a podrobnou odpověď. Je velmi upokojující a potěšující, že tato kampaň startuje na internetu už teď, v září.

Dovolte mi položit doplňující otázku: „Uvažuje Komise o zákazu televizních reklam zacílených na děti, jako to provedli ve vícero členských státech, kde jsou některé dětské televizní reklamy zakázány do určité denní hodiny, tuším do 22:00 nebo 23:00, do kdy děti obvykle sledují televizi?“

Meglana Kuneva, členka Komise. – Tato informace je dobře známá i mému GR, ale to skutečně patří spíš do působnosti mé kolegyně, paní komisařky Viviane Redingové, protože se to týká i svobodného přístupu k informacím, a to plně spadá do rozsahu působnosti jejího GR.

Mohu vám říci jen tolik, že máme směrnici o televizi bez hranic, která se zabývá těmito problémy a máme černou listinu v směrnici o nekalých obchodních praktikách. Nástroj, jakým je černá listina, máme na to, abychom mohli, pokud vznikne potřeba a máme dost důkazů, určitou praxi přidat na černou listinu, když se shodneme, že se musíme na tuto praxi zaměřit a zakázat ji v celé Evropě. Takovýto zásah musí být pochopitelně podložen důkazy. Takže jsme si plně vědomi tohoto problému.

Toto není přímo součástí problematiky nekalých obchodních praktik, ale jsme připraveni se na to podívat, pokud se objeví praktiky, o nichž se budeme domnívat, že si zaslouží zařazení na černou nebo šedou listinu a paní komisařka Redingová dělá všechno pro to, aby byla směrnice o televizi bez hranic využívána při řešení takovýchto otázek.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) 55 % reklam na potraviny v televizi nabízí nezdravé potravinové výrobky. 80 % dětí požaduje od svých rodičů ke snídani přesně tytéž značky potravin, které viděly v televizních reklamách. Zeptala bych se: „Neměla by Evropská unie přesměrovat svoji pozornost od reklam, které si zadávají výrobci? Nedokázali bychom najít způsob, jak přesvědčit výrobce, aby vyráběli a následně propagovali zdravější potravinářské výrobky?“

Meglana Kuneva, členka Komise. – Domnívám se, že výrobce mohou k výrobě zdravých potravin dotlačit nástroje trhu. Pokud tu je požadavek trhu, výrobci na ni budou muset reagovat. My můžeme říct, co by výrobci měli vyrábět, ale to není přesně ten způsob, kterým by Komise měla řešit tento problém. My můžeme zajistit, aby byly plně srozumitelné informace stoprocentně dostupné. Komise se velmi snaží o to, abychom měli přiměřené informace o potravinových výrobcích.

Tvrdíte, že některé reklamy jsou nepravdivé nebo vystavují děti nebezpečí. Pokud se například o výrobku tvrdí, že vás může vyléčit, případně díky němu hned omládnete o 10 let, což samozřejmě není možné, potom je to v mé působnosti a já bych to mohla řešit pomocí směrnice o nekalých obchodních praktikách. V ostatních případech, když hovoříte o potravinách z hlediska zdravé výživy, opět bych vám připomněla, že je to součást kompetencí paní komisařky Vassiliouové. Ona odvádí výbornou práci ve snaze o dosažení správného označování potravin, což spotřebitelům umožňuje vybírat si podle vlastního uvážení. Naším cílem jsou dobře informovaní spotřebitelé a jejich povědomí o otázkách trhu můžeme zvýšit prostřednictvím vzdělávací kampaně, do které je významně zapojeno i moje GR.

Předsedající. – Otázka č. 39, kterou pokládá **Marie Panayotopoulos-Cassiotou** (H-0530/08)

Předmět: Ochrana a vzdělávání spotřebitelů

Politika v oblasti vzdělávání je ve velké míře zodpovědností členských států. Produkty vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního vzdělávání jsou však předmětem obchodu, zejména přeshraničního obchodu, a tedy se spotřebitelů týkají. Může proto Komise uvést, jaká evropská politika je připravována na ochranu spotřebitelů v oblasti kvality a cen takovýchto produktů?

Meglana Kuneva, členka Komise. – Komise nemá pravomoc určovat ceny nebo vymezovat kvalitu vzdělávacích produktů. Jinak však považuji tuto otázku za celkem relevantní. Spotřebitele při nákupu vzdělávacích produktů chrání právní předpisy EU před zavádějícími nebo agresivními praktikami.

Podle směrnice o nekalých obchodních praktikách, o níž jsem právě hovořila, obchodníci nesmějí zavádět spotřebitele nepravdivými nebo klamavými informacemi, například o výhodách výrobku, očekávaných výsledcích při jeho používání, případně o výsledcích skutečněných testů nebo kontrol.

Směrnice také obsahuje černou listinu praktik, které jsou zakázány za všech okolností: tvrzení, že výrobek byl schválen nebo odsouhlasen veřejným nebo soukromým orgánem (jako například prohlašování, že vzdělávací kniha byla schválena ministerstvem školství, pokud to není pravda) je úplně zakázáno v celé EU.

Navíc, obchodníci musejí poskytnout spotřebitelům všechny informace potřebné k informovanému rozhodnutí. Komise například obdržela stížnost na kurzy, které sbylo možné koupit na internetové stránce v anglickém jazyce, ale dodány byly v jazyce jiném. To, že spotřebitel nedostal informaci o jazyce použitém v kurzech, lze považovat za zavádějící praxi. Samozřejmě je věcí vnitrostátních orgánů a soudů, které zodpovídají za prosazování směrnice o nekalých obchodních praktikách, aby ve shodě se zásadami volného pohybu zakotvenými ve Smlouvě o ES a ve shodě s evropským právem, určily pro každý případ zvlášť, které informace jsou důležité.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou, autorka. – (EL) Děkuji paní komisařce za odpověď. Spotřebitele znepokojuje odchylka mezi cenou a kvalitou výrobku. Nemluvím o určování cen, ale o stanovení vztahu mezi cenou a výrobkem na základě konkurence a též o přesunu vzdělávacích produktů z jednoho členského státu do druhého a o přeshraniční ochraně spotřebitelů.

Máte nějaké informace o přeshraniční ochraně při přesunu vzdělávacích produktů z jednoho členského státu do druhého?

Meglana Kuneva, členka Komise. – Co se týká přeshraničních problémů s výukovými materiály, máme zřízena evropská spotřebitelská střediska, jejichž práce je založena na nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele a která jsou dobrými velvyslanci práv spotřebitelů v celé Evropě.

V případě přeshraničního sporu mezi spotřebitelem a poskytovatelem vzdělávací služby, knihy nebo materiálu, se spotřebitel může obrátit na spotřebitelské středisko. Pokud spotřebitel problém nedokáže vyřešit přímo, spotřebitelské středisko v jeho zemi mu může pomoci dosáhnout uspokojivého řešení zemi původu vzdělávací služby nebo materiálu.

Nemám s sebou úplný seznam všech možných zkušeností a případů v jednotlivých členských státech, ale mohu vám říci, že se tato evropská spotřebitelská střediska setkávají několikrát do roka. Je to už velmi rozšířená a kvalitní síť a většina center je velmi aktivních a schopných řešit problémy, s nimiž spotřebitelé přicházejí.

Protože se otázka týká oblasti vzdělávání, je možné centra požádat o informaci, jakým způsobem takové problémy řeší. Základní princip je však stejný a toto nařízení funguje opravdu dobře.

Paul Rübiger (PPE-DE). – (DE) Zajímalo by mě, jak ve skutečnosti situace s internetovým vyučováním vypadá. Pokud jde o stížnosti, mohla by Komise zřídit internetovou stránku se seznamem institucí poskytujících distanční vzdělávání, které jsou spojeny s problémy, aby v tom byla větší transparentnost?

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Znovu tu máme problém, když se mnoho lidí ptá, kde je evropská přidaná hodnota. Evropská unie bezpochyby není zodpovědná za oblast vzdělávání, ale jsme zodpovědní za otázky zajištění kvality a ochrany spotřebitelů. Na tom sa taktéž shodneme. Nebylo by možné, aby v kontextu všeobecné informační činnosti Komise tu byly úplně záměrně označeny za příjemce školy a případně i nižší úrovně vzdělávání? Pomocí projektů a soutěží můžeme ukázat, jak tu Evropa poskytuje přidanou hodnotu. Možná bychom tím (i v souvislosti s předcházející otázkou) mohli k tomuto problému přitáhnout pozornost mladých lidí.

Meglena Kuneva, členka Komise. – Plně a s radostí uznávám hodnotu vašich návrhů a vašeho vstupu. Kdybych mohla začít svou odpověď trochu zešíroka, ráda bych řekla, jsme ve stadiu dotváření vnitřního trhu, který je skutečným základem Unie. Zatím je však trh velmi orientovaný na podnikání a na získávání vhodných podmínek na podnikání, a tak je to správné. Nyní ale potřebujeme doplnit vnitřní trh druhou fází, v níž se budou spotřebitelé cítit všude stejně vítaní a stejně dobře chránění. To je spotřebitelská politika pro 21. století.

S velkým potěšením vás informuji o tom, že vzdělávání zaměřené na posílení pozice spotřebitelů je prvním a úplně základním pilířem strategie spotřebitelské politiky pro léta 2007 – 2015. Nemohu vám k tomu v této chvíli povědět více, ale máme nástroje jako Evropský díář, který je přesně zacílen na náctileté, a máme projekt Dolceta, který doplňuje vzdělávání učitelů, ale velmi se spoléháme také na úsilí členských států.

Musíme na tuto politiku pohlížet z hlediska subsidiarity. Některé země jsou ochotny více investovat do vzdělávání spotřebitelů a podporovat celkové úsilí Komise. Napsala jsem všem příslušným ministrům a požádala je o podporu, protože jsme v opravdu rozhodující fázi vytváření spotřebitelského trhu, který by stejně dobře fungoval v celé Evropě.

V budoucnosti budeme více hovořit o tom, jak se spotřebitelé cítí na tomto vnitřním trhu. To je jedna z úplně zásadních poznámek. Další je, že se musíme stížnostmi spotřebitelů zabývat ve stále širším záběru. V Evropské komisi nemáme společnou základnu pro řešení stížností spotřebitelů. Podobně jako vy, i my dostáváme mnoho stížností z vašich volebních obvodů, přičemž některé jsou Komisi přesouvány z Parlamentu, ale my si potřebujeme vybudovat systém, jak s těmito stížnostmi zacházet. Komise nemůže nahrazovat činnost ombudsmana nebo členského státu, ale pokud existuje přetrvávající problém v některé oblasti spotřebitelské politiky, musíme ho řešit, i cestou právních předpisů.

Existují dobré příklady toho, že stížnosti spotřebitelů mohou skutečně změnit základní směřování spotřebitelské politiky. V této chvíli se snažíme sbírat takové informace pomocí žebříčku spotřebitelských trhů. První žebříčku spotřebitelských trhů vyšlo začátkem tohoto roku. Máme zvláštní ukazatel: stížnosti spotřebitelů. Porovnáváme členské státy, abychom viděli, kolik stížností řeší a v kterých oblastech. Dychtivě očekávám informace z členských států pro následující vydání žebříčků spotřebitelských trhů začátkem příštího roku. Takto krok za krokem, postupujeme směrem k jednotnému vnitřnímu trhu pro občany.

Předsedající. – Otázka č. 40, kterou pokládá **Giovanna Corda (H-0545/08)**

Předmět: Stížnosti spotřebitelů na elektronický obchod

Výsledky nedávného průzkumu evropských spotřebitelských středisek odhalily mimořádně velký počet sporů v souvislosti s nákupy přes internet (2 583 sporů a 8 834 stížností za rok 2007).

Neuvažuje Komise, vzhledem k exponenciálnímu růstu elektronického obchodu, o tom, že by rozběhla informační kampaně, které by spotřebitele vystříhaly rizik této nové formy obchodu a o stanovení naléhavých a účinných postupů řešení takovýchto přeshraničních sporů, zejména v nejčastějších případech, tedy při nedodání výrobků nebo dodání neuspokojivých výrobků?

Meglena Kuneva, členka Komise. – Tato otázka se týká internetu, což je velmi důležitá věc. Internet představuje pro spotřebitele nesmírné možnosti. Umožňuje jim přístup k lepším informacím a zvětšuje velikost trhu, na kterém se pohybují, když jim nabízí přístup k několika poskytovatelům a větší možnost výběru.

Už 150 milionů občanů EU, což je třetina našeho obyvatelstva, nakupuje přes internet. Rychlému růstu počtu občanů EU, kteří nakupují přes internet, však neodpovídá růst počtu lidí, kteří tímto způsobem nakupují v zahraničí.

To ukazuje, že Komise postupuje správně, když řeší tento problém, související s důvěrou spotřebitelů, pomocí informačních opatření. Je třeba zmínit například internetovou uživatelskou příručku, kterou připravuje Komise. Vydána bude do konce roku 2008. V návaznosti na tuto příručku bychom mohli zvážit vypracování směrnice o tom, jak aplikovat právní předpisy o nekalých obchodních praktikách na podobné praktiky, objevující se na internetu.

Dalším nástrojem, o kterém jsme už mluvili, je projekt Dolceta, zaměřený na vzdělávání spotřebitelů, například v oblasti prodeje na dálku a odškodnění spotřebitelů. Vzdělávání mladých spotřebitelů, kteří jsou obzvláště aktivní na internetu, je nesmírně důležité. Spotřebitelský zápisník s rekordní distribucí 2,8 milionu kopií (a tato informace by mohla být zajímavá i pro pana Angelakase) ve více než 18 000 školách v tomto roce, obsahuje i informace o používání internetu a přeshraniční nápravě.

Ve Strategii spotřebitelské politiky na léta 2007 – 2013 jsou aktivity spojené s informováním spotřebitelů považovány za součást její priority, kterou jsou informovanější a vzdělanější spotřebitelé. Hlavními nástroji, které v rámci toho používá Evropská komise k informování občanů a zainteresovaných stran o spotřebitelské politice, je internetová stránka, newsletter *Hlas spotřebitele* (*Consumer Voice*) a informační kampaně. Elektronický obchod je hlavním tématem kampaně v některých novějších členských státech.

Co se týká druhé otázky o prosazování právních norem a nápravy, Komise je hluboce přesvědčena, že pokud má vnitřní trh fungovat, evropští spotřebitelé musejí věřit, že dokážou prosadit svá práva a dosáhnout nápravy v celé Evropské unii. Stížnosti týkající se elektronického obchodu, včetně stížností na nedodání výrobků nebo dodání neuspokojivých výrobků, lze řešit v rámci existujícího systému nápravy v EU, který jsme už pro evropské spotřebitele vytvořili. Tento systém zahrnuje síť evropských spotřebitelských středisek, dvě doporučení Komise o alternativním řešení sporů, nedávno přijatou směrnicí o mediaci a nařízení, které stanoví evropský postup řízení s nízkou hodnotou sporu.

Komise v současnosti zároveň zvažuje, zda je potřebná iniciativa EU v otázce kolektivní nápravy a pokud ano, jaký druh iniciativy by to měl být. Jsem úplně přesvědčená, že novým tržištěm je obrazovka monitoru.

Giovanna Corda, autorka. – (FR) Vážený pane předsedající, paní komisařko, částečně jste již zodpověděla otázku, kterou se chystám položit, o problémech, které zažíváme při nakupování.

Postupy jsou zdlouhavé, komplikované a nákladné. Utrpěné škody jsou mimořádně velké, protože často postihují ty, kteří mezi námi nejvíce znevýhodnění.

Když je tu právní vakuum, myslíte si, že evropská spotřebitelská střediska mají prostředky na to, aby se místo postižených spotřebitelů zapojili do těchto postupů, zřejmě kolektivně, ale také individuálně?

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Je to jednoduše otázka toho, abychom se do budoucnosti snažili o možnost transparentního informování o stížnostech. Pokud se přeshraniční operace budou opakovat, získají k tomu přístup i soudy a orgány prokuratury. Domníváte se, že je možné vytvořit v této oblasti databázi?

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Vážená paní komisařko, ve svém vystoupení jste velmi přesvědčivě hovořila o rozšiřování elektronického obchodu a já jsem si celkem jistý, že toto rozšiřování probíhá mnohem rychleji ve starších státech EU. Rád bych se zeptal, co se dělá pro podporu elektronického obchodu v členských státech, které vstoupili do Evropské unie ve 21. století, jakým způsobem jsou chráněna práva spotřebitelů a jaká opatření jsou připravována k vyrovnání rozdílů v této oblasti. Ešte jedna otázka týkající se zneužívání: „Vyskytují se případy zneužívání častěji ve starších nebo v nových členských státech?“

Meglana Kuneva, členka Komise. – Návrh, aby evropská spotřebitelská střediska zastupovaly na soudech evropské spotřebitele, je myšlenka, jíž se budeme věnovat ve svém oznámení o kolektivní nápravě před koncem roku. Zatím se snažím, abychom si před přijetím konečného návrhu zachovali otevřenou mysl a názorovou rozmanitost.

Opravdu potřebujeme mít ucelený obraz a využít všechny nástroje, které máme k dispozici, včetně směrnice o soudních nařízeních, což je též jeden z nástrojů, které můžeme použít napříč evropskými hranicemi.

Úplně souhlasím s návrhem na vytvoření databáze a důrazně to podporuji. Potřebujeme to na přípravu lepších politik a lepších právních předpisů.

Jsem pevně přesvědčená, že všechny naše návrhy právních norem nebo společná opatření k prosazování práva musejí být podloženy důkazy.

Zároveň budu pokračovat v opatřeních na prosazování práva ve všech 27 zemích, teda v zásadách do takových případů, jako jsou letenky nebo vyzváněcí tóny. Internetové stránky jsou zpravidla velmi dobrými klienty při takovémto typu přeshraničních zásahů na prosazování práva.

Každá země je iná. Potřebujeme mít vysokou míru připojení k širokopásmovému internetu a zvýšit procentuální podíl obyvatel, využívajících libovolné z nástrojů elektronického obchodu, kterým je obvykle internet. Domnívám se také, že tuto míru připojení můžeme zvýšit pomocí kohezní politiky, regionální politiky a Kohezního fondu. Nové členské státy budou mít jedinečnou příležitost dosáhnout starší státy skutečně rychle a občas se také vyhnout našim minulým chybám. Potřebují rychlé změny.

Pokud budete mít dobré a cílené právní předpisy, plně harmonizované ve všech členských státech, bude to mít obrovský vliv na zvýšení důvěry spotřebitelů, jakož i úrovně spotřeby ve všech členských státech. Elektronický obchod je jedním z nástrojů na dosažení lepších podmínek i větší možnosti výběru. Není to jen tržní nástroj, ale také velmi důležitý demokratický nástroj.

Předsedající. – Otázka č. 42, kterou pokládá **Colm Burke** (H-0537/08)

Předmět: Žebříček výsledků pro vnitřní trh

Plné uplatnění právních předpisů vnitřního trhu přináší výhody spotřebitelům i průmyslu v celé EU. Žebříček výsledků pro vnitřní trh je účinným způsobem zobrazení relativní úspěšnosti členských států při uplatňování těchto právních předpisů. Jaký postup v této souvislosti navrhuje Komise na oznámení úplných výsledků žebříčku spotřebitelům a průmyslu?

Charlie McCreevy, člen Komise. – Vážený pane předsedající, děkuji váženému poslanci za jeho pozitivní poznámky o žebříčku výsledků pro vnitřní trh. Souhlasím, že je nutné o žebříčku výsledků široce informovat. Všechna vydání žebříčku jsou k dispozici na evropské internetové stránce. Papírové verze dostala stálá zastoupení členských států a zastoupení Komise v hlavních městech 27 členských států. Kopie navíc kolovaly jak po dalších institucích EU, tak i po vnitrostátních orgánech. Po zveřejnění každého žebříčku je vydána tisková zpráva v 21 jazycích a výsledky jsou oznámeny na tiskové konferenci, čímž je zajištěna snadná dostupnost i pro národní média.

Colm Burke, autor. – Pane komisaři, děkuji vám za odpověď na tuto otázku. Vítám práci, realizovanou v této oblasti, která se dotýká celkového vnímání Evropské unie v členských státech.

V Irsku jsme měli vážné problémy během diskuse o Lisabonské smlouvě, protože kdykoli se objeví něco negativního, máme sklony obviňovat z toho Evropskou unii. Mohu uvést jeden typický příklad oblasti, z níž nemáme žádnou odezvu: Příklad členského státu, který nedokázal reagovat na směrnici Evropské unie. V okrese Wicklow, v mé oblasti Cromane, se asi před osmi lety stal případ, kdy na základě směrnice byly k dispozici evropské prostředky pro irskou vládu, ale nic se nedělo a výsledkem je, že 50 rodin nyní nemůže vykonávat svoji běžnou práci při sběru mušlí. Místní noviny z toho obvinily Evropskou unii. Nemáme možnost nápravy ...

(řečník byl přerušen předsedajícím)

Charlie McCreevy, člen Komise. – Máme k dispozici celou řadu nástrojů proti pozdnímu transponování směrnic, kterým sa zabývá především žebříček výsledků EU. Pokud členské země mají nadále zpoždění s transponováním, potom samozřejmě máme k dispozici nejvyšší sankci, postoupení případu dále. Tomu všemu se však snažíme předcházet tímto postupem: pokud má členský stát problémy s transponováním směrnice, organizujeme setkání s jeho zástupci, připravujeme semináře a pokoušíme se řešit konkrétní otázky a těžkosti, které mohou mít. Děláme vše pro to, abychom zkusili a dosáhli co nejrychlejšího rozběhnutí transponování.

Souhlasím s vyjádřením pana Burka, že toto se nestává pouze v Irsku, ale i v dalších zemích EU. Zaregistrovali jsme snahu každé vlády přivlastnit si zásluhy za věci, které se podařily, ai když je Evropa mohla inspirovat, nebo jejich původní nápad přišel z Evropy. Jsem si jistý, že každý z nás, kdo pracoval v irském parlamentu nebo v irské vládě, se často provinil stejně. Ale když se stane cokoli negativního, co má nějakým způsobem evropské směřování, samozřejmě obviňujeme Evropu. Souhlasím proto s panem Burkem, že by mělo být více kladných ohlasů na dobré věci, které tady v Evropě děláme.

Když členský stát nejedná v některé konkrétní oblasti, přijímáme příslušná opatření, ale pokud je to možné, snažíme se těmto problémům předcházet přesvědčováním členských států, aby si své záležitosti daly co nejdříve do pořádku.

Předsedající. – Otázka č. 43, kterou pokládá **Jim Higgins** (H-0539/08)

Předmět: Bankovní sektor v pohraničních oblastech

Může Komise uvést, zda bude prošetřovat otázku dodatečných poplatků za použití bankomatů, debetních a kreditních karet, v pohraničních oblastech, zejména ve světle skutečnosti, že mnohé banky působí na obou stranách hranice mezi Severním Irskem a Irskou republikou?

Charlie McCreevy, člen Komise. – Uživatelé debetních a kreditních karet se v pohraničních oblastech mohou setkat se třemi kategoriemi poplatků, spojených s použitím karty. Jsou to: běžné poplatky za použití karet bez ohledu na zeměpisnou oblast nebo členský stát; poplatky za převedení měny, pokud platba probíhá mezi členskými státy používajícími rozdílnou měnu, například euro a libru; a za třetí, poplatky na místě prodeje při výběru hotovosti z bankomatu.

Pokud jde o první kategorii, tedy běžné poplatky pro uživatele karet, které jsou regulovány na evropské úrovni při platbách v eurech: podle nařízení (ES) č. 2560/2001 o přeshraničních platbách v eurech, při přeshraniční platbě v eurech mezi dvěma členskými státy by poplatky vybírané za takovou platbu měly být stejné, jako jsou poplatky za tutéž platbu v eurech v členském státě, kde byla karta vydána. Zároveň platí, že toto nařízení se netýká plateb kartami, náležícím k účtům v jiných měnách než je euro, například v librách.

Při platbě v eurech mezi členským státem v eurozóně, jako je Irsko, a členským státem mimo eurozóny, jako je Spojené království, mohou být vyžadovány dodatečné poplatky za převedení měny, pokud jde o platby kartami. Směrnice o platebních službách upravuje podmínky, za jakých má být poskytováno převedení měny. Ještě ji musí začít uplatňovat členské státy.

Ostatně, platby kartou mohou podléhat také přírážce v místě prodeje nebo dodatečnému poplatku při výběru hotovosti z bankomatu v soukromém vlastnictví. Otázka zavádění přírážek nebo poskytování slev na daný platební nástroj je podle evropských právních předpisů věcí obchodního rozhodnutí. Zároveň však nic nebrání členským státům v zákazu nebo omezení takových přírážek. To výslovně potvrzuje již zmíněná směrnice o platebních službách na vnitřním trhu.

Komise proto nemá právní základ na zásah v oblasti dodatečných poplatků v přeshraničních platebních službách ve Spojeném království a Irsku. Komise se však domnívá, že konkurence na obou stranách hranice udrží výši poplatků na rozumné úrovni. Pokud by tržní subjekty zmenšily nebo omezily konkurenci, příslušné vnitrostátní orgány by měly zasáhnout v nejlepším zájmu občanů.

Jim Higgins, autor. – Pan komisař je stejně dobře informován jako já o irské situaci, kde 18 000 pracujících denně překračuje hranici z jedné jurisdikce do druhé a kde 5 200 studentů a 1,7 milionu lidí buď tráví dovolenou, nebo chodí nakupovat z jedné strany hranic na druhou.

Vím, že pan komisař řekl, že tato otázka je v pravomoci národních vlád a že banky nespadají pod nařízení (ES) č. 2560/2001, ale určitě by mělo být možné zavedení nařízení, které by zakázalo tyto přírážky. Bylo velmi dobrým příkladem, když vaše kolegyně, paní Viviane Redingová, komisařka pro informační společnost a média, zaujala velmi tvrdý postoj vůči mobilním operátorům a už můžeme vidět výsledky ve prospěch spotřebitele. Nezdá se být správné, aby tato situace mohla pokračovat, zejména pokud jsou na obou stranách hranice sesterské banky.

Charlie McCreevy, člen Komise. – Souhlasím s panem Higginsem, že tato otázka doplňkových nebo dodatečných poplatků za přeshraniční služby vyvolává hněv na vícero stranách.

Řešení této záležitosti je však v kompetenci vnitrostátních orgánů, protože (a výslovně to potvrzuje nedávno přijatá směrnice o platebních službách) vnitrostátní orgány chtěly v rámci dosaženého kompromisu mít tuto oblast ve své pravomoci. Takže vnitrostátní orgány příslušných členských států mohou řešit tento problém jak chtějí, ale v daném stadiu nebyla většina členských států pro zásah na úrovni EU. V takové poloze tato záležitost v dané době zůstala. Jako všechny věci v politickém a hospodářském životě, i toto se možná v budoucnosti změní.

Takže v nedávné diskusi kolem směrnice o platebních službách mezi členskými státy nebyla většina pro přijetí opatření, ale kdoví, jaké návrhy budou předloženy v budoucnosti; možná se nová většina objeví.

Předsedající. – Otázka č. 44, kterou pokládá **Dimitrios Papadimoulis** (H-0553/08)

Předmět: Prodej řecké telekomunikační organizace OTE a odmítnutí udělat veřejnou nabídku na převzetí

Řecký parlament přijal zákon o ratifikaci dohody mezi OTE a Deutsche Telekom bez ohledu na ustanovení směrnice 2004/25/ES⁽²⁾ o ochraně menšinových akcionářů. Své odmítnutí brát tato ustanovení v úvahu založila vláda na čl. 8 písm. g) zákona 3461/2006, který z požadavku veřejné nabídky na převzetí vyjímá státem vlastněné podniky, které jsou v procesu privatizace.

Považuje Komise OTE za státní podnik, jestliže stát vlastnil před dohodou pouze 28 % OTE? Jaký je minimální procentuální podíl akcií, které musí vlastnit stát v podniku, aby byl podnik považován za státní? Zajišťuje výjimka v uvedeném zákoně ochranu práv menšinových akcionářů? Jsou v případech veřejných nabídek na převzetí dodržovány na úrovni Společenství zásady přehlednosti a transparentnosti? Mají v členských státech akcionáři společností, v kterých vlastní akcie i stát, méně práv než akcionáři společností, v kterých stát akcie nevlastní?

Charlie McCreedy, člen Komise. – V první řadě bych chtěl zdůraznit, že ochrana zájmů menšinových akcionářů společností je jedním z hlavních cílů předpisů Společenství o nabídce na převzetí. V případě změny kontroly společnosti by všichni akcionáři měli mít rovnocenné podmínky a menšinoví akcionáři by měli být chráněni. Komise je velmi oddaná tomuto základnímu principu.

Menšinoví akcionáři ve státem vlastněných společnostech, které jsou kótované, mají přesně tatáž práva jako menšinoví akcionáři ve společnostech vlastněných soukromými subjekty. Tato zásada zpravidla znamená, že osoby nabývající kontrolu nad společností by měly zveřejnit závaznou nabídku na kapitál v rukou menšinových akcionářů. Právní předpisy Společenství však umožňují členským státům ustoupit od pravidla závazné nabídky, aby mohly zohlednit okolnosti, které se objevily na vnitrostátní úrovni.

Řecko této možnosti využilo. Jeho vnitrostátní právo předpokládá, že pravidlo závazné nabídky nebude v určitých situacích použito. To zahrnuje i případ, kdy probíhá proces privatizace společnosti. Tato výjimka má všeobecný charakter, ale jako obvykle na maličkostech záleží.

Komise nenamítá proti faktu, že řecký národní telekomunikační operátor OTE, na který se vážený pan poslanec ptá, byl společností ve vlastnictví státu. Ačkoli stát měl v rukou pouze 28 % společnosti, byla pod úplnou kontrolou vlády. Skutečnou otázkou v této záležitosti je, jak dlouho může trvat proces privatizace. V případě OTE se zdá, že tento proces trvá dlouho. Dokonce se zdá, že to trvá opravdu velmi dlouho. Tento proces, který zjevně stále pokračuje, začal před 12 lety. Jak dlouho může společnost stát mimo rámec uplatňování pravidla závazné nabídky směrnice o nabídce na převzetí? Dozorčí orgán Řecká komise pro kapitálové trhy rozhodl, že OTE je stále v procesu privatizace a že v důsledku toho není závazná nabídka třeba.

Závěrem, i když členské státy ustoupí od pravidla závazné nabídky, musejí respektovat všeobecnou zásadu ochrany menšinových akcionářů a zajistit jim podmínky rovnocenné s podmínkami, jaké mají většinoví akcionáři. Ještě se musím podívat, jak řecké orgány takovou ochranu zabezpečí v daném případě. Pro jsem požádal své útvary o zjištění, zda taková ochrana byla zabezpečena zda v tomto případě řecké orgány dodržely ustanovení směrnice o nabídce na převzetí.

Dimitrios Papadimoulis, autor. – (EL) Vážený pane komisaři, to je přesně ten problém. Nechápu, co jste celé ty měsíce hledali. Řecké orgány porušují články 3 a 5 směrnice 25/2004/ES; odmítají zabezpečit stejné zacházení a veřejnou nabídku na základě směšného argumentu, že společnost OTE (Řecká telekomunikační organizace), v níž má stát podíl 28 %, je státním podnikem.

Bude Komise pokračovat v porušování zákona, porušování směrnice o rovném zacházení a ochraně malých akcionářů? Pane komisaři McCreedy, asi jste nečetl směrnici 25/2004/ES, stejně jako jste nečetl Lisabonskou smlouvu.

Charlie McCreedy, člen Komise. – Jak jsem naznačil, zkoumáme řecký zákon a jeho slučitelnost s pravidly vnitřního trhu, zejména pokud jde o volný pohyb kapitálu a svobody usadit se, a v případě potřeby se případem může dále zabývat.

Různé útvary Komise při tomto vyšetřování úzce koordinují svou činnost, aby byla zajištěna komplexní analýza situace. Mohu váženého pana poslance ujistit, že po ukončení tohoto vyšetřování přijmeme potřebná

(2) Ú. v. ES L 142, 30.4.2004, s. 12.

opatření, pokud (a opravdu pouze tehdy) naše vyšetřování dokáže, že jde o případ, který musejí řešit řecké orgány. To je správný a zákonný postup, který používáme při spolupráci s každým členským státem a není tomu jinak ani v této chvíli, kdy řešíme problémy s řeckými orgány.

Po skončení vyšetřování přijmeme příslušná rozhodnutí a pokud to budeme v daném stadiu považovat za potřebné, budeme se touto záležitostí zabývat i nadále.

Předsedající. – Otázka č. 48, kterou pokládá **Georgios Papastamkos** (H-0526/08)

Předmět: Černomořská synergie

Uplynul rok od spuštění iniciativy černomořské synergie. Domnívá se Komise, že vznikl široký, soudržný, strategický přístup k této oblasti? Jsou v této souvislosti hlavními cíly iniciativ EU rozvoj lodních spojů, silniční doprava a koridorů, stejně jako spolupráce v energetickém odvětví a podpora trvale udržitelného rozvoje? Jak chce Komise využít přítomnosti členských zemí (Řecko, Bulharsko, Rumunsko) v této oblasti?

Benita Ferrero-Waldner, členka Komise. – Komise přijala dne 19. června 2008 zprávu o prvním roce realizace černomořské synergie. Zpráva popisuje dosažené výsledky v širokém spektru odvětví a formuluje návrhy na rozvoj synergie do procesu regionální spolupráce. Tyto návrhy obsahují stanovení dlouhodobých měřitelných cílů také výběr vedoucích zemí nebo organizací, které budou koordinovat kroky ke splnění těchto cílů, jakož i vytváření sektorových partnerství na spolufinancování potřebných projektů.

Jak už dříve Komise uvedla, dvoustranné politiky uplatňované v tomto regionu, zejména Evropská sousedská politika, tvoří strategický rámec a černomořská synergie je doplňuje na regionální úrovni. Sousedská politika funguje na dvoustranné úrovni a toto je její první regionální doplněk.

Odvětví uvedená ve vaší otázce jsou na popředním místě programu Komise. Jsou tu návrhy na vytvoření černomořských partnerství ve vícero oblastech, včetně dopravy a životního prostředí, přičemž členské státy v tomto regionu jsou obzvlášť aktivní v podpoře těchto iniciativ.

Koordinace mezi Komisí a těmito třemi členskými státy byla posílena při rozvoji synergie, stejně jako při práci s Organizací pro hospodářskou spolupráci v oblasti Černého moře (BSEC).

Další pokrok v iniciativě synergie si vyžaduje aktivní zapojení většího počtu členských států a černomořských partnerů, přičemž klíčovou roli v tom mohou sehrávat a sehrávají členské státy z oblasti Černého moře.

Georgios Papastamkos, autor. – (EL) Vážená paní komisařko, děkuji vám za odpověď. Černomořská synergie, samozřejmě nenesete vaši osobní pečeti, ale také si uvědomujete, že Organizace pro hospodářskou spolupráci v oblasti Černého moře (BSEC) je v současnosti zralou institucionální strukturou pro regionální organizaci; její spolupráci je třeba zintenzivnit a rozšířit. Důvodem je zejména to, že se tu na mnoha úrovních setkává Evropa s Asií.

Rád bych si objasnil jeden bod. Kromě této iniciativy černomořské synergie, připravuje Komise strukturu meziregionálních vztahů mezi EU a zeměmi v oblasti Černého moře v pevnějším institucionálním rámci tak, aby byla vytvořena institucionálně chráněná forma meziregionální spolupráce?

Benita Ferrero-Waldner, členka Komise. – Pokud jde o černomořskou synergii, myšlenkou bylo zapojit východní partnery (všechny naše východní partnery) plus Turecko a Rusko, a vzhledem k tomu, že už jsou zapojeni do hospodářské spolupráce v oblasti Černého moře, měli jsme pocit, že toto je ta správná cesta.

Ale vy víte i to, že nás Evropská rada požádala, abychom vytvořili specifické východní partnerství a my na tom samozřejmě budeme pracovat; moje útvary a já osobně na konci podzimu navrhujeme něco konkrétnějšího jen s našimi východními partnery, bez Turecka a Ruska. Ale chtěla jsem znovu připomenout, že 13. a 14. února jsem byla v Kyjevě, kde se uskutečnilo první ministerské setkání. Musíte pochopit, že to byl začátek jednání. Samozřejmě vždycky nějakou dobu trvá, než jsou projekty ukončeny a je dosaženo skutečného pokroku.

Jistě si vzpomínáte, jak dlouho jsme pracovali na barcelonském procesu a víte, jakým pomalým tempem se věci vyvíjely, takže si myslím, že na jedné straně je tu stále prostor ke spolupráci v oblasti Černého moře, ale zároveň tu bude užší prostor pro naše východní partnerství.

Předsedající. – Otázka č. 49, kterou pokládá **Robert Evans** (H-0533/08)

Předmět: Volební pozorovatelské mise EU

Komise vydává značné sumy peněz na volební pozorovatelské mise ve světě a sehrává tím velmi hodnotnou roli v některých z nejproblematičtějších zemí.

Jaké dlouhodobé hodnocení těchto misí Komise provádí? Jak můžeme účinněji pomáhat těmto zemím a podporovat je při odstraňování nedostatků zjištěných v jedné volbě, a tak jim pomoci při přípravě dalších voleb?

Benita Ferrero-Waldner, *členka Komise*. – Souhlasím s tím, že volební pozorovatelské mise EU všude ve světě představují dobře využitě finanční prostředky. Za uplynulých osm let pozorovatelé EU podávali zprávy o klíčových volbách a tím přispívali k omezování konfliktů kolem výsledků voleb, případně upozorňovali na oblasti, které vyžadují naléhavé volební a politické reformy. To jsou úspěchy, které mají dlouhodobější vliv.

Evropská unie je v současnosti široce vnímána jako jeden z nejdůvěryhodnějších mezinárodních volebních pozorovatelů. Víím, že samotný pan Evans se teprve nedávno vrátil z voleb na Srí Lance. Myslím si, že i on bude mít své vlastní představy o tom, co fungovalo dobře a možná o tom, co je třeba udělat pro budoucnost. Komise proto bude nadále považovat volební pozorovatelské mise EU za svoji prioritu a dokud jsem v této funkci, budu se o to snažit.

Navzdory tomu však volební pozorování nejsou a nemohou být samostatnými akcemi. Volební pozorování není cílem samo o sobě, ale mělo by přispívat k odstraňování nedostatků ve volebním rámci a z dlouhodobějšího hlediska i ke spuštění institucionálních a demokratických reforem.

Zprávy z volebních pozorovatelských misí jsou klíčovým východiskovým bodem pro odstraňování nedostatků ve volebním rámci. Zákonitě mají dlouhodobou perspektivu. Doporučení volební pozorovatelské mise obvykle identifikují možnosti volebních změn, například, v regulačním rámci nebo v řízení voleb. Stále více jsou zasazeny širší strategie volební podpory, a proto se zvyšuje jejich dlouhodobý vliv.

Co se týká dalších nedávných volebních pozorovatelských misí, mohu potvrdit, že například ve Rwandě, Kambodži nebo Jemenu jsme podporovali příslušné volební Komise. Tyto projekty vyplynuly přímo z předcházejících volebních pozorovatelských misí EU, které zaznamenaly mnoho nedostatků ve volebním rámci. Ve stejném kontextu však zároveň v uplynulých letech Komise výrazně zvýšila finanční příspěvky na projekty pomoci při volbách, které vznikají na základě doporučení volebních pozorovatelských misí EU. Od roku 2000 to bylo 400 milionů v EUR, což je dost vysoká suma.

Množství hodnotné práce při přípravě podmínek volební reformy v návaznosti na volební pozorovatelskou misi EU vykonává i delegace Evropské komise v dané zemi a samozřejmě hlavní pozorovatelé, když se vrátí do dané země představit svoji závěrečnou zprávu.

Ostatně, vzhledem k tomu, že je volební reforma zákonitě často velmi politickou záležitostí, neprosazuje se vždy snadno a vyžaduje si různé subjekty a jejich nepřetržitou angažovanost. Domnívám se, že při zavádění volební reformy v návaznosti na volební pozorovatelskou misi, vedle hlavního pozorovatele, může hrát a velmi často i hraje důležitou roli Parlament.

Proto bych vyzvala stálé delegace Evropského parlamentu v příslušných zemích, aby se taktéž více angažovaly v těchto záležitostech, zatím při odstraňování nedostatků ve volebním rámci v kontextu širších institucionálních a demokratických změn. To bylo obsahem prvního semináře mezi Komisí a Parlamentem, přičemž další bude koncem tohoto roku, myslím, že to bude v prosinci.

Robert Evans, *autor*. – Děkuji vážené paní komisařce a souhlasím s ní, že volební pozorování jsou jednou z nejužitečnějších činností Evropské unie. Je to exponovaná práce v těchto zemích a téměř bez výjimky jde o dobře investované peníze. Jsem velmi hrdý na to, že jsem se během uplynulých let zúčastnil několika volebních pozorovatelských misí, naposledy v Pákistánu. Dokonce jsem byl s delegací na návštěvě Srí Lanky.

Jsem však zvědavý, zda mohu paní komisařku zlehka dotlačit k jednomu bodu: v období čtyřech případně pěti let mezi jednou volební pozorovatelskou misí a tou následující, poskytuje EU opravdu konkrétní pomoc a návrhy na nápravu nedostatků nebo oblastí, o kterých si myslíme, že potřebují zlepšit a že můžeme nabídnout nápady, podporu a zřejmě i finanční prostředky na zabezpečení toho, aby země neopakovaly při volbách chyby, které udělaly už dříve?

Martin Callanan (PPE-DE). - Vážený pane předsedající, chtěl bych vyjádřit souhlas s názorem pana Evanse na hodnotu volebních pozorovatelských misí. Teké jsem měl tu čest, že mě paní komisařka jmenovala hlavním pozorovatelem nedávných voleb v Kambodži. Myslím si, že tato mise, stejně jako i všechny volební pozorovatelské mise, poskytla velmi užitečnou pomoc kambodžským orgánům při vykonávání jejich volebních úloh.

Mým požadavkem na paní komisařku je, aby si prověřila zdroje, které má k dispozici, jestli by se v budoucnosti nedalo udělat ještě více těchto misí, pokud je to možné, protože také souhlasím s tím, že se jedná mimořádně cenná opatření, která vyvolávají zvýšenou pozornost. Země i hlavy států, kde jsou tyto mise uskutečňovány, si jich vysoce cení.

Benita Ferrero-Waldner, členka Komise. – Na úvod mohu pouze povědět, že doporučení dlouhodobých opatření a doporučení pro další volby jsou přesně tou oblastí, v níž bychom měli více pracovat společně.

Říkám to proto, že některé země tato naše doporučení přijaly, ale některé ne, a tato doporučení by se měla více objevovat ve zprávách pro danou zemi a v hodnoceních delegací a delegací Evropského parlamentu.

Pokud jde o druhou otázku, kdyby byl mnohem větší rozpočet, jezdili bychom do více zemí, ale za daných okolností musím vybírat. Pokouším se vybírat podle rozpočtu, který musí pokrýt Afriku, Asii, Latinskou Ameriku a, pokud nás pozývají, země Magrebu a arabské země, kam bychom, podle mne, měli jezdit častěji, protože díky naší objektivitě tam v zásadě máme velmi dobrou pozici.

Předsedající. – Otázka č. 50, kterou pokládá **David Martin** (H-0543/08)

Předmět: Zadržování palestinských daňových prostředků Izraelem

Jaké opatření přijala Komise, aby zabránila Izraeli zadržovat palestinské daňové prostředky?

Benita Ferrero-Waldner, členka Komise. – Domnívám se, že vážený pan poslanec mluví o zpoždění měsíčního převodu celních výnosů, které Izrael vybírá jménem palestinské samosprávy. Poslední zpoždění se týká měsíce června a následovalo téměř okamžitě po tom, co palestinský premiér Fajjád poslal dopis, v němž se ohrazuje proti pokračujícím jednáním o dalším rozvoji vztahů mezi EU a Izraelem.

V té době se o zpoždění převodu výnosů z daní a cel hovořilo na nejvyšších úrovních a já sama jsem také tuto otázku položila ministrovi zahraničních věcí.

Požádala jsem Izrael, aby uskutečnil platbu, která patřila Palestincům a poté, musím říci (a mohu říci), převod byl uskutečněn o týden později než obvykle.

Od té doby nedostala Komise vyrozumění o žádném dalším zpoždění převodu daňových prostředků.

David Martin, autor. – Děkuji paní komisařce za odpověď a za skutečnost, že podnikla příslušné kroky, které přišly až po té, co jsem tuto otázku položil. Jistě pochopí, že je velké časové rozpětí mezi položením otázek a získáním odpovědí.

Chci však zdůraznit fakt, že ty peníze jsou palestinské. Za žádných okolností to nejsou izraelské peníze, které by mohli zadržovat. Ponechat si je se rovná krádeži, když už ne peněz, tak úroků. Pravidelně se toho využívá k vydírání Palestinců a já doufám, že Komise bude pokračovat v nátlaku na Izraelce, aby uvolnili tyto peníze Palestincům včas, místo toho, aby je používali jako dalšího politického nástroje.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Je dobré, že tento problém sa zjavne dal vyriešiť rýchlo a pohotovo. Mám len jednu otázku: pri mnohých príležitostiach sme mali problém, že palestínska samospráva používala peniaze spôsobom, ktorý mohol byť v rozpore so zámermi darcov. Vyriešili sa aj tieto problémy medzičasom?

Benita Ferrero-Waldner, členka Komise. – Co se týká první poznámky, skutečně se v uplynulých letech vyskytovalo dlouhé zpoždění palestinských peněz (a já souhlasím s tím, že jsou to palestinské peníze), ale já jsem se pokoušela vždy, když toho bylo třeba (a Palestinci mě o to velmi často žádali), osobně zasáhnout, aby peníze byly odblokovány. To mohlo trvat dlouhou dobu a byla období, kdy to bylo skutečně velmi těžké, ale já jsem se neustále snažila. Souhlasím s vámi, že to bude třeba dělat i v budoucnosti.

členka Komise. – (DE) Pane Racku, rozhodně vás mohu ujistit, že mechanismus, jehož prostřednictvím posíláme peníze Palestincům (předtím to byl dočasný mezinárodní mechanismus známý jako TIM a nyní finanční mechanismus PEGASE) je navržen tak, aby nám umožňoval úplnou kontrolu. Domnívám se, že to byla podstata věci.

Mimochodem, také Izraelci nyní používají na převody izraelských peněz tento systém jediného účtu finanční správy. V osobě Saláma Fajjáda coby ministra financí i premiéra tu máme také člověka, který má důvěru mezinárodního společenství. Navzdory tomu jsme v podstatě provedli své vlastní kontroly a já této záležitosti věnuji v rámci svých osobních možností velkou pozornost. Moje delegace si vypracovala svůj vlastní systém a sestavila vlastní tým tak, aby nevznikly žádné nesrovnalosti.

Předsedající. – Autoři otázek, které nebyly zodpovězeny pro nedostatek času, obdrží písemnou odpověď (viz příloha).

(Zasedání bylo přerušeno v 19:10 a pokračovalo ve 21:00)

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN MAURO

místopředseda

16. Obchod se službami (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem programu je zpráva (A6-0283/2008), kterou předkládá Syed Kamall, jménem Výboru pro mezinárodní obchod, o obchodu se službami (2008/2004(INI)).

Syed Kamall, zpravodaj. – Vážený pane předsedající, nejprve bych chtěl vzdát hold stínovým zpravodajům a poradcům jejich skupiny, za užitečný vklad do této zprávy. Měli jsme několik velmi zajímavých diskusí a ne vždy jsme se shodli. Ale přinejmenším jsme dokázali vést tyto diskuse velmi civilizovaným způsobem.

Chtěl bych poděkovat i sekretariátu Výboru pro mezinárodní obchod za jeho vklad a, když už jsem u děkování, chtěl bych poděkovat všem úředníkům GR pro obchod za jejich užitečné rady a návrhy.

Je zřejmé, že Evropská unie, jakožto největší vývozce služeb, má velký zájem na otevření nových trhů pro služby. Můj osobní zájem o tuto otázku se však víc zaměřuje na způsob, kterým se dají služby využít jako nástroj na pomoc nejchudším lidem dostat se z bída.

Ale nejprve si připomeňme význam služeb. Ty představují přibližně 75 % (o přesných číslech se vedou diskuse/spory) HDP EU, v porovnání s pouze asi 2 % v případě zemědělství. V Africe služby představují 52 % HDP a jejich podíl roste, v porovnání se 16 % v případě zemědělství. Takže, vzhledem k těmto údajům, je skutečně hanbou, že se v kole jednání o rozvoji v Dauhle kladl takový velký důraz na zemědělství, když právě otevření obchodu a služeb slibuje zbavit tak mnoho lidí bída. Proto jsem byl připraven přijmout pozměňovací a doplňkové návrhy, které by konstatovaly, že jednání o obchodech a službách neslouží pouze zájmům EU, ale také hospodářskému růstu nejchudších zemí.

Neměli bychom zapomínat na to, co ve skutečnosti rozvoj znamená: zbavuje lidí bída a dosáhnout toho můžeme motivováním podnikatelů k tomu, aby vytvářeli bohatství a pracovní místa.

V mnohých z nejchudších zemí mi podnikatelé říkají, že zoufale bojují s chudobou. Ale to, co skutečně potřebují, jsou bankovní služby, aby se dostali k levnějším úvěrům a mohli rozšiřovat své podnikání, zaměstnat víc lidí a vytvořit víc bohatství ve své oblasti; pojišťovací služby, aby měli jistotu, že když se jim sesype život nebo podnikání a dostanou se do problémů, mají se na co spolehnout; právníkové služby, aby dokázali prosadit dodržování smluv, uzavřených s partnery; a komunikační služby, aby si uměli zjistit nejlepší ceny na místních trzích a mohli se rozhodnout, kdy vstoupit na místní trhy a skutečně se na tyto trhy dostat.

Měli bychom si však všichni uvědomit, že tam, kde vlády, ne vlastní vinou, nejsou schopny zabezpečit základní služby, jako je zdravotní péče, vzdělání a voda pro nejchudší občany, musí být úlohou podnikatelů vyplnit tyto mezery v poskytování služeb.

Naneštěstí, obchod se službami tvoří pouze přibližně 25 % světového obchodu, přičemž má potenciál vytvářet mnohem víc bohatství a pracovních míst. Podívejme se však na některé sporné body v této zprávě.

Jedním z bodů diskuse byly takzvané „služby všeobecného hospodářského zájmu“, ale neměli bychom zapomínat, že různé země definují tyto služby různě. Některé státy se domnívají, že zdravotní péči, vzdělání a vodu by měl poskytovat pouze stát. Jiné se obrátily na nestátní subjekty. V Etiopii, Nigérii, Keni a Ugandě víc než 40 % občanů z hospodářsky nejslabší pětiny obyvatelstva dostává zdravotní péči od soukromých poskytovatelů. Určitě bychom měli podporovat zvyšování investic v těchto odvětvích.

Co se týče vzdělání, vyzývám své kolegy, aby se podívali na práci profesora Jamesa Tooleyho z Newcastle University. Svůj výzkum začal v londýnském Institut of Education s představou, že soukromé vzdělání je opravdu odporná věc. Brzy však zjistil, zřejmě nikoli intuitivně, že soukromé školy mohou chudým lidem poskytovat lepší vzdělání. Když se prováděl průzkum ve státních školách v Indii, některé byly jednoduše zavřené. V některých učitelé nepřišli do práce a v jednom případě studenti celý den pouze připravovali čaj pro svého učitele. A tak pracující chudí lidé hlasovali nohama. Šetřili, aby si mohli zaplatit soukromé vzdělání, nikoli ve věži z ocele a skla, ale obvykle v jednoduché místnosti nad obchodem. Tyto školy potom dotovali bezplatné vzdělání pro chudé lidi bez práce.

Ptám se, co je špatného na podpoře obchodu s těmito službami, když to pomáhá těm nejchudším? Teď slyším některé poslance tohoto Parlamentu, kteří jsou přesvědčeni, že tyto služby dokáže poskytovat pouze stát a že by to mělo být na monopolním základu. A domnívají se, že dokonce ani tam, kde stát selhává, nebo má na zajištění těchto služeb nedostatečné příjmy, by neměly mít nestátní subjekty povoleno vyplňovat tuto mezeru. Raději by viděli nejchudší lidi bez přístupu k vodě? Raději by viděli nejchudší lidi bez přístupu ke vzdělání? Raději by viděli nejchudší lidi bez přístupu ke zdravotní péči, než by je viděli jít k soukromému poskytovateli služeb?

Dalším sporným bodem je suverenita. Souhlasím s těmi, co říkají, že bychom neměli prosazovat otevírání obchodu a služeb násilím, proti vůli našich partnerů na jednáních. Ale určitě bychom se měli shodnout na tom, že když se země rozhodne liberalizovat to, co bychom mohli považovat za službu všeobecného hospodářského zájmu, nemáme právo přesvědčovat ji, aby neliberalizovala své trhy.

Musím však říci, že mě někteří kolegové zklamali: někteří poslanci tohoto Parlamentu se domnívají, že bychom skutečně měli přesvědčit rozvojové země, aby uzavřely své trhy. Neměli bychom hovořit o rozporu mezi soukromým a státním. Neměli bychom hovořit o rozporu mezi místními a zahraničními poskytovateli služeb. Měli bychom hovořit o tom, co funguje. Domnívám se, že bychom všichni společně měli pracovat na odstraňování obchodních bariér, které ubližují chudým.

Měli bychom se společně snažit o ukončení státních monopolů, které nechávají mnoho nejchudších lidí bez základních služeb a stále bychom měli být přátelští k těm podnikatelům, kteří chtějí bojovat proti globální chudobě vytvářením bohatství a pracovních míst prostřednictvím zvyšování investic do služeb.

Peter Mandelson, člen Komise. – Vážený pane předsedající, jsem vděčen Evropskému parlamentu za tuto zprávu. Jak se v ní uvádí, služby mají v rozvinutých zemích největší podíl na tvorbě HDP. Liberalizace obchodu se službami má proto klíčový význam pro náš hospodářský růst, stejně jako pro rozvojové země, kde služby nejsou dostatečně rozvinuté.

Do značné míry souhlasím s názory vyjádřenými v této zprávě. Jsou v souladu s naší globální evropskou strategií. Ta je založena na ambiciózním mnohostranném programu a na pečlivě vypracovaném souboru dvoustranných dohod. Pro nás je plně závazný rozvojový rozměr současného kola mnohostranných obchodních jednání a, jak potvrzuje zpráva, považujeme mnohostrannou dohodu o službách za pozitivní, stejně tak pro zájmy EU, jak chudších zemí.

Vítám podporu, kterou zpráva poskytuje ambiciózní úrovni závazků v probíhajících i nadcházejících jednáních o dvoustranných a regionálních dohodách. Pozorně registrujeme doporučení zprávy k různým probíhajícím jednáním, týkající se všeobecně odvětví, které náš průmysl služeb považuje za důležité.

Dovolte mi obecnou úvahu k jednáním o dohodách v oblasti služeb, která platí pro dvoustranné i mnohostranné dohody. Při jednáních o službách neexistuje lehká dohoda, žádný jednoduchý vzorec, který by se dal použít na všechna odvětví služeb a všechny země. Tato jednání zahrnují vytváření komplexního a často podrobného souboru regulačních rámců zemí v tak rozdílných oblastech, jako to uvádí závěrečná část vaší zprávy, od finančních služeb po zdravotní péči nebo vzdělání. Nesmíme své představy vnucovat, abychom zachovali právo třetích zemí regulovat si jednotlivé odvětví služeb podomácky, podle vlastního přání, a zároveň, pokud dají přednost konkurenci, otevírat jim možnosti dodávek zvenčí. Nesmí se při tom projevovat diskriminace.

Připouštíme, že některé oblasti služeb mají větší podíl na tvorbě HDP než jiné a že v tomto ohledu liberalizace obchodu s nimi může mít větší vliv na naše celkové bohatství. Při upřednostňování jakéhokoli odvětví je však třeba vzít v úvahu, kromě jiných faktorů, relativní specializaci našich zemí a regionů EU v jednotlivých odvětvích.

Na závěr mi dovolu nabídnout vám úvahu o mnohostranném procesu. Vaše zpráva vítá oznámení o signální konferenci o službách, která je součástí ministerských jednání o rozvojovém programu z Dauhí. My jsme

skutečně velmi tvrdě prosazovali tuto akci, která se v červenci konala v Ženevě. Byl poměrně úspěšná. Nezachytili jsme všechny signály, které jsme očekávali, ale slyšeli jsme dost na to, abychom mohli říci, že členové Světové obchodní organizace WTO a některé z našich cílových zemí pochopili význam, který přikládáme úspěšnému výsledku jednání o přístupu na trh v odvětví služeb.

Nemám křišťálovou kouli, abych viděl, kam se mnohostranná jednání o rozvojovém programu z Dauhí pohnou z místa, kde skončila v červenci. Jsme v situaci, kdy jeden problém, zvláštní ochranný mechanismus v zemědělství se stal pro rozvojové země bezprostřední příčinou selhání, avšak je třeba řešit i další otázky. Takže podpora dohody o hlavních rysech metod je vcelku velmi křehká a není to jen otázkou vyřešení rozporů mezi USA a Indií v oblasti zemědělství. Mám pocit, jako bychom měli v rukou křehkou vázu, mistrovské dílo neocenitelné hodnoty, kterou máme teď přenést po velmi kluzké dlažbě. Jeden nesprávný pohyb a celá věc se může rozbít na malé kousky. Proto musíme být velmi opatrní na své kroky. Nemůžeme stát na místě, ale je také těžké kráčet vpřed.

Jsme připraveni znovu vstoupit do tohoto procesu na jakékoli úrovni, která nám pomůže zajistit, že neztratíme to, čeho jsme už dosáhli a co zůstává ležet na stole. Musí tu však být skutečný politický závazek ostatních stran podílet se na procesu jednání. V takovémto kontextu se pokrok, dosažený na signální konferenci o službách, neztratí. Vyslané signály objasnily pružnost našich klíčových obchodních partnerů v oblasti služeb, a to je důležitá informace.

To nejlepší, co můžeme my všichni za těchto okolností po krachu jednání v Ženevě učinit, je být realisticky pozitivní a vysvětlovat, jakou obrovskou příležitost můžeme zmeškat, pokud všichni dohromady selžeme. Vaše zpráva je proto dobře načasovaná, jelikož vysílá srozumitelnou a vyváženou informaci o významu, jaký bude pro nás i naše partnery mít liberalizace obchodu v jedné z klíčových oblastí dohody o rozvojovém programu z Dauhí, ve službách. Těším se na pokračování spolupráce a dialogu s Parlamentem v této, i v jiných oblastech obchodní politiky.

Olle Schmidt, *zpravodaj stanoviska Hospodářského a měnového výboru.* – (SV) Vážený pane předsedající, obchod se službami se v současnosti stal nevyhnutelným pro každé hospodářství. Žádná země nemůže dosáhnout hospodářského úspěchu s nákladnou a neefektivní infrastrukturou služeb. Proto bych chtěl vyjádřit své velké poděkování panu Kamalovi za výbornou a důležitou zprávu.

Výrobci a vývozci textilu, rajčat a dalšího zboží nebudou konkurenceschopní, pokud nebudou mít přístup k efektivnímu bankovnímu systému, efektivním pojišťovacím společnostem, účetnickým firmám, telekomunikacím a dopravním systémům.

Stanovisko Hospodářského a měnového výboru zdůrazňuje, že přístup k finančním službám, jako jsou mikropůjčky, přístup k základním bankovním službám a mezinárodním bankovním převodům, je pro jednotlivce v rozvojových zemích nezbytný, aby se mohli zapojit do základních hospodářských činností a rozběhnout vlastní společnosti.

Výbor zastává také názor, že specifická povaha finančního sektoru vyžaduje v globalizovaném světě promyšlená řešení. O tom hovořil i pan komisař Mandelson. Pokud naši partneři při jednáních, zejména v rozvojových zemích, odmítají možnost otevření trhů služeb, snižují své šance na hospodářský rozvoj.

Těm z vás, kteří mají pochybnosti, říkám: Podívejte se, jak se rozvíjely vaše země! Rozvoj obchodu se zbožím šel ruku v ruce s rozvojem obchodu se službami. Ku prospěchu všech občanů, pane předsedající!

Zbigniew Zaleski, *jménem skupiny PPE-DE.* – Vážený pane předsedající, za socialistickým přístupem odmítání liberalizace tohoto trhu se skrývá obava, že pokud služby přejdou do soukromých rukou, stát nad nimi ztratí moc a to bude špatně. Padesát let komunismu ukázalo, že tomu tak není. Konkurenceschopné služby v cestovním ruchu, financích a dopravě, aby tyto věci byly dostupné, a ve vzdělávání a v odborné přípravě jsou velkou výzvou a nadějí pro rozvojovou pomoc chudým zemím.

Jak já vidím tento přínos pro rozvoj, jak porovnáme trh se zbožím (materiálními produkty) a službami? Služby jsou činnosti, které formují lidi. Poskytují šanci na přenos znalostí. Jak je zvykem říkat v tomto Parlamentu, není to rozdávání ryb ale udic. Navíc to umožňuje uvolnit osobní iniciativu, inovaci a větší zapojení do různých aktivit. Trh se službami je také schopen přizpůsobit se kulturním potřebám, je pružnější a lépe se přizpůsobí požadavkům místních právních předpisů, které je třeba dodržovat v každé zemi. To může vést k snížení nezaměstnanosti. Ve společenské oblasti může pomoci dosáhnout větší angažovanosti lidí různého původu a z různých sociálních vrstev.

Hovoříme o vodě, vzdělání a zdravotní péči, a proč ne? 50 let komunismu a nedávné změny v mé zemi dokazují, že liberalizace je síla spíše pozitivní než negativní a já ji důrazně podporuji.

Françoise Castex, jménem skupiny PSE. – (FR) Vážený pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, na úvod bych chtěla poděkovat panu zpravodaji za kvalitu jeho zprávy. Poskytl nám příležitost k nové podrobné diskusi o obchodu se službami. Podařilo se nám určit body, ve kterých se naše názory blíží, a najít některé otázky k diskusi. Uvidíme, zda tyto otázky vyvolají závažné rozdíly v názorech na konci diskuse a hlasování.

Ať již hovoříme o vnitřním trhu nebo o zahraničním obchodě, shodneme se na tom, že trh se službami má největší podíl na vytváření bohatství a představuje čtvrtinu světového obchodu. Je opravdu možné, že toto odvětví hospodářství má v Evropské unii stále potenciál růstu. Je proto legitimní zahrnout trh se službami do dvoustranných i mnohostranných obchodních jednání. Budeme však muset stanovit zásady a podmínky fungování trhu v obchodu se službami.

První bod, který chce moje skupina zdůraznit, je nezbytnost oddělit trh se službami a trh se zbožím. Služby nejsou jako zboží, z mnoha důvodů. Za prvé, služby nemají stejnou povahu; některé jsou spojené se základními potřebami a právy. Jsme pevně přesvědčeni o potřebě oddělení komerčních a nekomerčních služeb, ať již ve zdravotní péči nebo ve vzdělání. Také životně důležitým službám, jako je voda a energie, musíme přiznat zvláštní statut.

Služby nejsou jako zboží, protože obchodování s nimi často velmi přímo vyžaduje lidské úsilí a není to pouze virtuální obchodování s technologií. I když služby potenciálně vytváří pracovní místa, je to zároveň odvětví, ve kterém najdeme nejméně formální zaměstnávání a největší nejistotu. Proto mě teší, že zpráva požaduje, aby pravidla obchodu dodržovala normy pro zaměstnávání, vypracované Mezinárodní organizací práce. Mezi našimi rozvojovými cíli musí být také boj proti nejistotě a bídě.

Konečně, neztratili jsme ze zřetele cíle jednání v Dohě a mezinárodní obchod jako vektor rozvoje. Tento přístup nás zavazuje, abychom při jednáních o závazných plánech a dohodách o hospodářském partnerství brali v úvahu odlišné zájmy členských států a rozvojových zemí. Evropská unie musí při otvírání trhů se službami zohlednit rozdílné stupně rozvoje, tempo a přání jednotlivých zemí, zejména při liberalizaci některých jejich služeb. Mám na mysli zejména finanční služby. Vyvíjení nátlaku na třetí země v otázce pojetí služeb a jejich regulace je vyloučeno. V tak citlivých záležitostech, jako jsou veřejné služby a finanční služby, musíme respektovat suverenitu těchto zemí.

Nevím, zda v této otázce dosáhneme naprosté shody. Je možné, že právě toto téma rozdělí pravici a levicu v tomto Parlamentu.

Ignasi Guardans Cambó, jménem skupiny ALDE. – (ES) Vážený pane předsedající, tato zpráva jednoznačně zdůrazňuje význam služeb v hospodářství a význam jejich postupné liberalizace.

Pravdou je, že pro stínového zpravodaje je zajímavé sledovat tuto diskusi, která potvrzuje, proč někteří z nás sedí uprostřed tohoto Parlamentu a ne na jednom nebo druhém konci, proč někteří z nás sedí zde uprostřed.

Co nás skutečně odlišuje, když to řeknu mírně, od lidí, kteří se neustále drží přesné představy o tom, co jsou to služby, co se může a co nesmí privatizovat; od lidí, kteří jsou stále alergičtí na představu, že některé služby může velmi efektivně poskytovat soukromý sektor, často daleko efektivněji než veřejný sektor, často dokonce bez ohledu na to, nakolik je země rozvinutá; od lidí, kteří stále chtějí nutit stát, aby nesl velkou část břemene v méně rozvinutých zemích, jako kdyby odpovědi na všechny otázky bylo, že odpovědnost ponese stát, bez toho, že by se bralo v úvahu, že právě velká míra zapojení státu je často v pozadí obrovského rozšíření korupce v těchto zemích?

Pár poznámek, několik projevů nedůvěry ke svobodné hospodářské soutěži, svobodnému podnikání a možnosti občanů dostávat služby v rámci společnosti prostřednictvím svobodného hospodářství.

To vše jsme slyšeli v této diskusi. Chtěl bych však zároveň objasnit, a to je důvod, proč jsme uprostřed, že také úplně nesouhlasíme s pocitem, který občas máme, že zpravodaj (i když následně byl velkorysý při přijímání pozměňovacích a doplňkových návrhů naší skupiny) není nebo někdy není dostatečně citlivý při posuzování toho, co znamená všeobecný zájem, v chápání toho, že ne vše podléhá pravidlům trhu, v chápání toho, že členské státy samozřejmě musí mít a uchovat si svobodu chránit určité služby mimo čistý trh, v regulované podobě nebo poskytovat je pouze prostřednictvím veřejného sektoru.

Které jsou to služby? To neumím říci. Dokonce ani v Evropě nejsme jednotní v tom, co je to všeobecný zájem: i v rámci Evropy jsou různé přístupy k podílu veřejného a soukromého sektoru v oblasti sběru odpadu,

vzdělání, vody, pohřební služby, hřbitovů, veřejné dopravy a poštovních služeb. Je však třeba chápat, že vzdělání, zdravotní péče atd. mají rozměr, který se nedá svěřit výlučně a striktně pouze soukromému podniku.

Proto podporujeme liberalizaci služeb; pochopme, že tím zlepšujeme služby, které občan dostává. Je důležité, aby Evropská unie v této otázce převzala iniciativu při všech svých obchodních dohodách, zejména když vidíme selhání kola jednání v Dauhe a mnohostranného rámce v této oblasti jako celku, o kterém nevíme, zda je dočasný nebo trvalý.

Evropská unie má proto značnou odpovědnost za požadavek a praktické prosazování liberalizace služeb, i v méně rozvinutých zemích, ale, samozřejmě, při respektování jejich svobody a pochopení, že tento proces musí provázet (a tím uzavírám, pane předsedající) velmi silná regulace. V mnohých případech musí liberalizaci provázet regulace a jasná pravidla, dodržující svobodu a autonomii každého členského státu při rozhodování o tom, co by mělo, vzhledem k tradici, reálné situaci obyvatelstva nebo reálným okolnostem, zůstat součástí veřejného sektoru.

Cristiana Muscardini, jménem skupiny UEN. – (IT) Vážený pane předsedající, dámy a pánové, chtěla bych jménem skupiny Unie pro Evropu národů blahopřát panu Kamalovi za jeho skvělou práci. Odvětví služeb, jak potvrdil sám autor, je nejdůležitějším odvětvím takřka na celém světě. Dokonce i v Africe a v Asii je nejdůležitější součástí tvorby HDP. Toto strategické odvětví však teď musí být tahounem hospodářského růstu, zejména v zemích, které jsou stále méně rozvinuté.

Je dobré, že zpráva označuje výrazný růst obchodu se službami za zdroj většího bohatství a stability, zejména v zemích, které se potřebují dále rozvíjet. Obchod se službami zároveň znamená přenos vědomostí mezi zeměmi a občany. Svoboda realizovat takovýto obchod, za předpokladu, že je součástí souboru společných a dodržovaných pravidel, je proto základem jakékoli strategie růstu. Nikdo by se však neměl pokoušet o vyvážení nebo dovážení modelů jiným: každá rozvojová země musí přijmout časový rámec odpovídající jejím možnostem růstu.

Proto musí nová cesta k liberalizaci vzít v úvahu, že vláda musí uspokojit potřeby občanů a nikoli, jak se to, naneštěstí, někdy stává v Africe, předat právo na poskytování služeb veřejným společnostem spojeným s vládami jiných zemí, když ty nejsou schopné poskytovat základní služby jako voda nebo energie ani svým vlastním lidem, protože existuje jasné riziko hospodářských, politických a bezpečnostních problémů, dokonce i na mezinárodní úrovni.

Naneštěstí, selhání kola jednání v Dohá potrestalo každého: Evropskou unii, průmyslové země, ale domníváme se, že především nejchudší země. Proto doufáme, že touto zprávou můžeme vyslat další silné poselství nového úsilí o harmonický rozvoj celé společnosti.

Caroline Lucas, jménem skupiny Verts/ALE. – Vážený pane předsedající, dovoluji mi začít poděkováním panu zpravodaji za jeho otevřenost a spolupráci. I přesto však naše skupina nebude moci podpořit tuto zprávu v zítřejším hlasování, samozřejmě, částečně kvůli předpokladu, že obchod se službami je v zásadě stejný jako obchod se zbožím. Jak už říkala paní Castexová, prostě tomu tak není. Nemůžeme s tím souhlasit, v neposlední řadě proto, že obchod se službami skoro vždy vyžaduje změny vnitrostátních právních předpisů nebo uplatňování předpisů, které často zasahují do samotných základů sociální struktury společnosti, zejména pokud jde o základní služby, na nichž jsou lidé závislí.

Zpráva jde také proti skutečnosti, že samotní členové Světové obchodní organizace WTO stále víc rozlišují mezi obchodem se zbožím a obchodem se službami. Na dalším ministerském setkání WTO pouze před pár měsíci v červenci v Ženevě skupina latinskoamerických zemí dala do oběhu návrh, aby se zdravotní péče, vzdělání, voda, telekomunikace a energie úplně vyčlenily z působnosti WTO, přesně na základě toho, že jde o základní veřejné služby, které jsou součástí lidských práv a s kterými se nesmí zacházet jako s obchodovatelnými komoditami. Konečně, zpráva celkem selektivně uvádí některé pozitivní vnitrostátní příklady liberalizace základních služeb, ale vůbec nehovoří o velkém počtu zničujících příkladů, které mohly být stejně tak uvedeny a na které také nelze zapomínat.

Otázka, na kterou chci poukázat, je problém liberalizace finančních služeb. Žádné téma nedominovalo v titulcích novin tento rok víc než globální finanční krize. Panuje široká shoda v tom, že vznik krize umožnil nedostatek přiměřené regulace na finančních trzích. Na jednáních WTO o službách zatím bohatší země hledají dohodu o další deregulaci a liberalizaci finančních trhů a tato zpráva opravdu plně podporuje takovýto návrh. Zdá se mi trochu ironické, že ředitel WTO, pan Pascal Lamy, vyzýval sestavit program WTO jako řešení globální finanční krize, když současná politika organizace by, podle všech objektivních odhadů, pravděpodobně mohla přispět k další finanční nestabilitě.

Jsem zklamaná, že byly zamítnuty všechny naše pozměňovací a doplňkové návrhy, které požadovaly přinejmenším přestávku v další liberalizaci finančních služeb, dokud fórum finanční stability nezveřejní svá doporučení o některých nových základních regulacích, jako jsou kapitálové požadavky a přeshraniční likvidita (požadavek, abychom na to počkali, byl celkem umírněný). Z toho důvodu jsme tyto pozměňovací a doplňkové návrhy znovu předložili a, samozřejmě, vás budeme žádat o jejich podporu.

Helmuth Markov, jménem skupiny GUE/NGL. – (DE) Vážený pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, prvkem shody v diskusi o této zprávě je společné přesvědčení, že mnohostranný systém norem a regulace je důležitý a potřebný, že obchod a rozvoj nesmí vykazovat žádné protimluvy a že Evropská unie nese mimořádnou odpovědnost, danou její vahou při vytváření mezinárodních hospodářských vztahů.

Jsou zde však zásadní rozdíly v přístupu. Samozřejmě, je zásadně důležité zlepšit celosvětovou dostupnost, kvalitu a výběr služeb, zejména v rozvojových zemích. Toho však nelze dosáhnout všeobecnou koncepcí konkurenceschopnosti, liberalizace a privatizace, zejména ve veřejných sektorech (voda, zdravotní péče, energie a osobní doprava).

Ještě daleko méně vhodná je strategie deregulace, kterou Komise prosazuje v rámci mnohostranných a stále více i dvojstranných jednání, což je ta správná cesta k posílení globálního trvale udržitelného rozvoje, protože jejím hlavním cílem je celosvětový přístup pro evropské nadnárodní společnosti a daleko méně je zaměřená na malé a střední podniky.

Ještě jedna věc: Evropská unie by chtěla uzavřít dohody o volném obchodu, které se týkají i zahraničních investic, se zeměmi jako je Čína, Korea, Indie a státy sdružení zemí ASEAN a AKT. Naproti tomu, Německo v současnosti zavádí zákon, podle kterého podíl zahraničních akcií spojených s hlasovacím právem v německém podniku může být omezen na maximálně 25 %. Když Bolívie usoudila, že musí omezit daleko vyšší podíl zahraničního kapitálu ve své produkci zemního plynu, Evropa křičela na poplach.

Moje skupina je přesvědčena, že každá země se musí sama rozhodnout kdy, podle jakých pravidel a v jakém rozsahu se chce otevřít globální konkurenci. Prezident Arias dnes řekl: „Potřebujeme asymetrický přístup.“ To je slovo na závěr.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (EL) Vážený pane předsedající, jak už řekli pan zpravodaj a pan komisař Mandelson, služby jsou jedním z nejdynamičtějších odvětví evropského i globálního hospodářství. Musíme však uznat, že existuje značný prostor pro posílení mezinárodního obchodu se službami, což by přineslo výhody společností a ještě více spotřebitelům.

Co se týče vývozního obchodu, odvětví služeb je také mimořádně důležité pro rozvojové země. Postupné otevírání jejich trhů, založené na principu rozdílného zacházení, může přispět k přesunu technologií a know-how, jakož i k zlepšení jejich infrastruktury.

Základními cíli EU jsou závazná konsolidace alespoň současného stavu v oblasti přístupu k trhům a jeho další liberalizace. Podle mého názoru je potřeba snižovat překážky, na které narážejí evropské společnosti, a zabezpečit větší transparentnost a předvídatelnost na zahraničních trzích.

Úroveň nabídek a celkový průběh jednání v rámci WTO jsou zatím pro odvětví služeb zklamáním. Dvoustranná a meziregionální jednání o ambiciózních dohodách o volném obchodu se stávají nevyhnutným doplňkem k mnohostrannému rámci, zejména od červencového selhání těchto jednání.

Při jednáních o dalším otvírání trhů bude potřeba zabezpečit právo regulovat pro samotnou EU, i pro její obchodní partnery, zejména v oblastech veřejných služeb a služeb všeobecného zájmu.

Carlos Carnero González (PSE). – (ES) Vážený pane předsedající, rád bych řekl pánům Zaleskému a Guardansovi, že Goyův slavný grafický list, jak jistě víd, nese název Spánek rozumu rodí příšery, a někdy sen o liberalizaci s přísnými pravidly trhu může zrodit neefektivnost a nerovnost. Když hovoříme o službách, musíme to mít neustále na paměti.

Představme si, například, chudou zemi, ve které dobře nefunguje vzdělání a kde se rozhodnou přijmout zahraniční subjekty, od kterých se očekává, že zabezpečí dětem této země kvalitní vzdělání. Jak si můžeme být jisti, že tyto soukromé společnosti do toho nepůjdou s cílem vytvořit monopol nebo oligopol nebo že nezavedou ceny, které nebudou dostupné spotřebitelům, v tomto případě dětem, a že skončí s nekvalitním vzděláním? Kdo nás o tom může přesvědčit? Protože stát se to může. V takovém případě nebudeme v situaci svobodné hospodářské soutěže, ale v situaci úplně regulované soutěže v soukromých rukách.

Proto musíme říci velmi zřetelné ano privatizaci obchodu se službami a zároveň odlišit veřejné služby a služby všeobecného hospodářského zájmu; přitom zajistit dodržování kritérií a pravidel dostupnosti a kvality, a samozřejmě i to, aby byla výrazně přítomna sociální kritéria.

Posílení hospodářství znamená posílení těch členských států, které jsou otevřené pravidlům trhu, ale bez toho, abychom občany zavazovali využívat pouze služby těch, kteří dokáží tato pravidla lépe uplatňovat.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Vážený pane předsedající, pane komisaři, rád bych ocenil pana Kamalla za jeho velmi dobrou zprávu. Blahopřeji!

Je třeba zdůraznit, že přístup na trh a volný obchod v oblasti služeb mají zásadní význam pro hospodářský růst a snižování nezaměstnanosti. Naše státy a regiony z tohoto řešení těží. Tento přínos se týká i partnerů mimo EU, zejména chudých zemí. Jednání v rámci programu z Dauhí by měla vést k vytvoření harmonizovaného balíku služeb, včetně finančních služeb, ve vztahu k nimž je EU nejvíc otevřená a transparentní.

Tato otevřenost by však měla jít ruku v ruce se vzájemností a respektem. V této souvislosti bychom se také měli podívat na to, co nazýváme „daňovým rájem“. Předpisy, které se přijímají, by měly mít na zřeteli potřebu podpory konkurenceschopnosti, a tudíž snižování cen a zvyšování kvality služeb, a zároveň, na druhé straně, boje proti korupci a monopolizaci trhu.

Zde bych rád zdůraznil, že obchod se službami stále častěji zahrnuje špičkové technologie, počítačové produkty, kulturní produkty atd. Služby poskytované přes internet vyžadují zvláštní přístup. Zaručená musí být ochrana práv k duševnímu vlastnictví a osobních údajů, zároveň musí fungovat ochrana před podvody, obchodem s pornografií a jinou trestní činností. Stárnoucí společnost a postižení lidé si vyžadují rostoucí objemy zdravotních a ošetrovatelských služeb. Musíme proto uvažovat o rostoucím počtu přistěhovalců pracujících v těchto oblastech. Současná politická situace by měla nasměrovat naši pozornost i na služby v oblasti energií a komunikací.

Slyšeli jsme, že všude ve světě hrají služby velmi důležitou úlohu při tvorbě HDP. Globální obchod se službami vykazuje rostoucí trend a představuje už čtvrtinu služeb. Takže doufejme, že se nám podaří vytvořit systém srozumitelných a spravedlivých pravidel, která zajistí všem stranám stejné zacházení. Nebude to lehké, ale kdo říká, že bychom se měli zabývat pouze lehkými úkoly?

Jens Holm (GUE/NGL). – (SV) pan Kamall volá po dalekosáhlém otevření trhů se službami v rozvojových zemích. Naneštěstí je to zcela v souladu se současnou obchodní politikou EU. Například, pan Kamall chce, aby to, co v současnosti činí místní společnosti nebo veřejný sektor, dostalo konkurenceschopnost nadnárodních evropských společností.

To je politika, která se už testovala v Evropě. Moje země, Švédsko, byla jednou z prvních, které deregulovaly své trhy se službami v oblasti energií, elektřiny, železnic a pošt. Dnes vidíme výsledek: vyšší ceny, horší údržba a často i horší služby. Pár monopolů může teď těžit nevídané zisky z toho, co bylo předtím ve společném vlastnictví.

Je toto model rozvoje, který bychom měli předávat rozvojovému světu? Ne! Naštěstí, jsou země, které dělají věci jinak! Norsko, které je na EU nezávislé, odmítlo všechny požadavky v rámci Všeobecné dohody o obchodu se službami GATS na liberalizaci odvětví služeb v chudých zemích. Obecně, Norsko pozdvihlo svůj hlas proti politice volného trhu hospodářského liberalismu, kterou EU prosazuje v rámci Světové obchodní organizace WTO. To vzbuzuje naději. EU by měla na přední místo klást potřeby chudých zemí, namísto volání po deregulaci a privatizaci.

Daniel Varela Suanzes-Carpegna (PPE-DE). – (ES) Vážený pane předsedající, chtěl bych poblahopřát svému kolegovi, panu Kamallovi, za jeho zprávu, ve které zdůrazňuje potřebu rozvoje mezinárodního trhu se službami a bere v úvahu odlišnou situaci rozvojových zemí aniž by zapomínal, že podmínky musí být spravedlivé pro všechny strany.

Na jedné straně je tu velký potenciál pro Evropskou unii na otevření jejího odvětví služeb novým trhům, na kterých má velkou komparativní a konkurenceschopnou výhodu na globální úrovni: rozvoj nových kanálů pro toto odvětví, což je jedním z hlavních nástrojů, pomocí kterých může Evropa čelit výzvě globalizace.

Na druhé straně je zde mnoho výhod pro rozvojové země.

Za prvé, mohou využívat znalosti a zručnosti Evropské unie v této oblasti, což tyto země potřebují pro rozvoj svého hospodářství, zejména v základních a mezioborových odvětvích, jako jsou finanční služby. Ulehčilo by to přesun technologie z evropských institucí a podniků. Existence příznivějšího hospodářského rámce by měla motivační účinek na investice z dalších oblastí světa; proto by se přínos pro jejich hospodářství znásobil.

Za druhé, pokrok v jednáních by vedl ke zlepšení podmínek pro ty, kdo chtějí poskytovat služby, jakož i pro podniky, které se chtějí usadit v Evropě.

Rád bych ve zprávě vyzdvihl potřebu dodržování základních předpisů Mezinárodní organizace práce ILO, zejména ve vztahu k dětské a nucené práci, protože by to měla být otevřenost s asymetrií, ano, ale při dodržování pravidel spravedlivé soutěže a fair play; přičemž nikdy nesmíme zapomínat na zájmy našich podniků.

Musíme požadovat intenzivnější závazky, zejména velkých rostoucích ekonomik, Číny, Indie a Brazílie, vždy však v rámci Světové obchodní organizace. Zpráva se zmiňuje o zvláštních okolnostech ve vztahu k různým obchodním blokům, jako je Sdružení zemí jihovýchodní Asie (ASEAN), státy Perského zálivu, Indie a Korea. Ve zprávě chybí jedna oblast, jejíž stupeň rozvoje a hospodářská situace jsou ideální pro rozvoj našeho odvětví služeb. Mluvím o seskupení Mercosur a v jeho rámci zejména o Brazílii; byl jsem zpravodajem zprávy o stavu jednání s touto zemí v Parlamentu. Proto, i když se tato země neobjevuje výslovně v hlavních bodech zprávy, chtěl jsem se o ní zmínit, aby bylo možné ji také zahrnout.

Glyn Ford (PSE). - Vážený pane předsedající, rád bych vyslovil uznání obrovskému množství práce, které můj kolega Syed Kamall vynaložil na tuto zprávu o obchodu se službami, ale obávám se, že mu k této práci nemohu upřímně poblahopřát, jelikož zásadně nesouhlasím s některými prvky jeho přístupu.

Klíčovým problémem jsou služby všeobecného hospodářského zájmu. Zde, v Evropském parlamentu, běžně dosahujeme mezi skupinami socialistů a křesťanských demokratů kompromisu, který odráží politickou rovnováhu sil v této instituci. Mám však obavy, že při této příležitosti se kompromisu nedosáhlo: opravdu, slyšeli jsme některé poznámky od jeho kolegů, které naznačují, že někteří členové jeho vlastní skupiny, ti s vyvinutějším sociálním cítěním, jsou dotčeni a cítí znepokojení z přístupu, který si pan zpravodaj zvolil.

To je určitě ta nejliberálnější zpráva (a aby nedošlo k omylu, připomínám, že mám na mysli pejorativní význam tohoto slova), jakou kdy Výbor pro mezinárodní obchod předložil plénu. Zpráva nerozlišuje účinně mezi komerčními a nekomerčními službami, a já a velká většina naší skupiny budeme moci hlasovat pro zprávu pana Kamalla pouze v případě, pokud budou přijaty pozměňovací a doplňkové návrhy číslo 2, 11 a zejména 5, které budou chránit univerzální, dostupné a kvalitní veřejné služby pro všech.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Vážený pan předsedající, služby jsou základní složkou naší hospodářské budovnosti. To neplatí jen pro vysoce rozvinuté ekonomiky zde v Evropě, ale také, a především, pro takzvané rozvojové země. Jelikož tomu tak je, musíme ukázat, že deregulace, které jsme v minulosti dosáhli v oblasti přepravy zboží, je naším cílem i v odvětví služeb. Zde je to v mnohých ohledech zřejmě ještě důležitější.

Zpravodaj, pan Kamall, kterému musíme poděkovat za jeho zprávu, i pan Zaleski poukázali na to, čeho se dá dosáhnout v odvětví služeb: přesun vědomostí, vyšší kvalifikovanost, pracovní místa a lepší infrastruktura. To jsou věci, které bychom měli všichni, opravdu společně, podporovat. Pokud se na věci díváme z tohoto úhlu, měli bychom zahrnout mnohé z ideologií, za které jsme zde v Evropě v uplynulých letech a staletích bojovali, bez přílišného ohlížení se dozadu.

Říkám „ano“ zvláštním potřebám v určitých odvětvích, ale „ne“ zástupným bitvám, které chtějí vybojovat někteří poslanci tohoto Parlamentu, skrývající se za rozvojové země.

Harald Ettl (PSE). – (DE) Vážený pane předsedající, my všichni chceme mít otevřené hranice pro poskytování služeb. Rád bych v této souvislosti uvedl dvě věci. Evropská unie v roce 2006 vyjasnila svůj postoj k otázce zajištění veřejných služeb a nevystavila citlivou oblast veřejných služeb dokonce ani veřejnému výběrovému jednání.

Teď se samozřejmě činí v rámci Všeobecné dohody o obchodu se službami GATS pokusy liberalizovat toto citlivé odvětví zadními dvířky. Nemůžeme zde používat stejné přístupy jako při komerčních službách. Opačný přístup se, pochopitelně, uplatňuje i vůči rozvojovým zemím. EU by neměla vyvíjet žádný nátlak na rozvojové země a nutit je do liberalizace veřejných služeb. Tyto země musí být schopny se samy rozhodnout.

Druhý choulostivý bod se týká trhu s finančními službami. Od 80. let minulého století trhy s finančními službami vykazovaly značně vysoký růst v nejrůznějších odvětvích globalizovaného trhu, dokonce i pro finanční transakce. Měnové trhy mají roční obrát 360 bilionů USD. Zapojení do globálně se rozšiřujících trhů je, samozřejmě, věcí hospodářské svobody a rozvojové země proto vykazují vysoký stupeň zranitelnosti vůči vnějším otřesům. Liberalizace finančních služeb by proto měla [zohlednit] stupeň rozvoje konkrétní ...

(předsedající řečníka přerušil)

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Vážený pane předsedající, v rámci této diskuse existují dvě záležitosti, na které bych rád upozornil. Za prvé, je pravda, že v roce 2007 představovalo odvětví služeb v Evropské unii až 75 % tvorby HDP a vývoz služeb z EU představoval víc než 28 % celkového světového vývozu, ale ještě stále existuje v rámci samotné Evropské unie množství překážek svobodnému poskytování služeb ze strany poskytovatelů služeb z nových členských států. Rád bych vyjádřil naději, že EU v nejbližší budoucnosti podnikne některé zásadní kroky vpřed v této záležitosti.

Za druhé, měl by se vyvinout silný odpor vůči řešením navrhovaným ve zprávě, podle nichž by EU v rámci jednání WTO jednostranně snížila platby a dotace zemědělcům, aby získala, jak se uvádí, prospěch v podobě zvýšených zisků z obchodu ve službách. Tento přístup, který už EU zvolila mnohokrát, vedl k omezení výroby a někdy dokonce i k likvidaci mnohých odvětví zemědělské výroby v rámci Evropské unie, což výrazně snížilo potravinové zabezpečení zemí EU a v nedávných měsících také vedlo k značnému zvýšení cen zemědělských surovin.

Roberto Fiore (NI). – (IT) Vážený pane předsedající, dámy a pánové, chtěl bych nasměrovat vaši pozornost k faktu, že hovoříme o liberalizaci bankovního systému, ale všichni víme, že po směrnici Bazilej II se v tomto odvětví objevil monopol a viděli jsme, jak byly zrušeny celé podniky, celé hospodářské jednotky přesně v důsledku monopolizace finančního systému.

Proto se domnívám, že musíme nějakým způsobem oživit starý systém, družstevní systém, který byl ve venkovních oblastech a v mnoha dalších částech Evropy zdrojem životní síly pro malé soukromé a rodinné podniky. Potom můžeme hovořit a jednat ve smyslu liberalizace místo monopolu v tomto základním bankovním odvětví, které ovlivňuje životy rodin a podniků v celé Evropě.

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Vážený pane předsedající, dámy a pánové, domnívám se, že malé a střední podniky mají velmi specifické požadavky, dokonce i v oblasti finančních služeb. V Evropě máme 25 milionů podniků. Jsem přesvědčen, že mnohé z nich by určitě byly schopny dosáhnout stejného úspěchu i na mezinárodním trhu.

Konečně, i v těch nejméně rozvinutých zemích je jednou ze základních otázek, jak vyprodukovat zisk. Pan komisař Mandelson si proto myslí, že je obzvláště důležité neustupovat v jednáních WTO, ale vnést tam čerstvý impuls. Potřebujeme zjednodušení obchodu, potřebujeme příslušné závazky, a já doufám, že toho brzy dosáhneme.

Peter Mandelson, člen Komise. – Vážený pane předsedající, určitě mám v úmyslu při jednáních odhodlaně tlačit na uzavření dohody o světovém obchodu v rámci programu z Dohá. Je to skutečně velmi důležité a jsem vděčen váženému panu poslanci, že to zdůraznil.

Opravdu jsem neměl v úmyslu komentovat tuto diskusi nebo reagovat na ní. Důvodem, proč tak činím, je můj pocit, že v některých příspěvcích, které zde zazněly, se ukázal nemalý kus nepochopení problematiky provozování služeb v 21. století, zejména mezi rozvojovými zeměmi, ale kromě toho tu někteří účastníci diskuse svými poznámkami vytváří falešnou ideologickou hranici mezi tím, co nazývají „komerční“ a „nekomerční“ služby. Jelikož trávím většinu svého času ve světě a v rozvojových zemích, musím říci, že rozdíly a ideologické hranice, popisované v této diskusi, stále více bez stopy mizí. Mezi členy WTO to není tak, jak tvrdila pani Lucasová, že rozvojové země stále více považují obchod se službami za zcela odlišný a oddělený od trhu se zbožím. Ve skutečnosti se ve WTO a při obchodních jednáních objevuje přesně opačný trend. Rozvojové země stále více zanašují obchod se službami do těchto jednání. Myslím si, že je nesprávně, a říkám to jako někdo, kdo je sociálním demokratem nepřetržitě mnoho desetiletí a kdo má, myslím si a doufám, vyvinuté sociální cítění, předkládat v otázce služeb tvrzení, že státní provozování je dobré a soukromé provozování je špatné. Toto není jen zastaralé myšlení, je to v protikladu se zájmy rozvojových zemí a se základními potřebami nejchudších obyvatel těchto zemí a těch komunit, které bychom měli hledat, aby se postavily za naše hodnoty jako Evropané a za naše principy jako Evropané.

Takže doufám, že nebudeme následovat a podporovat, jak můžeme s veškerou úctou doporučit, tuto zvláštní rovnici, podle které můžete klást do popředí potřeby nejchudších lidí tím, že odepřeme rozvojovým zemím možnost dodávat spotřebitelům efektivněji a levněji nejen vodu, energii a telekomunikační služby, ale i zdravotní péči a vzdělání prostřednictvím investic, technologií, řídicích schopností a technik z různých mezinárodních zdrojů, na základě konkurenceschopnosti.

To zcela určitě neznamená, že by tyto služby měly fungovat bez regulace. Nepodporujeme monopolistické jednání, spekulativní tvorbu cen a kartely, ale k tomu směřují argumenty, které vážený pan poslanec uváděl. Regulace národními vládami v rozvojových zemích je, samozřejmě, zásadní věc ve vztahu k těmto službám, ale, prosím vás, netvořme nebo nepodporujme to, co považují, jak jsem už popsal, za falešnou ideologickou hranici mezi komerčním a nekomerčním. Oboje je stejně opodstatněné, pokud je to správně regulováno a pokud to správně slouží potřebám lidí, kteří zoufale potřebují víc služeb tohoto druhu, efektivněji poskytovaných a v mnohých případech levnějších.

Syed Kamall, zpravodaj. – Vážený pane předsedající, opravdu nevím, kde začít, když byli všichni tak laskaví. Děkuji všem za účast v této diskusi, vítám každý jednotlivý příspěvek.

Rád bych se za těch pár minut, které jsem dostal k dispozici, věnoval některým otázkám, které byly nastoleny. Nevystupuji v rozpravě příliš často, tak mi budete muset odpustit trochu nevázanosti.

Pan Markov hovořil o jediném, univerzálním řešení. V této zprávě se celkem jasně uvádí, že stejně jako bychom neměli jiným zemím vnucovat liberalizaci, neměli bychom jiným zemím vnucovat ani protekcionismus nebo státní monopoly. Toto je myšlenka, kterou jsem se pokoušel vyjádřit, takže je to opravdu daleko od jediného univerzálního řešení. Uznáváme, že pro různé země existují různá řešení, ale poskytneme jim možnost volby liberalizace. Mnoho lidí v chudších zemích mi říkalo, že jsou znechuceni a unaveni nemožností volby, tím, že musí jít ke státnímu monopolnímu provozovateli, který poskytuje špatné služby, nebo k soukromému monopolnímu provozovateli, o kterém všichni vědí, že je propojený s vládnoucí elitou. To, co skutečně chtějí, je především přístup, nebo možnost volby, prostřednictvím které opravdu mají určitý druh přístupu.

Co se týče přestávky v liberalizaci finančních služeb, je rozdíl mezi finanční krizí z globálního pohledu a špatnými půjčkami a špatnými dluhy. Chudí afričtí podnikatelé mi říkali, že chtějí přístup na kapitálové trhy, aby si mohli půjčit peníze na koupi traktoru, aby mohli zorat pole a vytvořit ve své oblasti víc bohatství, tak jim dejme tuto možnost a přístup ke kapitálu.

Na závěr, můj kolega, Glyn Ford, mě odsoudil a já to ve skutečnosti беру jako kompliment. Jsem velmi šťasten, když slyším, že toto je ta „nejliberálnější zpráva“ a doufám, že to jednoho dne bude na mém náhrobním kameni, i když ne okamžitě. Chci zdůraznit, že je rozdíl mezi sociálním cítěním a socialistickým cítěním. Sociální cítění znamená sledovat, co skutečně funguje a jak můžeme reálně pomoci chudým místo lpění na zastaralé socialistické ideologii, která, jak řekl pan Zaleski, ztratila svou legitimitu po tom, co byla mnoho let vnucovaná střední a východní Evropě.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat ve čtvrtek, 4. září 2008.

Písemná prohlášení (článek 142)

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písemně. – (PT) V červenci jsme opět viděli selhání dalšího pokusu uzavřít kolo jednání v Dauhe, jehož cílem je pokročit v liberalizaci obchodu, a Parlament už chce schválit zprávu, vypracovanou z vlastní iniciativy, která se tak nechutně snaží o celosvětovou liberalizaci obchodu se službami buď v rámci Světové obchodní organizace WTO, případně přes dvoustranné nebo mnohostranné dohody s třetími zeměmi, které podporuje EU.

To, co zde máme, je skutečný základ, vytyčující cestu směrem k liberalizaci všech služeb, včetně veřejných služeb, které nazývá „potřeby veřejného a všeobecného zájmu“.

Cílem je, kromě jiných příkladů, větší liberalizace zdravotní péče, distribuce vody, vzdělání, kulturních služeb, cestovního ruchu nebo finančních služeb.

Zpráva se namáhá objasnit, zda „zásady stanovené v dohodě GATS nezakazují privatizaci ani deregulaci“ a slibuje, že po vstupu dohody WTO v platnost se budou konat pravidelná kola jednání „s cílem dosáhnout postupně vyšší úrovně liberalizace...“

Za účelem překonat dosavadní „mrtvý bod“ ve WTO zpráva požaduje a vítá nové iniciativy, jako je „signalizační“ konference, jejichž cílem je umožnit uzavření dohody v blízké budoucnosti.

Velké podniky v Evropě by to samé nenapsaly lépe...

17. Kodex chování pro používání počítačových rezervačních systémů (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva (A6-0248/2008), kterou předkládá pan Timothy Kirkhope, jménem Výboru pro dopravu a cestovní ruch, o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o kodexu chování pro používání počítačových rezervačních systémů (KOM(2007)0709 – C6-0418/2007 – 2007/0243(COD)).

Peter Mandelson, člen Komise. – Vážený pane předsedající, návrh, o kterém vážení páni poslanci dnes diskutují, usiluje o modernizaci pravidel, přijatých v roce 1989, o trhu s distribucí leteckých služeb.

Počítačový rezervační systém (PRS) funguje jako zprostředkovatel mezi leteckými společnostmi a cestovními kancelářemi v prodejní síti letenek. Začátkem 90. let minulého století byl PRS prakticky jediným kanálem prodeje letenek. Navíc, všechny PRS ovládaly letecké společnosti. Ty byly proto ve větším pokušení zneužívat své postavení v PRS, například, úpravou zobrazení ve svůj prospěch.

Kodex chování pro používání PRS zavádí mnoho bezpečnostních prvků na ochranu před zneužitím. Doplňuje právní předpisy o hospodářské soutěži, jelikož přidává opatření na vyrovnání se s riziky specifickými pro dané odvětví. Kodex vyžaduje, aby se se všemi společnostmi zapojenými do systému jednalo na nediskriminačním základě. Například, všechny letecké společnosti musí platit stejný poplatek. Kodex také zavádí zvláštní povinnosti pro mateřské dopravce, tj. ty, kteří vlastní nebo ovládají PRS.

Kodex chování je velmi účinný při předcházení všem druhům zneužívání. Když však byl kodex chování zaveden, trh prodeje letenek se výrazně změnil, jelikož se vyvinuly alternativní prodejní kanály. Dnes už skoro polovina všech rezervací nejde přes PRS, ale probíhá na internetových stránkách nebo prostřednictvím služeb zákazníkům leteckých společností po telefonu. Konkurenční tlak těchto alternativních prodejních metod výrazně snížil riziko zneužívání přes PRS.

Tato nová situace vyžaduje také přizpůsobení kodexu chování. Pravidla stanovená kodexem výrazně omezují prostor pro jednání mezi PRS a leteckými společnostmi. PRS si proto ve skutečnosti navzájem nekonkurují a poplatky, které jim platí letecké společnosti a cestující, se zvyšují.

Návrh Komise chce umožnit víc prostoru pro jednání a zejména možnost stanovovat výšku poplatků za použití PRS. To umožní leteckým společnostem jednat s PRS o snížení cen. Posílení konkurence mezi PRS pomůže snížit ceny a zvýšit kvalitu služeb, které poskytují.

Návrh zároveň zachovává a posiluje prvky prevence zneužívání a ochranu spotřebitelů a zejména nestrannost poskytovaných informací a ochranu osobních údajů.

Návrh navíc nadále ukládá zvláštní povinnosti mateřským dopravcům PRS. Pojem „mateřský dopravce“ vyvolal vzrušené diskuse, protože povinnosti kladené na tyto společnosti jsou velmi zatěžující.

Modernizace kodexu chování umožní snížit cenu poskytování jejich služeb a zároveň zaručí ochranu zájmů spotřebitele. To naléhavě potřebujeme z hlediska konkurenceschopnosti našeho průmyslu, jelikož konkurenti našich společností už využívají výhody liberalizovaného prostředí a nižších prodejních cen.

Proto mě teší rychlost, s jakou se Parlament touto otázkou zabývá. Chci vyjádřit uznání práci, kterou odvedl váš zpravodaj, Tim Kirkhope, a Výbor pro dopravu a cestovní ruch, jakož i výbory, které poskytly svá stanoviska.

Timothy Kirkhope, zpravodaj. – Vážený pane předsedající, jsem velmi rád, že jsme měli možnost diskutovat dnes večer o této důležité záležitosti a s hrdostí předkládám tento nový návrh posilující postavení evropských spotřebitelů.

Revize kodexu chování pro používání počítačových rezervačních systémů (PRS) a dohoda, kterou máme na stole, představuje šanci na brzké a úspěšné ukončení důležité práce. Nový kodex je navržen tak, aby dodal energii odvětví cestovního ruchu, takže čím dříve ho zavedeme, tím dříve pocítíme jeho výhody – nižší ceny letenek, větší výběr a vyšší transparentnost. Samozřejmě, PRS by měly mít možnost svobodně rozhodovat o podmínkách poskytování leteckých služeb, ale, podle mé úpravy, PRS budou muset navzájem agresivněji

soutěžit o účast leteckých dopravců, na základě nižších poplatků za rezervaci a lepší kvality služeb. To přinese velké výhody evropským spotřebitelům.

Za prvé, možnost volby: spotřebitelé dostanou víc možností volby a měli by získat lepší služby od svých cestovních kanceláří. Větší konkurence přinese i zvýšení kvality informací dostupných cestovním kancelářím, a teda spotřebiteli.

Za druhé, cena: to by pro změnu mělo znamenat, že ceny letenek, současným systémem uměle udržované na vysoké úrovni, by mohly v konečném důsledku klesnout, podle průzkumu Komise, až o 10 %.

Za třetí, transparentnost: Díky přísnější ochraně budou cestovní kanceláře a spotřebitelé lépe chráněni před zneužíváním a deformací trhu. Zabudovány jsou dva hlavní ochranné prvky. Jeden se týká ustanovení o auditu. Považoval jsem za potřebné znovu promyslet tato ustanovení a výsledkem je, že budou účinnější a regulace tak poskytne Komisi důležitý nástroj k monitorování činnosti PRS.

Za čtvrté, definice toho, kdo je a kdo není mateřským dopravcem. Tato otázka dominuje celé zprávě a já teď pracuji na ní. Je důležité si to vyjasnit, protože nechceme, aby letecké společnosti investovaly do PRS, protože by ovlivňovaly provoz systémů a způsobovaly možnou újmu ostatním.

Dovolte mi sdělit kolegům, kteří tak tvrdě pracovali na této zprávě, mé přesvědčení, že v rámci předložené dohody máme mohutný ale pružný test, pokrývající všechny obavy, které jste vyjádřili. Někdo navrhoval na zítra hlasování po částech, ale upřímně řečeno, to by nám mohlo přinést příliš široký rozsah definice. Zopakuji to, co jsem už těmto lidem sdělil písemně. Zrušení zmínky o „rozhodujícím vlivu“ neumožňuje náležitě vyjasnění těchto prvků v pozměňovacím a doplňkovém návrhu číslo 12, což bylo cílem této zmínky. Opravdu, po takovém zrušení by se to mohlo interpretovat tak, že jakýkoli investor by se považoval za mateřského dopravce, jelikož výraz „jiného řídicího orgánu prodejce systému“ by mohl znamenat doslova cokoli. Za mateřského dopravce by měl být označen jakýkoli letecký dopravce, podílející se na PRS s právem pouze dostávat informace, například, o ročním rozhodování nebo jen o ročních výkazech? Určitě ne.

Co se týče návrhu skupiny Aliance liberálů a demokratů pro Evropu (ALDE), že by se tato záležitost měla vrátit zpět výboru a že jsme měli důkladně prošetřit vlastnickou a řídicí strukturu příslušného PRS, Komise by k tomu potřebovala nové nařízení. Když Komise prohlásí, že si to potřebuje prověřit zvláště pro každý případ, nevidím v tom důkaz, že máme nepřesnou definici. Právě naopak, dlouho jsme o tom diskutovali ve výbore a požádal jsem o vypracování nezávislé studie, která by výboru pomohla. Ujistil jsem se, že stínovní zpravodajové byli v každé etapě plně informováni o stavu neformálních kontaktů s Radou. Obsah dohody odsouhlasili zvláště. Záměrně jsem tuto záležitost měsíc zdržoval, dokud jsem se neujistil, že jsme vzali v úvahu všechny názory, i otázky životního prostředí, paní Lichtenbergerová; i úplnou liberalizaci, pane Evansi.

Takže vás na zítra žádám o podporu. Musíme hlasovat pro nižší ceny letenek, víc možností výběru a větší transparentnost. Všichni máme povinnost chránit práva spotřebitelů a informovat o nich a také dát jim tu nejlepší možnou dohodu. To zůstává prioritou. Politika gest není mojí prioritou, ale mou prioritou je dát tu nejlepší dohodu všem spotřebitelům v Evropě, které zde zastupujeme.

Wolfgang Bulfon, zpravodaj Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů požádaného o stanovisko. – (DE) Vážený pane předsedající, evropští spotřebitelé sténají pod tíhou vysokých cen potravin a jednou z příčin nadměrného zvyšování cen je, podle mně, koncentrace maloobchodního trhu v rukách několika velkých aktérů.

Mám důvody ke znepokojení, že podobný vývoj by se v budoucnosti mohl projevit i v případě cestovních kanceláří. Liberalizace kodexu chování pro používání počítačových rezervačních systémů (PRS), navrhovaná touto zprávou, by měla zajistit větší konkurenci na trhu. Obávám se však, že v budoucnosti budou schopni přežít pouze velcí poskytovatelé služeb, kteří uzavrou smlouvy s několika provozovateli PRS. To však bude nezbytné, aby mohli poskytnout zákazníkům komplexní možnost výběru. Malí poskytovatelé, kteří si nebudou moci dovolit více smluv s provozovateli PRS, se octnou na okraji.

Kdykoli se v této souvislosti zmiňují Spojené státy jako příklad konkurence, vnímavé k spotřebiteli, musím si vždy vzpomenout na to, že v členských státech není žádná letecká společnost, která by se podílela na počítačovém rezervačním systému. Proto bych byl pro přesnou definici pojmu „mateřský dopravce“.

Georg Jarzembowski, jménem skupiny PPE-DE. – (DE) Vážený pan předsedající, dámy a pánové, jménem své skupiny bych chtěl co nejsrdečněji poděkovat zpravodaji, panu Kirkhopovi. Představil velmi vyváženou zprávu a velmi úzce spolupracoval se stínovými zpravodaji. Jeho verze, o které jednal s francouzským předsednictvím, umožňuje lepší ochranu spotřebitelů před pochybnými nabídkami letenek a lístků na vlak,

na základě přehledných předpisů a transparentnosti, přičemž zároveň zabezpečuje spravedlivou hospodářskou soutěž mezi železničními a leteckými společnostmi.

Mimochodem, přepracovaná verze dokumentuje fakt, že skupina Evropské lidové strany (křesťanských demokratů) a evropských demokratů jako první skupina správně zastavila pokus Komise v roce 2005 zrušit tuto regulaci jako zastaralou. Potřebujeme ji na ochranu spotřebitelů a dokážeme to tím, že budeme hlasovat. I když opravdu stále víc a víc cestujících si rezervuje lístky přímo u leteckých společností nebo přes internet, většina spotřebitelů se bude i nadále spoléhat na své cestovní kanceláře, které zase musí mít možnost spolehnout se na nediskriminační, čistě obchodní nabídky v rámci počítačového rezervačního systému. Uváděné ceny musí v budoucnosti zahrnovat všechny daně a poplatky, aby cestovní kanceláře mohly spotřebitelům dát opravdu transparentní a srovnatelné nabídky.

I pro mateřské společnosti by měly v budoucnosti platit přísnější předpisy o transparentnosti a konkurenci, aby byly tyto systémy chráněny před poskytováním zvýhodněných nabídek, které znevýhodňují ostatní letecké společnosti a znevýhodňují spotřebitele.

Musím se zde vrátit k panu zpravodaji a obrátit se na kolegy poslance. Domnívám se, že verze, na které jsme se shodli s francouzským předsednictvím, poskytuje ve vztahu k mateřským společnostem přiměřenou ochranu před pozitivní diskriminací ve prospěch určitých leteckých společností. Jakákoli změna prostřednictvím slavného dodatku k pozměňovacímu a doplňkovému návrhu číslo 48 je proto zbytečná a pokud zítra projde, zbrzdí to celou záležitost nebo dokonce jí to může zpochybnit. Vyzývám vás, abychom zítra přijali jasné, konečné rozhodnutí v zájmu ochrany spotřebitelů.

Robert Evans, jménem skupiny PSE. – Vážený pane předsedající, já bych také chtěl poděkovat panu Kirkhopovi za jeho neustálou spolupráci a podporu všech členů výboru.

Před dvěma lety jsem si prohlédl stránku internetové cestovní kanceláře a chtěl jsem letenku z Londýna do San Franciska. Stránka i počítač mi říkaly, že žádné přímé lety z Londýna do San Franciska nejsou a doporučily mi přestupní let přes New York, tuším se společností United. Samozřejmě, že jsou přímé lety, ale tato konkrétní internetová stránka je nenabízela.

Ale přiblížilo mi to, ve zjednodušené podobě, problém, který se pokoušíme řešit touto revizí: jak řekl pan komisař Mandelson, je to revize, která se vrací o 20 let nebo i dál.

Musíme vzít v úvahu reálné změny, které se za toto období odehrály v oblasti technologií. Teď má velká většina lidí a, samozřejmě, všechny cestovní kanceláře, přístup k internetu a já souhlasím s předcházejícími řečníky, kteří mluvili o tom, že jsme povinni zajistit spravedlnost a stejný přístup na trh a, jak řekl pan komisař Mandelson, spravedlivá pravidla a ochranu spotřebitelů a zároveň musíme zajistit konkurenci. Ale, pane Mandelson, vy jste také řekl, že vás teší rychlost, se kterou to celé probíhá. I když máme ty samé cíle a vždy chceme věci dělat co nejrychleji, a souhlasím se snahou pana Kirkhopa dosáhnout transparentnosti cen a ochrany spotřebitele, myslím si, že při rychlosti, jakou tuto záležitost připravujeme, jsme se určitě odchýlili od stanoviska, které přijal Výbor pro dopravu a cestovní ruch koncem května, a že stanovisko, s kterým přišla Rada, takzvané kompromisní stanovisko, je odlišné od postoje, který jsme zastávali ve Výbore pro dopravu a cestovní ruch. Ve včerejším vysvětlení Komise mluví o tom, že „všechny předcházející analýzy bude třeba udělat znova s novou perspektivou a Komise bude muset prověřit každý případ zvlášť“. To, myslím si, znamená, že celá záležitost není zcela jasná a že jsme se nedostali do pozice, ve které by určité mnozí poslanci na této straně a i z jiných skupin rádi byli, kde bychom mohli s úplnou jistotou říci, že je to opravdu ta pozice, kterou pan Kirkhope doufal, že dosáhl. Proto doporučím naší skupině, aby podpořila návrh, který paní Lichtenbergerová, doufám, za chvíli předloží.

Eva Lichtenberger, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, kdybychom bychom si byli bývali posílali korespondenci, kterou tato zpráva v posledních týdnech vyvolala, prostřednictvím posla na koni, bezpochyby bychom byli bývali zničili pár koní. Moderní komunikace nám umožnila být v neustálém kontaktu a celý čas mít aktuální informace.

Největší zásluhu na tom má, samozřejmě, pan Kirkhope, který poslance informoval opravdu příkladně, neustále korespondoval se stínovými zpravodaji skutečně dělal vše co se dalo, aby Radě zprostředkoval požadavky výboru. Rada mu však jeho práci neulehčovala. Právě naopak. Navržené znění (jednání jsme měli možnost podrobně sledovat), by skutečně nepřineslo nic jiného, než účinnější skrytí deformačních konkurenčních praktik, a proti tomu protestuji!

Musím otevřeně říci, že i domovské země leteckých společností s deformačními konkurenčními praktikami by učinily dobře, kdyby vzaly ochranu spotřebitelů vážněji, poskytovaly objektivně informace a řídily se našimi doporučeními, aby to tak bylo. Kodex chování není nejsilnějším nástrojem, jaký máme k dispozici. V tom si musíme učinit jasno. Ještě důležitější je jednoznačné znění, které nám zaručí, že se nebudou otvírat žádná další zadní dvířka.

Spolu s kolegyní, paní Hennisovou-Plasschaertovou, bych ráda zajistila tuto jednoznačnost tak, že to znovu předložím výboru. To považuji za hlavní problém. Musíme trvat na faktu, že chráníme spotřebitele a také musíme přijmout zjevné důsledky, které z toho vyplývají.

Děkuji kolegům poslancům, pochopitelně, zejména panu zpravodaji za to, že znepokojení v souvislosti s ochranou životního prostředí našlo odezvu v této zprávě, v takové míře, jak to bylo v tomto odvětví možné. Ještě jednou srdečně děkuji kolegům poslancům a panu zpravodaji.

Stanisław Jałowiecki (PPE-DE). – (PL) Vážený pane předsedající, pan komisaři, spolu s kolegou, panem Liberadzským, jsme předložili pozměňovací a doplňkový návrh k této zprávě. Jeho záměrem bylo, aby letecké společnosti v průběhu tří let vystoupily z centrálního systému rezervace letenek. Tento pozměňovací a doplňkový návrh byl považován za radikální a nezískal potřebnou většinu. Všimněte si, že tento radikalismus, konec konců, není ničím jiným, než uplatněním principu rovnosti příležitostí na konkurenčním trhu, který, jak se zdá, je v Evropské unii všeobecně uznáván.

Výbor pro dopravu a cestovní ruch nedávno přijal verzi, která se dá přechodně považovat za velmi dobrou. Přechodně, na cestě (ano, to je správně) k úplnému vyloučení účasti. Zároveň prošla tato záležitost změnou v Radě: předložené pozměňovací a doplňkové návrhy, víc než v podobě, kterou původně představila Evropská komise, posilují postavení tří dopravců, konkrétně jsou to Lufthansa, Iberia a Air France. Posloucháme, že je to úspěch a že tyto společnosti díky tomu získávají zákazníky.

Je pravděpodobně dalším úspěchem, že pan zpravodaj vydržel obrovský tlak lobbistů. To si dovedu představit, jelikož my jsme to museli vydržet také, my, jednotliví poslanci Parlamentu. Tito lobbisté, pravda, zastupují společnosti, které chtějí dosáhnout také takového průniku. Nedosáhli ho však, protože do popředí se dostaly zájmy několika národních podniků. Na druhé straně, tyto podniky nenazýváme lobbisty, když jejich zájmy zastupuje země, která náhodou právě předsedá Evropské unii. Zde je všechno v pořádku a když se o něčem hovoří, je to skvělá spolupráce s Radou.

Není to pokrytectví? Není ještě větším pokrytectvím, nazývat tuto zprávu kodexem chování? Pro koho má tento kodex v jeho změněné a doplněné podobě platit, když nová definice mateřského dopravce účinně tohoto dopravce eliminuje?

Gilles Savary (PSE). – (FR) Vážený pane předsedající, za prvé je pokrytectvím říkat, že spotřebitelé jsou poškozeni. Na evropských ulicích není spotřebitele, který by věděl, co je to počítačový rezervační systém leteckých společností. Ani jeden! Všichni spotřebitelé využívají soukromé rezervační systémy, internet nebo telefon.

O co dnes jde, je vztah mezi leteckými společnostmi a informacemi, které poskytují o svých letech, zejména cestovním kancelářím. Tento text moralizuje a zavádí velmi silné principy transparentnosti a vyloučení exkluzivity. Je to text, který přináší tradiční pohledy na právní předpisy o konkurenci a kontrole fúzí.

Mnoho lobbistů to využívá a zkouší oslabit správnou radu těch, kteří v Evropě vytvořili největší počítačový rezervační systém. To by byl velmi vážný problém, protože my jsme tu nikdy neudělali nic jiného, než uzákonili pravidla konkurence a způsoby jejich kontroly. Nikdy jsme nikoho nenutili přijmout určitý status nebo příslušnou akcionářskou základnu. Proto budu, dámy a pánové, hlasovat pro kompromis, kterého šikovně a s velkou námahou dosáhl pan Kirkhope mezi Radou, podotýkám, všemi členskými státy Rady, Evropským parlamentem a Evropskou komisí.

Bylo by lepší hlasovat pro tento kompromis, než opět vstoupit do války s lobbisty, vzhledem k množství zájmů, a ochránit tento text před zásadními změnami, které by spotřebitelům neposloužily.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Vážený pane předsedající, zpravodaj, pan Kirkhope, už dnes dostal více poděkování, celkem oprávněně, za dosažení přehledné shody ve výboru a, ve spolupráci se stínovými zpravodaji, i s ostatními kolegy poslanci o této velmi komplikované otázce a já doufám, že to bude pokračovat i zítra ráno.

Před chvílí odeznělo, že na začátku diskuse mnohým poslancům nebyl zřejmý ani termín „počítačový rezervační systém“. Dnes víme, co to znamená a dnes víme i to, o jak důležité otázky jsme plným právem diskutovali. Ještě jednou srdečný dík za tuto výbornou práci na, doufejme, dobrém evropském právním nástroji.

Upravili jsme celou škálu obsahu této zprávy, který má teď nevyhnutelně významnou funkci při převážně technické podstatě zprávy, i v jiných souvislostech. Spotřebitele chrání to, že konečná celková cena se může skutečně zobrazit metodou zobrazení cen a nemůže se skrýt za různé speciální a dodatkové ceny.

Dosáhli jsme, i když se to naší skupině neustále vyčítá, výrazného pokroku. Uvedli jsme, že nechceme hovořit o upřednostňování železnic, ale vzhledem ke krátkým a středním letům chceme mít jistotu, že železniční doprava má spravedlivou šanci se zapojit. Jak už bylo řečeno, poukazovali jsme i na otázku spotřeby CO₂, nebo jsme požadovali, aby se to prokázalo, abychom si mohli porovnáním stanovit, co chceme dosáhnout a čím může přispět spotřebitel.

Ulrich Stockmann (PSE). – (DE) Vážený pane předsedající, rád bych se soustředil na sporný problém definice mateřských společností. Účelem definice je, samozřejmě, zabránit leteckým společnostem s podíly v počítačových rezervačních systémech, aby zneužívaly svou pozici. V současnosti se to zjevně týče společností Air France, Iberia a Lufthansa, které mají menšinový podíl v systému Amadeus. Ukázalo se, že dosavadní praxe je taková, že když se objeví podezření na zneužívání, Komise přešetřuje každý případ zvlášť. Případy zneužití vlivu byly řešeny a postihovány. Doposud se to stalo ve dvou případech. Není rozumný důvod měnit něco na tomto v zásadě ověřeném postupu.

Výsledná definice mateřského podniku, založená, s ohledem na právní předpisy o hospodářské soutěži, na vyjádření určujícího vlivu, je v souladu s těmito ověřeným postupem. Tento termín se osvědčoval 40 let. Někteří poslanci však chtějí, aby každá letecká společnost s kapitálovým podílem, byla automaticky definovaná jako mateřská společnost. Pro trh s leteckou dopravou to znamená masivní a nepotřebný zásah do současné situace v hospodářské soutěži. Ani zákazníci z toho nebudou mít žádný prospěch. Čtyřmi vítězi budou, například společnosti British Airways, American Airlines a další, které by měly prospěch z tohoto posunu situace v hospodářské soutěži. Navíc, evropský počítačový rezervační systém by se musel smířit s konkurenční nevýhodou vůči americkým konkurentům na ostře nápadném evropském trhu. To považuji za politicky nerozumné a dokonce nedbalé, a proto doporučuji přijmout nalezený kompromis.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Kompromis, kterého dosáhl náš kolega, pan Kirkhope, je založený na posílení zásady zákazu diskriminace, efektivnosti a transparentnosti, které jsou ve prospěch konečného příjemce, konkrétně evropského občana.

V první řadě, návrh brání potenciálnímu zneužívání namířenému proti leteckým dopravcům, jakož i potenciálním zásahům těchto dopravců do řízení činnosti kanceláří.

Za druhé, návrh zajišťuje transparentnost a brání tomu, aby spotřebitel byl obelháván v otázce volby letů, jejich trvání, operátorů a, v neposlední řadě, v otázce ceny, přičemž zároveň zajišťuje ochranu osobních údajů.

Za třetí, příjemci mají i možnost zvolit si na krátké trasy variant železniční dopravu, což může časem přinést prospěch v oblasti životního prostředí snížením emisí oxidu uhličitého.

Naneštěstí, je tu několik aspektů, které kodex chování nereguluje a které nejsou v rozsahu jeho působnosti. Patří k nim tarifní politika nízkonákladových společností, která nepodléhá spolupráci v rámci počítačových rezervačních systémů (PRS). Domnívám se, že zdravé principy tohoto kodexu chování by měly přijmout všechny systémy rezervace a kupování cestovních dokladů, včetně případu nízkonákladových společností.

Z pohledu spotřebitele je politováníhodné, že tyto společnosti nejsou zahrnuty v PRS. Toto začlenění by, kromě rozšíření možností volby pro cestující, vyvolalo i pozitivní tlak na zajištění kvality služeb a transparentnosti cen.

Využívám této příležitosti a žádám Evropskou komisi a členské státy, aby prostřednictvím příslušných orgánů zesílily kontroly a uplatňování sankcí tam, kde je to potřebné pro skutečnou ochranu spotřebitelů, pro které představují společnosti, neuvedené v PRS, dostupné ale klamavé prostředky mobility. Zároveň podporuji a doporučuji návrh, aby v budoucnosti PRS zvažoval možnost zahrnout do těchto systémů i pravidelnou autobusovou dopravu.

Brian Simpson (PSE). - Vážený pane předsedající, při poděkování panu zpravodaji za jeho zprávu oceňuji snahu pokoušet se a dosáhnout shody v prvním čtení o tomto důležitém dokumentu.

Dohoda v prvním čtení by určitě byla možná, pokud by Rada přijala stanovisko Výboru pro dopravu a cestovní ruch. Pan zpravodaj má pravdu. Ve Výboru pro dopravu a cestovní ruch jsme o tom diskutovali velmi podrobně a ve Výbore pro dopravu a cestovní ruch jsme dospěli k určitému názoru. Ale následně se stalo to, že názor Výboru pro dopravu a cestovní ruch byl změněn.

Bohužel, zásah Rady a následné pozměňovací a doplňkové návrhy Rady nejenže posloužily k zakalení vody, ale vyvolaly i vážné znepokojení spotřebitelských organizací, cestovních kanceláří a sdružení cestujících.

Pak to, co teď navrhuje zpravodaj přes Radu, má závažný dosah, nejen legislativně, ale i mezinárodně. Nikdy předtím v oblasti právních předpisů EU nezpůsobily dva pozměňovací a doplňkové návrhy tolik škody a zmatku na úkor demokratického postoje Výboru pro dopravu a cestovní ruch.

Někteří lidé s tím nemají problém, ale realita je taková, že zásah Rady vyvolal velkou nejistotu, morální i právní.

Existuje podezření, že Rada vytváří právní mezery, aby chránila některé velké letecké dopravce, přičemž to platí zejména pro mateřské dopravce. I nepřiměřené zrychlování úsilí o dosažení dohody může vést ke vzniku špatných právních předpisů. Proto podporuji požadavek na vrácení zprávy do výboru, abychom se mohli zabývat všemi vznesenými námitkami a připravit dobré právní předpisy, nikoli pro velké dopravce, ale pro naše spotřebitele, jejichž zástupci nám tvrdí, že se jim nelíbí dodatky Rady.

Zita Pleštinská (PPE-DE). - (SK) Úvodem bych chtěla poděkovat zpravodaji Timothymu Kirkhopovi, že do nařízení o kodexu chování počítačových rezervačních systémů byla doplněna ustanovení o zobrazení. Cestovní kancelář používá zobrazení, tedy obrazovku, na zobrazování informací PRS, proto je klíčové, aby cestovní kancelář dostávala neutrální a vyvážené informace.

Věřím, že použití nestranného zobrazení zvýší transparentnost dopravních produktů a služeb, které zúčastnění přepravci nabízí, a posílí důvěru spotřebitelů. Cestovní kanceláře budou moci na základě spravedlivých hodnotících kritérií nabídnout co nejtransparentnější výběr možností pro spotřebitele, např. hlavní zobrazení umožní vyhodnotit nejvýhodnější možnosti dopravy poskytované pravidelnou leteckou nebo železniční dopravou.

Oceňuji snahu zpravodaje zajistit transparentnost cen odkazem přímo na CENU produktu, protože současný pojem CESTOVNÉ nezahrnuje všechny prvky ceny, což je mnohokrát pro spotřebitele zavazující.

Věřím, že tato zpráva přispěje ke spravedlivé hospodářské soutěži mezi systémy PRS, z čehož budou těžit především spotřebitelé, kteří získají dopravní produkt s kvalitními službami za výhodnou cenu.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Nařízení o kodexu chování pro používání počítačových rezervačních systémů stanoví pravidla, které musí provozovatelé letecké a železniční dopravy dodržovat při vyřizování rezervací.

Současná situace naznačuje, že rezervování prostřednictvím počítačových rezervačních systémů, které využívají cestovní kanceláře, vede k vyšším cenám. Trvám i na potřebě ochrany osobních údajů cestujících. Domnívám se, že cestující by měli mít možnost zvolit si co nejvýhodnější lístek a s tímto cílem by měl cestující dostat přiměřené a úplné informace.

Trvám na tom, že tyto požadavky nepředstavují diskriminaci ani mezi jednotlivými distribučními kanály, ani podle místa bydliště cestujících nebo cestovních kanceláří. Některé distribuční kanály, jako je internet, splňují zásadu zákazu diskriminace, ale počítačové rezervační systémy vyžadují od provozovatelů v cestovním ruchu určité podmínky, které často vedou k vyšším cenám a diskriminaci na základě místa bydliště cestujícího.

Tuto regulaci považuji za důležitou; vždy bychom měli brát v úvahu spotřebitele a opět trvám na dodržování ochrany osobních údajů.

Marian Zlotea (PPE-DE), písemně. - (RO) Jako stínový zpravodaj stanoviska o této zprávě ve Výboru INFO jménem PPE-DE bych chtěl nejdříve poblahopřát zpravodaji k jeho práci, jakož i k návrhu zprávy. Rád bych zdůraznil důležitost této zprávy pro zajištění skutečné konkurence v oblasti počítačových rezervačních systémů.

Neměli bychom ani zapomínat na práva spotřebitelů a zajistit, aby změny a doplnění v kodexu chování byly pro ně výhodné. Měli by dostávat všechny podrobnosti o cestách, na které se chystají. Velmi důležité je i to, aby znali přesnou cenu letenky a nebyli klamáni možnými skrytými náklady.

Chci ještě připomenout, že to, na čem nejvíc záleží, je, aby společnosti, které mají tyto webové stránky na starosti, už nebyly součástí správních rad, neboť ty mají vždy skryté náklady.

Na závěr bych chtěl zpravodaje ujistit o své úplné podpoře na zejtřejším hlasování.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Vážený pane předsedající, rád bych plně podpořil stanovisko pana Simpsona. Poukázal na to, že definice mateřského dopravce je velmi nejasná. Doplnkové slovní spojení „vykonávat rozhodující vliv“ vyvolává otázku: Vykonává Lufthansa se svým akciovým podílem 22 % v systému Amadeus rozhodující vliv? A co Lufthansa, Air France a Iberia se 44 % mezi nimi: je to rozhodující vliv? Na to je třeba se podívat ze všech úhlů: zda přijmeme pozměňovací a doplnkový návrh číslo 48, nebo pošleme tento návrh nazpět k přepracování výboru. Jinak bude určitě poškozena zásada hospodářské soutěže.

Inés Ayala Sender (PSE). – (ES) Vážený pane předsedající, rád bych uvítal tuto dohodu, která je založená na konsenzu, a proto s ní není každý na sto procent spokojený.

Chtěl bych ocenit úsilí Komise, Rady a také, samozřejmě, Parlamentu, zastoupeného Výborem pro dopravu a cestovní ruch, jeho zpravodaje a stínových zpravodajů.

Domnívám se, že spotřebitelům se vychází v ústřety v otázce datových pásek s marketingovými informacemi (MIDT), včetně dalších zlepšení v souvislosti s vlaky a emisemi, které jsou důmyslné a reagují na tento nový problém.

Domnívám se, že systém kontroly, do kterého byla zavedená konkurence, se posilňuje. Proto úsilí vyloučit teď z tohoto systému tři společnosti by vedlo pouze ke snížení konkurence, která, jak si všichni uvědomujeme, přináší výhody spotřebitelům.

Peter Mandelson, člen Komise. – Vážený pane předsedající, chtěl bych pochválit vážené poslance za vysokou úroveň této rozpravy. Vítám většinu předložených pozměňovacích a doplnkových návrhů. Užitečně upřesňují některé body, zejména v otázkách neutrálního zobrazování možností volby cestování na obrazovce monitoru cestovní kanceláře a ochrany osobních údajů.

Rád bych poděkoval Parlamentu za odvahu otevřít choulostivou otázku mateřských dopravců. Chtěl bych představit stanovisko Komise k tomuto problému. Všichni víme, že je to mimořádně citlivá záležitost, která vedla ke vzniku velmi intenzivního lobování. V této chvíli Komise podporuje kompromis dosažený mezi předsednictvím a zpravodajem, který jednomyslně podpořily členské státy.

Nová definice, jak je uvedena v pozměňovacím a doplnkovém návrhu číslo 13, odstraňuje jakoukoli nejednoznačnost a právní nejistotu. Komise by tak mohla udělat analýzu a určit, zda společnost ovládá počítačový rezervační systém (PRS) a zda společnost, která má práva a podílí se na řízení PRS, ovlivňuje tento systém rozhodujícím způsobem. Tato koncepce se spoléhá na dlouhodobé zkušenosti Komise v oblasti hospodářské soutěže, což jí umožňuje zjistit, jakou má akcionář skutečnou moc a vliv, například analýzou práv spojených s vlastnictvím akcií a dohod mezi akcionáři. Vzhledem k tomu se domnívám, že text, který máme před sebou, umožní Komisi, ať již bude jednat na základě stížnosti nebo z vlastní iniciativy, aby plně uplatnila své pravomoci, které se výrazně posílí, a aby v každém jednotlivém případě a kdykoli určila, zda jsou společnosti mateřskými dopravci a musí přijmout velké závazky, které z tohoto statutu vyplývají.

Co se týče identifikace cestovní kanceláře ve statistických údajích, uvedených na datových páskách s marketingovými informacemi (MIDT) PRS, také podporuji kompromisní text, který zajišťuje rovnováhu mezi potřebou chránit cestovní kancelář před zneužitím údajů a potřebou údaj při strategickém plánování leteckých společností. Domnívám se, že tímto textem zakládáme regulační rámec, který zohledňuje rozvoj trhu a poskytuje cestujícím výhody zavedením konkurence do distribuce letenek a lístků na vlak, při zachování ochrany před jakýmkoli zneužitím.

Na základě toho si skutečně myslím, že je důležité přijmout tuto dohodu v prvním čtení v tomto legislativním období. Všechny subjekty očekávají nové právní předpisy, které sníží administrativní náklady provozovatelů. Abych zmírnil obavy, které se vynořily v souvislosti s definicí mateřského dopravce, mohu se zavázat, že by v rámci současného kompromisu Komise vydala formální oznámení s vysvětlením, jak má v úmyslu interpretovat tuto definici při uplatňování nařízení. Toto oznámení by bylo podobné oznámením, které Komise čas od času vydává k otázkám hospodářské soutěže. Oznámení by bylo zveřejněno v Úředním

věstníku před vstupem nařízení v platnost, aby poskytlo všem zainteresovaným stranám potřebnou právní jistotu. Velmi doufám, že posoudíte tento návrh kladně.

Myslím, že jsem se zmínil o všech hlavních bodech, které se objevily v době rozpravy. Jako obvykle, úplný seznam pozměňovacích a doplňkových návrhů a stanovisko Komise ke každému z nich, pošlu na sekretariát Parlamentu.

člen Komise. – Stanovisko Komise k pozměňovacím návrhům Evropského parlamentu

Zpráva pana Kirkhopa (A6-0248/2008)

Komise souhlasí s pozměňovacími návrhy č. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 14, 16, 17, 20, 21, 22, 23, 27, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 43, 44, 45 a 48.

Komise v zásadě souhlasí s pozměňovacími č. 10, 19, 26 a 28.

Komise po přepracování souhlasí s pozměňovacími a návrhy č. 1, 2, 3, 18, 25 a 47.

Komise částečně souhlasí s pozměňovacím návrhem č. 33.

Komise nesouhlasí s pozměňovacími návrhy č. 12, 13, 15, 24, 29, 39, 40, 41, 42 a 46.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PANÍ ROTHE

místopředsedkyně

Timothy Kirkhope, zpravodaj. – Vážená paní předsedající, chci poděkovat panu komisaři za mimořádně srozumitelné vyjádření stanoviska a za potvrzení toho, že když zítra ukončíme jednání v Parlamentu (doufám, že s kladným výsledkem), ještě více práce čeká jeho a další členy Komise, aby záměry Parlamentu realizovali.

Chci poděkovat kolegům za jejich příspěvky, navzdory faktu, že nesouhlasím s každým jejich výkladem. Je to zřejmě pochopitelné, protože jde o nepochybně velmi komplikovanou záležitost. Přesto, že jsem při této práci postupoval velmi otevřeně, nelze se vyhnout tomu, že některé výklady výsledku budou politizovány nebo možná dokonce nesprávně pochopeny.

Domnívám se však, že je v zájmu spotřebitelů a v širším zájmu zvyšování přehlednosti, abychom pokračovali v cestě, na které jsme se shodli. Jsem hrdý na svou práci. Jsem hrdý i na práci ostatních, kteří mi pomáhali. Úsměvy a projevy souhlasu stínových zpravodajů při jednání mi dodaly přesvědčení, že mě podpoří, nikoli pouze dnes večer, ale spolu se svými skupinami i zítra.

Proto doufám, že po zralé úvaze a po tom, kdy si dnes večer vyslechli velmi citlivý a pozitivní příspěvek pana komisaře, vrátí se zítra a umožní nám zcela jednomyslně se pohnout vpřed a zajistit, aby Evropa v budoucích letech byla lepším místem pro cestující, lepším místem pro spotřebitele a lepším místem pro prosazování politiky hospodářské soutěže.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat ve čtvrtek, 4. září, ve 12.00 hod.

Písemná prohlášení (článek 142)

Christine De Veyrac (PPE-DE), písemně. – (FR) Dámy a pánové, text, o kterém dnes večer diskutujeme, byl tématem živé diskuse na půdě Výboru pro dopravu a cestovní ruch, a to nikoli bez důvodu, protože je to důležitý právní předpis pro cestovní ruch a průmysl letecké dopravy a také pro občany.

Nebylo jednoduché najít rovnováhu mezi udržení konkurence mezi leteckými společnostmi a zaručením nezávislosti cestovních kanceláří, a zároveň přitom umožnit cestujícím, aby dostávali užitečné, nezaujaté informace.

Text, na kterém se pan zpravodaj shodl s francouzským předsednictvím, respektuje tyto požadavky a mě to těší.

Dohodnuta byla vyvážená definice koncepce „mateřského dopravce“, a to je nezbytné pro zajištění zdravé hospodářské soutěže mezi různými počítačovými rezervačními systémy.

Doufám, že zítřejší hlasování schválí tento text v prvním čtení, aby se dal co nejrychleji uplatnit.

Děkuji vám za pozornost.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), písemně. – (PL) Hlavní úlohou počítačových rezervačních systémů (PRS) je sloužit zákazníkům. Proto je tak důležité zajistit transparentnost trhu s rezervacemi letenek, zejména v případech, kdy letecké společnosti svým podílem na vlastnictví počítačových rezervačních systémů mohou omezit konkurenci na trhu.

Situace na trhu letecké dopravy se zjevně v uplynulých letech výrazně změnila a většina leteckých společností se zbavila svých podílů v PRS, což však neznamená, že to učinily všechny letecké společnosti. Nejdůležitější věcí je však to, aby, bez ohledu na podíly v rezervačních systémech, letecké společnosti neměly možnost uplatňovat na fungování těchto systémů takový vliv, aby mohly upřednostňovat linky, které provozují, a to se musí vhodně odrážet v definici „mateřského dopravce“.

Zjednodušení kodexu chování zvýší potenciál pro jednání mezi účastníky trhu (letecké společnosti a PRS budou moci svobodně jednat o výšce poplatku za rezervaci v PRS). Současná ustanovení zvyšují ceny PRS a omezují pružnost PRS v přizpůsobování jejich služeb zvláštním potřebám leteckých společností a cestovních kanceláří, jelikož mají nedostatečný prostor na diferenciaci škály tarifů pro jednotlivé PRS.

Doufám, že předložené pozměňovací a doplňkové návrhy přinesou větší konkurenci na trhu prodeje letenek, což bude ve prospěch zákazníka, zejména tam, kde jde o rozšíření současné škály a snížení konečné ceny letenek.

James Nicholson (PPE-DE), písemně. – Podporuji tuto zprávu, která doporučuje zjednodušení a modernizaci pravidel platných pro počítačové rezervační systémy (PRS), využívané velkými cestovními kancelářemi k rezervaci letenek.

Současná pravidla pro PRS slouží pouze na omezování hospodářské soutěže a udržování vysokých cen letenek. Tyto návrhy podpoří konkurenci mezi společnostmi, které provozují tyto systémy a doufejme, že povedou ke snížení cen letenek a k větší možnosti volby pro cestující.

V současnosti je obvykle nejatraktivnější možností pro spotřebitele rezervovat si letenku přímo u letecké společnosti. Nový kodex chování povede k vyšší úrovni transparentnosti cen, rozvojovému impulzu pro odvětví cestovního ruchu a zajištění spravedlivé dohody pro spotřebitele.

18. Evropská přístavní politika (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem jednání je zpráva (A6-0308/2008), kterou předkládá pan Josu Ortuondo Larrea, jménem Výboru pro dopravu a cestovní ruch, o evropské přístavní politice [2008/2007(INI)].

Josu Ortuondo Larrea zpravodaj. – (ES) Vážená paní předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, podle přibližně sta tisíc kilometrů pobřeží sjednocené Evropy máme víc než tisíc dvě stě obchodních přístavů, jakož i několik stovek dalších, které jsou rozestet podél třiceti šesti tisíc kilometrů vnitrozemských vodních cest. Prochází přes ně 90 % našeho mezinárodního obchodu, jakož i 40 % tun na kilometr obchodu v rámci Společenství.

Přístavy vytváří půl milionu pracovních míst a zaručují rozvoj celých regionů. Mají také klíčový význam pro pravidelnou osobní a nákladní lodní dopravu, která zabezpečuje sociální soudržnost ostrovů a dalších oblastí, které jsou lehčí a trvale udržitelně přístupné po moři. Není proto pochyb, že hovoříme o odvětví, které má velký význam pro náš blahobyt. Naše přístavy však čelí velkým výzvám, včetně nárůstu mezinárodní poptávky po dopravě, která se zvyšuje dokonce rychleji, než je míra globálního hospodářského růstu.

V této souvislosti stojí za zmínku pokrok v navigačních technologiích, logistických telekomunikacích a vytěžování, závazky v oblasti snižování znečištění a skleníkových plynů, zajištění nových investic a modernizace odborné přípravy pracovníků, kteří řídí a řeší tyto otázky. Přístavy však čelí i výzvě udržovat dialog a koordinovaný postup s oblastmi ve svém okolí, sousedy, městy a regiony, a rozvinout co nejlepší propojení a výhodnost ve vztahu k jiným způsobům dopravy, pro jejich společný zisk a aby se hledali co nejharmoničtější a trvale udržitelné plánované řešení.

Přístavy jsou však i součástí našeho vnitřního trhu, a proto musí splňovat příslušné parametry Společenství. Výbor pro dopravu a cestovní ruch, který mě pověřil úlohou zpravodaje pro tuto záležitost, se rozhodl z vlastní iniciativy připravit zprávu, kterou po projednání a odsouhlasení různými skupinami teď předkládáme na plenárním zasedání Evropského parlamentu.

Ve své analýze jsme usoudili, že evropská přístavní politika by měla mít za cíl podporovat konkurenceschopnost námořní dopravy a poskytování vysoce kvalitních moderních služeb, zvyšování bezpečnosti, rychlé služby, nízké ceny a respekt k životnému prostředí, přeměnu evropské námořní dopravy na prostor bez bariér.

Domníváme se, že technologický a hospodářský pokrok, i rozšíření Panamského průplavu zvýrazní současný trend směrem k větším lodím a přinese změny v mezinárodních trasách. Domníváme se také, že se zároveň v Evropě, kde není mnoho přístavů s dostatečnou hloubkou umožňující plavbu velkých lodí, budou rozvíjet pomocné přístavy a také malé a střední přístavy, čím se posilí pobřežní a říční doprava.

Pro takovou budoucnost potřebujeme integrovanou evropskou politiku na posílení konkurenceschopnosti a územní soudržnosti a je také potřebné zdvojnásobit úsilí o snížení znečištění vod a emisí CO₂, proto požadujeme, aby nyní používané palivo bylo do roku 2020 nahrazeno naftou. Potřebujeme, aby přístavní orgány spolupracovaly navzájem a také s místními a regionálními orgány, jakož i dopravními sdruženími, nikoli pouze z oblasti námořní a říční dopravy, ale i železniční, letecké a silniční dopravy.

Domníváme se, že právní jistota právního rámce Společenství v námořní oblasti, vyplývající z mezinárodního právního rámce, závisí na rychlém schválení námořního balíku Erika III a my žádáme, aby se k tomu přistupovalo s největším úsilím a s co největším konsensem.

Evropské přístavy si někdy konkurují s přístavy ve třetích zemích, které praktikují diskriminační politiku; proto potřebujeme seznam překážek. Chápeme, že technologické změny budou mít velké finanční následky, a že proto by měly mít i regiony možnost využívat strukturální fondy na financování nákupu moderních technologických zařízení, vytváření pracovních míst v inovativních odvětvích a rehabilitace městských oblastí uvolněných přesunem přístavních zařízení.

Komunikujeme s Komisí, aby usměrnila státní pomoc přístavům v roce 2008, rozlišovala mezi infrastrukturou přístupu a obrany, která by z toho měla být vyňata, a infrastrukturou spojenou s projekty, a tak, aby pomoc, určená na zlepšení životního prostředí nebo na snížení zatížení a omezení používání silnic, nebyla považována za státní pomoc, nebo pokud je to nezbytné na zajištění soudržnosti, jako v případě ostrovů.

Souhlasíme s rozšířením požadavků na transparentnost v této oblasti, ale namísto absolutního závazku žádáme, aby z toho byly vyňaty přístavy, které nedosahují sníženou minimální hranici ročního příjmu.

Nakonec, podporujeme poskytování odpovídající kvalifikace přístavním dělníkům a žádáme, aby se těmito otázkami zabýval Evropský výbor pro sociální dialog.

Peter Mandelson, člen Komise. – Vážená paní předsedající, dovoluji mi začít poděkováním Výboru pro dopravu a cestovní ruch za to, že předložil svou vizi přístavní politiky, a panu Ortuondo Larreovi, zpravodaji, za jeho zprávu. Zpráva uznává úsilí, které Komise vynaložila při vypracovávání skutečně evropské přístavní politiky, a to nás spojuje.

Oznámení o evropské přístavní politice je reakcí na potřeby a obavy tohoto odvětví, jak je Komise vyhodnotila po širokých konzultacích s přístavním odvětvím od listopadu 2006 do června 2007. Výsledky konzultací ukázaly, že panuje shoda v otázce výzev, kterým čelí evropské přístavy: zvýšená poptávka po mezinárodní dopravě, technologické změny, závazky na omezování skleníkových plynů a dalších emisí, potřeba dialogu, potřeba zajistit stejné podmínky.

Abychom dokázali čelit těmto výzvám, potřebujeme efektivní a účinný evropský přístavní systém. Oznámení je myšleno jako přehled současného stavu přístavního odvětví, které charakterizuje velká rozmanitost z hlediska velikosti, úlohy, dopravy a metod řízení. Zpráva Parlamentu správně zaznamenává tuto rozmanitost. Jak se jednoznačně praví v oznámení, Komise nemínila do této rozmanitosti zasahovat.

Souhlasím s Parlamentem, že důležitost našich přístavů se nepojí jen s hospodářskými faktory, ale i s úlohou přístavů ve společnosti. Parlament skutečně zdůrazňuje význam přístavů nejen pro námořní, říční a kombinovanou dopravu v Evropě a v mezinárodním měřítku, ale i jako zdroj zaměstnanosti a faktor integrace obyvatelstva.

Z toho logicky vyplývá, že toto odvětví si zaslouží celoevropský přístup. Opatření uvedená v oznámení, s kterými souhlasí průmysl a dokonce po nich jednoznačně volá, je třeba uvést do praxe: hlavní směry státní pomoci, hlavní směry uplatňování právních norem pro oblast životního prostředí, evropský prostor námořní dopravy bez bariér a sociální dialog. Už jsme s tím začali a snažíme se dosáhnout hmatatelných výsledků v blízké budoucnosti.

Komise přijala oznámení, které navrhuje jasný rámec a akční plán, umožňující evropským přístavům, aby čelily výzvě dneška a zítřka, aby přilákaly investory a aby se plně zapojily do rozvoje sítě kombinované dopravy.

Jsem pevně přesvědčen, že oznámení a praktická opatření, které z něho vyplynou, přinesou kladné a užitečné výsledky, umožňující evropským přístavům nadále hrát klíčovou úlohu v logistickém řetězci a úlohu středisek růstu a zaměstnanosti.

Pierre Pribetich, zpravodaj Výboru pro regionální rozvoj požádaného o stanovisko. – (FR) Vážená paní předsedající, dámy a pánové, jako zpravodaj Výboru pro regionální rozvoj požádaného o stanovisko, bych upřímně rád poblahopřál panu Ortuondovi k jeho základním doporučením pro nezbytný rozvoj evropských přístavů. Chtěl bych mu také poblahopřát k tomu, že zohlednil všechny naše návrhy a poděkovat mu jménem všech svých kolegů.

V rámci EU je volný pohyb zboží a lidí základem našeho růstu a projevem naší solidarity. Síť přepravy zboží (90 % mezinárodního obchodu a dopravy) si vyžaduje, aby každé spojení, každý uzel byl optimalizován z hlediska přítoku. Přístav 21. století neunikne důsledkům této nové mobility. Jako součást města musí být zahrnut do trvale udržitelného plánování míst, v souladu s hlavními cíly boje proti klimatické změně. Optimalizovat se musí i jako součást regionálního rozvoje, ve smyslu integrovaného přístupu Lipské charty. Evropská přístavní politika, s kterou spojujeme své naděje, musí proto reagovat na tyto důležité potřeby, jakož i na cíle, stanovené v této zprávě, a musí být proto zahrnuta do našeho celkového přístupu.

Corien Wortmann-Kool, jménem skupiny PPE-DE. – (NL) Vážená paní předsedající, pane komisaři, přístavy v Evropě jsou hnací silou hospodářství. Ne méně než 90 % evropského mezinárodního obchodu prochází přes přístavy. To musí být výzvou pro pana Mandelсона jako komisaře pro zahraniční obchod. Každý rok jde o přepravu více než 3 milionů tun zboží z celého světa. Přístavy zaměstnávají víc než půl milionu Evropanů. Údaje o růstu jsou také značné. Růst přináší možnosti, ale i problémy: použitelná infrastruktura, dobré propojení se zázemím, kapacita životního prostředí. Toto je ten důvod, proč je tak důležité, aby Evropa nebrzdila přístavy, ale pomohla jim a řešit jejich problémy.

To si nevyžaduje směrnici o přístavních službách nebo právní předpisy, ale vyžaduje si to přehledné směry. Důležité je, že Evropská komise urychluje proces přijímání hlavních směrů k nejasným a někdy dokonce rozporuplným právním předpisům o životním prostředí. Vágní terminologie a rozporuplné znění vedou k soudním odvoláním a k zastavení důležitých projektů. Komise musí ještě oznámit termín předložení těchto směrů. Může vnést do této věci jasno už dnes večer?

Potřebné je zavést i směry pro státní pomoc. Základní podmínkou jsou stejné podmínky pro všechny evropské přístavy. Co se týče přístavů, důležité jsou i požadavky na transparentnost. Skupina Evropské lidové strany (křesťanských demokratů) a evropských demokratů podporuje Evropskou komisi a je proti prosazování limitů, které obhájí náš zpravodaj. Budeme proto hlasovat proti těmto částem zprávy. Budeme také hlasovat proti pozměňovacím a doplňkovým návrhům Konfederace Evropské sjednocené levice a Severské zelené levice, protože jsou v protikladu k solidním návrhům řecké vlády a nebylo by dobré pro Evropský parlament, kdybychom je zamítli. Můj řecký kolega bude o nich za chvíli hovořit.

Emanuel Jardim Fernandes, jménem skupiny PSE. – (PT) Vážená paní předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, chtěl bych poblahopřát panu zpravodaji ke kvalitě jeho zprávy a poděkovat dalším poslancům za jejich otevřenost a příspěvky, zejména panu Willimu Piecykovi, který nás nedávno opustil. V roce 2006 Parlament podruhé zamítl návrh o přístupu na trh pro přístavní služby. Návrh v té době prosazoval opatření ve prospěch větší transparentnosti, zdravější konkurence, menšího množství pochybné práce, lepšího vzdělání zaměstnanců i zvýšení bezpečnosti a zdůrazňoval, že neregulovaná liberalizace evropského přístavního systému je kontraproduktivní. Tato zpráva posiluje tehdejší postoj.

Jako stínový zpravodaj pro socialistickou skupinu v Evropském parlamentu jsem vždy podporoval následující body, které obsahuje závěrečná zpráva: je třeba využívat existující možnosti evropského financování nebo státní pomoci na rozvoj a nákup moderních a ekologicky odpovědných zařízení a na jejich lepší zapojení do sítě evropských přístavů; je třeba, aby místní a regionální orgány využívaly možnosti přístavů na rozvoj svých regionů, podporováním většího kombinování dopravy a hospodářské soutěže mezi přístavy; je třeba zlepšit současné sociální podmínky v námořním odvětví, zejména lepší odbornou přípravou, celoživotním vzděláváním a zlepšováním podmínek bezpečnosti na pracovištích; je třeba posílit konkurenční pozici Evropské unie jako světové námořní velmoci, zejména posílením regulačních rámců v oblasti námořní bezpečnosti a finančních stimulů, pravidel podpory veřejným nebo soukromým investorům s rozličným pozadím; je třeba existující přístavy lépe přizpůsobit přísným požadavkům životního prostředí, zejména

v souvislosti s omezováním skleníkových plynů; je třeba posilnit současný regulační rámec přístavů jako proměnné veličiny, která podmiňuje celkovou rovnováhu; je třeba přizpůsobit evropský přístavní systém mimořádně rychlému technologickému rozvoji bez podceňování vlivu na životné prostředí; je třeba uznat, že některé investice ze strany veřejných orgánů se nemusí považovat za státní pomoc, zejména pro okrajové regiony a ostrovy, když jsou tyto investice nezbytné pro zajištění hospodářské, sociální a územní soudržnosti, pokud z nich nemá užitek jen jeden uživatel nebo provozovatel a pokud berou v úvahu konkrétní situaci okrajových regionů, jak uznává Smlouva o Evropské unii.

Anne E. Jensen, *jménem skupiny ALDE*. – (DA) Vážená paní předsedající, skupina Aliance liberálů a demokratů pro Evropu podporuje strategii nové evropské přístavní politiky Komise. Teď, když byly neúspěšné dva návrhy směrnic o přístavech, je třeba to znovu promyslet. Navíc, série jednání zorganizovaných Komisí, na kterých se zúčastnili všichni akcionáři přístavů, ukázala potřebu vyjasnění pravidel vládní podpory, aby se zabezpečila spravedlivá hospodářská soutěž mezi přístavy, jakož pravidel životního prostředí. Proto je teď ze strany Komise správnou strategií, připravit hlavní směry pro státní podporu. Je potřeba přijmout rozhodnutí o mnohých podrobnostech. Může se objevit otázka, jak daleko do přístavu se silnice považuje za veřejný projekt a od kterého bodu je za ní odpovědný přístav. Hlavní směry musí dát jasné odpovědi na tento druh otázek. Je důležité, aby v otázkách státní pomoci vláda otevřenost a transparentnost a já bych v této souvislosti chtěla vyjádřit svou srdečnou podporu doporučením pana zpravodaje.

Komise poskytne i vysvětlení, jak se mají interpretovat právní předpisy EU v oblasti životního prostředí ve vztahu k rozšiřování a rozvoji přístavů. Z celkového pohledu, rozšiřování přístavů zlepšuje podmínky při prosazování námořní dopravy, která je vhodnější z hlediska životního prostředí. Přirozeně, rozvoj přístavů by neměl být na úkor životního prostředí. Jasnější pravidla také zajistí, aby se otevření problémů životního prostředí nestávalo ve skutečnosti pouze prostředkem ke zpomalení a zkomplikování rozšiřování přístavů; problémů, které nebyly otevřeny z obav o životní prostředí.

Komise podpoří rozvoj sítě přístavů a zabezpečí příliv vhodných podpůrných investic. Velkým problémem je to, jak dostaneme zboží do přístavu a z přístavu, a proto by podpůrné programy EU v budoucnosti měly víc odrážet potřebu dobrých dopravních spojení po zemi, přičemž by se to nemělo týkat jen regionální podpory, ale zřejmě i programů jako Marco Polo.

Efektivitu přístavů zvýšíme širším využíváním nových technologií a omezením byrokracie. Navíc se domnívám, že by bylo dobrým výsledkem procesu jednání, kdyby byl dialog mezi sociálními partnery v budoucnosti konstruktivnější. Být zaměstnancem přístavu znamená být součástí kultury, ale v moderních přístavech je to i vysoce odborná práce, která se provádí na nebezpečném pracovišti. To si vyžaduje zaměřit se na vzdělávání a odbornou přípravu. Myslím si také, že je dobré, kdyby se odborná příprava stala součástí souboru nástrojů, které připravila Komise. Chtěla bych popřát panu Ortuondovi, aby měl se svou výbornou zprávou štěstí a těším se, jak bude Komise realizovat akční plán.

Pedro Guerreiro, *jménem skupiny GUE/NGL*. – (PT) Vážená paní předsedající, nemůžeme podpořit hodnocení této iniciativy Evropské komise, jelikož ji považujeme za pokus, jakožto poslední východisko, o podporu liberalizace přístavních služeb na úrovni Evropské unie. Komise ve svém oznámení uvádí, jak čelila potřebě uvést do souladu přístavy a řízení jejich rozvoje s transparentností, hospodářskou soutěží a všeobecně s právními předpisy EU, jakož i zavést skutečný vnitřní trh do námořní dopravy v Evropě, kvůli čemuž předloží legislativní návrh, jehož účelem bude rozšířit působnost pravidel hospodářské soutěže vnitřního trhu Evropské unie na řízení přístavů.

Je zřejmé, že Komise nemá pravomoc privatizovat. Snaží se však vytvořit takové podmínky, že pokud se privatizace objeví, učiní to v rámci Evropské unie přes liberalizaci přístavních služeb, například, co se týče služby přístavních koncesí, a nyní cituji „tak, aby nedošlo k omezení otevřené hospodářské soutěže“, nebo co se týče veřejného financování všech obchodních přístavů, cituji „bez výjimky“.

Z toho důvodu se domníváme, že by ve zprávě Evropského parlamentu měla být výslovná zmínka o odmítnutí jakéhokoli nového pokusu o liberalizaci přístavních služeb na úrovni Evropské unie, co se týče veřejného financování, přístavních koncesí, technicko-námořních služeb nebo služeb manipulace s nákladem. Odvětví přístavů je veřejnou službou strategického významu pro hospodářský a sociální rozvoj, životní prostředí, obranu a suverenitu každého členského státu; proto by se nemělo liberalizovat na úrovni EU.

Johannes Blokland, *jménem skupiny IND/DEM*. – (NL) Vážená paní předsedající, rád bych začal poděkováním panu Ortuondo Larreovi za jeho zprávu o evropské přístavní politice. K této zprávě chci poznamenat, že nespravedlivá hospodářská soutěž mezi evropskými přístavy se musí skončit. Je nepřijatelné, že jeden evropský přístav si musí pomáhat komerčně, zatímco druhý žije ze státní pomoci.

Můj první požadavek vůči Evropské komisi se týká právě tohoto. Může pan komisař Mandelson přislíbit, že zveřejní hlavní směry pro státní pomoc přístavům do konce roku 2008?

Rád bych také vyzval Evropskou komisi, aby do konce roku 2008 zveřejnila i hlavní směry pro uplatňování právních předpisů Společenství v oblasti životního prostředí. Komplikovanost a nepřehlednost těchto právních předpisů v současnosti stojí v cestě rozvoji evropských přístavů.

Sylwester Chruszcz (NI). – (PL) Vážená paní předsedající, jsem poslancem parlamentu, který denně přichází do styku s námořním hospodářstvím. Přístavy mají velký význam nejen pro dopravu v Evropě, ale i jako důležitý prvek v hospodářství jako zdroj zaměstnanosti. Námořní doprava a mořské přístavy přispívají k jednotnému trhu EU a spojují ho se světovým hospodářstvím. Jejich efektivní fungování a stabilní rozvoj mají zásadní význam pro konkurenceschopnost Evropské unie a pro Evropu, ve světě pokračující globalizace. I když si přeshraniční rozsah tohoto odvětví vyžaduje koordinaci přístavní politiky na evropské úrovni, základy této politiky se nemohou klást bez přihlížení k místním a vnitrostátním potřebám. Vzhledem k tomu přijímá s opatrným optimismem tyto, konec konců, omezené prostředky vlivu Evropské unie na jednotlivé členské státy v podobě měkkých zákonů, jinými slovy usměrnění, a odstraňování překážek integrované a trvale udržitelné námořní politiky.

Jim Higgins (PPE-DE). – (GA) Vážená paní předsedající, vítám úvodní doporučení Komise. Je to velmi užitečný dokument a já bych rád poblahopřál panu zpravodaji k jeho náročné práci při přípravě této zprávy. Zpráva zdůrazňuje, že přístavy jsou velmi důležitou infrastrukturou. V Evropské unii je víc než 1200 obchodních přístavů, které přímo nebo nepřímo zaměstnávají půl milionu lidí. Rád bych přivítal tu část zprávy, která zdůrazňuje význam dobrých vnitrozemských spojení s přístavy. Například v Irsku sotva jsou nějaká vlaková spojení s přístavy a není tam žádné spojení s vnitrostátními nebo mezinárodními letišti.

Ministr dopravy v Irsku, který je členem Strany zelených, připustil, že situace s uhlíkovými emisemi v Irsku je velmi zlá, zhoršuje se a vzhledem k situaci v dopravě se ještě nepochybně dále výrazně zhorší. Je to nepochybně způsobeno neexistujícím železničním spojením mezi přístavy a letišti. Vývozci a dovozci v Irsku nemají na výběr, pouze použít motorové vozidlo, a to je skandální. Vždy mě velmi potěší, když Výbor pro dopravu a cestovní ruch vydává zprávu, jako je tato, která schvaluje právní předpisy Evropské unie v oblasti životního prostředí.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Vážená paní předsedající, využiji možnosti poděkovat panu Ortuondo Larreovi za jeho zprávu. Činím to jako jeden z těch, kteří před dvěma lety podnítili odmítnutí návrhu směrnice o přístupu k přístavním službám.

Jsem pro, aby se s přístavy zacházelo jako s prvky infrastruktury, a tedy aby veřejný sektor nesl strategickou odpovědnost za rozvoj přístavů. Přístavy nemusí být řízeny státem, ale veřejný sektor musí být za ně odpovědný. Stejně tak mi vyhovuje, že hovoříme o veřejné podpoře. Zřejmě něco také potřebujeme a pravidla hry nám nepochybně dobře poslouží.

Rád bych zdůraznil význam stabilizace podmínek pro zaměstnance přístavu. Je to skupina lidí, kteří společně s přístavem jako prvkem infrastruktury tvoří zdroj hospodářského potenciálu. Posledním bodem, na který jsem chtěl upozornit, je potřeba modernizovat přístup k přístavům, jinými slovy, silnice, železniční trati a vnitrozemské vodní cesty, aby vzniklo centrum kombinované dopravy.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Ráda bych poděkovala panu zpravodaji a doufám, že tato zpráva bude tentokrát úspěšná.

Moje domovská země, Estonsko, je také námořní zemí a teší mě, že se tato zpráva soustřeďuje na odstraňování překážek v odvětví přístavů ve více členských státech.

Přístavy mají velký význam pro hospodářský a sociální rozvoj a konkurenceschopnost celé Evropské unie, ale my budeme schopni udržet krok se světem globální hospodářské soutěže, pouze když budeme nadprůměrní z hlediska inovace a nejlepší z pohledu kvality.

V námořní zemi jsou námořní záležitosti neoddelitelnou součástí komplexního logistického systému a jsou integrální součástí celého hospodářského systému země. Námořní doprava je také důležitým dopravním prostředkem v rámci Evropské unie, a proto vítám iniciativu na vytvoření jednotného prostoru námořní dopravy bez bariér.

Jsem toho názoru, že Evropská unie by neměla znevýhodňovat námořní dopravu na krátké vzdálenosti v porovnání s jinými způsoby dopravy a že zboží, proclené na území Společenství, by už nemělo podléhat dalším celním kontrolám v Evropě.

Je potřebné stanovit společná pravidla řízení činnosti přístavů v Evropské unii. Zároveň je však pro Evropskou unii důležité zvýšit podporu svých vlastních přístavů k vyvážení nespravedlivé hospodářské soutěže ze strany přístavů třetích zemí.

Jedním z důležitých slovních spojení v diskusi o přístavech je „námořní bezpečnost“; zlepšení v této oblasti jsou potřebná a spolupráce mezi námořními záchrannými koordinačními středisky se nepochybně musí zlepšit.

Doufám, že všechny kroky, uvedené ve zprávě (můj vymezený čas dvou minut mi, samozřejmě, neumožňuje věnovat se všem), pomohou zvýšit konkurenceschopnost námořní dopravy Evropské unie a přispějí k rozvoji evropské přístavní politiky.

Hélène Goudin (IND/DEM). - (SV) Vážená paní předsedající, když byla v roce 2006 předložena k diskusi směrnice o přístavech, strana Junilistan jasně a důrazně hlasovala proti. Důvodem našeho nesouhlasu s touto směrnicí je to, že evropské přístavy už teď fungují dobře a jsou konkurenceschopné, dokonce i z mezinárodního hlediska. Zpráva, o které teď diskutujeme, obsahuje vícero prvků obsažených již ve směrnici o přístavech, proti které jsme hlasovali. Navíc, zpráva obsahuje mnoho návrhů, které jsou stejně hrozivé jako nežádoucí.

Navrhuje se, například, aby zboží, proclené na území Společenství, bylo vyňato z celní kontroly. To je velký problém, zejména v souvislosti s pašováním, například, drog. Mělo by být věcí každého členského státu, aby rozhodl, zda se kontejner otevře nebo ne.

Toto je zpráva, která páchne nepotřebnou regulací, skrytým protekcionismem a velkými náklady pro daňové poplatníky. Proto vás vyzývám, abyste zítra hlasovali proti.

Roberto Fiore (NI). - (IT) Vážená paní předsedající, dámy a pánové, městečka a města se rozvinuly okolo našich přístavů a tyto přístavy jsou spojené s rozvojem našich lidí. Je proto životně důležité, aby naše přístavy byly příkladné, legitimní a aby jejich provoz byla přísně v souladu se zákonem.

Naneštěstí, musím poukázat na to, že v Itálii jsou dva přístavy, Neapol a Gioia Tauro, ve kterých se zjistilo závažné porušování zákona. Probíhá tam organizovaný ilegální dovoz výrobků, například z Číny, a ten potom podkopává hospodářskou strukturu země. Dále jsou tam organizace mafie, které organizují zjevně nelegální dovoz drog a zbraní a pokračují v podkopávání hospodářství, zákona a pořádku v naší zemi a v Evropě jako celku.

Proto by příslušné orgány a Evropský parlament měly pozorně sledovat tuto situaci, kde, naneštěstí, stále panuje nepořádek, mafie vládne a není tam kontrola ani vhodná regulace.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). - (NL) Vážená paní předsedající, pane komisaři, pane zpravodaji, dámy a pánové, myslím si, že předložený návrh je lepší, než ten, který byl představen minule. Obsahuje daleko větší prostor pro decentralizaci odpovědnosti. Zvyšuje i úlohu členských států a o tom bych chtěl, jako člen Výboru pro regionální rozvoj, ještě jednou diskutovat.

Překvapuje mě však, že na jedné straně je velmi jasně definována pozice přístavů, ale na druhé straně, nezbytné propojení zázemí v mnoha případech zaostává. Jedním z příkladů jsou Antverpy zde, v Belgii, a druhým oblast Porúří. Už roky se diskutuje o rozběhnutí projektu Železná Porýní, železničního spojení, které by konečně zastavilo souvislý proud kontejnerů, které mají řidiči aut neustále před sebou na dálnici. Situace je absurdní: vše by mohlo být jiné, ale hlavní odpovědnost nesou národní státy.

Platí to i pro Holandsko, kde byla vybudována trať Betuwe Line z Antverp do oblasti Porúří, do které se investovaly miliardy eur. Představte si můj úžas: na německé hranici chybí optimální propojení. To je určité něco, o čem musíme diskutovat. Vzhledem k nárůstu mezinárodní dopravy přes přístavy, tyto tepny, musíme přijmout přísnější integrovaný přístup.

Vím o tom, že Evropská komise pracuje na dokumentě o územní soudržnosti, kterou si je třeba uvědomovat nejen v západní Evropě, ve starých členských státech, ale i v nových členských státech a za jejich hranicemi. V tom je jednoduché najít prostor pro trochu víc usměrnění. Nemluvím o tvrdých zákonech a regulacích, ale o vzájemném přezkoumání odpovědnosti. Nemluvím ani o méně penězích ze strukturálních fondů.

Miliardy eur se lijí do rozvoje přístavů a seskupení, bez vhodné koordinace se zázemím. To je poselství, o kterém chci hovořit. Mohu se zeptat pana komisaře, zda tato prioritní oblast figuruje v zelené knize o územní soudržnosti, která se má představit v říjnu?

Ramona Nicole Mănescu (ALDE). – (RO) Ráda bych poblahopřála panu zpravodaji za práci a úsilí, které vynaložil při přípravě tohoto dokumentu.

Námořní doprava a přístavy představují dva klíčové prvky sítě, spojující evropský jednotný trh se světovým hospodářstvím a jsou nezbytné pro obsluhu 90 % evropského mezinárodního trhu. Z pohledu regionálního rozvoje přístavy představují jeden ze základních prvků soudržnosti v Evropě, díky rozvoji kapacity cestovního ruchu, jakož i vytvoření víc než půl milionu pracovních míst, což společně dynamizuje a rozvíjí nejbližší regiony.

V této souvislosti k regionálnímu rozvoji zásadně přispívají také aspekty, jako je zlepšování obrazu přístavů a jejich lepší integrace do městského života, jejich modernizace s využíváním možností, které nabízí Evropský fond regionálního rozvoje (FEDER) a kohezní fondy, jakož i zapojení místních a námořních orgánů do řízení kvality vody a ovzduší.

Pro konkurenceschopnou evropskou politiku je nezbytný společný pohled se sladěním hospodářských, environmentálních, sociálních a bezpečnostních aspektů. Měli bychom si také všimnout podpory programů spolupráce v sousedství Unie a politiky rozšiřování, jakož i propojení přístavních oblastí s transevropskými dopravními sítěmi.

Na závěr bych chtěla upozornit na přístavy v Černém moři, které, i když úspěšně splňují všechny požadavky na terminály, stále musí být doplňovány vnitrozemskými přístavy a vodními cestami, aby zvládly kombinovanou dopravu a obchod s členskými státy, které samy nesousedí s mořem.

Proto si myslím, že Dunaj představuje potenciál, který by se měl využít s perspektivou vybudování logistického koridoru, spojujícího oblast Černého moře, východní brány do Evropy, se západní Evropou. Proto by Unie měla věnovat zvláštní pozornost oblasti Černého moře, která by se mohla stát pro Evropu pólům růstu a rozvoje, a tak přispět ke snižování rozdílů mezi nejbližšími a centrálními regiony.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM). - Vážená paní předsedající, jak správně poukazuje zpráva, přístavy nejsou důležité pouze pro dopravu, ale dávají našim občanům práci, mají výrazný vliv na naše hospodářství, a jsou strategické pro bezpečnost a obranu našich členských států. Z politického hlediska bychom se měli přednostně soustředit na jejich modernizaci a rozvoj celého odvětví, které zahrnuje všechny další logistické operace spojené s přístavy. Při rozšiřování jakéhokoli průmyslu bychom měli mít stále na paměti životní prostředí, zejména když jde o naše mořské a vnitrozemské vodní cesty. Pokud naše politika může chránit životní prostředí a sociální dosah, měli bychom řešit problémy spojené se zeměmi mimo EU, které brání našemu úspěchu v tomto odvětví, protože neuplatňují stejná pravidla a ochranná opatření jako my.

Jim Allister (NI). - Vážená paní předsedající, oddíl 44 této zprávy vyzývá členské státy, aby uplatňovaly přeshraniční přístup na využívání existujících kapacit při spolufinancování přístavní infrastruktury.

Jednoduše řečeno, znamená to, že jeden stát by neměl kopírovat zařízení existující v sousedním státě a neměl by být vůči nim zaujatý. A právě přesně to se může stát v mém volebním obvodu v Severním Irsku, což je oblast, kterou pan komisař dobře zná.

Město Warrenpoint na jezeře Carlingford Lough bylo zejména pomocí nedávné velké investice přebudováno na velmi úspěšný trajektový přístav se systémem roll-on, roll-off. Pouze šest mil odtud, v Greenore, v Irské republice, na tom samém jezeře, se plánuje výstavba podobného zařízení s použitím veřejných peněz, přes společnost, jejímž spoluvlastníkem je vláda v Dublinu.

Slyším často od politiků z Irska, že chtějí pomáhat a spolupracovat se Severním Irskem, a proto se jich musím zeptat, proč se pokoušejí nahradit a zničit náš přístav ve městě Warrenpoint.

Doufám, že Komise se bude zajímat o tento případ, podívá se i na otázku státní pomoci a přijde na to, že takováto akce je úplně neslučitelná s jakoukoli rozumnou přístavní politikou.

Margaritis Schinas (PPE-DE). – (EL) Vážená paní předsedající, bez konkurenceschopných přístavů nebude EU schopná splnit výzvu globalizovaného obchodu – 90 % našeho vývozu dopravit po moři, ani nebude schopná odlehčit své hlavní cesty ve prospěch mořských tras.

Přístavy se však nakonec budou muset dostat z doby kamenné. Musí přestat být rukojmím odborů a musí fungovat transparentně, přerežat červenou pásku a otevřít se komerčnějším vyhlídkám.

Řecká vláda spustila velmi ambiciózní program přesunu části přístavních operací na nezávislé soukromé provozovatele, kteří přinesou novou dynamiku, nikoli pouze do řeckého hospodářství, ale i do širší oblasti jihovýchodní Evropy.

Chtěl bych proto vyzvat své kolegy poslance, aby podpořili tuto možnost a odmítli pozměňovací a doplňkové návrhy od mnohých levicových poslanců, jejichž cílem je podkopat a oslabit význam řeckého programu pro námořní přístavy.

Colm Burke (PPE-DE). - Vážená paní předsedající, srdečně vítám tuto zprávu. Integrovaná přístavní politika je nezbytností, pokud máme podpořit obchod a investice a zároveň využívat environmentální výhody námořní dopravy. Obrovské zisky může přinést lepší spolupráce mezi přístavy a jednotlivými členskými státy.

V mém městě Cork a tamějších přístavech je návrh nové služby mezi místním přístavem a přístavem v Španělsku. V současnosti není žádné trajektové spojení mezi těmito členskými státy. Výhody z toho budou mít nejen Irsko a Španělsko, ale i Spojené království a Francie. Automobilová nákladní doprava mezi Irskem a Španělskem teď musí procházet přes Spojené království a Francii a přidává se tak k zatížení jejich silnic. Nákladní automobily teď zmizí z přetížených dálnic a náklad se bude převážet kratší trasou přes moře, čímž se ušetří čas, peníze a emise oxidu uhličitého.

Je třeba však dodat varování. Přístav, o kterém jsem hovořil, se nedávno pokoušel přemístit do oblasti mimo město, do hlubší vody. Naneštěstí, tento plán zamítl plánovací úřad, který není odpovědný vládě. Zdůvodnil to tím, že do nově navrhované lokality není železniční spojení. Vláda nemá žádnou politiku železniční nákladní dopravy. To ukazuje na nedostatek integrovaného myšlení, kde politické rozhodování není koordinováno napříč vládními agenturami. Proto vítám tuto zprávu.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). - (BG) Vážený pane komisaři, tato zpráva je uspokojivá pro lidi, kteří žijí u moře. V kontextu nové politiky Evropské unie, nové námořní politiky, je velmi důležité uplatňovat účinnou přístavní politiku. Jelikož jsou přístavy otevřenými dveřmi každé země do světa a z dvaceti sedmi zemí se dvacet čtyři považují za námořní země, přístavní politika je velmi důležitá pro hospodářský rozvoj mnoha regionů.

Pro místní komunity je nezbytné podílet se na tom, co se děje na jejich území a podílet se na určování přístavní politiky. Potřebná je ochrana životního prostředí v mořských teritoriích a pobřežních zónách, protože je to mimořádně důležité. Tento rok bulharské pobřeží Černého moře třikrát znečistily ropné skvrny. Měli bychom se opět vrátit k otázce návrhu směrnice o uplatňování minimálních požadavků v souladu s Mezinárodní konvencí o prevenci znečišťování moře ropou.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Vážená paní předsedající, naše diskuse o evropské přístavní politice probíhá v čase velmi dynamických změn v loďařském průmyslu. Na jedné straně vidíme perspektivy rozvoje tohoto průmyslu. Počet objednávek roste a poptávka po velkých kontejnerových lodích se zvyšuje. Na druhé straně musíme mít na paměti, že naši konkurenti jsou ve velmi silné pozici. Téměř 75 % kontejnerových lodí v současnosti vyrábí asijské země – Jižní Korea, Japonsko a Čína. Naše loděnice jsou tlačeny do defenzívy a se světovou konkurencí se vyrovnávají ještě hůře. Dalším problémem, kterému čelí průmysl, je nízký výměnný kurz dolaru. V této situaci hrozí z dlouhodobějšího hlediska mnohým loďařským podnikům bankrot.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Přibližně 30 % pohybu zboží v Evropě se odehrává v přístavech Rotterdam, Antverpy a Hamburg a 20 % v devíti největších přístavech Středozemního moře. Vstup Rumunska a Bulharska poskytl Evropské unii přístup k Černému moři, konkrétně přímý přístup k významným přístavům, jako jsou Konstanca, Mangalia, Varna a Burgas, jakož i k přístavům na Dunaji: Galati, Braila, Tulcea a Sulina.

Mnohé evropské přístavy zápasí s rozdíly mezi skladovacími kapacitami a kapacitami nakládky a vykládky, se špatnou organizací terminálů, s nedostatkem silnic a nedostatečným přístupem z moře nebo pevniny, dlouhými čekacími dobami, nedostatečnou bezpečností pro nákladní auta, vlaky a lodě, nízkou produktivitou a nadměrnými, pomalými a drahými formalitami.

Za priority považují investice do budování nových zařízení a zlepšování existujících, budování zařízení na zpracování odpadu, snižování emisí, zjednodušování procedur, transparentnost veřejného financování,

ochrana zdraví a bezpečnosti při práci. Strukturální fondy, státní pomoc, programy Naiades a Marco Polo jsou pouze některé z dostupných nástrojů Společenství.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE-DE). – (EL) Vážená paní předsedající, dovoluji mi nejprve poděkovat zpravodajce, panu Ortuondo Larreovi, za jeho skvělou práci, za pozornost, kterou věnoval návrhům poslanců a za jeho spolupráci s politickými skupinami. Děkuji i Evropské komisi za předložení vypracovaného, komplexního návrhu, který bere v úvahu všechny výzvy a aspekty moderní politiky námořních přístavů.

Konkrétně bych chtěla zdůraznit otázku, která byla nakonec zahrnuta, po návrzích, které jsem předložila já a další poslanci: pozornost by se měla věnovat ostrovním oblastem. Přístavy v těchto regionech je třeba posilnit. Bylo by je třeba zdůraznit, že povoleno by mělo být státní financování, aby se regionální a ostrovní přístavy mohly posilnit a zvládnout výzvy hospodářské a územní soudržnosti.

Domnívám se, že toto je reálný příspěvek k cílům EU, solidaritě, konkurenceschopnosti a soudržnosti.

Josu Ortuondo Larrea zpravodaj. – (ES) Vážená paní předsedající, chtěl bych doplnit své předcházející poznámky výzvou Komise, aby podpořila výměnu a šíření osvědčených postupů v odvětví přístavů všeobecně a s ohledem konkrétně na inovace a odbornou přípravu zaměstnanců, aby se zlepšila kvalita služeb, konkurenceschopnost přístavů a atraktivnost pro investory.

Vítáme fakt, že každoročně 20. května bude Evropský námořní den, se dnem otevřených dveří, což pomůže veřejnosti lépe pochopit práci a význam odvětví přístavů pro naše životy a náš blahobyt. Vyzýváme provozovatele, aby snížili počet přepravovaných prázdných kontejnerů a Komisi, aby podpořila jednotný harmonizovaný přepravní doklad pro každý kontejner v Evropské unii, a také zjednodušení celních postupů pro zboží, které přišlo z destinací v rámci Společenství nebo do nich směřuje, ať je na stejné úrovni, jako je to v případě silniční železniční nebo letecké dopravy. Vyzýváme také Komisi, aby pokračovala ve svém úsilí o změnu opatření Spojených států, které plánují monitorovat všechny kontejnery, které tam pošleme, a aby byl tento systém nahrazen spoluprací založenou na vzájemném uznávání autorizovaných hospodářských subjektů a bezpečnostních norem, schválených Světovou celní organizací.

Závěrem bych rád poděkoval stínovým zpravodajům, všem kolegům, kteří měli příspěvky, a sekretariátům Výboru pro dopravu a cestovní ruch a Výboru pro regionální rozvoj, za jejich pomoc a výrazný příspěvek ke konečnému výsledku této zprávy, jakož i členům Komise a ředitelství B Generálního ředitelství pro vnitřní politiku Unie, kteří pro nás vypracovali skvělou zprávu na toto téma. Děkuji všem a doufám, že zítra budeme mít dostatečnou podporu, abychom prosadili tuto důležitou zprávu.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat ve čtvrtek, 4. září.

19. Nákladní doprava v Evropě (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem jednání je zpráva (A6-0326/2008), kterou předkládá pan Michael Cramer, jménem Výboru pro dopravu a cestovní ruch, o nákladní dopravě v Evropě [2008/2008(INI)].

Michael Cramer, zpravodaj. – (DE) Vážená paní předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, nejprve bych chtěl co nejsrdečněji poděkovat stínovým zpravodajům v souvislosti se zprávou o nákladní dopravě v Evropě, jakož i sekretariátu Výboru pro dopravu a cestovní ruch, zejména panu Catotovi. Spolupráce byla plodná, přinejmenším proto, že zpráva byla ve výboru přijata jednomyslně, bez jediného hlasu proti nebo zdržení se.

Evropští občané stále víc trpí pod břemenem rostoucí nákladní dopravy, zejména na cestách. Moje zpráva se snaží dostat pohromu nákladních automobilů pod kontrolu. Evropská komise má jasné cíle pro svůj akční plán o nákladní dopravě, který chce představit zanedlouho.

Nezávislá železniční nákladní síť v Evropě byla jednomyslně odmítnuta. I když je to příjemný sen, kombinovaná doprava je ve většině zemí pohodlná na tratích, tj. nákladní a osobní vlaky jezdí po stejných tratích. Využívání existující infrastruktury se proto musí zlepšovat při každé technické a logistické možnosti a musí se v případě potřeby rozšířit.

Zpráva Komise o myšlence „zelených koridorů“ přinesla větší látku. Doprava by se měla přesunout na dopravní prostředky ohleduplné k životnímu prostředí, čímž by se snížil počet nehod, zatížení a hluk, ale i

znečištění vzduchu a zásahy do země. Významnou úlohu by v tom měly hrát obnovitelné zdroje energie, přičemž ve zprávě se výslovně uvádí vítr a solární energie.

Kromě souhlasu s principem, aby platil uživatel a znečišťovatel, u všech druhů dopravy, zpráva také přináší jasné poselství do diskuse o Eurovignette: Doprava silně znečišťujícími nákladními auty by už neměla být dotována a externí náklady se musí úplně změnit na interní.

(protesty - pokřikování)

... a to zejména u letadel.

Základním cílem zůstává přesun nákladu ze silnice na železnici. Z toho důvodu zpráva požaduje, aby se do železnic investovalo minimálně 40 % finančních prostředků EU na dopravu. V Evropě se asi pouze 17 % nákladu převáží po železnici. V zemi dálnic, ve Spojených státech, je však tento podíl 40 %. EU bude schopná zvládnout nárůst nákladní dopravy, pouze pokud zlepší svou železniční infrastrukturu. Ministry dopravy členských států naléhavě žádáme, aby pohlíželi za hranice své národní perspektivy a realizovali v svých zemích investice potřebné pro Evropu.

Důležité je i propojení jednotlivých druhů dopravy. Požadujeme i standardní přepravní doklad pro dopravu lodí, vlakem, autem a letadlem; evropský prostor námořní dopravy bez bariér; nikoli pouze evropskou, ale celosvětovou normu pro nakládací jednotky kombinované dopravy a zejména, lepší propojení mezi námořními a říčními přístavy a sítí silnic a železnic v zázemí.

I přes jednomyslné hlasování moje skupina předložila pozměňovací a doplňkové návrhy, protože některá hlasování ve výboru byla mimořádně těsná. Nejdůležitější pozměňovací a doplňkový návrh se týká výzvy Komisi, aby označila oblasti s největším přetížením a problémy v evropském systému nákladní železniční dopravy. Tento druh analýzy je potřebný, aby se rychle odstranila slabá místa železniční sítě a zvýšila se tím její kapacita. Mimochodem, samotná Komise velmi přivítala tuto myšlenku a doufám, že zítra, při hlasování v plénu, získáme většinu.

Ještě jednou srdečný dík všem kolegům poslancům za jejich důkladnost.

Peter Mandelson, člen Komise. – Vážená paní předsedající, v sérii čtyřech oznámení, přijatých v letech 2007 a 2008, Komise připravila svou strategii zlepšení výkonnosti systémů nákladní dopravy v Evropě. Tato oznámení jsou: za prvé, program nákladní dopravy EU, podporující efektivnost, integraci a trvalou udržitelnost nákladní dopravy v Evropě; za druhé, akční plán pro logistiku nákladní dopravy; za třetí, přesun priority v rámci železniční sítě na nákladní dopravu; a za čtvrté, víceletá smlouva na zlepšení železniční infrastruktury.

Mimořádně mě těší, když vidím, že všechna tyto oznámení se teď stala předmětem návrhu usnesení ve vaší sněmovně, což signalizuje vážnost, kterou Parlament přikládá této problematice.

Chtěl bych poděkovat zpravodaji, panu Michaelovi Cramerovi, za práci, kterou učinil a všem poslancům, kteří k tomu přispěli.

Při vyjádření v tunách na kilometr, předvídala bílá kniha z roku 2001 50 % nárůst přepravy zboží v Evropě v letech 2000 až 2020. Komise příští rok zaktualizuje tento odhad, ale už teď je jasné, že byl velmi přesný. Hlavní výzvy, které tento nárůst představuje, teda boj proti přetížení a klimatické změně, snížení emisí znečišťujících látek a zaručená bezpečnost energetických zdrojů jsou teď ještě důležitější, než kdykoliv předtím.

Volba dopravních prostředků by se proto měla nasměrovat na ty nejméně znečišťující, i když každý druh dopravy, včetně automobilové, by se měl využívat tam, kde je to nejefektivnější a nejvhodnější.

Potřebujeme také zvýšit efektivnost evropského dopravního systému realizací opatření, jejichž cílem je zavedení informačních technologií ve velkém rozsahu, zjednodušení administrativy, jakož i zvýšení kvality služeb.

Vítám fakt, že návrh zprávy vyzývá Komisi, aby realizovala politiku přepravy zboží, která bude klást větší důraz na trvalou udržitelnost. Naším přáním je vytvořit dopravní systém, který bude spolehlivý, efektivní a životaschopný, finančně i environmentálně. Proto jsem přesvědčen, že jedním z pravidel usměrňujících naše myšlení a jednání, se musí stát komodalita, tedy racionální a optimální využívání všech druhů dopravy samostatně nebo kombinovaně.

Navíc, jednotlivé druhy dopravy musí splňovat množství výkonových kritérií, která jsou důležitá pro konkurenceschopnost. Přesnost, pravidelnost, spolehlivost, vysoká kvalita, dostatečná kapacita, interoperabilita a nadnárodní koordinace na mezinárodních koridorech, to jsou slogany pro nabídku služeb, které má zákazník stále na mysli. Zvýšit efektivnost evropského dopravního systému dokážeme prostřednictvím konkrétních okamžitých zásahů, při kontrolovaných nákladech, jako jsou ty, které obsahuje text vašeho usnesení, spolu s dalšími evropskými iniciativami, jako je zelená kniha o budoucnosti sítě TEN-T.

Georg Jarzembowski, jménem skupiny PPE-DE. – (DE) Vážená paní předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, náš skupina podporuje zprávu z vlastní iniciativy Výboru pro dopravu a cestovní ruch, s jejími mnohostrannými návrhy pro nákladní dopravu v Evropě. Rámcové podmínky pro nákladní dopravu, šetrnou k životnímu prostředí a přizpůsobenou požadavkům trhu, jsou nesmírně důležité pro růst a zaměstnanost v Evropské unii.

Musím však také říci, že Evropská unie a členské státy čelí výzvě na výrazné zvýšení úsilí o rozvoj a modernizaci efektivních dopravních struktur. Budeme to Komisi připomínat při realizaci střednědobého průzkumu finančních prostředků. Velké řeči nepomohou, pokud nejsou k dispozici peníze na modernizaci transevropských sítí. Modernizace dopravní infrastruktury je aktuální zejména v případě železniční dopravy. Prioritou je tu zmodernizovat nejvíc využívané železniční koridory a vybavit je přeshraničním Evropským systémem řízení železniční dopravy ERTMS, abychom mohli rychle přesunout nákladní dopravu ze silnic na železnici. Avšak, pravdu říkajíc, pane komisaři, když jste sestavili seznam návrhů pro nákladní dopravu (ještě si pamatuji, že už pan Neil Kinnock měl nápad oddělené železniční sítě pro nákladní dopravu), opět jste jednou jednali na návrh Komise „Směrem k železniční síti s prioritou nákladní dopravy“. Od té doby nikdo v Komisi o tom nic nenříká, protože vy i my víme, že není dost peněz na vytvoření druhé železniční sítě souběžně s normálním, citlivě rozvíjeným systémem, přizpůsobeným požadavkům trhu. Jako Komise byste proto měli říci pravdu: myšlenka oddělené nákladní sítě je mrtva. Rozvíjíme rozumné sítě s dvojitým využitím: přednostně osobní vlaky přes den, přednostně nákladní vlaky v noci. Potom musíme vyřešit problém hluku, protože v městech, v Německu i jinde a také podél Rýna, hluk v noci skutečně leze občanům na nervy a brání jim ve spánku. Proto hovoříme o praktických opatřeních proti hluku na železnicích, na transevropských sítích, a o duálním používání železniční sítě.

Ještě důležitější však je, rozumně jednat v oblasti logistiky. O tom se ve zprávě hovoří příliš málo, pan Cramer. Je důležité, aby členské státy a EU pracovaly efektivněji spolu s podniky v oblasti průmyslu a služeb, aby se lépe využívala logistika nákladní dopravy. Využívání logistiky je, samozřejmě, v první řadě věcí podniků. Ty vědí nejlépe, jak se logistika využívá. Evropská unie a členské státy však mohou pomoci odstraněním zbytečných vnitrostátních omezení a, například, (toto plně uznávám panu Cramerovi) zavedením standardních celních dokladů, aby se logistika dala lépe využít. Proto modernizujeme infrastrukturu na vnitrostátní úrovni a spolupracujeme s průmyslem při určování nejlepšího využití logistiky nákladní dopravy.

Inés Ayala Sender, jménem skupiny PSE. – (ES) Vážená paní předsedající, nejprve bych chtěla poděkovat Komisi za akční plán pro logistiku, který vzal v úvahu většinu předkládaných návrhů Evropského parlamentu. Rada bych také poděkovala panu Cramerovi, zpravodaji, za to, že byl přístupný konstruktivnímu dialogu. Tím jsme dosáhli integrovanějšího textu, ve kterém by logistika neměla pouze přispívat k udržitelnosti dopravy všeobecně a konkrétně nákladní dopravy, ale také ke zvýšení mobility použitím logistických řešení pro všechny druhy dopravy a podporou zelených koridorů jako modelů mobility a pohodlí.

Vítám také fakt, že se klade důraz na využívání existujících sítí železniční dopravy, které se postupně uvolňují v důsledku zavádění prokletých vysokorychlostních osobních vlaků, a mohou se vyhradit pro nákladní dopravu.

Zároveň si myslím, že je důležité počítat s významnou úlohou vnitřní logistické základny a suchých doků, jakož i podporovat městskou logistiku rozhodným posilováním logistického aspektu ve velmi zajímavém programu CIVITAS, což my vítáme.

Rádi bychom také poděkovali panu Cramerovi za důraz, který klade na logistický faktor v prioritních přeshraničních železničních koridorech pro nákladní dopravu, mezi nimiž musím připomenout trať přecházející přes centrální Pyreneje, která je budoucím propojením mezi španělskými logistickými základnami, jako je Plaza a podobnými základnami v jižní Francii.

Na závěr bych chtěla nasměrovat pozornost Komise k návrhu programu na posílení spolupráce mezi národními logistickými plány členských států do konce tohoto roku, což by pomohlo připravit účinnější nástroje na zmírnění současného nedostatku zdrojů a na naplnění potřeb tohoto klíčového odvětví v této době, v tomto hospodářském klimatu, kdy ceny paliv, požadavky na boj s klimatickou změnou, odsouvání

na okraj v důsledku rozšíření a nebezpečné pracovní podmínky v tomto odvětví znamenají, že je ještě naléhavější použít inteligentní, inovativní a atraktivní řešení, která nám může nabídnout pouze ambiciózní evropský logistický akční plán.

Naše skupina proto podporuje zprávu pána Cramera a jeho pozměňovací a doplňkový návrh číslo 4 o několikaletých kontraktech.

Erik Meijer, jménem skupiny GUE/NGL. – (NL) Vážená paní předsedající, v různých etapách výrobního procesu se zboží přepravuje na vzdálená místa a následně, jako hotové výrobky, skončí na úplně jiném místě. Často je převáženo způsobem nejvíc nešetrným k životnímu prostředí: nákladním automobilem po stále víc přetížených dálnicích. Obrovský nárůst nákladní dopravy, který stále pokračuje, byl způsoben stabilním poklesem nákladů. To je velmi špatná zpráva pro životní prostředí, pro bezpečnost, pro pracovní podmínky a také pro životní podmínky zvířat. Naše skupina je proto pro omezení nárůstu dopravy a přesun zbylé nezbytné dopravy na železnice a vnitrozemské vodní cesty v co největší míře. Tento záměr se v tlumené podobě odráží v návrzích Evropské komise a v doplňkových návrzích zpravodaje, pana Cramera.

Máme však námitky proti možnosti, že nákladní doprava dostane přednost na úkor osobních vlaků. Nárůst nákladní dopravy si může vyžádat dodatečnou infrastrukturu, aby se zabránilo vzájemnému rušení obou druhů dopravy. Navíc bych chtěl upozornit na problémy se spuštěním jednotného evropského bezpečnostního systému ERTMS. Investice do něj budou přínosem v budoucnosti, ale z krátkodobého hlediska způsobí problémy.

Johannes Blokland, jménem skupiny IND/DEM. – (NL) Vážená paní předsedající, rád bych začal poděkováním panu Cramerovi za jeho práci zpravodaje. Tato zpráva je dobrá a já bych chtěl zdůraznit následující aspekty.

Nákladní doprava musí fungovat bez omezení, čestně a přehledně, a v tomto Parlamentě usilovně pracujeme na tom, aby to tak bylo. Příliš brzy v tomto roce přišlo ukončení omezení kabotáže. To byl dobrý start. Tato zpráva pokračuje tím směrem, a to je výborné. Pan zpravodaj správně poukazuje na to, že logistika městské nákladní dopravy si vyžaduje zvláštní přístup. Je mimořádně důležité, aby evropská městečka a města byla vyčištěná. Myslím si, že počítačem řízená rychlost v městech je skvělým nástrojem, proto doufám, že Komise podpoří příslušná opatření a připraví návrhy, které by zabezpečily, že nákladní doprava ve městech nebude znamenat neustálé brzdění a akcelerování. To je způsob, jak učinit nákladní dopravu rychlejší a čistší.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Hospodářský rozvoj a konkurenceschopnost Unie závisí na efektivní dopravě zboží. Musíme rozvinout infrastrukturu železnic, námořní koridory, infrastrukturu přístavů a komodalitu. Významným prvkem logistické infrastruktury je zlepšení spojení mezi námořními a říčními přístavy, jakož i vnitrozemské sítě železničních tratí a silnic.

Vstup Rumunska a Bulharska umožnil Evropské unii přístup k Černému moři. Dunaj je teď takřka úplně vodní cestou uvnitř Unie. To představuje nové možnosti pro evropskou dopravu zboží. Zdůrazňuji však, že efektivní doprava zboží vyžaduje: vyvážené používání všech druhů dopravy, odlehčení silniční dopravy, zjednodušení procedur, právní stabilitu, investice do logistických systémů a inteligentních dopravních systémů, jako je Galileo, ale především, zajištění bezpečnosti dopravy.

Členské státy nedostatečně využívají programy jako Naiades a Marco Polo na zlepšení přepravy zboží. Přesto upozorňuji Komisi na překážky, se kterými se setkávají někteří silniční dopravci, přičemž mám na mysli konkrétně ty rumunské, při přejezdu přes území některých členských států.

Michael Cramer, zpravodaj. – (DE) Vážená paní předsedající, pane komisaři, nesmíme, samozřejmě, zapomínat ani na naše vlastní selhání. Nemůžeme pokaždé v neděli hovořit o trvale udržitelné dopravě a činit opak od pondělka do pátku. Vypadá to tak v případě Komise, když 60 % peněz vynakládaných na dopravu teče do silnic v rámci spolufinancování a pouze 20 % do železnic, které jsou šetrné k životnímu prostředí.

Dá se říci, že doprava v Evropě je příliš laciná a doprava šetrná k životnímu prostředí příliš drahá. To souvisí s rámcovými podmínkami. Máme, například, pro každý členský stát povinný mýtný systém na železnicích. Ten zachytí každou lokomotivu, každý kilometr trasy, zatímco mýtný systém pro automobilovou dopravu, která ničí životní prostředí, je dobrovolný, výška mýtného je omezená a používá se pouze na dálnicích, obvykle jen pro nákladní automobily s hmotností 12 tun a vyšší. Musíte změnit tyto nespravedlivé rámcové podmínky, jinak nevyřešíte žádné problémy okolo klimatu ani problémy s dopravou. Prognóza je taková, že doprava je na vzestupu. Ale proč je na vzestupu? Protože nestojí nic.

Mohu připomenout několik příkladů. Rád bych připomněl jeden příklad z vaší domovské země. Spojené království vyváží 1,5 milionu tun hovězího masa každý rok. Když se podíváte na obchodní bilanci, ta ukazuje,

že Spojené království také dováží dalších 1,5 milionu tun hovězího masa. Toto bychom mohli eliminovat. Tuto dopravu bychom mohli eliminovat a využít kapacity, které na to skutečně potřebujeme. V Evropě musíme eliminovat množství nesmyslů v oblasti dopravní kapacity a potom musíme přesunout dopravu na ty druhy, které jsou šetrné k životnímu prostředí, a navrhnout to tak, aby to bylo efektivní, abychom mohli zajistit mobilitu a zároveň poskytovat lidem zboží, ale také chránit životní prostředí, neboť to je příkaz dne.

Bez zdravého životního prostředí nebudeme mít ani my, ani naše děti, ani děti našich dětí budoucnost, jakou všichni chceme.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat ve čtvrtek, 4. září.

Písemná prohlášení (článek 142)

Gábor Harangozó (PSE), písemně. – Trvale udržitelná a efektivní nákladní doprava se určitě musí vážně zlepšit, protože odvětví dopravy je zodpovědné za velký podíl emisí CO₂ v Unii. Jelikož se očekává výrazný nárůst tohoto odvětví, na zvyšování jeho efektivnosti a udržitelnosti se je třeba dívat jako na příležitost rozvinout hospodářskou konkurenceschopnost a vytvořit množství pracovních míst.

Unie by měla proto poskytnout dostatečné zdroje k dosažení ambiciózních cílů zlepšení mobility, kombinované dopravy, energetické účinnosti, snížení spotřeby ropy a znečišťování. Víťame proto strategický přístup navrhovaného akčního plánu pro nákladní dopravu a jeho cíle: zaměřit se na koridory nákladní dopravy s použitím kombinace různých druhů dopravy; podporovat inovativní technologie a infrastrukturu; zefektivnit řízení nákladní dopravy a zvýšit atraktivnost ostatních druhů dopravy, než je automobilová. Při zajišťování úspěchu trvale udržitelné evropské dopravní politiky musíme, samozřejmě, pamatovat na význam posilování synergie a doplnění se s dalšími evropskými politikami, jako je energetická a environmentální politika.

Přeshraniční harmonizace vnitrostátních pravidel a synergie s dalšími souvisejícími politikami jsou nezbytné podmínky pro dosažení cílů trvale udržitelné a efektivní nákladní dopravy.

20. Členství ve výborech a delegacích: viz zápis

21. Ochrana poslanecké imunity: viz zápis

22. Pořad jednání příštího zasedání: viz zápis

23. Ukončení zasedání

(Jednání skončilo ve 23.50 hod.)